

## 611

### **Besluit van 24 november 1986, houdende vaststelling van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken**

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken van 2 juni 1986, nummer HDBZ/SF-140960;

Overwegende dat het noodzakelijk is dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken bij de zich sterk wijzigende internationale verhoudingen kan blijven beschikken over die ambtelijke deskundigheid en internationale ervaring die het voor het verwezenlijken van zijn beleidsdoelstellingen behoeft;

Overwegende dat het gewenst is dat de functies vervuld worden door medewerkers wier loopbaan zich uitstrekt over het ministerie van Buitenlandse Zaken hier te lande en over de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland, tenzij die functies daarvoor naar hun inhoud niet geschikt zijn;

Overwegende dat het daarom dienstig is te komen tot de integratie van personeel van het ministerie van Buitenlandse Zaken hier te lande en van de Buitenlandse Dienst tot een geïntegreerde Dienst Buitenlandse Zaken;

Overwegende dat daarbij wordt beoogd de door Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister zonder Portefeuille en Onze Minister van Economische Zaken getroffen regeling met betrekking tot de economische werkzaamheden van de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland (28 januari 1955, nr. DBD-10296/PE) zonder wijziging voort te zetten;

Overwegende ten slotte dat het wenselijk is gebleken de organisatie van deze dienst en de rechtspositie van allen die daartoe in binnen- en buitenland behoren in één reglement vast te leggen;

Gelet op de artikelen 125 en 134 van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 6 augustus 1986, nr. WO 2.86.0284);

Gezien het nader rapport van voornoemde Minister van 19 november 1986, nummer HDBZ/SF-305425;

Hebben goedgevonden en verstaan:

#### **HOOFDSTUK I. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN**

##### **Artikel 1**

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Buitenlandse Zaken;
- b. DBZ: Dienst Buitenlandse Zaken;

c. Ambtenaar van de DBZ: Degene die door Ons, dan wel door of namens Onze Minister is aangesteld om als ambtenaar van de DBZ werkzaam te zijn;

d. Werknemer: Degene die door, namens of met machtiging van Onze Minister op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht als werknemer, behorende tot de DBZ, in dienst is genomen;

e. ARAR: Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248);

f. AOB: Arbeidsovereenkomstenbesluit (Stb. 1931, 354);

g. BBRA 1984: Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571);

h. Functie: Het samenstel van werkzaamheden, door de ambtenaar of werknemer te verrichten krachtens en overeenkomstig hetgeen door het daartoe bevoegde gezag aan betrokkene is opgedragen;

i. Wervingsgroep: Groep van kandidaat-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, aan wie, met het oog op de loopbaan waarvoor zij worden aangeworven, gelijke leeftijds-, opleidings- of ervaringseisen worden gesteld;

j. RBB: Rijksbedrijfsgezondheids- en bedrijfsveiligheidsdienst.

## **Artikel 2**

1. Waar in dit reglement sprake is van gezinsleden, worden daaronder verstaan:

a. de huwelijkspartner van betrokkene,

b. de minderjarige kinderen, adoptief- of stiefkinderen van de betrokkene welke ten laste van betrokkene komen,

c. door Onze Minister als gezinslid beschouwde andere minderjarige kinderen, adoptief- of stiefkinderen of pleegkinderen van betrokkene of van diens huwelijkspartner, alsmede

d. door Onze Minister als gezinslid beschouwde meerderjarige studerende of invalide kinderen, adoptief-, stief- of pleegkinderen van betrokkene of van diens huwelijkspartner.

2. Met huwelijkspartner wordt gelijkgesteld de persoon met wie de niet-gehuwde ambtenaar duurzaam als levenspartner samenwoont, voor wat betreft de toepassing van door Onze Minister daartoe aangewezen bepalingen van dit reglement.

3. Of een persoon een levenspartner is als bedoeld in het tweede lid, blijkt uit een schriftelijke verklaring van de betrokken ambtenaar en diens levenspartner, volgens een door Onze Minister vast te stellen model.

4. Voor de toepassing van dit reglement kan tegelijkertijd slechts één persoon als levenspartner worden aangemerkt.

## **Artikel 3**

Waar in dit reglement sprake is van de formatie, wordt daaronder verstaan de kwantitatieve omvang van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de zich daarbinnen voordoende kwalitatieve structuur. De formatie is samengesteld uit formaties van de binnen het ministerie voorkomende dienstonderdelen en de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland.

## **Artikel 4**

Waar in dit reglement sprake is van de anciënniteit van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ, wordt daaronder verstaan:

de tijd gedurende welke de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ de laatstelijk toegekende rang heeft.

## HOOFDSTUK II. ALGEMENE EN ORGANISATORISCHE BEPALINGEN

### Artikel 5

1. Bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken bestaat een Dienst Buitenlandse Zaken.

2. De Dienst Buitenlandse Zaken bestaat uit:

- a. degenen die bij koninklijk besluit, dan wel door of namens Onze Minister, als ambtenaar van de Dienst Buitenlandse Zaken zijn aangesteld;
- b. degenen die hier te lande of in het buitenland door, namens of met machtiging van Onze Minister op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen;
- c. degenen die bij koninklijk besluit, dan wel door Onze Minister, als honoraire consulaire ambtenaren zijn aangesteld, met inachtneming van het tweede lid van artikel 132;
- d. degenen die door het hoofd van een der in artikel 7 genoemde vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland bij die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland als honorair adviseur zijn aangesteld, met inachtneming van het tweede lid van artikel 140.

3. Met betrekking tot hun dienstverrichtingen worden voorts de in het derde, vierde en zesde lid van artikel 8 genoemde gedetacheerden dan wel toegevoegden gelijkgesteld met degenen die tot de Dienst Buitenlandse Zaken behoren.

### Artikel 6

1. De Dienst Buitenlandse Zaken heeft tot taak, het beleid ter zake van de door het Koninkrijk met het buitenland onderhouden betrekkingen en de door de regering bevorderde ontwikkeling van de internationale rechtsorde, ambtelijk voor te bereiden, gestalte te geven, te coördineren en tot uitvoering te brengen; hij staat daartoe onder leiding van Onze Minister, met inachtneming van de verantwoordelijkheden van Onze Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, alsmede van Onze Minister van Economische Zaken ingevolge het vijfde lid van artikel 12.

2. Met inachtneming van het volkenrecht, in het bijzonder de voor het Koninkrijk, Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba bindende internationale verdragen en andere overeenkomsten alsmede de buitenlandse wetten en gebruiken, omvat de in het eerste lid genoemde taak mede:

- a. het vertegenwoordigen van het Koninkrijk buiten zijn grondgebied;
- b. het uitdragen en toelichten van het beleid van het Koninkrijk ten aanzien van internationale vraagstukken en ontwikkelingen;
- c. het behartigen en beschermen van de belangen van het Koninkrijk, van Nederlanders en van Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse rechtspersonen buiten het grondgebied van het Koninkrijk;
- d. het verzamelen, verwerken en verstrekken van inlichtingen omtrent internationale ontwikkelingen ten behoeve van de Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse overheid, van Nederlanders en van Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse rechtspersonen;
- e. het verrichten van de gerechtelijke, buitengerechtelijke en administratieve handelingen en werkzaamheden welke krachtens internationale overeenkomsten en de wetten en voorschriften van het Koninkrijk aan ambtenaren die in diplomatieke of consulaire functies zijn aangesteld, zijn opgedragen en waartoe zij bevoegd zijn verklaard;
- f. andere bij koninklijk besluit, dan wel door de regering, door tussenkomst van Onze Minister, aan vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland op te dragen werkzaamheden welke met het buitenlands beleid dan wel de bevordering van de internationale rechtsorde samenhangen.

## Artikel 7

1. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken omvat het in Nederland gevestigde deel van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, verder aangeduid met departement, en de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland.

2. De vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland kunnen zijn:

- a. vaste diplomatieke zendingen, te weten ambassades en gezantschappen;
- b. permanente vertegenwoordigingen van het Koninkrijk bij internationale organisaties;
- c. consulaire posten, te weten consulaten-generaal, consulaten, vice-consulaten en consulaire agentschappen;
- d. tijdelijke diplomatieke zendingen.

3. De in het tweede lid genoemde vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland worden bij koninklijk besluit naar behoefte ingesteld, geopend, verplaatst, gesloten en opgeheven; bij de instelling worden hun hoedanigheid en plaats van vestiging of bestemming bepaald.

4. Het ambtsgebied van een vaste diplomatieke zending omvat het grondgebied van de staat of de staten waar de zending wordt onderhouden.

5. Onze Minister bepaalt voor elke consulaire post een ressort en kan dit naar behoefte wijzigen. Binnen de ressorten van consulaire posten kan hij sub-ressorten instellen voor consulaire posten van dezelfde of lagere orde.

6. Consulaire posten die zich binnen het ambtsgebied van een vaste diplomatieke zending bevinden zijn daaraan ondergeschikt tenzij Onze Minister anders bepaalt.

## Artikel 8

1. Bij het departement kunnen werkzaam zijn:

- a. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in de zin van artikel 17, eerste lid, onder a;
- b. niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in de zin van artikel 17, eerste lid, onder b;
- c. degenen die door of namens Onze Minister op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen om hier te lande werkzaam te zijn, dan wel degenen die op de voet van een andersoortige overeenkomst door Onze Minister tijdelijk bij het departement zijn tewerkgesteld;
- d. degenen die door of namens Onze Minister op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen om na uitzending vanuit Nederland werkzaam te zijn bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland en, voorafgaande aan de uitzending, werkzaamheden hier te lande verrichten;
- e. ambtenaren van de Nederlandse Antillen en Aruba welke door Onze Minister in overeenstemming met de regering van de Nederlandse Antillen dan wel Aruba, bij het departement zijn gedetacheerd.

2. Bij de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland kunnen werkzaam zijn:

- a. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in de zin van artikel 17, eerste lid, onder a;
- b. degenen die door, namens of met machtiging van Onze Minister op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen, met als standplaats de plaats van vestiging van een der vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland;
- c. degenen die bij koninklijk besluit dan wel door Onze Minister als honorair consulaire ambtenaar zijn aangesteld;
- d. honoraire adviseurs, in de zin van artikel 5, tweede lid, onder d.

3. Bij de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland kunnen voorts ter verdere verwezenlijking van de in artikel 6 genoemde



taak, in overeenstemming met Onze Minister, worden gedetacheerd ambtenaren van een ander ministerie, wier detachering geschiedt door Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie.

4. Aan de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland kunnen voorts ter verdere verwezenlijking van de in artikel 6 genoemde taak door Onze Minister worden toegevoegd ambtenaren van een ander ministerie, dan wel van de Nederlandse Antillen en van Aruba, die met het oog op die tewerkstelling tijdelijk ter beschikking zijn gesteld van Onze Minister.

5. Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kunnen in de in het eerste lid van artikel 113 genoemde gevallen aan vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland worden toegevoegd.

6. In bijzondere gevallen kunnen aan tijdelijke diplomatieke zendingen anderen dan de in het tweede, derde, vierde en vijfde lid genoemden, worden toegevoegd.

7. Onze Minister kan, voor wat betreft de dienstverrichtingen van degenen die in het derde, vierde en zesde lid zijn genoemd, in overeenstemming met zijn betrokken ambtgenoot, dan wel met de regering van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk Aruba, nadere regelen stellen.

8. Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, stelt in overeenstemming met Onze Minister de vergoedingen en tegemoetkomingen vast welke verband houden met de in het derde lid bedoelde detacheringen volgens de regelen die bij of krachtens dit reglement zijn gesteld.

9. Op degenen die ingevolge het vierde lid aan een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland worden toegevoegd, kan Onze Minister bepalingen van dit reglement, welke gelden voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, van overeenkomstige toepassing verklaren.

## **Artikel 9**

1. De hoofden van de in artikel 7 genoemde vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland worden, behoudens het hierna in het tweede en derde lid bepaalde, bij koninklijk besluit benoemd uit de ambtenaren van de DBZ.

2. Tot hoofd van een consulaire post kan bij koninklijk besluit ook een honorair consulaire ambtenaar worden aangesteld.

3. Tot hoofd van een tijdelijke diplomatieke zending kan bij koninklijk besluit ook een persoon die geen ambtenaar van de DBZ is worden aangesteld, mits deze de Nederlandse nationaliteit bezit.

4. Hoofden van vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland worden bij koninklijk besluit, waar nodig, van geloofs- en terugroepingsbrieven, benoemingsbrevetten of inleidingsbrieven voorzien.

5. Als hoofd van een vaste diplomatieke zending kan door Onze Minister, indien een benoeming als bedoeld in het eerste lid niet heeft plaatsgevonden, een ambtenaar van de DBZ worden aangewezen in de hoedanigheid van Zaakgelastigde. Onze Minister voorziet deze, indien nodig, van een inleidingsbrief.

## **Artikel 10**

1. Het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland is jegens Onze Minister verantwoordelijk voor de leiding en inrichting van die vertegenwoordiging, alsmede voor de goede verrichting van de dienst, zulks met inachtneming van artikel 12.

2. Voorts is deze verantwoordelijk voor:

a. een juist beheer van de zaken en andere waarden in gebruik bij of toevertrouwd aan die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland;

b. een goed comptabel en financieel beheer met inachtneming van de ter zake gestelde regels en het ter zake gegeven mandaat;

c. het toezicht op de ambtenaar van de DBZ die als rekenplichtig ambtenaar in de zin van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) het

beheer voert over de aan de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland toevertrouwde gelden en geldswaardige papieren.

3. Het hoofd van een vaste diplomatieke zending heeft het toezicht op de Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse ambtenaren en overheidsinstellingen die zich duurzaam of tijdelijk voor ambtsverrichtingen in zijn ambtsgebied bevinden. Betrokkene kan in dit ambtsgebied tevens toezicht uitoefenen op de werkzaamheden van Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse instellingen, geen ondernemingen zijnde, die zich bezighouden met de bevordering van Nederlandse, Nederlands-Antilliaanse of Arubaanse belangen en de uitvoering van het overheidsbeleid, alsmede op die van de vertegenwoordigingen of neveninstellingen daarvan. De vorige volzin geldt niet ten aanzien van een permanente vertegenwoordiging van het Koninkrijk bij een internationale organisatie met betrekking tot het vertegenwoordigen van het Koninkrijk bij die internationale organisatie, en ten aanzien van een tijdelijke diplomatieke zending met betrekking tot de aangelegenheid waartoe die tijdelijke diplomatieke zending werd ingesteld.

4. Het hoofd van een vaste diplomatieke zending geeft aanwijzingen aan en oefent toezicht uit op de hoofden van consulaire posten die aan die vaste diplomatieke zending ondergeschikt zijn en kan het toezicht, bedoeld in het derde lid, overdragen aan deze consulaire posten.

5. De bevoegdheden, in het derde en vierde lid voorzien, worden ook uitgeoefend door hoofden van consulaire posten, niet gelegen in het ambtsgebied van een vaste diplomatieke zending.

## **Artikel 11**

1. Het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland verlaat diens standplaats niet zonder in de leiding of waarneming ervan te hebben voorzien met inachtneming van het tweede tot en met zesde lid.

2. Voor afwezigheid van de standplaats binnen het land van vestiging, alsmede voor verblijf buiten het land van vestiging behoeft betrokkene steeds de voorafgaande goedkeuring van Onze Minister, welke goedkeuring ook kan worden ontleend aan een door Onze Minister voor die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland vastgestelde regeling.

3. Indien de plaats van hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland openstaat, of indien het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland buiten het ambtsgebied verblijft dan wel, indien het een consulaire post betreft, buiten het ressort van die consulaire post, dan wel buiten staat is diens functie uit te oefenen, is de hoogste bij die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland geplaatste ambtenaar van de DBZ met de waarneming belast, tenzij Onze Minister anders bepaalt.

4. Degene die met de waarneming is belast treedt op als tijdelijk hoofd van die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland; betrokkene is niet bevoegd om zonder dringende noodzaak wijziging te brengen in de dienstverrichting alsmede de inrichting van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland.

5. Degene die met de waarneming van een vaste diplomatieke zending is belast treedt, indien betrokkene bij de desbetreffende staat met een diplomatieke titel is ingeleid, op als Tijdelijk Zaakgelastigde.

6. Onze Minister kan nadere regelen stellen met betrekking tot de waarneming van vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland.

## **Artikel 12**

1. Allen die bij de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland werkzaam zijn, oefenen hun werkzaamheden uit overeenkomstig de voorschriften dan wel aanwijzingen die bij koninklijk besluit dan wel door of vanwege Onze Minister zijn gesteld of gegeven, onverminderd het tweede tot en met vijfde lid.

2. Zij staan daarbij onder leiding van het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland of, bij diens afwezigheid of verhindering, van degene die met de leiding of waarneming is belast.

3. De ambtenaren bedoeld in het derde lid van artikel 8, oefenen hun werkzaamheden uit overeenkomstig de voorschriften en aanwijzingen welke worden gegeven door of vanwege Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, behoudens bezwaren van Onze Minister of van het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, in welk geval gehandeld dient te worden overeenkomstig de regeling welke ter zake door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, is vastgesteld.

4. Voor wat ontwikkelingssamenwerking betreft, worden deze voorschriften en aanwijzingen vastgesteld door Onze Minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

5. Voor wat economische werkzaamheden betreft, worden deze voorschriften en aanwijzingen vastgesteld op de door Onze Minister en Onze Minister van Economische Zaken overeengekomen wijze. Binnen het kader van deze overeenkomst zijn de Directeur-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen, alsmede de Directeur voor Exportbevordering en Economische Voorlichting, ter zake van economische onderwerpen bevoegd, onder verantwoordelijkheid van Onze Minister van Economische Zaken rechtstreeks bijzondere instructies aan de hoofden der vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland te geven.

### **Artikel 13**

1. Onze Minister draagt ook voor degenen, bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder a en b, indien zij zijn geplaatst op een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, zorg voor de bevordering van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid, zulks zoveel als mogelijk naar analogie van regelen geldend voor degenen die werkzaam zijn op het departement.

2. Ter voorbereiding op plaatsing in het buitenland, gedurende plaatsing in het buitenland, en in verband met terugplaatsing naar Nederland van ambtenaren van de DBZ en op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers, strekt die zorg zich mede uit tot hun gezinsleden. In dit kader erkent Onze Minister de bijzondere positie van de huwelijkspartner van de in het buitenland geplaatste ambtenaar en de vanuit Nederland uitgezonden werknemer.

3. Onze Minister kan voor de verwezenlijking van het eerste lid regelen vaststellen en aanwijzingen geven, dan wel doen geven door het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland. De in het eerste lid bedoelden zijn gehouden zich naar die regelen of aanwijzingen te gedragen en zich er voor in te spannen dat deze voor zover van toepassing door hun gezinsleden worden nageleefd.

4. Komt aan het gezinsverband in het buitenland van degenen die in het tweede lid van dit artikel zijn genoemd geheel of ten dele een eind, dan richt de bevordering van het welzijn zich, binnen door Onze Minister te stellen grenzen, en indien door betrokkenen gewenst, mede op de herplaatsing van de repatriërenden in de Nederlandse samenleving of andere samenleving van hun keuze.

5. Het eerste tot en met vierde lid is van overeenkomstige toepassing op degenen die op de voet van het derde tot en met zesde lid van artikel 8 bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland zijn gedetacheerd, dan wel daaraan zijn toegevoegd.

6. a. Onze Minister voorziet in één of meer Contactfunctionarissen.

b. De Contactfunctionaris adviseert en assisteert gezinsleden van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ op hun verzoek aangaande zaken

die verband houden met het persoonlijk welzijn van die gezinsleden in verband met de plaatsing van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in het buitenland, en adviseert Onze Minister aangaande voorzieningen in verband met het persoonlijk welzijn van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ en diens gezinsleden.

c. Onze Minister kan regelen stellen met betrekking tot de Contactfunctionaris en met betrekking tot diens onder b genoemde advies en assistentie.

#### **Artikel 14**

1. De bepalingen van dit reglement vinden slechts toepassing, voor zover niet bij of krachtens een wet anders is of wordt bepaald.

2. Bepalingen van dit reglement zijn niet toepasselijk op degenen die in het tweede lid van artikel 5 en het derde, vierde en zesde lid van artikel 8 zijn genoemd ten aanzien van wie een algemene maatregel van bestuur of een uit kracht daarvan gegeven voorschrift om bijzondere redenen hun toepasselijkheid uitsluit.

#### **Artikel 15**

Onze Minister bepaalt of een functie kan worden vervuld door een werknemer op arbeidsovereenkomst.

### **HOOFDSTUK III. TOEPASSELIJKHEID VAN BEPALINGEN**

#### **Artikel 16**

1. Op de ambtenaren van de DBZ zijn van toepassing de hoofdstukken I tot en met IV en XXI tot en met XXV, met dien verstande dat:

a. op overplaatsbare ambtenaren van de DBZ voorts van toepassing zijn de hoofdstukken V tot en met XVI;

b. op niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ voorts hoofdstuk XVII van toepassing is.

2. Op degenen die ingevolge het derde en vierde lid van artikel 8 bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland zijn gedetacheerd of toegevoegd, dan wel ingevolge het zesde lid van artikel 8 aan een tijdelijke diplomatieke zending zijn toegevoegd, zijn van toepassing de hoofdstukken I tot en met III en XXI tot en met XXV.

3. Op alle werknemers, behorende tot de DBZ, zijn van toepassing de hoofdstukken I tot en met III, XVIII en XXI tot en met XXV.

4. Op honoraire consulaire ambtenaren, behorende tot de DBZ, zijn van toepassing de hoofdstukken I tot en met III, XIX en XXI tot en met XXV.

5. Op honoraire adviseurs, behorende tot de DBZ, zijn van toepassing de hoofdstukken I tot en met III en XX tot en met XXV.

6. In de artikelen van de in het eerste tot en met vijfde lid genoemde hoofdstukken worden waar nodig bepalingen van andere hoofdstukken van overeenkomstige toepassing verklaard, of wordt de toepasselijkheid van artikelen beperkt tot een groep of groepen van degenen die daarin zijn genoemd.

### **HOOFDSTUK IV. OVERPLAATSBARE EN NIET-OVERPLAATSBA-RE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

#### **Artikel 17**

1. Ambtenaren van de DBZ kunnen zijn:

a. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, zijnde ambtenaren van de DBZ die zijn aangesteld om waar ook ter wereld werkzaam te zijn;

b. niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, zijnde ambtenaren van de DBZ die zijn aangesteld om hier te lande werkzaam te zijn.

2. Of een ambtenaar van de DBZ een overplaatsbaar dan wel een niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ is, blijkt uit de akte van aanstelling.

3. Onze Minister wijst aan de hand van de functie-inhoud op grond van door hem te stellen criteria de functies bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken aan, welke bestemd zijn voor:

- a. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ en
- b. niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

4. In functies bedoeld in het derde lid, onder a, worden overplaatsbare ambtenaren van de DBZ benoemd, behoudens in de gevallen, voorzien in de artikelen 15 en 111. In functies bedoeld in het derde lid, onder b, worden niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ benoemd, behoudens in de gevallen, voorzien in de artikelen 15, 30, vijfde lid en 31, vierde lid, onder b.

## **HOOFDSTUK V. AANSTELLING, EERSTE OPLEIDING EN EXAMEN VAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Paragraaf 1. De aanstelling**

#### **Artikel 18**

1. De aanstelling geschiedt in vaste of tijdelijke dienst.
2. Aan een aanstelling in vaste dienst gaat in de regel vooraf een aanstelling in tijdelijke dienst.
3. Aanstelling in tijdelijke dienst geschiedt voor bepaalde of onbepaalde tijd.
4. Aanstelling in tijdelijke dienst kan plaatsvinden:
  - a. voor een proeftijd van ten hoogste twee jaar, zo nodig ambtshalve te verlengen met de tijd gedurende welke de overplaatsbare ambtenaar de proeftijd niet in werkelijke dienst heeft doorgebracht. Op verzoek van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan de termijn van twee jaar met één jaar worden verlengd.
  - b. voor een tijd van ten hoogste drie maanden, indien het antecedenten- en veiligheidsonderzoek, bedoeld in artikel 26, nog niet is beëindigd;
  - c. van personen die in dienst worden genomen als overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, ter opleiding;
  - d. in de gevallen, waarin dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur is bepaald.
5. Zodra de omstandigheid welke leidde tot een aanstelling in tijdelijke dienst zich niet meer voordoet, wordt een aanstelling in vaste dienst verleend, tenzij daartegen uit anderen hoofde bezwaren bestaan.

#### **Artikel 19**

1. De aanstelling geschiedt door of namens Onze Minister, tenzij anders is bepaald.
2. Indien een aanstelling plaatsvindt in vaste dienst en het aan de rang verbonden maximumsalaris gelijk is aan of hoger dan het maximumsalaris van een ambtenaar van de DBZ XV, geschiedt deze bij koninklijk besluit.

### **Paragraaf 2. Voorwaarden, vereisten en procedure voor aanstelling**

#### **Artikel 20. Algemene voorwaarden voor aanstelling**

Als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ kan worden aangesteld degene die ten tijde van de aanstelling:

- a. de Nederlandse nationaliteit bezit,



- b. geen volledige of gedeeltelijke leerplicht heeft uit hoofde van de Leerplichtwet 1969 (Stb. 1968, 303),
- c. geen verplichtingen heeft ten aanzien van eerste oefening uit hoofde van de Dienstplichtwet (Stb. 1922, 43),
- d. voldoet aan het in de artikelen 25 en 26 gestelde,
- e. medewerking heeft verleend aan het in artikel 27 gestelde,
- f. naar het oordeel van Onze Minister voldoet aan de overige normen van bekwaamheid en geschiktheid als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ, bedoeld in het derde lid van artikel 22,
- g. bereid is te voldoen aan hetgeen voor betrokkene inzake het afleggen van een eed of belofte is bepaald.

## **Artikel 21. Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ**

1. Er is een Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, hierna in dit hoofdstuk te noemen de Adviescommissie Aanstellingen.
2. De Adviescommissie Aanstellingen bestaat uit twee kamers, te weten Kamer I en Kamer II; deze kamers kunnen naar behoefte onderkamers instellen, bestaande uit leden van de Adviescommissie Aanstellingen. Kamers en onderkamers tellen een oneven aantal leden.
3. De Adviescommissie Aanstellingen heeft een voorzitter en één of meer plaatsvervangende voorzitters, welke evenals de overige leden der Adviescommissie Aanstellingen door Onze Minister worden benoemd en ontslagen. De voorzitter is tevens voorzitter van Kamer I, de plaatsvervangende voorzitter dan wel één der plaatsvervangende voorzitters is voorzitter van Kamer II.
4. De voorzitter ziet toe op een passende bezetting van de in het tweede lid genoemde onderkamers, en op een juiste toepassing van de normen en regelen, bedoeld in het derde en vierde lid van artikel 22.
5. Kamer I van de Adviescommissie Aanstellingen telt ten minste zeven en ten hoogste dertien leden. Wanneer Onze Minister een Directeur-Generaal tot lid van Kamer I heeft benoemd, kan deze bij verhindering zijn plaatsvervanger aanwijzen. Het merendeel van de leden van deze kamer wordt benoemd uit de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Ten minste één en ten hoogste drie van de leden worden benoemd in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken. Onderkamers van Kamer I tellen ten minste vijf leden, van wie ten minste één lid wordt benoemd in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken.
6. Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen telt ten minste vijf leden, onder wie één of meer vertegenwoordigers van de personeelsdienst, zonder dat die vertegenwoordigers een meerderheid vormen. De leden worden benoemd uit de ambtenaren van de DBZ; ten minste één lid van Kamer II en elk van haar onderkamers is een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ. Onderkamers van Kamer II tellen ten minste drie leden.
7. Onze Minister ontslaat leden-ambtenaren uiterlijk wanneer zij ophouden actief dienend ambtenaar van de DBZ te zijn, en leden-niet-ambtenaren uiterlijk wanneer zij de 70-jarige leeftijd hebben bereikt.
8. Onze Minister voegt een secretaris aan de Adviescommissie Aanstellingen toe.

## **Artikel 22**

1. De Adviescommissie Aanstellingen heeft tot taak:
  - a. na een toelatingsonderzoek Onze Minister te adviseren over het aangaan van een dienstverband met kandidaten voor een loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ;

b. na examinering Onze Minister te adviseren over het hernieuwen van het dienstverband van ambtenaren van de DBZ, na afloop van de eerste opleiding bedoeld in artikel 29;

c. Onze Minister te adviseren met betrekking tot ontheffingen als bedoeld in de artikelen 24 en 112.

2. a. Kamer I van de Adviescommissie Aanstellingen onderzoekt kandidaten en examineert ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, welke hun loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ aanvangen of aangevangen zijn in de rang van ambtenaar van de DBZ X of hoger;

b. Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen onderzoekt kandidaten en examineert ambtenaren, bedoeld in het eerste lid, welke hun loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ aanvangen of aangevangen zijn in een rang beneden de rang van ambtenaar van de DBZ X, met inachtneming van de tweede volzin van artikel 29, eerste lid.

3. Ten behoeve van beide kamers van de Adviescommissie Aanstellingen, stelt Onze Minister normen van bekwaamheid en geschiktheid vast, waaraan kandidaten, dan wel ambtenaren, in het eerste lid bedoeld, bij het toelatingsonderzoek, dan wel bij het examen na afloop van de eerste opleiding ten minste dienen te voldoen. Met betrekking tot Kamer II kunnen deze normen zonodig naar wervingsgroep worden onderscheiden. Normen welke betrekking hebben op economie of ontwikkelingssamenwerking, worden niet vastgesteld dan na overleg met Onze Minister van Economische Zaken respectievelijk Onze Minister voor Ontwikkelingssamenwerking.

4. Onze Minister kan in het belang van de dienst nadere regelen stellen met betrekking tot de werkzaamheden van de Adviescommissie Aanstellingen.

### **Artikel 23. Het toelatingsonderzoek**

1. Kandidaten voor een loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ dienen een toelatingsonderzoek te ondergaan, behoudens in het geval, voorzien in artikel 112, onder b.

2. Dit toelatingsonderzoek wordt gehouden door de Adviescommissie Aanstellingen, op door Onze Minister te bepalen tijdstippen en plaats. Kandidaten worden door de Adviescommissie Aanstellingen door toedoen van haar secretaris opgeroepen, onder vermelding van de in artikel 24 genoemde vereisten.

3. Bij het toelatingsonderzoek worden kandidaten onderzocht op hun bekwaamheid en geschiktheid als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ aan de hand van de in het derde lid van artikel 22 bedoelde normen. Kandidaten worden tijdig ingelicht over deze normen. Het onderzoek omvat mede het verifiëren en zonodig aanvullen van de gegevens die door de kandidaten desgevraagd zijn verstrekt.

4. Indien de Adviescommissie Aanstellingen daartoe aanleiding ziet kan deze een niet-aangestelde kandidaat nog eenmaal in de gelegenheid stellen aan het toelatingsonderzoek deel te nemen.

5. De kosten van het toelatingsonderzoek komen voor rekening van het Rijk. Hier te lande daartoe gemaakte reis- en verblijfkosten worden vergoed op de voet van het Reisbesluit 1971 (Stb. 1970, 602) met dien verstande dat de kandidaat voor de toepassing van dat besluit gelijk wordt gesteld met een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ.

### **Artikel 24. Vereisten voor deelname aan het toelatingsonderzoek**

1. Aan het toelatingsonderzoek door Kamer I van de Adviescommissie Aanstellingen kunnen deelnemen kandidaten die:

a. bij de aanvang van het onderzoek zijn afgestudeerd aan een Nederlandse universiteit of hogeschool, dan wel een daarmee door Onze

Minister van Onderwijs en Wetenschappen op één lijn gestelde buitenlandse instelling van hoger onderwijs. Onze Minister kan, na advies van de Adviescommissie Aanstellingen, kandidaten die niet aan dit vereiste voldoen, maar op grond van een andere opleiding en voor de DBZ van belang zijnde ervaring met die afgestudeerden op één lijn kunnen worden gesteld, op hun met redenen omkleed verzoek van dit vereiste ontheffen. De Adviescommissie Aanstellingen kan kandidaten van wie het afstuderen aanstaande is, toestaan aan het toelatingsonderzoek deel te nemen; aanstelling kan eerst na afstuderen geschieden;

b. bij de aanvang van de eerste opleiding bedoeld in artikel 29 de leeftijd van 32 jaar nog niet hebben bereikt, tenzij Onze Minister in bijzondere gevallen om redenen van dienstbelang, na advies van de Adviescommissie Aanstellingen, ontheffing verleent van dit vereiste. Onze Minister kan de in de vorige volzin genoemde leeftijdsgrens voor vrouwen verhogen tot 33 jaar, voor zolang zulks wenselijk is in het kader van het streven tot vergroting van het aantal vrouwelijke hogere ambtenaren.

2. Aan het toelatingsonderzoek door Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen kunnen deelnemen kandidaten die bij de aanvang van het onderzoek voldoen aan door Onze Minister bepaalde, zonodig naar wervingsgroep te onderscheiden vereisten van leeftijd, opleiding en ervaring. Onze Minister kan in bijzondere gevallen om redenen van dienstbelang, na advies van de Adviescommissie Aanstellingen, ontheffing verlenen van deze vereisten.

## **Artikel 25. Geneeskundige keuring**

1. Een aanstelling als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ wordt slechts verleend nadat de kandidaat op grond van de uitslag van een geneeskundige keuring door de RBB geschikt is verklaard voor dienstverrichting waar ook ter wereld. De gezinsleden dan wel de aanstaande huwelijkspartner van de kandidaat worden in de gelegenheid gesteld via een geneeskundige keuring inzicht te verwerven in hun geschiktheid tot verblijf waar ook ter wereld.

2. Een aanstelling in tijdelijke dienst kan ook worden verleend nadat de kandidaat voorwaardelijk geschikt is verklaard, tenzij het gaat om een aanstelling in tijdelijke dienst ter opleiding, als bedoeld in het vierde lid van artikel 18, onder c.

3. Indien de kandidaat niet geschikt is verklaard, kan aan deze in bijzondere gevallen een aanstelling worden verleend.

4. De kosten van de keuring dan wel keuringen, bedoeld in het eerste lid, komen voor rekening van het Rijk. Hier te lande daartoe gemaakte reis- en verblijfkosten worden vergoed op de voet van het Reisbesluit 1971 (Stb. 1970, 602) met dien verstande dat de kandidaat voor de toepassing van dat besluit wordt gelijkgesteld met een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ. Buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten worden alleen na voorafgaande goedkeuring door Onze Minister, vergoed tot het goedgekeurde bedrag.

5. De uitslag van de keuring wordt uiterlijk binnen veertien dagen na vaststelling aan de onderzochte(n) medegedeeld.

6. Indien de kandidaat binnen veertien dagen na ontvangst van deze mededeling daartoe een verzoek indient, vindt een herkeuring van de kandidaat of van gezinsleden plaats, mits tevens een door Onze Minister van Binnenlandse Zaken vastgesteld bedrag is gestort.

7. De kandidaat krijgt het bedrag, bedoeld in het zesde lid, terug en ontvangt een vergoeding van reis- en verblijfkosten overeenkomstig het gestelde in het vierde lid, indien deze of één van de gezinsleden bij de herkeuring in plaats van ongeschikt, voorwaardelijk of onvoorwaardelijk geschikt, dan wel in plaats van voorwaardelijk geschikt onvoorwaardelijk geschikt is verklaard.

8. De bij koninklijk besluit dan wel door Onze Minister van Binnenlandse Zaken vastgestelde voorschriften ter zake van de herkeuring, worden in acht genomen. Deze herkeuring mag niet worden verricht door de geneeskundige die de keuring heeft verricht.

9. Bij wijziging van een privaatrechtelijk in een publiekrechtelijk of een tijdelijk in een vast dienstverband, vindt slechts dan opnieuw een geneeskundige keuring plaats indien:

- a. de kandidaat voorwaardelijk geschikt was verklaard;
- b. over de geschiktheid van de kandidaat ernstige twijfel is gerezen.

#### **Artikel 26. Antecedentenonderzoek en veiligheidsonderzoek**

1. Een aanstelling als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ voor de tijd van langer dan drie maanden wordt slechts verleend indien op grond van de uitslag van een ten aanzien van de belanghebbende ingesteld antecedentenonderzoek en veiligheidsonderzoek tegen dienstverrichting als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ naar het oordeel van Onze Minister geen bezwaar bestaat.

2. Het bepaalde bij of krachtens artikel 8 van het ARAR is van overeenkomstige toepassing; de door overplaatsbare ambtenaren van de DBZ te vervullen functies zijn vertrouwensfuncties.

#### **Artikel 27. Psychologisch onderzoek**

1. Alvorens tot een aanstelling als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ over te gaan, wint Onze Minister als regel het advies in van de Rijks Psychologische Dienst.

2. Onze Minister brengt dit advies ter vertrouwelijke kennis van de Adviescommissie Aanstellingen.

3. De Adviescommissie Aanstellingen betreft het advies van de Rijks Psychologische Dienst op door de Adviescommissie te bepalen wijze bij haar advies aan Onze Minister.

4. De kosten van het onderzoek door de Rijks Psychologische Dienst komen voor rekening van het Rijk. Hier te lande daartoe gemaakte reis- en verblijfkosten worden vergoed op de voet van het Reisbesluit 1971, met dien verstande dat de kandidaat voor de toepassing van dat besluit wordt gelijkgesteld met een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ. Buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten worden alleen na voorafgaande goedkeuring door Onze Minister, vergoed tot het goedgekeurde bedrag.

#### **Paragraaf 3. Akte van aanstelling en andere bescheiden**

##### **Artikel 28**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt, zo mogelijk vóór indiensttreding, een akte van aanstelling uitgereikt, waarin in ieder geval worden vermeld:

- a. de naam, voornamen en geboortedatum;
- b. de aanstelling als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ;
- c. de datum van ingang van de aanstelling;
- d. of de aanstelling geschiedt in vaste of tijdelijke dienst;
- e. de rang waarin betrokkene is aangesteld, de voor deze geldende salarisschaal, het toegekende salaris, zomede het salarisnummer en het tijdstip waarop het salaris voor de eerste maal periodiek zal worden verhoogd.

2. Indien de aanstelling geschiedt in tijdelijke dienst, wordt bovendien in de akte van aanstelling vermeld:

- a. of de aanstelling geschiedt voor bepaalde tijd, en zo ja, voor hoe lang, of voor onbepaalde tijd;



b. de toepasselijke, in artikel 18 omschreven grond(en) voor de aanstelling in tijdelijke dienst.

3. Indien niet reeds in de akte van aanstelling vermeld, worden aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ zo spoedig mogelijk schriftelijk medegedeeld:

a. plaats, aanvangstijdstip, duur en inhoud van de voor betrokkene geldende eerste opleiding bedoeld in artikel 29, dan wel de afdeling, het dienstvak of de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland waar deze diens werkzaamheden zal aanvangen, onder vermelding van de aangewezen standplaats;

b. de aan betrokkene mogelijk toegekende voordelen, dan wel voor deze geldende financiële regelingen, onder verwijzing naar de desbetreffende kortingsregeling.

4. Alle wijzigingen in en aanvullingen van de gegevens, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, worden de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ schriftelijk medegedeeld.

5. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt, gelijktijdig met de akte van aanstelling, een exemplaar van dit reglement uitgereikt. De betrokkene ontvangt daarbij tevens een exemplaar van de schriftelijk vastgestelde en de geldende regelingen en instructies, welke deze bij de vervulling van de dienst heeft na te leven, tenzij deze op een voor betrokkene gemakkelijk toegankelijke plaats ter inzage liggen. Wanneer dergelijke regelingen en instructies niet schriftelijk zijn vastgesteld, worden deze behoorlijk aan betrokkene ter kennis gebracht.

#### **Paragraaf 4. Eerste opleiding en examen**

##### **Artikel 29**

1. Overplaatsbare ambtenaren van de DBZ ontvangen zodra mogelijk na hun aanstelling ter opleiding een, zonodig naar wervingsgroepen onderscheiden, eerste opleiding, waarvan plaats, aanvangstijdstip, duur en inhoud door Onze Minister worden vastgesteld. Onze Minister kan bepaalde wervingsgroepen, die na het onderzoek door Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen werden aangesteld, vrijstellen van de eerste opleiding en het afsluitend examen, en daarvoor een introductie-cursus zonder examen in de plaats stellen.

2. Voor zover zich hiertoe mogelijkheden voordoen, zulks ter beoordeling van Onze Minister, zal de huwelijkspartner, dan wel aanstaande huwelijks-partner van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, in het eerste lid bedoeld, in de gelegenheid worden gesteld aan voor deze van belang zijnde onderdelen van de eerste opleiding dan wel introductie cursus deel te nemen.

3. Kosten ingevolge het eerste en tweede lid komen voor rekening van het Rijk; met betrekking tot terugbetaling is artikel 66a van het ARAR van overeenkomstige toepassing.

4. De eerste opleiding wordt afgesloten met een door de Adviescommissie Aanstellingen af te nemen examen, onder toepassing van de in het derde lid van artikel 22 bedoelde normen. Indien de Adviescommissie Aanstellingen daartoe termen aanwezig acht, kan op onderdelen herexamen worden afgenomen.

5. De betrokkenen worden tijdig ingelicht over de normen waaraan zij bij het examen ten minste dienen te voldoen.

6. De Adviescommissie Aanstellingen is bevoegd het oordeel van derden bij dit examen te betrekken, dan wel de examinering op onderdelen aan derden op te dragen.

7. De Adviescommissie Aanstellingen adviseert Onze Minister aan de hand van de uitkomsten van dit examen, omtrent de geschiktheid en bekwaamheid van de betrokkenen tot het vervolgen van hun loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ.



8. Is Onze Minister na advies van de Adviescommissie Aanstellingen van oordeel dat de betrokkene geschikt en bekwaam is tot het vervolgen van diens loopbaan als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ, dan wordt laatstgenoemde met directe ingang aangesteld in tijdelijke dienst op de voet van het vierde lid, onder a, van artikel 18. Komt Onze Minister na genoemd advies tot het oordeel, dat zulks niet het geval is, dan eindigt het dienstverband met betrokkene.

## **HOOFDSTUK VI. PLAATSTINGEN VAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Paragraaf 1. Plaatsingen**

#### **Artikel 30. Plaatsingen, plaatsingstermijnen, plaatsingsoverwegingen, ter beschikking houden**

1. a. Plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geschieden hetzij bij het departement, hetzij bij een van de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland, met inachtneming van artikel 17, vierde lid, artikel 36, artikel 147, onder c, alsmede de overige bepalingen van dit hoofdstuk.

b. Plaatsingen in de functie van Secretaris-Generaal alsmede van hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland geschieden bij koninklijk besluit, alle overige plaatsingen door Onze Minister.

2. De eerste plaatsing van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ na afloop van de eerste opleiding dan wel introductiecursus, duurt in de regel twee jaar. Overige plaatsingen duren in de regel niet korter dan drie jaar. Onze Minister kan de personeelsdienst aanwijzingen geven met betrekking tot de duur van plaatsingen.

3. Bij koninklijk besluit, dan wel door Onze Minister, kan, zowel vóór als gedurende de plaatsing, worden afgeweken van het in het tweede lid gestelde om redenen aan het dienstbelang of aan het belang van de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ en diens gezinsleden ontleend.

4. Tussen twee plaatsingen in kan Onze Minister een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ om redenen aan het dienstbelang ontleend, gedurende ten hoogste twaalf maanden ter beschikking houden. Gedurende deze periode is de betrokkene bij het departement belast met studie, gericht op het voortzetten van diens loopbaan, tenzij Onze Minister aan de betrokkene andere, tot de in artikel 6 genoemde taak van de DBZ behorende, werkzaamheden opdraagt.

5. a. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan met behoud van diens rechtspositie in uitzonderlijke gevallen ter beoordeling van Onze Minister, mits betrokkene aan de eisen van de desbetreffende functie voldoet, op diens verzoek, dan wel met diens instemming hier te lande tijdelijk worden geplaatst in een der voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ bestemde functies. Reflecteert naar die functie ook een niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ die aan de eisen van de desbetreffende functie voldoet, dan heeft deze voorrang.

b. Het gestelde onder a laat de bevoegdheid van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ om te solliciteren naar een voor een niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ bestemde functie onverlet. Wordt betrokkene daarin benoemd, dan verkrijgt deze met ingang van de dag van benoeming voor de rest van het dienstverband bij de DBZ de rechtspositie van niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ; is betrokkene reeds aangesteld in vaste dienst, dan blijft deze in vaste dienst aangesteld.

6. Bij voorgenomen plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ weegt Onze Minister het dienstbelang en het persoonlijk belang van

de betrokkene alsmede diens gezinsleden af. Bij die overweging houdt Onze Minister rekening met de navolgende factoren:

a. de noodzaak van een voortdurende taakvervulling door de DBZ, en in samenhang daarmee van een zo goed en tijdig mogelijke bezetting van alle functies;

b. de wenselijkheid van een geografische spreiding van de totale loopbaan van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ over functies hier te lande en in het buitenland en een daarmee gepaard gaande verbreding en verdieping van ervaring;

c. de voorkeur van de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ;

d. de persoonlijke omstandigheden van de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ en diens gezinsleden, waaronder eventuele beperkingen van de plaatsbaarheid waar ook ter wereld, bedoeld in artikel 31.

7. De voorkeur van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, bedoeld onder c van het zesde lid, kan blijken uit de registratie van diens belangstelling en uit diens reflecteren op door Onze Minister als vacant komend gemelde functies.

8. Onze Minister geeft, behoudens in spoedeisende gevallen, uiterlijk twee maanden vóór de vermoedelijke ingangsdatum van een plaatsing aan de betrokkene kennis van het voornemen tot plaatsing onder vermelding van de voorgenomen:

a. nieuwe standplaats

b. te vervullen functie

c. ingangsdatum, en

d. duur van de plaatsing,

dan wel van het voornemen, de betrokkene ter beschikking te houden.

9. Plaatsing van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in economische functies bij de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland geschiedt door Onze Minister na overleg met Onze Minister van Economische Zaken.

10. Overplaatsbare ambtenaren van de DBZ beneden de leeftijd van 21 jaar worden in het algemeen niet in het buitenland geplaatst.

### **Artikel 31. Beperkte overplaatsbaarheid**

1. Indien een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ van oordeel is dat diens plaatsbaarheid waar ook ter wereld aan beperkingen onderhevig is, meldt deze zulks zo spoedig mogelijk aan Onze Minister.

2. Onze Minister betreft beperkingen door omstandigheden van medische aard bij de afwegingen rond de plaatsingen van de betrokkene, indien de melding steunt op een verklaring van de RBB dan wel op een door die dienst onderschreven andere geneeskundige verklaring, welke zo mogelijk moet aangeven in welk opzicht en hoe lang de plaatsbaarheid waar ook ter wereld aan beperkingen onderhevig is.

3. Wanneer gezinsleden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geen medewerking verlenen aan onderzoeken als bedoeld in het tweede, derde, vijfde en zesde lid van artikel 56, is het gestelde in artikel 51, vijfde lid, van overeenkomstige toepassing.

4. Indien de plaatsbaarheid van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ aan beperkingen onderhevig is, plaatst Onze Minister betrokkene zo mogelijk met inachtneming van die beperkingen in één van de functies die voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ van diens rang bestemd zijn; blijkt zulks niet verenigbaar met het dienstbelang, dan kan Onze Minister bij wijze van uitzondering betrokkene met behoud van diens rang

a. hetzij ten hoogste twaalf maanden ter beschikking houden;

b. hetzij met toepassing van artikel 30, vijfde lid, onder a, plaatsen in één der voor ambtenaren van diens rang bestemde functies die voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn bestemd;

c. hetzij met inachtneming van die beperkingen, in afwijking van artikel 36, plaatsen in een naastlager gewaardeerde, voor een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ bestemde functie.

## **Paragraaf 2. Bijzondere plaatsingen gedurende de loopbaan**

### **Artikel 32**

1. Naast plaatsingen ingevolge artikel 30 kan Onze Minister een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ:

a. in overeenstemming met diens betrokken ambtgenoot, plaatsen bij een ander ministerie in een functie die verband houdt met de loopbaan van betrokkene bij de DBZ;

b. in overeenstemming met de leiding van een volkenrechtelijke organisatie waarvan het Koninkrijk lid is, voordragen voor, dan wel plaatsen bij die volkenrechtelijke organisatie;

c. in overeenstemming met de regering van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk Aruba, plaatsen bij een der ministeries van de Nederlandse Antillen of Aruba;

d. belasten met een bijzondere opdracht buiten het verband van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, mits de aard van die opdracht samenhangt met de in artikel 6 genoemde taak van de DBZ.

2. Bij plaatsingen, in het eerste lid bedoeld, past Onze Minister de plaatsingstermijnen in het tweede lid van artikel 30 genoemd, overeenkomstig toe.

3. Plaatsingen, in het eerste lid onder b, c en d bedoeld, behoeven, ook ten aanzien van standplaats en voorgenomen duur ervan, de voorafgaande instemming van de betrokken overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

4. Gedurende plaatsingen, in dit artikel bedoeld, behoudt de betrokkene diens rechtspositie als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ zoals omschreven in dit reglement, voor zover zulks verenigbaar is met diens rechtspositie uit hoofde van de functie bij het andere Nederlandse ministerie, de volkenrechtelijke organisatie, of het ministerie van de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel uit hoofde van de bijzondere opdracht bedoeld in het eerste lid, onder d. Indien de functie bij de volkenrechtelijke organisatie, bij het ministerie van de Nederlandse Antillen of Aruba, dan wel de bijzondere opdracht, dit nodig maakt, is betrokkene ontslagen van de ambtseed met uitzondering van de geheimhoudingsplicht.

5. Bij plaatsingen in dit artikel bedoeld, bericht Onze Minister de betrokkene tevoren, welke rechten en verplichtingen blijven gelden uit hoofde van het vierde lid. Onze Minister treft regelingen ten aanzien van de anciënniteit en de bevorderingsgang van de betrokkene binnen de DBZ, en licht deze in over diens rechten en plichten ingevolge de Ambtenarenwet 1929 en de Algemene burgerlijke pensioenwet. Per geval of groep van gevallen treft Onze Minister regelingen welke ertoe strekken dat de bezoldiging en andere voorzieningen niet achterblijven bij de bezoldiging en andere voorzieningen welke de betrokkene, ook ten behoeve van de gezinsleden, zou genieten bij plaatsing in een functie van vergelijkbaar niveau bij het departement als het een plaatsing hier te lande betreft, en bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland in het desbetreffende ambtsgebied, als het een plaatsing in het buitenland betreft.

## **Paragraaf 3. Adviescommissie Plaatsingen en Benoemingen in Topfuncties bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken**

### **Artikel 33**

1. Er is een Adviescommissie Plaatsingen en Benoemingen in Topfuncties bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, hierna in dit hoofdstuk te noemen Adviescommissie Topfuncties.

2. De Adviescommissie Topfuncties staat onder voorzitterschap van de Secretaris-Generaal. Voorts maken van de Adviescommissie Topfuncties deel uit:

- a. het hoofd van de personeelsdienst, tevens plaatsvervangend voorzitter,
- b. de Directeuren-Generaal,
- c. de Directeur-Generaal van de Buitenlandse Economische Betrekkingen bij het Ministerie van Economische Zaken, in elk geval voor wat betreft de plaatsing van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in de functie van hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland alsmede
- d. de Plaatsvervangend Secretaris-Generaal.

Onze Minister kan andere ambtenaren van de DBZ in de Adviescommissie Topfuncties benoemen en hen daaruit ontslaan.

3. De Adviescommissie Topfuncties adviseert Onze Minister vertrouwelijk met betrekking tot:

- a. plaatsing van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in de functie van hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, en in andere door Onze Minister aangewezen functies bij de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland;
- b. plaatsing van overplaatsbare ambtenaren en benoeming van niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in een der navolgende functies bij het departement:

1° chef van een directie of een hogere functie

2° chef van een rechtstreeks onder de Secretaris-Generaal ressorterende hoofdafdeling of centrale afdeling

3° rechtstreeks onder de Secretaris-Generaal ressorterende adviseur.

4. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Adviescommissie Topfuncties hebben vertrouwelijk toegang tot alle personeelsgegevens van de in beschouwing te nemen ambtenaren van de DBZ; de overige leden ervan kunnen vertrouwelijk kennis nemen van de voor plaatsing of benoeming van belang zijnde personeelsgegevens van de in beschouwing te nemen ambtenaren van de DBZ, waaronder de over hen sedert hun voorlaatste bevordering opgemaakte beoordelingen en eventuele adviezen van de RBB met betrekking tot beperkingen waaraan hun plaatsbaarheid waar ook ter wereld onderhevig is.

5. Onze Minister voegt een secretaris aan de Adviescommissie Topfuncties toe.

6. Leden van de Adviescommissie Topfuncties nemen niet deel aan beraadslagingen over hun eigen plaatsingen of benoemingen; voor die beraadslagingen worden zonodig plaatsvervangende leden van de Adviescommissie Topfuncties benoemd.

7. De leden van de Adviescommissie Topfuncties en de daaraan toegevoegde secretaris zijn tot geheimhouding verplicht met betrekking tot de gegevens en beraadslagingen in de Adviescommissie Topfuncties.

8. Onze Minister kan nadere regelen stellen met betrekking tot de werkzaamheden van de Adviescommissie Topfuncties.

#### **Paragraaf 4. Beroep tegen plaatsing, plaatsingsduur of ter beschikking houden**

##### **Artikel 34**

1. Overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kunnen binnen twee weken na kennisneming van het voornemen tot plaatsing, ter beschikking houden, dan wel wijziging van een plaatsingsduur, tegen dit voornemen dan wel deze wijziging, met redenen omkleed, schriftelijk beroep instellen.

2. Dit beroep wordt behandeld met toepassing van de procedure voor versnelde behandeling, voorzien in artikel 147.

## HOOFDSTUK VII. RANGEN VAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ

### Artikel 35

Overplaatsbare ambtenaren van de DBZ hebben één van de volgende rangen:

| ambtenaar van de DBZ |   |   |   | in salarisschaal overeenkomend met: |                                         |      |      |
|----------------------|---|---|---|-------------------------------------|-----------------------------------------|------|------|
| I                    |   |   |   | schaal                              | 1                                       | BBRA | 1984 |
| "                    | " | " | " | II                                  | "                                       | 2    | "    |
| "                    | " | " | " | III                                 | "                                       | 3    | "    |
| "                    | " | " | " | IV                                  | "                                       | 4    | "    |
| "                    | " | " | " | V                                   | "                                       | 5    | "    |
| "                    | " | " | " | VI                                  | "                                       | 6    | "    |
| "                    | " | " | " | VII                                 | "                                       | 7    | "    |
| "                    | " | " | " | VIII                                | "                                       | 8    | "    |
| "                    | " | " | " | IX                                  | "                                       | 9    | "    |
| "                    | " | " | " | X                                   | "                                       | 10   | "    |
| "                    | " | " | " | XI                                  | "                                       | 11   | "    |
| "                    | " | " | " | XII                                 | "                                       | 12   | "    |
| "                    | " | " | " | XIII                                | "                                       | 13   | "    |
| "                    | " | " | " | XIV                                 | "                                       | 14   | "    |
| "                    | " | " | " | XV                                  | "                                       | 15   | "    |
| "                    | " | " | " | XVI                                 | "                                       | 16   | "    |
| "                    | " | " | " | XVII                                | "                                       | 17   | "    |
| "                    | " | " | " | XVIII                               | "                                       | 18   | "    |
| "                    | " | " | " | XIX                                 | in salaris overeenkomend met            |      |      |
|                      |   |   |   |                                     | Secretaris-Generaal/Directeur-Generaal, |      |      |
|                      |   |   |   |                                     | conform bijlage A van het BBRA 1984;    |      |      |
| "                    | " | " | " | XX                                  | in salaris overeenkomend met            |      |      |
|                      |   |   |   |                                     | Staatssecretaris, conform bijlage A van |      |      |
|                      |   |   |   |                                     | het BBRA 1984                           |      |      |

### Artikel 36

Onze Minister stelt na advies van Onze Minister van Binnenlandse Zaken de formatie vast. Onze Minister bepaalt de inrichting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken met inachtneming van de formatie, volgens met Onze Minister van Binnenlandse Zaken overeen te komen regelen.

## HOOFDSTUK VIII. BEVORDERING VAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ

### Paragraaf 1. Bevordering

#### Artikel 37

De bevordering van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ naar de rang van ambtenaar van de DBZ XV en naar hogere rangen geschiedt bij koninklijk besluit op voordracht van Onze Minister. De bevordering van de overige overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geschiedt door Onze Minister.

#### Artikel 38

Bevordering van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geschiedt in de regel naar de naasthogere rang.



## **Artikel 39**

1. Om voor bevordering in aanmerking te komen dient de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ diens dienst op een in ieder opzicht bevredigende wijze te hebben verricht, alsmede bekwaam en geschikt te worden geoordeeld voor dienstverrichting op het naasthogere functieniveau.

2. De bevordering dient in overeenstemming te zijn met de formatie voor wat betreft de voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ bestemde functies.

## **Artikel 40**

Een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ kan bij keuze worden bevorderd tot ambtenaar van de DBZ XX, indien deze is benoemd in een functie welke, gezien het belang daarvan voor de bevordering van de internationale rechtsorde en de buitenlandse betrekkingen van het Koninkrijk, hoger moet worden gewaardeerd dan ambtenaar van de DBZ XIX, en zich tevens bijzonder heeft onderscheiden.

## **Artikel 41**

De bevordering van uitzonderlijk bekwaam en geschikt voor bevordering geachte overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kan ten opzichte van andere overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden versneld.

## **Artikel 42**

Onze Minister stelt, passend binnen het door Onze Minister van Binnenlandse Zaken gecoördineerde beleid, nadere regelen vast inzake bevordering en loopbaanvorming.

## **Paragraaf 2. Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ**

## **Artikel 43**

Er is een Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, hierna in dit hoofdstuk te noemen de Adviescommissie Bevorderingen.

## **Artikel 44**

1. De Adviescommissie Bevorderingen staat onder voorzitterschap van de Secretaris-Generaal; de plaatsvervangend Secretaris-Generaal is plaatsvervangend voorzitter.

2. Onze Minister benoemt en ontslaat de overige leden van de Adviescommissie Bevorderingen, welke is samengesteld uit ambtenaren van de DBZ onder wie in elk geval de Hoofddirecteur Dienst Buitenlandse Zaken, met dien verstande dat de meerderheid bestaat uit overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

3. De Adviescommissie Bevorderingen kan sub-commissies uit haar midden benoemen.

4. Onze Minister voegt één of meer secretarissen aan de Adviescommissie Bevorderingen toe.

## **Artikel 45**

1. Alvorens een voordracht tot bevordering van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ te doen, dan wel daartoe zelf over te gaan, wint Onze Minister het vertrouwelijk advies in van de Adviescommissie Bevorderingen.

2. Minstens éénmaal per jaar ontvangt de Adviescommissie Bevorderingen per rang en in volgorde van anciënniteit een opgave van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ die met inachtneming van artikel 42 voor bevordering in beschouwing moeten worden genomen.

3. Onze Minister stelt ten behoeve van de Adviescommissie Bevorderingen, zo nodig naar rang onderscheiden, normen vast voor de bepaling van de bekwaamheid en geschiktheid voor bevordering.

4. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de Adviescommissie Bevorderingen hebben vertrouwelijk toegang tot alle personeelsgegevens van de voor bevordering in beschouwing te nemen overplaatsbare ambtenaren van de DBZ; de overige leden ervan kunnen vertrouwelijk kennisnemen van de voor bevordering van belang zijnde personeelsgegevens van de in beschouwing te nemen overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, waaronder de over hen sedert hun voorlaatste bevordering opge maakte beoordelingen en eventuele adviezen van de RBB met betrekking tot beperkingen waaraan hun plaatsbaarheid waar ook ter wereld onderhevig is.

5. Leden van de Adviescommissie Bevorderingen nemen niet deel aan beraadslagingen over hun eigen bevordering; voor die beraadslagingen worden zonodig plaatsvervangende leden van de Adviescommissie Bevorderingen benoemd.

6. De leden en de secretaris van de Adviescommissie Bevorderingen zijn tot geheimhouding verplicht met betrekking tot de in het vierde lid bedoelde gegevens en met betrekking tot de beraadslagingen in de Adviescommissie Bevorderingen.

7. Onze Minister kan nadere regelen stellen met betrekking tot de werkzaamheden van de Adviescommissie Bevorderingen.

## **HOOFDSTUK IX. ANDERE OPLEIDINGEN VAN EN STUDIEFACILITEITEN VOOR OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Artikel 46. Andere opleidingen**

1. Behalve de eerste opleiding en introductiecursus, bedoeld in artikel 29, en de dienstopdracht tot studie gedurende het terbeschikkinghouden bedoeld in artikel 30, vierde lid, kan Onze Minister aan een overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gedurende diens loopbaan, al dan niet op diens initiatief, een dienstopdracht geven tot studie in diensttijd, gericht op aanvulling, verbreding of modernisering van voor diens loopbaan of functie vervulling nuttige kennis en vaardigheden.

2. Is een in het eerste lid bedoelde dienstopdracht gegeven, dan zal voor zover zich hiertoe mogelijkheden voordoen de huwelijkspartner van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de gelegenheid worden gesteld aan voor deze van belang zijnde onderdelen van deze studie deel te nemen, zulks ter beoordeling van Onze Minister.

3. Kosten ingevolge dit artikel zijn voor rekening van het Rijk; artikel 66a van het ARAR is van overeenkomstige toepassing.

### **Artikel 47. Studiefaciliteiten**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die dat wenst, kunnen voorts bepaalde studiefaciliteiten worden verleend, indien naar het oordeel van Onze Minister het belang van de dienst met de desbetreffende studie wordt gediend.

2. Ter zake van hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden de door Onze Minister van Binnenlandse Zaken gestelde regelen in acht genomen.

3. Ter zake van in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden de door Onze Minister gestelde regelen in acht genomen; deze stemmen zoveel mogelijk overeen met de in het tweede lid bedoelde regelen.

## **HOOFDSTUK X. BEZOLDIGING VAN, ALSMEDE TEGEMOETKOMINGEN EN VERGOEDINGEN AAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Paragraaf 1. De bezoldiging**

#### **Artikel 48**

1. De vaststelling van de salarisschaal welke voor de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ zal gelden, geschiedt met inachtneming van de artikelen 35 en 36.
2. Ten aanzien van
  - a. de tijdstippen van uitbetaling van het salaris, de toelagen en de vergoedingen voor extra diensten,
  - b. de toekenning van het salaris in de voor de overplaatsbare ambtenaar geldende salarisschaal,
  - c. de toekenning van periodieke salarisverhogingen,
  - d. de toekenning van extra periodieke salarisverhogingen op grond van buitengewone bekwaamheid, geschiktheid en ijver dan wel andere door het bevoegde gezag van voldoende belang geachte omstandigheden,
  - e. het bij onvoldoende bekwaamheid, geschiktheid of ijver van de overplaatsbare ambtenaar achterwege laten van periodieke salarisverhogingen,
  - f. de vaststelling van het salaris na bevordering tot een hogere rang,
  - g. de vaststelling van het salaris bij een onvolledige werktijd,
  - h. de toekenning van een toelage welke uitgaat boven het maximumsalaris van de voor de overplaatsbare ambtenaar geldende salarisschaal, op grond van buitengewone bekwaamheid, geschiktheid en ijver,
  - i. de toekenning van een toelage bij de tijdelijke waarneming van een andere functie dan die waarin de overplaatsbare ambtenaar is geplaatst, wanneer aan eerstbedoelde functie een salarisschaal met een hoger maximumsalaris is verbonden dan aan de rang en de daarmee samenhangende salarisschaal welke voor betrokkene geldt,
  - j. de toekenning van een toelage gedurende de tijd dat de overplaatsbare ambtenaar die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet (Stb. 1979, 679), ter zake van diens bezoldiging premieplichtig is ingevolge de Algemene Ouderdomswet (Stb. 1956, 281), en de Algemene Weduwen- en Wezenwet (Stb. 1959, 139).
  - k. de toekenning van een toelage wanneer het salaris minder is dan het maandbedrag van het wettelijke minimumloon,
  - l. de toekenning van een toelage wanneer, anders dan bij wijze van overwerk, regelmatig of vrij regelmatig arbeid op het departement wordt verricht op andere tijden dan maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 18.00 uur,
  - m. de toekenning van een toelage aan de overplaatsbare ambtenaar of aan een groep overplaatsbare ambtenaren, op andere dan de in dit lid onder h tot en met l bedoelde gronden,
3. Voor de in dit hoofdstuk gehanteerde begrippen salaris, salarisnummer, maximumsalaris en bezoldiging is de omschrijving in artikel 2 van het BBRA 1984 van toepassing.

### **Paragraaf 2. Het overwerk en de verschuiving van dienstrooster**

#### **Artikel 49**

1. Indien het dienstbelang het onvermijdelijk maakt dat aan een hier te lande geplaatste overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ arbeid buiten de voor deze vastgestelde arbeidsuren wordt opgedragen, waardoor het voor betrokkene per werkperiode geldende aantal arbeidsuren wordt overschreden, dan wordt ter zake een vergoeding toegekend overeenkomstig artikel 23 van het BBRA 1984.

2. Ten aanzien van een hier te lande geplaatste overplaatsbaar ambtenaar, wiens werktijden bij dienstrooster zijn vastgesteld en aan wie arbeid wordt opgedragen, waardoor binnen een werkperiode als bedoeld in artikel 23, vierde lid, onder b, van het BBRA 1984 de voor hem vastgestelde werktijden worden verschoven, is artikel 15 van de Overgangsregeling BBRA 1984 (Stb. 1983, 572) van overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 50**

Aan een in het buitenland geplaatste overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ wordt in de in artikel 49 bedoelde gevallen geen vergoeding toegekend, tenzij Onze Minister anders bepaalt.

### **Paragraaf 3. Tegemoetkomingen en vergoedingen**

#### **Artikel 51**

1. Naast salaris en kinderbijslag ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1980, 1) worden aan de buiten Nederland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ tegemoetkomingen verleend in de kosten van betrokkene en van diens gezinsleden, welke verband houden met diens verblijf in het buitenland, alsmede die kosten welke verband houden met de aard en het niveau van diens functie. Onze Minister treft ter zake regelen, en is belast met de vaststelling van genoemde tegemoetkomingen, welke strekken ter bestrijding van beroepskosten.

2. Onze Minister bepaalt per geval in welke muntsoort of muntsoorten de salariëring en tegemoetkomingen worden uitgekeerd welke voor rekening van het Ministerie van Buitenlandse Zaken worden uitbetaald.

3. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die, uit het buitenland komende, in Nederland is geplaatst en voor wie uit die plaatsing bijzondere kosten voortvloeien, wordt voor ten hoogste zes jaren na de aanvang van de plaatsing in Nederland een tegemoetkoming toegekend in die kosten, volgens door Onze Minister vast te stellen regelen.

4. Omtrent de tegemoetkoming in kosten voor de tijdelijke waarneming door de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ van een andere functie dan die waarin deze is geplaatst, worden met betrekking tot functies in het buitenland door Onze Minister regelen gesteld; vloeien uit die waarneming voor de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ als zodanig direct aanwijsbare kosten, of op geld waardeerbare schade voort, dan worden die vergoed.

5. Wanneer gezinsleden dan wel de aanstaande gezinsleden van de in artikel 25 genoemde kandidaat geen gebruik hebben gemaakt van de aldaar vermelde gelegenheid tot geneeskundige keuring, dan wel indien zij na keuring niet geschikt zijn verklaard voor verblijf overal ter wereld, heeft de desbetreffende kandidaat na aanstelling als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ ten aanzien van die gezinsleden of aanstaande gezinsleden geen aanspraak uit hoofde van financiële regelingen welke in dit reglement zijn opgenomen ten behoeve van vergezellende gezinsleden bij plaatsing van de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in het buitenland, voor zover deze financiële regelingen direct verband houden met de gezondheidstoestand van gezinsleden.

### **Paragraaf 4. Non-activiteitswedde; regelingen in verband met militaire dienst en in verband met dienst als noodwachter**

#### **Artikel 52**

Op overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn de artikelen 16 tot en met 20d van het ARAR van overeenkomstige toepassing.

## **HOOFDSTUK XI. DIENST- EN WERKTIJDEN VAN DE OVER- PLAATSBARE AMBTENAAR VAN DE DBZ**

### **Artikel 53**

1. Voor de hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is artikel 21 van het ARAR van overeenkomstige toepassing.
2. Voor de bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is artikel 21 van het ARAR eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging:
  - a. het bevoegd gezag is, bedoeld in het eerste lid van artikel 21 van het ARAR;
  - b. bij het vaststellen van een werktijdregeling rekening houdt met dienst- en werktijdregelingen welke bij de overheidsdienst in het land zijner vestiging gelden;
  - c. daarbij voorzieningen treft welke ertoe strekken dat die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland ononderbroken bezet of bereikbaar is;
  - d. door Onze Minister ter zake gegeven nadere aanwijzingen volgt.

## **HOOFDSTUK XII. VAKANTIE, VAKANTIE-UITKERING EN VERLOF VAN DE OVERPLAATSBARE AMBTENAAR VAN DE DBZ**

### **Artikel 54**

1. a. Op de in Nederland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn de artikelen 22 tot en met 34f van het ARAR en de artikelen 21 en 22 van het BBRA 1984 van overeenkomstige toepassing.  
b. Indien het verlof, bedoeld in artikel 34 van het ARAR, ten doel heeft de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de gelegenheid te stellen de huwelijkspartner, indien deze als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ wordt geplaatst bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, te vergezellen, wordt dat verlof niet uitsluitend het persoonlijk belang van de ambtenaar, doch mede het algemeen belang geacht te dienen. In dit geval kan het verlof in beginsel voor de duur van de uitzending van de huwelijkspartner, zonder behoud van bezoldiging, worden verleend.
2. Op de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn de artikelen 21 en 22 van het BBRA 1984 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de daarin geregelde vakantie-uitkering begrepen is in de in artikel 51, eerste lid, genoemde tegemoetkomingen.
3. Onze Minister stelt, zonedig ten dele naar vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland onderscheiden, regelen voor de vakantie en het verlof van de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, welke ertoe strekken dat de vakantie en het verlof niet achterblijven bij de vakantie die en het verlof dat de betrokkene zou genieten als deze in Nederland zou zijn geplaatst. Daarbij houdt Onze Minister rekening met de bijzondere omstandigheden van de plaatsing in het buitenland. Vakantie wordt genoten met behoud van volle bezoldiging; verlof wordt genoten met behoud van volle bezoldiging, indien zulks bij toepassing van de artikelen 32 tot en met 34f van het ARAR het geval zou zijn. Onze Minister bepaalt, in hoeverre:
  - a. bij vakantie en verlof reistijd als diensttijd wordt beschouwd;
  - b. reis- en verblijfkosten van betrokkene en diens gezinsleden welke verband houden met vakantie en verlof, voor rekening van het Rijk komen;
  - c. bij vakantie en verlof wijziging komt in de in het eerste lid van artikel 51 genoemde tegemoetkomingen, met dien verstande dat tegemoetkomingen in of vergoedingen van vaste lasten daarbij gehandhaafd blijven;



d. bij verlofreizen voor zover deze voor rijksrekening komen, in bijzondere gevallen de reis- en verblijfkosten voor huishoudelijk personeel kunnen worden vergoed.

4. Na overplaatsing worden vakantie, vakantie-uitkering en verloftegoeden, voor zover nodig naar evenredigheid, ook op de nieuwe standplaats als zodanig aangemerkt.

5. Indien een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ buiten Nederland in samenhang met diens functie onwettig wordt gegijzeld of anderszins buiten Nederland onwettig van de vrijheid wordt beroofd op een wijze die door Onze Minister met gijzeling gelijk wordt gesteld, verleent deze aan betrokkene na afloop daarvan, onverminderd de mogelijkheid van bedrijfsgeneeskundige begeleiding ingevolge de bepalingen van hoofdstuk XIII, naar billijkheid recuperatieverlof met behoud van de volle bezoldiging.

6. Wordt het in het vijfde lid genoemde recuperatieverlof toegekend, dan ontvangt de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ook een recuperatie-uitkering. Deze uitkering verhoudt zich tot de jaarlijkse vakantie-uitkering als de duur van het recuperatieverlof zich verhoudt tot de duur van de jaarlijkse vakantie.

7. Indien een gezinslid van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ buiten Nederland onwettig wordt gegijzeld of anderszins buiten Nederland onwettig van de vrijheid wordt beroofd op een wijze die door Onze Minister met gijzeling wordt gelijkgesteld, en samenhang bestaat met de functie van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, verleent Onze Minister die overplaatsbare ambtenaar van de DBZ na afloop daarvan, onverminderd de mogelijkheid van geneeskundige begeleiding van dat gezinslid ingevolge de bepalingen van hoofdstuk XIII, eveneens naar billijkheid recuperatieverlof en een recuperatie-uitkering overeenkomstig het vijfde en zesde lid van dit artikel.

8. In bijzondere gevallen kan Onze Minister bij onwettige vrijheidsberovingen als in het vijfde en zevende lid van dit artikel bedoeld ook kosten van gezinshereniging en andere in samenhang met de onwettige vrijheidsberoving gemaakte kosten of schade vergoeden voor zover deze redelijk zijn en als niet verzekeraar kunnen worden beschouwd; voor het vrijkopen van personen betaalde losprijzen worden echter nimmer vergoed.

9. De in het vijfde tot en met achtste lid genoemde voorzieningen gelden uitsluitend voor zover de desbetreffende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aanspraken op vergoeding en verhaal aan het Rijk heeft gecedeerd.

10. Onze Minister kan ter uitvoering van het vijfde tot en met negende lid van dit artikel regelen treffen.

### **HOOFDSTUK XIII. BEDRIJFSGENEESKUNDIGE BEGELEIDING EN VOORZIENINGEN IN VERBAND MET ZIEKTE TEN BEHOEVE VAN DE OVERPLAATSBARE AMBTENAAR VAN DE DBZ, OMVATTENDE GENEESKUNDIGE BEGELEIDING VAN GEZINSLEDEN BIJ EN ROND PLAATSIING IN HET BUITENLAND**

#### **Paragraaf 1. Bedrijfsgeneeskundige begeleiding**

##### **Artikel 55**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geniet bedrijfsgeneeskundige begeleiding overeenkomstig het bepaalde in deze paragraaf.

2. De bedrijfsgeneeskundige begeleiding van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geschiedt door of vanwege de RBB in samenwerking met Onze Minister volgens ter zake door of vanwege Onze Minister te stellen regelen.

3. Ter voorbereiding op plaatsing in het buitenland, gedurende plaatsing in het buitenland en in verband met terugplaatsing naar Nederland omvat de bedrijfsgeneeskundige begeleiding tevens de geneeskundige begeleiding van de gezinsleden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

## Artikel 56

1. Onverminderd de mogelijkheid de arts van de RBB rechtstreeks te consulteren ter zake van met de arbeidssituatie samenhangende gezondheidsproblemen van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ zelf, en rond plaatsing in het buitenland ook ter zake van gezondheidsproblemen van diens gezinsleden, kan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verzoeken hem, dan wel diens gezinsleden in verband hiermee aan een onderzoek door of vanwege de RBB te onderwerpen. Bij plaatsing in het buitenland geschiedt de genoemde consultatie schriftelijk, in dringende gevallen met gebruikmaking van de telecommunicatiemiddelen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, voor rekening van het Rijk.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt in overleg met of op aanwijzing van de RBB onderworpen aan een periodiek, gericht geneeskundig onderzoek, door een in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ zo mogelijk tijdens verblijf hier te lande te ondergaan. Gezinsleden worden in de gelegenheid gesteld een geneeskundig onderzoek te ondergaan, eveneens zo mogelijk tijdens verblijf hier te lande.

3. Onze Minister verzoekt de RBB de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aan een bedrijfsgeneeskundig onderzoek te onderwerpen, dan wel te doen onderwerpen, respectievelijk verzoekt de RBB de gezinsleden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de gelegenheid te stellen een geneeskundig onderzoek te ondergaan:

a. indien er naar diens oordeel gegronde redenen bestaan voor twijfel aan een goede gezondheidstoestand van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ respectievelijk gezinsleden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ;

b. indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ niet langer volledig geschikt is gebleken voor de vervulling van diens dienst, teneinde na te gaan of hiervoor medische oorzaken aanwezig zijn en, zo ja, of de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geschikt kan worden geacht voor het vervullen van een andere functie.

4. Blijkt bij een onderzoek als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid van een zodanige lichamelijke of geestelijke toestand, dat naar het oordeel van de arts van de RBB de belangen van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, van diens gezinsleden, van de dienst of van bij diens dienstuitoefening betrokken derden zich tegen voortzetting van de dienst, respectievelijk voortgezet verblijf in het land van plaatsing verzetten, dan wordt betrokkene door Onze Minister of, indien betrokkene anders dan als hoofd bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland is geplaatst, door het hoofd van die vertegenwoordiging buiten dienst gesteld, tenzij of totdat Onze Minister, in overleg met de RBB, van oordeel is dat betrokkene passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Betrokkene wordt in geval van buitendienststelling geacht wegens ziekte verhinderd te zijn dienst te verrichten, in welk geval de overige bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing zijn.

5. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is gehouden aan een onderzoek, als bedoeld in het tweede en derde lid, medewerking te verlenen, en er zich voor in te spannen dat de gezinsleden daaraan hun medewerking verlenen. Betrokkene is voorts gehouden medewerking te verlenen aan onderzoeken vanwege de RBB, welke worden ingesteld ter beantwoording van de vragen:

a. of, in welke mate en tot welk tijdstip er sprake is van verhindering wegens ziekte diens dienst te vervullen;

b. of verdere maatregelen of voorzieningen nodig zijn in het belang van het herstel van diens gezondheid, dan wel in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van diens arbeidsgeschiktheid als bedoeld in de artikelen P6, P7 en P9 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

6. Onverminderd het vijfde lid is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gehouden zich ervoor in te spannen dat diens gezinsleden hun medewerking verlenen aan onderzoeken vanwege de RBB, welke worden ingesteld ter beantwoording van de vragen:

a. of, in welke mate en tot welk tijdstip er sprake is van verhindering wegens ziekte in een bepaald gebied, een bepaald land of bepaalde landen te verblijven;

b. of verdere maatregelen of voorzieningen nodig zijn in het belang van het behoud, het herstel of de bevordering van hun gezondheid.

7. Indien het advies van de RBB daartoe aanleiding geeft, verzoekt Onze Minister de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in aanmerking te brengen voor maatregelen of voorzieningen als bedoeld in het vijfde lid, tweede volzin onder b.

## **Artikel 57**

1. De RBB kan de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ individueel of gezamenlijk aanwijzingen geven tot het behoud, herstel of bevordering van hun arbeidsgeschiktheid, en de geschiktheid tot verblijf in het buitenland van hun gezinsleden; de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn gehouden die aanwijzingen op te volgen en zich ervoor in te spannen dat hun gezinsleden deze opvolgen, met uitzondering van aanwijzingen tot het ondergaan van een ingreep van heelkundige aard.

2. Onze Minister treft regelen met betrekking tot de mate waarin kosten die verband houden met de bedrijfsgeneeskundige begeleiding van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ en de geneeskundige begeleiding van hun gezinsleden ten laste van het Rijk komen.

3. Komen reis- en verblijfkosten op de voet van deze regelen ten laste van het Rijk, dan worden hier te lande gemaakte reis- en verblijfkosten vergoed volgens de bepalingen van het Reisbesluit 1971. Buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten worden alleen na voorafgaande goedkeuring door Onze Minister, vergoed tot het goedgekeurde bedrag.

## **Artikel 58**

1. Indien voor een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ een geneeskundig onderzoek wordt aangevraagd op grond van het derde lid, of het vijfde lid, tweede volzin onder b van artikel 56, doet Onze Minister betrokkene daarvan, onder vermelding van de motieven en de desbetreffende bepaling, schriftelijk mededeling.

2. Het oordeel van de vanwege de RBB optredende geneeskundige die een onderzoek heeft verricht als bedoeld in artikel 56, wordt zo spoedig mogelijk aan de betrokken ambtenaar van de DBZ en aan Onze Minister medegedeeld.

3. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die zich met het oordeel van de in het tweede lid bedoelde geneeskundige niet kan verenigen, kan daartegen, mits binnen vijfmaal vierentwintig uur, nadat het ter kennis van betrokkene is gekomen, onder opgave van redenen bezwaar maken bij Onze Minister. Indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ diens behandelend arts bereid heeft gevonden desgevraagd aan de in het vierde lid bedoelde commissie mondeling of schriftelijk zijn mening kenbaar te maken, doet betrokkene daarvan onder opgave van naam en adres van de arts in het bezwaarschrift mededeling.

4. Behalve indien Onze Minister, na overleg met de RBB, het bezwaar van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ reeds aanstonds voldoende gegrond acht, wordt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift door een commissie van drie geneeskundigen een hernieuwd onderzoek ingesteld. In deze commissie, die zal worden aangewezen door het hoofd van de RBB, zal de in het tweede lid bedoelde geneeskundige geen zitting mogen hebben. De commissie deelt haar oordeel zo spoedig mogelijk mede aan Onze Minister, die vervolgens de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, alsmede de behandelend arts van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ daarvan in kennis stelt.

5. De kosten van het hernieuwde onderzoek komen voor rekening van het Rijk. Hier te lande daartoe gemaakte reis- en verblijfkosten worden vergoed op de voet van het Reisbesluit 1971. Buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten worden alleen na voorafgaande goedkeuring door Onze Minister, vergoed tot het goedgekeurde bedrag.

## **Artikel 59**

1. Ter beantwoording van de vraag of volledige dienstuitoefening al dan niet blijvend uitgesloten moet worden geacht, kan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ na overleg tussen Onze Minister en de RBB worden onderworpen aan een onderzoek, dat desverlangd kan worden bijgewoond door een door de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gekozen geneeskundige. Deze kan ter zake mondeling of schriftelijk van advies dienen.

2. Blijkt bij het in het eerste lid bedoelde onderzoek – waaraan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gehouden is medewerking te verlenen – dat betrokkene op grond van ziekte of gebreken is geraakt in toestand van blijvende ongeschiktheid voor het vervolgen van diens loopbaan, dan verzoekt Onze Minister aan de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds dienaangaande een beslissing te nemen. Van dit verzoek wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

## **Paragraaf 2. Infectieziekten**

## **Artikel 60**

1. De in Nederland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die in contact staat of kort geleden heeft gestaan met een persoon die een ziekte heeft, waarvoor ingevolge het krachtens de Wet bestrijding infectieziekten en opsporing ziekteoorzaken (Stb. 1928, 265) bepaalde een nominatieve aangifteplicht geldt, mag geen dienst verrichten en heeft geen toegang tot dienstgebouwen, -lokalen en -terreinen dan met toestemming vanwege de RBB.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die verkeert in de in het eerste lid omschreven situatie, is verplicht daarvan ten spoedigste kennis te geven aan de RBB. Betrokkene is gehouden zich te gedragen naar vanwege de RBB gegeven aanwijzingen, waaronder die met betrekking tot het ondergaan van een geneeskundig onderzoek.

3. Gedurende de periode dat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ingevolge het bepaalde in dit artikel geen dienst verricht, geniet deze de volle bezoldiging.

4. Met betrekking tot een in het buitenland geplaatste overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ geldt in het geval, voorzien in het eerste lid het gestelde in het eerste lid van artikel 57.

**Paragraaf 3. Bezoldiging in geval van ziekte tijdens het dienstverband. Bezoldiging of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband**

**Artikel 61**

Op de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn de artikelen 39 tot en met 49 van het ARAR van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat gedurende hun plaatsing in het buitenland

a. de door Onze Minister ter zake van kosten van geneeskundige behandeling en verzorging gestelde regelen in de plaats treden van het bepaalde in de Regeling ziektekostenvoorziening overheidspersoneel (Stb. 1980, 544);

b. door Onze Minister kan worden bepaald dat zij, indien de verhindering tot dienstverrichting, bedoeld in artikel 39 van het ARAR, langer duurt dan drie maanden, opdracht krijgen tot terugkeer met hun gezinsleden naar Nederland, waarna zij, uitsluitend met betrekking tot voor hen geldende financiële regelingen, worden gelijkgesteld met degenen die bij het departement zijn geplaatst.

**HOOFDSTUK XIV. OVERIGE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN VAN DE OVERPLAATSBARE AMBTENAAR VAN DE DBZ**

**Artikel 62. Algemene verplichtingen**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is gehouden de plichten uit diens ambt voortvloeiende nauwgezet en ijverig te vervullen en zich te gedragen zoals een goed overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ betaamt.

2. Bij plaatsing in het buitenland dient de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ er zich bij voortdurend van bewust te zijn deel uit te maken van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland.

**Artikel 63. Eed of belofte**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ legt zo spoedig mogelijk na diens aanstelling in handen van Onze Minister of van een door deze aangewezen ambtenaar van de DBZ de navolgende eed of belofte af:

«Ik zweer/beloof trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de overige wetten van het Rijk. Ik zweer/verklaar dat ik tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer/beloof dat ik om iets te doen of te laten in mijn functie van niemand enige belofte of geschenk aannemen zal.

Ik zweer/beloof dat ik mijn werkzaamheden als overplaatsbaar ambtenaar van de Dienst Buitenlandse Zaken steeds zal verrichten overeenkomstig de mij gegeven voorschriften en aanwijzingen, en dat ik de belangen van het Koninkrijk zal voorstaan en bevorderen.

Ik zweer/beloof dat ik de zaken waarvan ik als overplaatsbaar ambtenaar van de Dienst Buitenlandse Zaken kennis draag en waarvan ik het geheim of vertrouwelijk karakter moet begrijpen niet zal openbaren aan anderen dan aan hen aan wie ik volgens de wet of uit hoofde van mijn werkzaamheden tot mededeling verplicht ben.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

(Dat verklaar en beloof ik).»

2. Alvorens voor de eerste maal een functie als hoofd van een vaste diplomatieke zending te aanvaarden, hernieuwt de betrokkene de in het eerste lid genoemde eed of belofte in handen van de Koning, met dien



verstande dat het woord «aanstelling» daarbij wordt vervangen door «benoeming als hoofd van een vaste diplomatieke zending» en de woorden «overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ» door «hoofd van een vaste diplomatieke zending». In geval van verhindering van de Koning wordt de hernieuwde eed of belofte afgelegd in handen van Onze Minister. Bestaat ook daartoe geen gelegenheid, dan wordt de hernieuwde eed of belofte schriftelijk afgelegd.

#### **Artikel 64. Nakoming van eed of belofte**

De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is, behoudens het gestelde in de slotzin van het vierde lid van artikel 32, verplicht tot nakoming van de in het vorige artikel genoemde eed of belofte.

#### **Artikel 65**

Ter zake van niet-naleving van bepalingen welke redelijkerwijs niet kunnen worden geacht de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ bekend te zijn, worden betrokkene geen voordelen onthouden of nadelen toegebracht.

#### **Artikel 66**

1. In strijd met een regeling, door het bevoegd gezag getroffen, worden de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geen voordelen onthouden of nadelen toegebracht.

2. Het gezag, dat een algemene regeling vaststelde, is niet bevoegd voor een bepaald geval ten nadele van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ daarvan af te wijken, tenzij de regeling afwijking voorbehoudt.

#### **Artikel 67. Verplichte mededeling van verhindering**

Indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ door ziekte of anderszins verhinderd is dienst te verrichten, is deze verplicht daarvan onder opgave van redenen, zo tijdig mogelijk op de aan betrokkene bekend gestelde wijze mededeling te doen, teneinde vertraging of hinder in de dienst zoveel doenlijk te voorkomen.

#### **Artikel 68. Woonplaats**

1. De hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht in of nabij diens standplaats te wonen; aan betrokkene kan de verplichting worden opgelegd in een bepaald deel van evenbedoeld gebied te wonen.

2. De hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan al dan niet op eigen verzoek door Onze Minister ontheffing worden verleend van de verplichting in het in het eerste lid bedoelde gebied te wonen. Een verleende ontheffing kan, met inachtneming van redelijke overgangsbepalingen, worden ingetrokken wanneer het dienstbelang het wonen buiten evenbedoeld gebied niet blijkt te gedogen of niet langer gedooft.

3. De in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is voor de duur van zijn plaatsing verplicht te wonen in of nabij de plaats van vestiging van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, waarbij betrokkene is geplaatst; aan betrokkene kunnen door het hoofd van die vertegenwoordiging ter zake aanwijzingen worden gegeven. Onze Minister kan met betrekking tot die aanwijzingen regelen stellen.

## **Artikel 69. Ambts- of dienstwoning**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht, indien een ambts- of dienstwoning dan wel bij plaatsing in het buitenland een ambtswoning, dienstwoning of andere woning is aangewezen, deze te betrekken en zich ter zake van de bewoning en het gebruik te gedragen naar de voorschriften die daaromtrent zijn gesteld; is een woning in het buitenland geheel of ten dele van Rijksweg ingericht, dan geldt het voorgaande dienovereenkomstig met betrekking tot die inrichting.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ draagt de onderhoudskosten welke volgens de Nederlandse wetten en gebruiken gemeenlijk voor rekening van de huurder of gebruiker zijn, tenzij door Onze Minister ter zake een afwijkende regel is vastgesteld.

3. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ onthoudt zich van het uitsteken of hijsen van andere dan nationale of oranje vlaggen. Uit het uiterlijk aanzien van de ambts- of dienstwoning, dan wel bij plaatsing in het buitenland van de ambtswoning, de dienstwoning of de ter bewoning aangewezen woning of van het daarbij behorend erf mag niet blijken van de politieke gezindheid van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ of diens huisgenoten.

## **Artikel 70. Verrichten van andere ambtelijke werkzaamheden**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan worden verplicht tijdelijk andere ambtelijke werkzaamheden te verrichten dan die, welke deze gewoonlijk verricht, mits die werkzaamheden aan betrokkene redelijkerwijs kunnen worden opgedragen. Betrokkene kan echter niet worden verplicht werkzaamheden te verrichten in de plaats van stakers of uitgesloten in particuliere dienst, tenzij de opgedragen werkzaamheden worden verricht in dienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en voor de Nederlandse openbare dienst tijdens de staking of uitsluiting, dan wel als onmiddellijk gevolg daarvan redelijkerwijs dadelijk noodzakelijk zijn te achten.

2. Voorts kan aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ door of vanwege Onze Minister de verplichting worden opgelegd in tijden van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden andere werkzaamheden te verrichten dan die welke betrokkene gewoonlijk verricht, mits die werkzaamheden strekken ter uitvoering van de taak welke de DBZ in die tijden heeft of zal krijgen, dan wel ertoe strekken een zo goed en ongestoord mogelijke uitvoering van die taak te verzekeren.

3. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aan wie de in het tweede lid bedoelde verplichting is opgelegd, is tevens te allen tijde verplicht lessen te volgen en deel te nemen aan oefeningen die verband houden met de in dat lid bedoelde werkzaamheden.

4. Bij de toepassing van het eerste tot en met derde lid wordt voor zoveel mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

## **Artikel 71. Geheimhouding**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht tot geheimhouding van hetgeen betrokkene in diens ambt ter kennis is gekomen, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt.

2. De in het eerste lid bedoelde verplichting bestaat niet tegenover hen aan wie de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ onmiddellijk of middellijk ondergeschikt is, noch in zover betrokkene door een boven hem gestelde van de verplichting tot geheimhouding is ontheven, behoudens in geval van bijzondere plaatsingen, voorzien in artikel 32, eerste lid, onder b, c en d; gedurende zulke plaatsingen geldt de geheimhoudingsverplichting zoals in het eerste lid geregeld, onverkort.

## **Artikel 72. Gelijktijdige bekleding van een uit een openbare kas bezoldigd ambt**

1. Het is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verboden een uit een provinciale, gemeente- of andere openbare kas bezoldigd ambt waartoe de benoeming niet bij koninklijk besluit geschiedt tegelijk met diens functie bij de DBZ te bekleden, anders dan met bij koninklijk besluit verleende machtiging.

2. Het weigeren van een gevraagde of het intrekken van een reeds verleende machtiging wordt, bij een met redenen omkleed koninklijk besluit, ter kennis van de betrokken overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gebracht.

3. Bij aanvaarding van een ambt, bedoeld in het eerste lid, zonder bij koninklijk besluit verleende machtiging, of voortgezette bekleding daarvan nadat de machtiging is ingetrokken, wordt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geacht diens ontslag te hebben gevraagd.

## **Artikel 73. Nevenbetrekkingen en nevenwerkzaamheden**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht zich te gedragen naar hetgeen voor deze is bepaald ten aanzien van het aanvaarden van nevenbetrekkingen of het verrichten van nevenwerkzaamheden.

2. Zijn regelen in het belang van de dienst gesteld voor het drijven van nering of handel, door de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ zelf of door gezinsleden, dan is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verplicht zich naar die regelen te gedragen en te zorgen, dat deze door de gezinsleden worden nageleefd.

3. In elk geval is het de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verboden, een nevenbetrekking te aanvaarden of nevenwerkzaamheden te verrichten of nering en handel te drijven, indien dit:

a. schadelijk kan zijn voor diens functie vervulling; het aanvaarden van een consulaire betrekking van een andere mogendheid zonder bij koninklijk besluit verleende voorafgaande machtiging, wordt daarbij geacht schadelijk te kunnen zijn voor de dienstvervulling;

b. niet in overeenstemming is met het aanzien van de functie van betrokkene.

4. De gezinsleden van een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ zijn vrij eigen werkzaamheden uit te oefenen. Vergezellen die gezinsleden de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, dan dient de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ervoor te zorgen dat deze werkzaamheden niet strijdig zijn met de wetten van dan wel overeenkomsten met dat land en tevens niet schadelijk kunnen zijn voor het functioneren van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland. Onze Minister, die ter zake beslist, kan aangaande laatstgenoemde voorwaarde regelen stellen.

## **Artikel 74. Deelname aan aannemingen en leveringen**

1. Het is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verboden, middellijk of onmiddellijk deel te nemen aan aannemingen en leveringen ten behoeve van openbare diensten, tenzij daartoe schriftelijk vergunning is verleend.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht zich te gedragen naar hetgeen voor deze is bepaald ten aanzien van het deelnemen, middellijk of onmiddellijk, aan aannemingen en leveringen ten behoeve van anderen.

## **Artikel 75**

Aan de overplaatsbare ambtenaren of aan bepaalde groepen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kan bij koninklijk besluit of

door Onze Minister worden verboden, aandeelhouder van alle of nader te omschrijven, niet ter beurse genoteerde vennootschappen te zijn, dan wel lid, commissaris, bestuurder of vennoot van alle of nader te omschrijven vennootschappen, stichtingen of verenigingen, telkens voor zover deze geregeld in aanmerking komen of krachtens hun opzet kunnen komen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

#### **Artikel 76**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die een besturende, beherende dan wel toezichthoudende functie vervult in een naamloze vennootschap of ander rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam, en voor de in die functie verrichte of te verrichten werkzaamheden, anders dan uit 's Rijks kas, een vergoeding ontvangt, is verplicht die vergoeding in genoemde kas te storten, indien de benoeming in die functie:

a. heeft plaatsgehad door of vanwege, dan wel in overeenstemming met Onze Minister;

b. is voortgevloeid uit een wettelijk voorschrift, dan wel uit een overeenkomst, welke met instemming van Onze Minister of de ministerraad is tot stand gekomen.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die een nevenfunctie vervult, welke verband houdt met de door betrokkene beklede functie en welke is opgedragen door of vanwege Onze Minister, en voor de in die functie verrichte of te verrichten werkzaamheden, anders dan uit 's Rijks kas, een vergoeding ontvangt.

3. Het eerste en tweede lid vinden geen toepassing in de gevallen, waarin dit door Onze Minister-President is bepaald.

#### **Artikel 77**

1. Het is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in diens functie verboden anders dan met goedvinden van het bevoegd gezag, vergoedingen, beloningen, giften of beloften van derden te vorderen, te verzoeken of aan te nemen.

2. Het aannemen van steekpenningen is onvoorwaardelijk en ten strengste verboden.

#### **Artikel 78. Dienstkleding en onderscheidingsteken**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht de dienstkleding en de onderscheidingsteken te dragen, voor zover dit voor hem voorgeschreven is.

2. Het buiten dienst gekleed gaan in uniform is geoorloofd, behalve bij betogingen en optochten, tenzij daarvoor door of vanwege Onze Minister bijzondere vergunning wordt gegeven.

3. Het dragen van dienstkleding of onderscheidingsteken buiten model is verboden, behoudens door of vanwege Onze Minister te verlenen ontheffing.

4. De aftrek voor het genot van dienstkleding, de verstrekking, herstelling en reiniging geschieden overeenkomstig de regelen, daarvoor vastgesteld.

5. Het is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ verboden om in dienst of bij gekleed gaan in uniform, insignes of andere onderscheidingsteken of in dienst uniformstukken te dragen, een en ander voor zover die niet vanwege het Rijk zijn verstrekt, voorgeschreven of toegelaten. Dit verbod is niet van toepassing ten aanzien van vreemde ordeteken met Ons verlof aangenomen.

#### **Artikel 79. Schadevergoeding**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan worden verplicht tot gehele of gedeeltelijke vergoeding van de door de dienst geleden schade voor zover deze aan betrokkene is te wijten.

2. Het bedrag van de schadevergoeding wordt niet vastgesteld, dan nadat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de gelegenheid is gesteld zich schriftelijk of mondeling te verantwoorden.

#### **Artikel 80. Tegemoetkoming bij overplaatsing**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die wordt overgeplaatst, wordt door of namens Onze Minister een tegemoetkoming verleend in de daarmee verband houdende kosten van betrokkene zelf en diens verzeggende gezinsleden, zulks met inachtneming van daaromtrent vastgestelde regelen, welke, voor wat overplaatsingen naar, in of uit het buitenland betreft door Onze Minister worden vastgesteld.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan bij overplaatsing naar, in of uit het buitenland een tegemoetkoming worden verleend in de reiskosten en de daarmee verband houdende verblijfkosten voor huishoudelijk personeel, op basis van de door Onze Minister te stellen regelen.

#### **Artikel 81. Reis- en verblijfkosten**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ heeft naast recht op tegemoetkomingen en vergoedingen bedoeld in de artikelen 51 en 80, recht op vergoeding van reis- en verblijfkosten ter zake van dienstreizen.

2. Voor hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden deze vergoedingen vastgesteld overeenkomstig de door Onze Minister van Binnenlandse Zaken gestelde regelen.

3. Voor de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden deze vergoedingen vastgesteld overeenkomstig de door Onze Minister gestelde regelen.

#### **Artikel 82. Schadeloosstelling**

1. Lijdt een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ die voldaan heeft aan het derde lid van artikel 13, buiten Nederland schade als gevolg van een normaliter niet verzekeraar molest, dan wordt indien dat molest samenhangt met de functie van betrokkene, die schade volgens door Onze Minister te stellen regelen vergoed, voor zover betrokkene vorderingen ter zake aan het Rijk heeft gecedeerd.

2. Bij koninklijk besluit kan worden bepaald, in welke andere niet elders voorziene gevallen schadeloosstelling en vergoeding van kosten zal worden verleend.

3. Onze Minister bepaalt de muntsoort of muntsoorten waarin de in het eerste en tweede lid genoemde vergoedingen bij plaatsing in het buitenland worden uitgekeerd.

#### **Artikel 83. Beoordelingen en functioneringsgesprekken**

1. Aan de wijze van functievervulling van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt periodiek aandacht besteed door middel van het houden van functioneringsgesprekken of het opmaken van beoordelingen, dan wel van beide.

2. Een beoordeling moet in elk geval opgemaakt worden wanneer het bevoegd gezag dit wenselijk vindt of de overplaatsbare ambtenaar daarom verzoekt.

3. Alvorens een beoordeling wordt vastgesteld, wordt deze met de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ besproken en wordt deze de gelegenheid geboden daarover diens mening kenbaar te maken.

4. Onze Minister stelt na overleg met Onze Minister van Binnenlandse Zaken, passend binnen het door deze gecoördineerde beleid, nadere voorschriften omtrent het opmaken en vaststellen van beoordelingen bedoeld in het eerste lid.



5. Onze Minister stelt een leidraad vast inzake functioneringsgesprekken.
6. De in het vierde lid bedoelde voorschriften omvatten regels met betrekking tot het indienen van bezwaar tegen de beoordeling of onderdelen daarvan.

#### **Artikel 84. Hernieuwd veiligheidsonderzoek**

1. Alvorens de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in een andere functie wordt geplaatst of indien diens functie een andere inhoud krijgt, kan ten aanzien van betrokkene een hernieuwd veiligheidsonderzoek worden ingesteld. Betrokkene wordt door of namens het tot aanstelling bevoegd gezag van het hernieuwd instellen van het onderzoek in kennis gesteld.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt van tegen betrokkene op grond van de uitslag van het onderzoek gerezen bedenkingen in kennis gesteld. Betrokkene kan diens bezwaren daartegen aan Onze Minister kenbaar maken. Alvorens Onze Minister daarop een beslissing neemt, is deze gehouden het advies in te winnen van een door Onze Minister van Binnenlandse Zaken ingestelde commissie.

3. Bij de toepassing van dit artikel worden de door Onze Minister van Binnenlandse Zaken ter zake gegeven voorschriften in acht genomen. Deze voorschriften bevatten onder meer regels met betrekking tot de werkwijze van de in het tweede lid bedoelde commissie.

#### **Artikel 85. Zekerheidsstelling**

Verplichting tot zekerheidsstelling wordt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ niet opgelegd.

#### **Artikel 86. Aanzuivering van een tekort**

1. De rekenplichtige overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt van de verplichting tot aanzuivering van een tekort geheel of gedeeltelijk ontheven, naarmate deze het beheer nauwgezet heeft gevoerd en de nodige voorzorgen heeft genomen voor de bewaring van gelden en geldswaardige papieren.

2. Vloeit de verplichting tot aanzuivering van een tekort voort uit aansprakelijkheid voor ondergeschikten, dan wordt bovendien in aanmerking genomen, in hoeverre betrokkene op de handelingen van het personeel deugdelijk toezicht heeft gehouden.

#### **Artikel 87. Geen verantwoordelijkheid bij niet persoonlijk beheer**

1. De rekenplichtige overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is van diens verantwoordelijkheid ontheven gedurende de tijd, dat deze door ziekte of wettige afwezigheid diens beheer niet persoonlijk heeft gevoerd, indien gedurende die tijd diens functie wordt waargenomen krachtens aanwijzingen door of namens Onze Minister.

2. Dit artikel en artikel 86 vinden slechts toepassing voor zover de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) niet anders bepaalt.

#### **Artikel 88. Vrouwelijke ambtenaar met borstkind**

1. Aan de vrouwelijke overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die een borstkind heeft en hiervan aan het hoofd van dienst kennis heeft gegeven, behoort gelegenheid te worden gegeven haar kind te zogen.

2. Bij plaatsing in het buitenland treft het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland ter zake passende maatregelen.

## **Artikel 89. Maatregelen van orde**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan door het bevoegd gezag de toegang tot dienstlokalen, dienstgebouwen of het werk dan wel het verblijf aldaar, worden ontzegd.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is verplicht zich te gedragen naar de maatregelen van orde die ten aanzien van het verblijf aldaar zijn vastgesteld.

3. Het is de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, behoudens in door Onze Minister dan wel het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland om redenen van dienst te bepalen uitzonderingsgevallen, verboden gedurende de werktijd alcoholhoudende dranken te gebruiken, bij zich te hebben of in de dienstlokalen te bewaren.

4. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ontvangt over de tijd gedurende welke deze in strijd met diens verplichtingen opzettelijk nalaat dienst te verrichten geen bezoldiging; deze maatregel wordt gedurende plaatsingen in het buitenland niet ten uitvoer gelegd. Gedurende plaatsingen in het buitenland betaalde bezoldiging wordt in dat geval als terug te betalen voorschot beschouwd.

## **Artikel 90. Beloningen**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan wegens buitengewone toewijding of bijzonder loffelijke dienstverrichting worden beloond.

2. De beloningen zijn:

- a. tevredenheidsbetuiging;
- b. extra verlof;
- c. gratificatie.

## **HOOFDSTUK XV. DISCIPLINAIRE STRAFFEN OP TE LEGGEN AAN OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Artikel 91**

Op de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn de artikelen 80 tot en met 84 van het ARAR van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat gedurende plaatsingen in het buitenland

a. de straffen, genoemd in artikel 81, eerste lid, onder c, e en j, van het ARAR niet worden toegepast;

b. de straf, genoemd in artikel 81, eerste lid, onder k, van het ARAR wordt gelezen als volgt:

Schorsing voor een bepaalde tijd, gepaard gaande met terugroeping naar Nederland, met gehele of gedeeltelijke inhouding van de bezoldiging over dat gedeelte van die bepaalde tijd dat na de terugkeer in Nederland valt, met verlening van een tegemoetkoming in de overplaatsingskosten tot ten hoogste het bedrag dat in geval van overplaatsing in het belang van de dienst zou kunnen worden verleend krachtens de in artikel 80 van dit reglement bedoelde regelen;

c. de termijn van 6 maal 24 uur, genoemd in artikel 82, eerste lid, van het ARAR, wordt verlengd tot 16 maal 24 uur.

## **HOOFDSTUK XVI. SCHORSING EN ONTSLAG VAN DE OVERPLAATSBARE AMBTENAAR VAN DE DBZ**

### **Paragraaf 1. Schorsing**

#### **Artikel 92**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is van rechtswege in diens functie geschorst, wanneer deze krachtens een Nederlandse

wettelijke maatregel van de vrijheid is beroofd, tenzij de vrijheidsbeneming het gevolg is van een maatregel, anders dan op grond van de Krankzinnigenwet (Stb. 1984, 96), genomen in het belang van de volksgezondheid.

2. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan worden geschorst, wanneer deze krachtens een andere wettelijke dan een Nederlandse maatregel van de vrijheid is beroofd.

### **Artikel 93**

1. Onverminderd artikel 91, onder b, kan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in diens functie worden geschorst:

a. indien een strafrechtelijke vervolging ter zake van misdrijf tegen betrokkene is ingesteld;

b. wanneer aan betrokkene door Onze Minister het voornemen tot bestraffing met voorwaardelijk ontslag is te kennen gegeven, dan wel aan deze die straf is opgelegd;

c. wanneer, naar het oordeel van Onze Minister, het belang van de dienst zulks vordert.

2. Schorsing geschiedt door Onze Minister.

3. Schorsing van een in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gaat gepaard met terugroeping naar Nederland, met verlening van een tegemoetkoming in de verplaatsingskosten tot ten hoogste het bedrag dat in geval van overplaatsing in het belang van de dienst zou kunnen worden verleend krachtens de in artikel 80 bedoelde regelen.

4. Onze Minister kan de hoofden van vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland per geval machtigen een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ bij wijze van ordemaatregel voorlopig te schorsen, in afwachting van een beslissing omtrent diens schorsing.

5. Schorsing geschiedt schriftelijk. Het schorsingsbesluit vermeldt de datum van ingang der schorsing en de omstandigheid of omstandigheden bedoeld in het eerste lid, welke tot de schorsing aanleiding heeft of hebben gegeven.

### **Artikel 94**

1. Tijdens de schorsing kan de bezoldiging voor een derde gedeelte worden ingehouden; na verloop van zes weken kan een verdere inhouding, ook van het volle bedrag der bezoldiging, plaatsvinden. Geen inhouding vindt plaats in geval van schorsing in het belang van de dienst, bedoeld in het eerste lid, onder c, van artikel 93, van plaatsing in een krankzinnigengesticht of daarmee gelijk te stellen inrichting, dan wel van politiebewaring of in verzekeringstelling als bedoeld in artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering mits niet gevolgd door inbewaringstelling. Inhouding heeft niet plaats tijdens plaatsing in het buitenland.

2. De ingehouden bezoldiging kan alsnog geheel of gedeeltelijk aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ worden uitbetaald, indien de schorsing niet wordt gevolgd door een onvoorwaardelijk ontslag bij wijze van straf of ontslag op grond van artikel 101, eerste lid, onder d. Op de aldus uit te keren bezoldiging worden in mindering gebracht de inkomsten welke de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ sedert de schorsing heeft genoten uit arbeid die deze als gevolg van de schorsing heeft kunnen verrichten, tenzij zulks naar het oordeel van Onze Minister onredelijk of onbillijk is.

3. Het niet ingehouden gedeelte van de bezoldiging van de geschorste ambtenaar van de DBZ kan aan anderen worden uitbetaald.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder bezoldiging verstaan de bezoldiging in de zin van het BBRA 1984, dan wel, in geval van schorsing tijdens ziekte van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, hetgeen daaronder voor de toepassing van hoofdstuk XIII wordt verstaan.

## **Paragraaf 2. Ontslag**

### **Artikel 95**

1. Ontslag wordt verleend door Onze Minister dan wel, indien de aanstelling of benoeming bij koninklijk besluit geschiedde, bij koninklijk besluit. Het ontslag wordt schriftelijk verleend. Het ontslagbesluit vermeldt de datum van ingang van het ontslag.

2. Bij ongevraagd ontslag wordt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, behalve in het geval bedoeld in artikel 103, de reden van het ontslag schriftelijk medegedeeld.

3. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst wordt in de gevallen voorzien in artikel 97, en aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt in de gevallen, voorzien in de artikelen 98, eerste lid, 99, 101, eerste lid, onder f, en zesde lid, schriftelijk medegedeeld dat toekenning van een uitkering onderscheidenlijk wachtgeld eerst plaatsvindt, nadat door betrokkene een verzoek daartoe is ingediend onder mededeling dat het recht op uitkering onderscheidenlijk wachtgeld vervalt indien dit verzoek niet binnen een termijn van twee onderscheidenlijk vijf jaren na het ontstaan van dat recht bij Onze Minister is ingekomen.

### **Artikel 96**

1. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt op diens verzoek ontslag verleend.

2. Behoudens in het geval dat artikel 34e, eerste lid, van het ARAR van overeenkomstige toepassing is, wordt dat ontslag verleend met ingang van een dag niet vroeger dan een maand of later dan drie maanden na de dag, waarop het verzoek om ontslag is ingekomen.

3. Van het eerste lid kan worden afgeweken, indien een strafrechtelijke vervolging ter zake van misdrijf tegen de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is ingesteld of indien wordt overwogen de disciplinaire straf van ontslag op te leggen.

4. Van het tweede lid kan worden afgeweken:

a. indien wordt overwogen de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ een disciplinaire straf op te leggen;

b. indien het belang van de dienst zulks vordert, met dien verstande, dat de termijn van drie maanden, vermeld in het tweede lid, tot ten hoogste zes maanden kan worden verlengd en dat bij de verlenging in redelijkheid met het belang van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ rekening wordt gehouden;

c. ingevolge verzoek van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

5. Het ontslag op eigen verzoek wordt eervol verleend.

### **Artikel 97. Ontslag van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst die blijkens de akte van aanstelling is aangesteld voor een bepaalde tijd of voor een proeftijd, wordt, tenzij het tegendeel blijkt, geacht eervol ontslag te zijn verleend zodra die tijd is verstreken. Bij voortdurend van het dienstverband na het verstrijken van de bepaalde tijd of de – eventueel ingevolge artikel 18, vierde lid, onder a, verlengde – proeftijd, wordt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geacht voor onbepaalde tijd te zijn aangesteld.

2. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst die is aangesteld voor onbepaalde tijd, kan ontslag worden verleend, mits een opzeggingstermijn in acht wordt genomen van:

a. drie maanden, indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ten tijde van de opzegging ten minste twaalf maanden onafgebroken in dienst is geweest;

b. twee maanden, indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ten tijde van de opzegging ten minste zes, doch korter dan twaalf maanden onafgebroken in dienst is geweest;

c. een maand, indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ten tijde van de opzegging laatstelijk korter dan zes maanden onafgebroken in dienst is geweest.

3. Opzegging als in het tweede lid bedoeld kan niet geschieden gedurende de zwangerschap van de vrouwelijke overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, noch gedurende het tijdvak van zes weken na de dag van haar bevalling, noch – indien zij haar dienst heeft hervat – gedurende het tijdvak van de zevende tot en met de twaalfde week na de bevalling. Onze Minister kan ter staving van de zwangerschap een verklaring van een geneeskundige of van een verloskundige verlangen.

4. Opzegging als bedoeld in het tweede lid kan niet geschieden wegens de omstandigheid dat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in of buiten rechte een beroep heeft gedaan op het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen.

5. Het ontslag kan, al dan niet op verzoek van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, ingaan vóór de afloop van de opzeggingstermijn. Indien dit niet op verzoek van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ geschiedt, wordt aan betrokkene over de tijd welke aan de opzeggingstermijn ontbreekt, een bedrag uitbetaald gelijk aan de laatstgenoten bezoldiging, vermeerderd met de vakantie-uitkering, berekend op de voet van het BBRA 1984.

6. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst, bedoeld in het eerste lid, kan ontslag worden verleend met ingang van een dag, gelegen binnen een bepaalde tijd of proeftijd. In dat geval vindt het bepaalde in het tweede, derde, vierde en vijfde lid overeenkomstige toepassing.

#### **Artikel 98. Ontslag wegens verandering in de inrichting van het ministerie of vermindering van werkzaamheden**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan eervol ontslag worden verleend wegens overtolligheid van personeel als gevolg van verandering in de inrichting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken dan wel als gevolg van vermindering der voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ bestemde werkzaamheden bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

2. Ontslag op een van de in het eerste lid genoemde gronden kan slechts plaatsvinden, indien het na een zorgvuldig onderzoek niet mogelijk is gebleken om de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ binnen het gezagsbereik van Onze Minister andere mede in verband met betrokkene's persoonlijkheid en omstandigheden voor betrokkene passende werkzaamheden op te dragen, dan wel indien deze zodanige werkzaamheden weigert te aanvaarden.

3. Ontslag van in vaste dienst aangestelde overplaatsbare ambtenaren van de DBZ wegens overtolligheid van personeel geschiedt in de volgende rangorde:

- a. zij, die zulks wensen;
- b. zij, die 35 of meer voor pensioen geldige dienstjaren hebben, waarbij ouderen in leeftijd voor jongeren gaan;
- c. zij, die de leeftijd van 35 jaren nog niet hebben overschreden, te beginnen met hen die laatstelijk het geringste aantal jaren zonder onderbreking in burgerlijke overheidsdienst hebben doorgebracht;
- d. zij, die laatstelijk het geringste aantal jaren zonder onderbreking in burgerlijke overheidsdienst hebben doorgebracht.

4. Indien het dienstbelang zulks vordert, kan bij de verlening van ontslag van de rangorde, bedoeld in het derde lid, worden afgeweken. Omvat de afvloeiing in dat geval meer dan 1% van het aantal overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in vaste dienst – met een minimum van 5 – dan geschiedt zij naar een bepaald vooraf vastgesteld en aan de betrokkenen bekend gemaakt plan.



5. Bij een ontslagverlening op grond van het eerste lid van dit artikel wordt een opzeggingstermijn van drie maanden in acht genomen.

6. Binnen een periode van uiterlijk een jaar nadat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ de ingevolge het tweede lid van dit artikel opgedragen werkzaamheden is gaan vervullen, kan aan betrokkene alsnog het eervol ontslag bedoeld in het eerste lid worden verleend, indien die werkzaamheden blijken niet passend voor betrokkene te zijn. Het vijfde lid is daarbij niet van toepassing.

#### **Artikel 99. Ontslag van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, die lid van Gedeputeerde Staten of wethouder, enz. zijn**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, die met machtiging van het tot aanstelling bevoegd gezag de functie van lid van Gedeputeerde Staten van een provincie of van wethouder van een gemeente heeft aanvaard en deswege van de waarneming van diens ambt tijdelijk is ontheven, wordt, indien deze ophoudt zodanige functie te bekleden en naar het oordeel van Onze Minister, dan wel, indien betrokkene bij koninklijk besluit werd aangesteld of benoemd, naar Ons oordeel, niet in actieve dienst kan worden hersteld, eervol ontslag verleend.

2. Tenzij op grond van artikel 54, eerste lid, onder a, van dit reglement artikel 34e, eerste lid, van het ARAR van overeenkomstige toepassing is, wordt eervol ontslag eveneens verleend aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die na afloop van het verlof, verleend met overeenkomstige toepassing van artikel 34b dan wel artikel 34d, eerste lid, van het ARAR dan wel artikel 54, eerste lid, onder b, van dit reglement, naar het oordeel van Onze Minister, dan wel indien betrokkene bij koninklijk besluit werd aangesteld of benoemd naar Ons oordeel, niet in actieve dienst kan worden hersteld.

3. Het eerste lid vindt eveneens toepassing voor de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die ophoudt een functie te bekleden, bedoeld in artikel 16, derde of vierde lid, van het ARAR.

4. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die een benoeming tot minister of staatssecretaris aanvaardt wordt, met ingang van de dag van het aanvaarden van deze betrekking, eervol ontslag verleend.

#### **Artikel 100. Ontslag wegens bijzondere gedragingen**

1. Aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan eervol ontslag worden verleend, indien uit diens gedragingen van een zodanige gezindheid blijkt, dat geen voldoende waarborg aanwezig is, dat betrokkene diens plicht als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ onder alle omstandigheden getrouwelijk zal volbrengen.

2. Voor een ontslagverlening, als bedoeld in het eerste lid, is de medewerking of machtiging vereist van Onze Minister-President. Deze is gehouden tevoren het advies in te winnen van de in het tweede lid van artikel 97b van het ARAR bedoelde commissie.

#### **Artikel 101. Gronden van ontslag**

1. Anders dan op eigen verzoek, bij wijze van straf of ingevolge het bepaalde bij artikel 7 van de wet van 17 juli 1923 (Stb. 364) en bij de artikelen 97, 98, 99 en 100 van dit reglement, kan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ worden ontslagen op grond van:

a. het verlies van een vereiste voor de benoembaarheid door het tot aanstelling bevoegd gezag gesteld bij een regeling aan de benoeming voorafgegaan, tenzij dit vereiste alleen geldt bij de aanvang van de loopbaan;

b. onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak, waarbij de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ onder curatele is gesteld;

c. het ondergaan van lijfswang wegens schulden krachtens onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak;

d. onherroepelijk geworden veroordeling tot vrijheidsstraf wegens misdrijf;

e. blijvende ongeschiktheid, uit hoofde van ziekten of gebreken, voor de vervulling van voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ van diens rang bestemde functies blijkens een onherroepelijk geworden beslissing als bedoeld in artikel P5 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, dan wel – indien de ambtenaar krachtens het bepaalde in artikel B7 geen ambtenaar is in de zin dezer wet – blijkens een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst;

f. onbekwaamheid of ongeschiktheid voor de vervulling van voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in diens rang bestemde functies, anders dan op grond van ziels- of lichaamsgebreken;

g. het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd;

h. het bij of in verband met indiensttreding of keuring verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, zonder welke handelwijze niet tot indienstneming zou zijn overgegaan, tenzij de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aannemelijk maakt dat deze te goeder trouw heeft gehandeld.

2. Een ontslag op grond van het eerste lid, onder a, e, f en g, wordt steeds eervol verleend. Het ontslag kan niet vroeger ingaan dan de dag, volgende op die waarop de reden voor ontslag voor het eerst aanwezig was.

3. In het geval van de onder e van het eerste lid bedoelde ongeschiktheid wordt aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ die ingevolge artikel K2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet herplaatsbaar is verklaard, op grond van die ongeschiktheid eerst ontslag verleend, nadat een zorgvuldig onderzoek is ingesteld naar de mogelijkheid om betrokkene binnen het gezagsbereik van Onze Minister te herplaatsen in een passende betrekking.

4. Aan een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ kan eervol ontslag worden verleend, indien deze de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, dan wel 35 voor pensioen geldige dienstjaren bij de DBZ heeft, wanneer betrokkene blijkens een medisch onderzoek niet meer geschikt is om overal ter wereld te worden geplaatst.

5. Op de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aan wie op grond van het vierde lid eervol ontslag is verleend, is de Regeling uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag (Stb. 1986, 491) van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat overal waar in die regeling wordt gesproken van «Onze Minister» of «Onze Minister van Binnenlandse Zaken» daarvoor wordt gelezen «Onze Minister van Buitenlandse Zaken». Ingeval een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ uit hoofde van het verleende ontslag tevens op grond van artikel U16 van de Algemene burgerlijke pensioenwet recht heeft op pensioen, wordt dit pensioen in mindering gebracht op de uitkering, welke betrokkene ingevolge de in de eerste volzin genoemde regeling geniet.

6. Artikel 94a van het ARAR is van overeenkomstige toepassing.

## **Artikel 102. Ontslag wegens niet passende arbeid**

Indien aan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gedurende de tijd dat deze recht heeft op wachtgeld, daaronder mede begrepen herplaatsingswachtgeld of een uitkering krachtens de Uitkeringsregeling 1966 (Stb. 1986, 490), een voor betrokkene passend geachte functie is aangeboden en die functie binnen een periode van uiterlijk een jaar, nadat betrokkene deze is gaan vervullen, niet passend voor deze blijkt te zijn, kan aan betrokkene binnen die periode op eigen verzoek eervol ontslag uit die functie worden verleend, welk ontslag ten aanzien van diens aanspraken op een wachtgeld of uitkering als evenbedoeld, wordt geacht niet door eigen toedoen te zijn verleend.

### **Artikel 103. Ontslag op andere gronden dan die van artikel 101; uitkering na het ontslag**

1. Bij koninklijk besluit kan, op voordracht van Onze Minister-President aan een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ in vaste dienst ook op andere gronden dan die in artikel 101 zijn geregeld of waarnaar in dat artikel is verwezen, ontslag worden gegeven. Dat ontslag wordt dan eervol verleend.

2. In geval van ontslag ingevolge dit artikel wordt bij koninklijk besluit, op voordracht van Onze Minister-President een regeling getroffen, waarbij de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ een uitkering verzekerd wordt welke naar Ons oordeel met het oog op de omstandigheden redelijk te achten is. Deze uitkering zal in geen geval minder mogen zijn dan die welke de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ op grond van artikel 104 zou toekomen, in geval van een ontslag als daar bedoeld.

### **Artikel 104. Wachtgeld**

De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ aan wie eervol ontslag is verleend op grond van artikel 98, eerste lid, of artikel 99 heeft aanspraak op een wachtgeld krachtens het Rijkswachtgeldbesluit 1959 (Stb. 1986, 489), onverminderd artikel 5 van dat besluit.

### **Artikel 105**

De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in vaste dienst, aan wie eervol ontslag is verleend op grond van artikel 101, eerste lid, onder f, heeft aanspraak op een wachtgeld krachtens het Rijkswachtgeldbesluit 1959, onverminderd artikel 5 van dat besluit.

### **Artikel 106. Financiële voorzieningen na overlijden**

1. De bezoldiging van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ wordt niet langer uitbetaald dan tot en met de dag van het overlijden.

2. Met inachtneming van het vijfde lid wordt zo spoedig mogelijk na het overlijden aan de weduwe of weduwnaar, van wie de overleden overplaatsbare ambtenaar van de DBZ niet duurzaam gescheiden leefde, een bedrag uitgekeerd gelijk aan de bezoldiging over een tijdvak van drie maanden. Als maatstaf bij de berekening van het in de vorige volzin bedoelde bedrag geldt, behoudens het hierna bepaalde, de bezoldiging, welke de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ op de dag van het overlijden genoot. De uitkering wordt vermeerderd met een bedrag gelijk aan driemaal dat van de vakantie-uitkering over een maand, berekend op de voet van het BBRA 1984, naar de bezoldiging die de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de maand van het overlijden zou hebben genoten. Indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in het genot was van een toelage als bedoeld in artikel 17 van eerderevermeld besluit, wordt het gedeelte van de in de eerste volzin bedoelde uitkering dat betrekking heeft op bovenbedoelde toelage gesteld op het bedrag dat de overleden overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in de drie kalendermaanden voorafgaand aan de dag van het overlijden aan zodanige toelage is toegekend. Bij ontstentenis van een weduwe of weduwnaar, van wie de overledene niet duurzaam gescheiden leefde, geschiedt de uitkering ten behoeve van de minderjarige kinderen. Onder kinderen in de zin van dit artikel worden mede verstaan natuurlijke kinderen en kinderen, waarover de overledene de pleegouderlijke zorg droeg. Onder pleegouderlijke zorg wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering, indien de overledene kostwinner

was van ouders, meerderjarige kinderen, broeders of zusters, ten behoeve van deze betrekkingen.

3. Indien de overledene geen betrekkingen als bedoeld in het tweede lid nalaat, kan het daarbedoelde bedrag door het bevoegde gezag geheel of ten dele worden uitgekeerd voor de betaling van de kosten van de laatste ziekte en van de lijkbezorging, indien de nalatenschap van de overledene voor de betaling van die kosten ontoereikend is.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder bezoldiging mede verstaan de kinderbijslag, waarop de ambtenaar ingevolge de Algemene Kinderbijslagwet recht had. Indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ op de dag van het overlijden wegens ziekte of ongeval verhinderd was diens dienst te verrichten, wordt onder bezoldiging verstaan hetgeen daaronder voor de toepassing van hoofdstuk XIII wordt verstaan.

5. Op de uitkering, bedoeld in het tweede lid, wordt reeds vóór het overlijden aan de ambtenaar uitbetaalde bezoldiging over een na het overlijden gelegen tijdvak, in mindering gebracht.

6. Indien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ten tijde van diens overlijden een tegemoetkoming genoot in de zin van artikel 51, eerste lid, wordt deze gedurende ten hoogste drie maanden, of zoveel langer als aantoonbaar onvermijdelijk blijkt, doorbetaald ten behoeve van de nagelaten gezinsleden, voor zover deze tegemoetkoming verband houdt met hun verblijf in het buitenland.

7. Overlijdt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gedurende het tijdvak waarover aan deze de in het derde lid van artikel 51 genoemde tegemoetkoming is toegekend, wordt de in dat lid bedoelde regeling voortgezet ten behoeve van de nagelaten gezinsleden, voor zolang de bijzondere kosten te hunnen aanzien doorlopen; de hoogte van de vergoeding wordt dan berekend als ware de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ niet overleden.

8. Overlijdt de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ gedurende een plaatsing in het buitenland en verkiezen de nagelaten gezinsleden naar Nederland terug te keren, dan geldt de in het derde lid van artikel 51 bepaalde regeling eveneens voor zolang de bijzondere kosten te hunnen aanzien doorlopen. Voor de berekening van de hoogte en de duur van de in die regeling voorziene tegemoetkoming in de bijzondere kosten wordt de regeling dan geacht te zijn ingegaan op de dag, volgende op de dag waarop de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ is overleden. Is na diens overlijden met toepassing van het zesde lid de tegemoetkoming, bedoeld in artikel 51, eerste lid, doorbetaald, dan wordt over dat tijdvak de eerstgenoemde tegemoetkoming geacht voor de laatstgenoemde in de plaats te zijn getreden.

#### **Artikel 107. Gebruik ambtswoning of dienstwoning door achterblijvende gezinsleden**

Gedurende de maand van het overlijden en de volgende drie maanden behouden de achterblijvende gezinsleden het gebruik van de ambts- of dienstwoning, waarin zij met de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ woonden. Daarvan kan echter worden afgeweken als Onze Minister dat in het belang van de dienst noodzakelijk acht. Alsdan wordt door Onze Minister naar billijkheid een schadevergoeding gegeven.

#### **Artikel 108**

Indien door de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ voor het gebruik van een ambts- of dienstwoning een vergoeding verschuldigd was, voldoen de achtergebleven gezinsleden deze over de tijd gedurende welke zij het gebruik dier woning behouden.



## **Artikel 109. Vermissing van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ**

1. Bij vermissing van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ vinden, behoudens het tweede lid, de artikelen 106 tot en met 108 overeenkomstig toepassing. De overplaatsbare ambtenaar van de DBZ wordt daarbij geacht te zijn overleden op een door Onze Minister te bepalen dag.

2. Het tweede lid van artikel 106 vindt geen toepassing indien gegronde vermoedens bestaan, dat de vermissing het gevolg is van ongeoorloofde afwezigheid.

3. Indien blijkt, dat de als vermist beschouwde ambtenaar van de DBZ in leven is, kan ter beoordeling van het tot aanstelling bevoegd gezag de bezoldiging alsnog worden uitbetaald, tenzij gegronde vermoedens bestaan dat de vermissing het gevolg was van ongeoorloofde afwezigheid.

4. Indien uit hoofde van de vermissing van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ pensioen of enige andere uitkering, voortvloeiende uit diens ambtelijke rechtspositieregeling, is toegekend over het tijdvak waarover naar het oordeel van het tot aanstelling bevoegd gezag aanspraak bestaat op bezoldiging, wordt die bezoldiging verminderd met de over dat tijdvak aldus uitbetaalde bedragen.

5. De bezoldiging, waarop de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ ingevolge het derde en het vierde lid aanspraak heeft, kan aan anderen dan de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ worden uitbetaald.

## **HOOFDSTUK XVII. NIET-OVERPLAATSBARE AMBTENAREN VAN DE DBZ**

### **Artikel 110. Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

Naast de in het eerste lid, aanhef en onder b, van artikel 16 van toepassing verklaarde bepalingen van dit reglement, zijn op niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ van overeenkomstige toepassing:

- a. de bepalingen van het ARAR, behoudens de hoofdstukken XI en XI A van het ARAR, alsmede
- b. de artikelen 33, 54, eerste lid, onder b en vijfde tot en met tiende lid, en 99, tweede lid, van dit reglement.

### **Artikel 111. Tijdelijke benoeming van niet-overplaatsbare ambtenaren in voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies**

1. De niet-overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan met behoud van diens rechtspositie in uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van Onze Minister, mits betrokkene aan de eisen voor het vervullen van de desbetreffende functie voldoet, op diens verzoek dan wel met diens instemming, hier te lande tijdelijk worden benoemd in een der voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ bestemde functies.

2. Reflecteert naar de in het eerste lid bedoelde functie ook een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ die aan de eisen van die functie voldoet, dan heeft deze voorrang.

### **Artikel 112. Blijvende overgang van niet-overplaatsbaar ambtenaar naar rechtspositie van overplaatsbaar ambtenaar**

De niet-overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan met overgang naar de rechtspositie van overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ op diens verzoek voor de rest van het dienstverband bij de DBZ, mits betrokkene voldoet aan de in artikel 20 voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ gestelde voorwaarden, als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ worden aangesteld met inachtneming van het navolgende:



a. Onze Minister kan in bijzondere gevallen, na advies van de Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, ontheffing verlenen van de gestelde leeftijdseis;

b. Onze Minister kan op verzoek van de betrokkene bepalen dat deze zonder het in artikel 23 bedoelde toelatingsonderzoek wordt toegelaten tot de eerste opleiding dan wel introductiecursus, bedoeld in artikel 29;

c. Onze Minister kan op verzoek van de betrokkene, na advies van de Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, bepalen dat vanwege als niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ opgedane deskundigheid en ervaring een door hem te bepalen deel van de eerste opleiding dan wel introductiecursus kan vervallen; in dat geval heeft het examen, bedoeld in artikel 29, betrekking op het resterende deel van de eerste opleiding;

d. gedurende de deelname aan de eerste opleiding blijft de rechtspositie ongewijzigd; deelname aan de eerste opleiding en het examen geldt voor de betrokkene als dienststopdracht in diens functie als niet-overplaatsbaar ambtenaar voor de gehele arbeidstijd of voor een deel daarvan;

e. de betrokkene verkrijgt de rechtspositie van overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ met ingang van de dag waarop deze wordt aangesteld als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ; is betrokkene reeds aangesteld in vaste dienst, dan blijft deze in vaste dienst aangesteld, in afwijking van het achtste lid van artikel 29.

### **Artikel 113. Tijdelijke toevoeging van een niet-overplaatsbaar ambtenaar aan een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland**

1. Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kunnen, alléén binnen het kader van hun ambtsvervulling dan wel opleiding, met hun instemming tijdelijk aan vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland worden toegevoegd.

2. Gedurende toevoegingen, in het eerste lid bedoeld, behouden zij hun rechtspositie, met dien verstande dat regelingen welke gelden voor in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ op hen van overeenkomstige toepassing worden verklaard, indien en voor zover hun toevoeging zulks verlangt.

## **HOOFDSTUK XVIII. OP ARBEIDSOVEREENKOMST NAAR BURGERLIJK RECHT IN DIENST GENOMEN WERKNEMERS, BEHORENDE TOT DE DBZ**

### **Paragraaf 1. Algemene bepalingen**

#### **Artikel 114**

1. Onze Minister kan voor werkzaamheden hier te lande dan wel bij vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland, werknemers op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst nemen dan wel, met zijn machtiging, door het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland in dienst doen nemen.

2. Onze Minister bepaalt of een functie bij een der vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland door een vanuit Nederland uit te zenden, dan wel door een plaatselijk in dienst te nemen werknemer zal worden vervuld.

3. Het indienstnemen van werknemers die niet de Nederlandse nationaliteit bezitten is mogelijk, mits dezen in hun functie niet met daadwerkelijk overheidsgezag worden bekleed.

#### **Artikel 115**

1. Tot indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van een werknemer wordt, behoudens in het geval voorzien in het derde

lid van dit artikel, niet overgegaan dan nadat de RBB op basis van een door deze dienst, dan wel met diens machtiging door een niet tot de RBB behorende geneesheer verrichte keuring, heeft verklaard dat de betrokken werknemer geschikt is voor de werkzaamheden verbonden aan de door deze te vervullen functie.

2. Het derde tot en met achtste lid van artikel 25 zijn daarbij van overeenkomstige toepassing.

3. Indien het onvermijdelijk blijkt een werknemer in dienst te nemen vóórdat de in het eerste lid bedoelde verklaring van geschiktheid is ingekomen, geschiedt de indienstneming voor een bepaalde tijd welke de duur van drie maanden niet overschrijdt; voortzetting van het dienstverband is dan alleen mogelijk, als de bedoelde verklaring van geschiktheid is ingekomen.

#### **Artikel 116**

De op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemer verbindt zich:

- a. de opgedragen werkzaamheden naar beste vermogen te verrichten;
- b. zich te gedragen naar de voorschriften en aanwijzingen welke hem, met inachtneming van de verantwoordelijkheden van Onze Minister voor Ontwikkelingssamenwerking alsmede van Onze Minister van Economische Zaken ingevolge het vierde en vijfde lid van artikel 12, door of namens Onze Minister, dan wel door of namens het hoofd van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland waarbij de werknemer diens werkzaamheden verricht, worden gegeven;
- c. tot nakoming van de door hem af te leggen eed of belofte.

#### **Artikel 117**

1. Zo spoedig mogelijk na diens indiensttreding legt de werknemer ten overstaan van een door Onze Minister daartoe aangewezen ambtenaar van de DBZ de navolgende eed of belofte af:

«Ik zweer/beloof trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de overige wetten van het Rijk.

Ik zweer/verklaar dat ik tot het verkrijgen van mijn betrekking aan niemand iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer/beloof dat ik om iets in mijn werkzaamheden te doen of te laten, van niemand enige belofte of geschenk aannemen zal, en dat ik mij als een goed werknemer, behorende tot de Dienst Buitenlandse Zaken, zal gedragen, de mij verstrekte opdrachten zal volbrengen, en de zaken waarvan ik door mijn werkzaamheden kennis draag en waarvan ik het geheim of vertrouwelijk karakter weet of moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

(Dat verklaar en beloof ik).»

2. Indien de werknemer niet in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit, blijft de eerste zin van de eed of belofte achterwege.

#### **Artikel 118. De arbeidsovereenkomst**

Arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht worden schriftelijk aangegaan in de Nederlandse taal; bij niet-Nederlanders met vertaling in een taal die de werknemer voldoende machtig is. Daarbij worden vermeld:

- a. naam, voornamen en geboortedatum van de werknemer;
- b. de datum waarop betrokkene in dienst treedt;
- c. of de arbeidsovereenkomst wordt aangegaan voor bepaalde of voor onbepaalde tijd; wordt deze voor bepaalde tijd aangegaan, dan wordt die tijd vermeld;

- d. welke periode als proeftijd in de zin van artikel 1639n van het Burgerlijk Wetboek is overeengekomen;
- e. het brutoloon waarop de werknemer in dienst is genomen;
- f. de aan betrokkene mogelijk toegekende voordelen, dan wel voor deze geldende financiële regelingen, onder verwijzing naar de desbetreffende kortingsregeling;
- g. de aard van de werkzaamheden welke de werknemer gewoonlijk zullen worden opgedragen;
- h. de bepalingen van dit reglement en van het AOB, welke op de arbeidsovereenkomst van toepassing zijn.

## **Paragraaf 2. Indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht voor werkzaamheden hier te lande**

### **Artikel 119**

Naast de bepalingen welke in het derde lid van artikel 16 voor alle werknemers, behorende tot de DBZ van toepassing zijn verklaard, zijn voor werknemers die voor werkzaamheden hier te lande in dienst zijn genomen van overeenkomstige toepassing:

- a. de bepalingen van het AOB, alsmede
- b. hoofdstuk IX en artikel 54, vijfde tot en met tiende lid, van dit reglement.

## **Paragraaf 3. Indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers die na uitzending uit Nederland werkzaamheden verrichten bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland**

### **Artikel 120**

1. Naast de bepalingen welke in het derde lid van artikel 16 voor alle werknemers, behorende tot de DBZ van toepassing zijn verklaard, zijn voor werknemers die na uitzending vanuit Nederland werkzaamheden verrichten bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland van overeenkomstige toepassing:

- a. de navolgende artikelen van het AOB: artikel 6; 6a; 7; 9, met dien verstande dat in het tweede lid «Onze Minister van Binnenlandse Zaken» dient te worden gelezen als «Onze Minister»; 10; 11; 12, eerste lid, onder b, en derde lid; 13; 14; 32 tot en met 32c; 33b tot en met 33f; 46a, met dien verstande dat «in overeenstemming met» in het vijfde lid dient te worden gelezen als «na overleg met»; 56; 57, met dien verstande dat in het zesde lid voor «Uitkeringsregeling 1966» dient te worden gelezen: «Uitkeringsregeling Buitenlandse Dienst 1966» en «Onze Minister van Binnenlandse Zaken» dient te worden gelezen als «Onze Minister»; 57a; 58; 58a; 59; 60; 61; 62 en 63, alsmede
- b. de artikelen 46; 47; 50; 51, eerste, tweede, vierde en vijfde lid; 52 tot en met 60; 61, onder a; 62; 65 tot en met 79; 80, eerste lid; 81; 82; 84 tot en met 91 en 106, zesde lid, van dit reglement, voor zover deze betrekking hebben op in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, met inbegrip van die, welke betrekking hebben op hun gezinsleden.

2. Indien aan de uitzending uit Nederland een periode van werkzaamheden hier te lande voorafgaat, zijn gedurende die periode de artikelen 119, 121 en 122, derde lid, van toepassing.

### **Artikel 121**

Bij indienstneming van een werknemer op de voet van artikel 120 worden diens gezinsleden dan wel aanstaande huwelijkspartner in de gelegenheid gesteld via een geneeskundige keuring inzicht te verwerven in hun geschiktheid tot verblijf in het desbetreffende land.

## Artikel 122

1. De op de voet van artikel 120 in dienst genomen werknemer geniet een brutoloon overeenkomstig het brutoloon dat deze bij indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht bij het Rijk hier te lande zou hebben genoten, vermeerderd met tegemoetkomingen in kosten, bedoeld in het eerste lid van artikel 51.

2. De in het eerste lid van dit artikel genoemde tegemoetkomingen strekken tot bestrijding van beroepskosten; Onze Minister bepaalt de muntsoort of muntsoorten waarin brutoloon en tegemoetkomingen worden uitgekeerd.

3. Indien de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan, wordt daarin een verplichting tot terugbetaling van verplaatsingskosten opgenomen, voor het geval dat de werknemer naar het oordeel van Onze Minister zonder voldoende grond de arbeidsovereenkomst voortijdig verbreekt.

## Artikel 123

Werknemers beneden de leeftijd van 21 jaar worden in het algemeen niet vanuit Nederland naar het buitenland gezonden.

### **Paragraaf 4. Plaatselijke indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers voor werkzaamheden bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland**

## Artikel 124. Plaatselijke indienstneming

1. Naast de bepalingen welke in het derde lid van artikel 16 voor alle werknemers, behorende tot de DBZ van toepassing zijn verklaard, zijn voor werknemers die voor werkzaamheden bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland plaatselijk in dienst genomen zijn van overeenkomstige toepassing:

a. de navolgende artikelen van het AOB: artikel 6; 6a; 7; 9, met dien verstande dat in het tweede lid «Onze Minister van Binnenlandse Zaken» dient te worden gelezen als «Onze Minister»; 10, eerste lid; 11; 13; 14; 32, eerste tot en met vierde lid; 32b, eerste lid onder a en b; 32c, eerste tot en met derde lid; 33b; 33c; 33e; 33f; 46a, met dien verstande dat «in overeenstemming met» in het vijfde lid dient te worden gelezen als «na overleg met»; 53; 54; 55; 56; 57, eerste tot en met vijfde lid; 57a; 58; 59; 60; 61; 62 en 63, alsmede

b. de artikelen 46; 47; 50; 51, tweede lid; 53; 54, vijfde tot en met tiende lid; 61, onder a; 62; 65 tot en met 79; 81; 82; 84 tot en met 90 en 106, zesde lid, van dit reglement, voor zover deze betrekking hebben op in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

Bepalingen welke betrekking hebben op gezinsleden zijn niet van toepassing, behalve de artikelen 54, zesde tot en met tiende lid, en 61, onder a.

2. De in het eerste lid opgesomde artikelen van het AOB en van dit reglement zijn evenwel slechts van toepassing dan wel overeenkomstige toepassing, voor zover zij niet strijdig zijn met dwingende bepalingen van plaatselijk geldend arbeidsrecht en voor zover zij, naar het oordeel van Onze Minister, voorzieningen van plaatselijk geldend recht niet te boven gaan.

3. In een aanhangsel bij de arbeidsovereenkomst kan de arbeidsverhouding nader worden geregeld.

## Artikel 125

1. De op de voet van artikel 124 in dienst genomen werknemer geniet een brutobeloning overeenkomstig het voor betrokkene geldende plaatselijk loonpeil.

2. Indien de brutobeloning van een werknemer die de Nederlandse nationaliteit bezit, hoger is dan het brutoloon dat deze bij indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in een gelijkwaardige functie bij het Rijk hier te lande zou hebben genoten, wordt het hier te lande geldende brutoloon als loon toegekend; het meerdere wordt dan toegekend als tegemoetkoming in kosten, bedoeld in het eerste lid van artikel 51.

#### **Artikel 126**

Onze Minister stelt regelen vast met betrekking tot de vakantie, de vakantie-uitkering en het verlof van de op de voet van artikel 124 in dienst genomen werknemer, daarbij rekening houdend met het plaatselijk geldend arbeidsrecht, dan wel de plaatselijke gebruiken.

#### **Artikel 127**

Bij beëindiging, anders dan op eigen verzoek, van de dienstbetrekking welke voor onbepaalde tijd is aangegaan, wordt aan de betrokkene een uitkering toegekend overeenkomstig het plaatselijk geldend arbeidsrecht dan wel de plaatselijk geldende gebruiken, met inachtneming van de Uitkeringsregeling Buitenlandse Dienst 1966 (Stb. 1967,261), onverminderd

- a. de mogelijkheid van uitkeringen op de voet van de in de artikelen 128 en 129 genoemde regelingen;
- b. de mogelijkheid van onderstand bij wijze van pensioen op de voet van artikel 130.

#### **Artikel 128. Voorzieningen voor werknemers die geen ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet**

1. Indien ten behoeve van werknemers, bedoeld in artikel 124, welke geen ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet, verplichtingen dan wel naar het oordeel van Onze Minister passende mogelijkheden bestaan tot deelname aan plaatselijke oudedagvoorzieningen, plaatselijke sociale voorzieningen, regelingen op grond van verdragen, dan wel regelingen op grond van EG-verordeningen, worden deze werknemers daarvoor door het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland aangemeld.

2. In de arbeidsovereenkomst wordt dan vermeld, welk deel van de verschuldigde premie ten laste van de werkgever komt.

#### **Artikel 129**

Indien de in artikel 128 bedoelde voorzieningen of regelingen ontbreken, de desbetreffende werknemer daarvoor niet kan worden aangemeld, of deze voorzieningen of regelingen door Onze Minister in hun gevolg ontoereikend worden geacht, kan bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst worden overeengekomen dat aan de betrokken werknemer een deel van de premie wordt vergoed van een door die werknemer af te sluiten verzekering, welke voorziet in de opbouw van een oudedagvoorziening en een dekking van de risico's van invaliditeit en overlijden. Zulks wordt alsdan in of bij de arbeidsovereenkomst vermeld, waarbij de bij overlijden begunstigde gezinsleden worden vermeld.

#### **Artikel 130. Onderstand bij wijze van pensioen**

1. De werknemer bedoeld in artikel 124, die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet, en op wie evenmin voorzieningen, regelingen dan wel verzekeringen als bedoeld in de artikelen 128 en 129 van toepassing zijn, heeft voor zich dan wel voor de



nagelaten gezinsleden aanspraak op een onderstand bij wijze van pensioen bij ontslag wegens het bereiken van de voor betrokkene geldende pensioengerechtigde leeftijd, invaliditeit, dan wel overlijden.

2. Voor de bepaling van grootte en duur van de onderstand beziet Onze Minister welke regelingen in het desbetreffende land gebruikelijk zijn, en past deze zoveel mogelijk naar analogie toe.

3. Aanvullende onderstand bij wijze van pensioen kan door Onze Minister worden toegekend indien deze van oordeel is, dat de voorzieningen, regelingen dan wel verzekeringen als bedoeld in de artikelen 128 en 129, niet leiden tot een geheel van voorzieningen dat, mede gelet op de duur van het dienstverband alsmede de oorzaak en het tijdstip van ontslag, de invaliditeit of het overlijden, passend is te achten, met dien verstande dat geen aanvullende onderstand wordt verstrekt ingeval verzekeringspremies zijn vergoed, maar niet voor verzekering zijn aangewend. Indien overlijden of invaliditeit het rechtstreeks gevolg is van de uitoefening van de dienst buiten eigen schuld of onvoorzichtigheid, wordt de duur van het dienstverband fictief bepaald op de periode, gelegen tussen diens indiensttreding en de datum waarop de betrokkene de pensioengerechtigde leeftijd zou hebben bereikt.

4. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van Onze Minister, kan ook een aanvullende onderstand bij wijze van pensioen worden toegekend aan in artikel 124 bedoelde werknemers die ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet, dan wel hun nagelaten gezinsleden.

5. Het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland ziet erop toe dat in voorkomende gevallen de onderstand bij wijze van pensioen tijdig wordt aangevraagd, en adviseert Onze Minister desgevraagd met betrekking tot grootte en duur ervan.

#### **Artikel 131**

De op de voet van artikel 124 in dienst genomen werknemer legt de in artikel 117 genoemde eed of belofte alleen af, indien de door deze te vervullen functie zulks, naar het oordeel van het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, wettigt.

### **HOOFDSTUK XIX. HONORAIRE CONSULAIRE AMBTENAREN, BEHORENDE TOT DE DBZ**

#### **Artikel 132**

1. Voor het vervullen van consulaire taken en het uitoefenen van consulaire bevoegdheden bij vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland kunnen bij koninklijk besluit, indien de benoeming bij koninklijk besluit dient te geschieden, dan wel door Onze Minister daartoe geschikt en bekwaam geachte personen als honorair consulaire ambtenaar worden benoemd en ontslagen.

2. De in het eerste lid bedoelde personen zijn, binnen het kader van de door hen te vervullen consulaire taken en uit te oefenen consulaire bevoegdheden, ambtenaar en behoren als zodanig tot de DBZ.

#### **Artikel 133**

1. De benoeming tot honorair consulaire ambtenaar geschiedt voor onbepaalde tijd tot wederopzegging, waarbij zowel door het tot benoemen bevoegd gezag, als door de honoraire consulaire ambtenaar een opzeggingstermijn van drie maanden in acht genomen wordt. Zowel het nemen als verlenen van ontslag kan geschieden zonder opgaaf van redenen.

2. Wanneer het belang van de dienst zulks bepaaldelijk vordert, kan de honoraire consulaire ambtenaar in afwachting van diens ontslag, door Onze Minister met directe ingang worden geschorst.

3. Ontslag wordt door het tot benoemen bevoegd gezag verleend. Als regel heeft ontslag plaats bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd van de honoraire consulaire ambtenaar, met de mogelijkheid van verlenging in bijzondere gevallen tot uiterlijk diens 70-jarige leeftijd.

#### **Artikel 134**

Bij diens benoeming verbindt de honoraire consulaire ambtenaar zich

- a. tot het vervullen van consulaire taken en het uitoefenen van consulaire bevoegdheden overeenkomstig de Nederlandse wetten en besluiten, ten behoeve van Nederlanders, in het daarbij aangewezen ressort;
- b. tot het opvolgen van de aanwijzingen, door Onze Minister of door het hoofd van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, in welks ambtsgebied diens ressort gelegen is, ter zake gegeven;
- c. tot het nakomen van de voor betrokkene geldende bepalingen van dit reglement en daarop steunende regelingen;
- d. tot het nakomen van de door betrokkene afgelegde eed of belofte.

#### **Artikel 135**

1. Onze Minister verbindt zich bij de benoeming van de honoraire consulaire ambtenaar die zaken ter beschikking te stellen, welke betrokkene voor het vervullen van diens consulaire taken en het uitoefenen van diens consulaire bevoegdheden behoeft. Deze zaken blijven Rijkseigendom, evenals de archieven van de desbetreffende consulaire post.

2. Onze Minister kan de honoraire consulaire ambtenaar een tegemoetkoming toekennen in de kosten die genoemde taakvervulling met zich meebrengt.

3. Onze Minister stelt regelen ten aanzien van het gestelde in het eerste en tweede lid.

4. Bij de benoeming van de honoraire consulaire ambtenaar worden aan de betrokkene de voor hem ingevolge artikel 16, vierde lid, geldende bepalingen van dit reglement schriftelijk medegedeeld.

#### **Artikel 136**

1. Honoraire consulaire ambtenaren zijn onbezoldigd; ter zake van hun benoeming worden aan hen geen kosten in rekening gebracht.

2. Honoraire consulaire ambtenaren zijn niet bevoegd tot rechtshandelingen die het Koninkrijk verplichten, tenzij:

- a. Nederlandse wetten of besluiten hen daartoe bevoegd verklaren;
- b. zij daartoe op grond van aan hen gegeven aanwijzingen, bedoeld in artikel 134, onder b, zijn gemachtigd of gehouden; dan wel
- c. zij daartoe tevoren door Onze Minister, dan wel door of namens het hoofd van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland in welks ambtsgebied hun consulaire ressort gelegen is, zijn gemachtigd.

#### **Artikel 137**

Aan een honoraire consulaire ambtenaar kan door Onze Minister, dan wel door het hoofd van de vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, in welks ambtsgebied het ressort van die honoraire consulaire ambtenaar gelegen is, verlof worden verleend, waarbij tevens wordt geregeld op welke wijze tijdens het verlof in de vervulling van de consulaire taken en het uitoefenen van de consulaire bevoegdheden wordt voorzien.

#### **Artikel 138**

1. Zo spoedig mogelijk na diens benoeming legt de honoraire consulaire ambtenaar ten overstaan van het hoofd van een vertegenwoordiging van

het Koninkrijk in het buitenland in welks ambtsgebied diens ressort gelegen is, de navolgende eed of belofte af:

«Ik zweer/beloof trouw aan de Koning, aan de Grondwet en aan de overige wetten van het Rijk.

Ik zweer/verklaar dat ik tot het verkrijgen van mijn aanstelling aan niemand iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer/beloof dat ik om iets in mijn functie als honorair consulaire ambtenaar behorende tot de Dienst Buitenlandse Zaken te doen of te laten van niemand enige belofte of geschenk zal aannemen.

Ik zweer/beloof dat ik de mij opgedragen taken zal vervullen overeenkomstig de Nederlandse wetten en besluiten en de overige voorschriften en aanwijzingen, mij gegeven of te geven, en dat ik de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden zal voorstaan en bevorderen.

Ik zweer/beloof dat ik de zaken waarvan ik bij het vervullen van mijn consulaire taken kennis neem en waarvan ik het geheim of vertrouwelijk karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of uit hoofde van mijn taakvervulling tot mededeling verplicht ben.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

(Dat verklaar en beloof ik).»

2. Indien de honoraire consulaire ambtenaar niet in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit, blijft de eerste zin van de eed of belofte achterwege.

### **Artikel 139**

Onze Minister kan artikel 130, eerste en tweede lid, overeenkomstig toepassen ten aanzien van honoraire consulaire ambtenaren en hun nagelaten gezinsleden, waarbij hij rekening houdt met hun financiële omstandigheden.

## **HOOFDSTUK XX. HONORAIRE ADVISEURS, BEHORENDE TOT DE DBZ**

### **Artikel 140**

1. In bijzondere gevallen kan het hoofd van een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland met machtiging van Onze Minister bij die vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland een persoon van Nederlandse nationaliteit tot honorair adviseur benoemen en ontslaan.

2. Binnen het kader van zijn advieswerkzaamheden behoort de honoraire adviseur tot de DBZ.

3. Honoraire adviseurs genieten geen bezoldiging; bij hun benoeming worden de duur en de inhoud van hun advieswerkzaamheden geregeld, alsmede hun rechten en verplichtingen.

## **HOOFDSTUK XXI. TITELS**

### **Artikel 141**

1. Aan degenen die ingevolge het tweede, vierde, vijfde dan wel zesde lid van artikel 8 bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland werkzaam zijn, kan in overeenstemming met de door hen beklede functies een titel worden toegekend, met inachtneming van het tweede tot en met zesde lid.

2. De in het eerste lid bedoelde titel kan zijn:

- a. Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur
- b. Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister
- c. Zaakgelastigde

- d. Gevolmachtigd Minister
- e. Ambassaderaad, Gezantschapsraad, Handelsraad, dan wel Raad
- f. Eerste Ambassade-secretaris, Gezantschapssecretaris, Handelssecretaris, dan wel Eerste Secretaris
- g. Tweede Ambassade-secretaris, Gezantschapssecretaris, Handelssecretaris, dan wel Tweede Secretaris
- h. Derde Ambassade-secretaris, Gezantschapssecretaris, Handelssecretaris, dan wel Derde Secretaris
- i. Consul-Generaal
- j. Consul
- k. Vice-Consul
- l. Adjunct Vice-Consul
- m. Attaché
- n. Adjunct-Attaché
- o. Directeur der Kanselarij der Eerste Klasse
- p. Directeur der Kanselarij
- q. Kanselier der Eerste Klasse, dan wel
- r. Kanselier der Tweede Klasse.

3. Aan degenen die ingevolge het derde lid van artikel 8 bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland werkzaam zijn kan in overeenstemming met de door hen beklede functies één van de in het tweede lid, onder e tot en met h en j tot en met n, genoemde titels worden toegekend, voorafgegaan of gevolgd door een aanduiding van hun specialisatie.

4. Aan een honoraire consulaire ambtenaar kan de titel Consul-Generaal, Consul, dan wel Vice-Consul worden toegekend.

5. a. Indien de functie zulks in verband met in het buitenland te vervullen ambtsbezigdheden vereist, wordt aan een hier te lande geplaatste of benoemde ambtenaar van de DBZ de titel Ambassadeur toegekend.

b. De titel Ambassadeur wordt in dat verband ook toegekend aan de Directeur-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen van het Ministerie van Economische Zaken.

6. De titels van hoofden van vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland – met uitzondering van de titel Zaakgelastigde – en van degenen genoemd in het vijfde lid worden bij koninklijk besluit toegekend; de titel Zaakgelastigde en alle overige titels door Onze Minister.

## HOOFDSTUK XXII. GEORGANISEERD OVERLEG EN MEDEZEGGENSCHAP

### Artikel 142. Georganiseerd overleg

1. Met betrekking tot het georganiseerd overleg zijn de artikelen 105 tot en met 122 van het ARAR van overeenkomstige toepassing, behoudens het gestelde in het tweede en derde lid.

2. Het gestelde in artikel 113 van het ARAR dient te worden gelezen als volgt:

a. Over aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand van de

1° overplaatsbare ambtenaren van de DBZ;

2° niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ;

3° op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers;

4° honoraire consulaire ambtenaren;

5° honoraire adviseurs;

6° personen die ingevolge het zesde lid van artikel 8 aan een tijdelijke diplomatieke zending zijn toegevoegd;

7° bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland toegevoegde ambtenaren zoals bedoeld in artikel 8, vierde lid,

en de bijzondere regels, volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, wordt niet beslist dan nadat daarover overleg is gepleegd met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

b. Overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken vindt niet plaats over die aangelegenheden, welke behandeling is voorbehouden aan het overleg, bedoeld in de artikelen 105 tot en met 112 van het ARAR.

c. Met betrekking tot de onder a, ten 7°, genoemde toegevoegden wordt het overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken alleen gevoerd over dat deel van hun rechtspositie en dat deel van de bijzondere regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, dat verband houdt met hun toevoeging.

3. Waar in de artikelen 114 tot en met 122 van het ARAR wordt gesproken van «centrale» dan wel «centrale van verenigingen van ambtenaren» dient daaronder mede te worden begrepen de Vereniging van de Buitenlandse Dienst of haar rechtsopvolger.

### **Artikel 143. Medezeggenschap**

1. Voor het departement zijn de artikelen 123 tot en met 129b van het ARAR van overeenkomstige toepassing.

2. Voor de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland stelt Onze Minister ter zake van de medezeggenschap regelen vast, welke zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met de artikelen 123 tot en met 129b van het ARAR.

## **HOOFDSTUK XXIII. BEROEP**

### **Artikel 144. Commissie van Beroep**

1. Tegen besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) als bedoeld in artikel 146, eerste lid, kan beroep worden ingesteld door:

a. overplaatsbare en niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ;

b. op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers behorende tot de DBZ;

c. ingevolge het derde en vierde lid van artikel 8 bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland gedetacheerde of toegevoegde ambtenaren;

d. ingevolge het zesde lid van artikel 8 aan een tijdelijke diplomatieke zending toegevoegde personen;

e. honoraire consulaire ambtenaren, behorende tot de DBZ;

f. honoraire adviseurs, behorende tot de DBZ.

In de gevallen bedoeld in artikel 146, eerste lid, onder a, staat beroep open op Onze Minister, en in de gevallen bedoeld in artikel 146, eerste lid, onder b, op Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie. Het beroep wordt ingediend op de in artikel 146, zesde lid, aangegeven wijze. Onze Minister, dan wel Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, beslist op een ingesteld beroep nadat hij advies heeft ingewonnen bij de Commissie van Beroep, bedoeld in het tweede lid.

2. De Commissie van Beroep zetelt te 's-Gravenhage en houdt zitting in een door Onze Minister ter beschikking gestelde lokaliteit van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

### **Artikel 145**

1. a. De Commissie van Beroep bestaat uit vijf leden, welke door Onze Minister worden benoemd en ontslagen; voor elk lid wordt tevens een plaatsvervangend lid benoemd. Leden-ambtenaren worden uiterlijk



ontslagen wanneer zij ophouden actief dienend ambtenaar van de DBZ te zijn; leden-niet-ambtenaren worden uiterlijk ontslagen wanneer zij de 70-jarige leeftijd hebben bereikt. De voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter dienen te behoren of behoort te hebben tot de Nederlandse rechterlijke macht; zij worden, telkenmale voor een periode van vier jaar, na overleg met Onze Minister van Justitie benoemd. Eén lid en één plaatsvervangend lid worden voorgedragen door, evenwel niet uit, de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De overige leden en de overige plaatsvervangende leden worden benoemd uit hier te lande geplaatste ambtenaren van de DBZ, welke niet zijn geplaatst of benoemd bij de personeelsdienst. Ten minste twee van deze leden alsmede hun plaatsvervangers zijn overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

b. Indien een beroep wordt ingesteld door een gedetacheerde ambtenaar als bedoeld in artikel 8, derde lid, wordt aan de Commissie een lid toegevoegd op voordracht van Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie.

2. Met inachtneming van het eerste lid bepaalt Onze Minister:

a. om welke redenen de leden en hun plaatsvervangers kunnen worden geschorst en ontslagen;

b. in welke gevallen en door wie de voorzitter, de overige leden en hun plaatsvervangers kunnen worden gewraakt en in welke gevallen zij zich kunnen verschonen;

c. de wijze waarop de voorzitter, de overige leden en hun plaatsvervangers aftreden.

3. De vergoeding van de voorzitter en diens plaatsvervanger wordt door Onze Minister vastgesteld.

4. Leden van de Commissie van Beroep nemen niet deel aan de behandeling van door henzelf ingestelde beroepen; voor die behandeling worden plaatsvervangers aangewezen.

5. De leden van de Commissie van Beroep, alsmede de in het zesde lid genoemde secretaris, zijn tot geheimhouding verplicht met betrekking tot de beraadslagingen in de Commissie van Beroep.

6. Onze Minister voegt een secretaris en zonodig een plaatsvervangend secretaris aan de Commissie van Beroep toe.

#### **Artikel 146. Beroepsprocedure**

1. a. De Commissie van Beroep heeft tot taak zich een oordeel te vormen over beroepen door de in artikel 144, eerste lid, genoemden, hun nagelaten betrekkingen en rechtverkrijgenden ingesteld tegen besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) ten aanzien van henzelf als zodanig, hun gezinsleden, hun nagelaten betrekkingen en rechtverkrijgenden, door of namens Onze Minister krachtens dit reglement genomen, verricht of uitgesproken, en Onze Minister aan de hand van dit oordeel met betrekking tot genoemde beroepen te adviseren. Met betrekking tot beroepen welke zijn ingesteld door degenen die in artikel 144, eerste lid, onder c, d, e en f zijn genoemd, adviseert de Commissie van Beroep Onze Minister, als deze zijn ingesteld tegen besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) welke verband houden met hun detachering, toevoeging, ambtsverrichtingen als honorair consulaire ambtenaar, dan wel advieswerkzaamheden als honorair adviseur.

b. De Commissie van Beroep heeft eveneens tot taak zich een oordeel te vormen over beroepen ingesteld tegen besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) door of namens Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie, ingevolge artikel 8, achtste lid, genomen, verricht of uitgesproken, en Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie aan de hand van dit oordeel met betrekking tot genoemde beroepen te adviseren. Voor de toepassing van het vierde,

vijftiende, zestiende en zeventiende lid wordt in dergelijke gevallen onder Onze Minister verstaan: Onze Minister, hoofd van het betrokken ministerie.

2. Beroepen, in het eerste lid genoemd, kunnen worden ingesteld ter zake dat:

- a. besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) in strijd zijn met de toepasselijke algemeen verbindende voorschriften;
- b. het bevoegd gezag bij het nemen, verrichten of uitspreken van zodanige besluiten, handelingen of weigeringen van zijn bevoegdheid kennelijk een ander gebruik heeft gemaakt dan tot de doeleinden waarvoor die bevoegdheid is gegeven;
- c. het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot het besluit, de handeling of weigering heeft kunnen komen; dan wel
- d. het besluit, de handeling of de weigering anderszins in strijd is met een algemeen rechtsbeginsel of een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

3. Indien het beroep een disciplinaire strafoplegging betreft, kan het in elk geval ook worden ingesteld ter zake dat er tussen de opgelegde straf en de gepleegde overtreding onevenredigheid bestaat.

4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid worden de besluiten, handelingen of weigeringen (om te besluiten of te handelen) namens, of in opdracht van Onze Minister genomen, verricht of uitgesproken, geacht genomen, verricht of uitgesproken te zijn door het bevoegd gezag.

5. Niet-ontvankelijk is het beroep, in zoverre het gericht is tegen
  - a. algemeen verbindende voorschriften,
  - b. beslissingen, genomen krachtens artikel 83.

6. Beroep kan worden ingesteld door het indienen van een met redenen omkleed beroepschrift bij de Commissie van Beroep, en wel binnen 30 dagen na de dag waarop degene of degenen die het beroep instelt of instellen, heeft of hebben kennis genomen of naar het oordeel van de Commissie van Beroep in redelijkheid heeft of hebben kunnen kennisnemen van het besluit, handeling dan wel weigering, in het tweede lid bedoeld. Waar hierna in dit artikel sprake is van «degene» kan in voorkomende gevallen ook «degenen» worden gelezen.

7. De Commissie van Beroep hoort:

- a. degene die het beroep instelt, tenzij deze daarop geen prijs blijkt te stellen, met inachtneming van het achtste lid;
- b. bij niet-verschijnen van degene die het beroep heeft ingesteld: het in het tweede lid bedoeld bevoegd gezag of een vertegenwoordiger daarvan, voor zover verschenen, tenzij de Commissie van Beroep het horen niet noodzakelijk acht;
- c. de personen die de Commissie van Beroep zelf daartoe wenst op te roepen.

8. Is degene die het beroep instelt, in het buitenland geplaatst of gevestigd, dan dient betrokkene bij het beroepschrift aan te geven, of deze er prijs op stelt, in persoon te worden gehoord. Heeft betrokkene aangegeven, er prijs op te stellen in persoon te worden gehoord, dan hoort de Commissie van Beroep deze zo mogelijk tijdens verblijf in Nederland uit anderen hoofde. Blijkt zulks zonder verstoring van een goede en tijdige rechtsgang niet mogelijk, en is de Commissie van Beroep van oordeel dat het voor haar onderzoek nodig is dat degene die het beroep instelt in persoon wordt gehoord, dan ontvangt degene die het beroep instelt daartoe een vergoeding van reis- en verblijfkosten op basis van het krachtens artikel 31 van de Ambtenarenwet 1929 vastgesteld tarief. Is de Commissie van Beroep van oordeel dat het voor haar onderzoek niet nodig is dat degene die het beroep instelt, in persoon wordt gehoord, dan wordt deze bij verschijnen gehoord, zonder dat de in de vorige volzin bedoelde vergoeding wordt verstrekt. De Commissie van Beroep bericht degene die het beroep heeft ingesteld, zo spoedig mogelijk of zij het voor

haar onderzoek al dan niet nodig oordeelt, betrokkene in persoon te horen.

9. Degene die in het tweede lid van artikel 5 zijn genoemd, zijn verplicht aan een oproep van de Commissie van Beroep gehoor te geven en desgevraagd alle inlichtingen en ter zake dienende bescheiden zonder voorbehoud te verstrekken. Degene die het beroep heeft ingesteld en diens bloed- en aanverwanten tot de tweede graad, kunnen zich echter van het geven van inlichtingen en het verstrekken van bescheiden onthouden.

10. Degene die het beroep heeft ingesteld, is bevoegd zich door een raadsman te laten bijstaan.

11. De Commissie van Beroep kan zich door deskundigen schriftelijk van advies en verslag doen dienen. Getuigen en deskundigen die ambts-halve zijn opgeroepen of met een opdracht zijn belast, ontvangen een vergoeding op basis van het krachtens artikel 31 van de Ambtenarenwet 1929 vastgesteld tarief.

12. Worden aan de Commissie van Beroep schriftelijk inlichtingen voorgelegd omtrent degene die het bezwaar heeft ingediend, dan mogen die niet ten nadele van betrokkene gelden, tenzij deze vóór de melding aan de Commissie van Beroep door betrokkene voor gezien zijn getekend, of blijkens een daarop gestelde verklaring, ondertekend door twee ambtenaren van de DBZ, aan betrokkene zijn voorgelezen.

13. Degene die het beroep instelt en diens raadsman zijn bevoegd inzage te nemen in alle bescheiden die aan de Commissie van Beroep zijn overgelegd.

14. De Commissie van Beroep oordeelt bij volstreckte meerderheid van stemmen in voltallige vergadering, waarbij geen der leden zich van deelneming aan enige stemming onthoudt.

15. De Commissie van Beroep adviseert Onze Minister, behoudens in het geval voorzien in artikel 147, binnen zes weken, nadat zij haar onderzoek heeft voltooid. Vanwege de voorzitter wordt aan betrokkene kennis gegeven van het tijdstip, waarop de Commissie haar onderzoek heeft voltooid. Na het uitbrengen van het advies verleent de Commissie degene die het beroep heeft ingesteld, terstond afschrift van dit advies. Het advies is niet openbaar.

16. De Commissie van Beroep kan Onze Minister daarbij adviseren degene die het beroep heeft ingesteld en in persoon werd gehoord, hoewel de Commissie van Beroep het horen in persoon voor haar onderzoek niet nodig oordeelde, alsnog een vergoeding van reis- en verblijfkosten op basis van het krachtens artikel 31 van de Ambtenarenwet 1929 vastgesteld tarief toe te kennen.

17. Onze Minister beslist zo spoedig mogelijk, maar binnen drie maanden na het in het vijftiende lid bedoelde advies en stelt degene die het beroep heeft ingesteld, onverwijld schriftelijk in kennis van diens beslissing. Wijkt Onze Minister daarbij af van het door de Commissie van Beroep gegeven advies, dan licht hij die afwijking toe.

18. Wanneer tegen degene die het beroep heeft ingesteld een strafvervolging wordt ingesteld ter zake van het feit waaromtrent een onderzoek van de Commissie van Beroep hangende is, is betrokkene verplicht daarvan onmiddellijk aan de Commissie van Beroep kennis te geven. De Commissie van Beroep is bevoegd in elk voorkomend geval waarin zij kennis krijgt van een strafvervolging jegens degene die een beroep heeft ingesteld, ter zake van het feit waaromtrent een onderzoek bij haar aanhangig is, de behandeling daarvan uit te stellen of te schorsen, totdat bij rechterlijk gewijsde in de zaak is beslist.

19. Onze Minister kan aanvullende regelen stellen met betrekking tot de werkzaamheden van de Commissie van Beroep, na overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

## **Artikel 147. Versnelde beroepsprocedure rond plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

Beroepen welke ingevolge artikel 34 worden ingediend, worden door de Commissie van Beroep versneld behandeld, met inachtneming van het navolgende:

- a. indien Onze Minister de in het achtste lid van artikel 30 genoemde termijn in acht heeft genomen, oordeelt en adviseert de Commissie van Beroep binnen 14 dagen na kennisneming van het ingesteld beroep;
- b. indien Onze Minister de in het achtste lid van artikel 30 genoemde termijn spoedshalve niet in acht heeft genomen, oordeelt en adviseert de Commissie van Beroep zo spoedig mogelijk na het instellen van het beroep, en wel op een zodanig korte termijn dat Onze Minister in staat is na ontvangst van het advies de omstrede voorgenomen plaatsing, terbeschikkinghouding dan wel wijziging in de plaatsingsduur in te trekken, dan wel te wijzigen. Daarbij kan de samenstelling van de Commissie van Beroep door de voorzitter, dan wel de plaatsvervangend voorzitter, worden beperkt tot drie leden. De voorzitter, dan wel plaatsvervangend voorzitter, wijst die leden dan aan, met dien verstande dat steeds ten minste één overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ wordt aangewezen;
- c. bij deze beroepen schorst het indienen van het beroepschrift bij de Commissie van Beroep de uitvoering van de omstrede voorgenomen plaatsing, terbeschikkinghouding dan wel wijziging in de plaatsingsduur, totdat Onze Minister na het advies van de Commissie van Beroep op het beroep heeft beslist;
- d. bij deze beroepen kan door
  - 1° Onze Minister,
  - 2° de in het buitenland geplaatste, beroep instellende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ,
  - 3° de Commissie van Beroep en
  - 4° de daaraan toegevoegde secretarisspoedshalve gebruik worden gemaakt van de telecommunicatiemiddelen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, zo mogelijk onder onverwijde nazending van schriftelijke bevestigingen.

## **HOOFDSTUK XXIV. SOCIAAL JAARVERSLAG**

### **Artikel 148**

1. Onze Minister stelt telkenjare ten behoeve van degenen die tot de DBZ behoren een sociaal jaarverslag op en stelt dit bekend.
2. Dit jaarverslag bevat ten minste
  - a. een beschouwing over het personeelsbeleid dat Onze Minister ten aanzien van degenen die tot de DBZ behoren, voert en in het verslagjaar heeft uitgevoerd;
  - b. een overzicht van de formatie voor wat betreft de voor ambtenaren van de DBZ bestemde functies en aan de hand daarvan een beschouwing over de bevorderingsprognoses per rang;
  - c. een overzicht van de bevorderingen per rang en naar geslacht in het verslagjaar.
3. Aanspraken op bevordering of andere aanspraken kunnen aan het sociaal jaarverslag niet worden ontleend.

## **HOOFDSTUK XXV. SLOTBEPALINGEN**

### **Artikel 149**

Bij algemene maatregel van bestuur, regelende de overgangsbe-  
palingen, wordt het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit vastgesteld.

## Artikel 150

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 januari 1987 nr. 8.

Dit besluit kan worden aangehaald als Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (afgekort: RDBZ).

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 24 november 1986

Beatrix

De Minister van Buitenlandse Zaken,  
H. van den Broek

Uitgegeven de *drieëntwintigste* december 1986

De Minister van Justitie,  
F. Korthals Altes



# Inhoudsopgave Reglement Dienst Buitenlandse Zaken

| Hoofdstuk | Titel                                                                                                  | Artikel   |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| I         | Begripsomschrijvingen                                                                                  | 1 t/m 4   |
| II        | Algemene en organisatorische bepalingen                                                                | 5 t/m 15  |
| III       | Toepasselijkheid van bepalingen                                                                        | 16        |
| IV        | Overplaatsbare en niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                            | 17        |
| V         | Aanstelling, eerste opleiding en examens van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                      |           |
|           | 1. De aanstelling                                                                                      | 18 t/m 19 |
|           | 2. Voorwaarden, vereisten en procedure voor aanstelling                                                |           |
|           | — Algemene voorwaarden                                                                                 | 20        |
|           | — Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ                                          | 21 t/m 22 |
|           | — Het toelatingsonderzoek                                                                              | 23        |
|           | — Vereisten voor deelname aan het toelatingsonderzoek                                                  | 24        |
|           | — Geneeskundige keuring                                                                                | 25        |
|           | — Antecedentenonderzoek en veiligheidsonderzoek                                                        | 26        |
|           | — Psychologisch onderzoek                                                                              | 27        |
|           | 3. Akte van aanstelling en andere bescheiden                                                           | 28        |
|           | 4. Eerste opleiding en examens                                                                         | 29        |
| VI        | Plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                   |           |
|           | 1. Plaatsingen                                                                                         |           |
|           | — plaatsingen, plaatsingstermijnen, plaatsingsoverwegingen, ter beschikking houden                     | 30        |
|           | — beperkte overplaatsbaarheid                                                                          | 31        |
|           | 2. Bijzondere plaatsingen gedurende de loopbaan                                                        | 32        |
|           | 3. Adviescommissie Plaatsingen en Benoemingen in Topfuncties bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken | 33        |
|           | 4. Beroep tegen plaatsing, plaatsingsduur of ter beschikking houden                                    | 34        |
| VII       | Rangen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                        | 35 t/m 36 |
| VIII      | Bevordering van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                   |           |
|           | 1. Bevordering                                                                                         | 37 t/m 42 |
|           | 2. Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ                                         | 43 t/m 45 |
| IX        | Andere opleidingen van en studiefaciliteiten voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                 |           |
|           | — Andere opleidingen                                                                                   | 46        |
|           | — Studiefaciliteiten                                                                                   | 47        |
| X         | Bezoldiging van, alsmede tegemoetkomingen en vergoedingen aan overplaatsbare ambtenaren van de DBZ     |           |
|           | 1. De bezoldiging                                                                                      | 48        |
|           | 2. Het overwerk en de verschuiving van dienstrooster                                                   | 49 t/m 50 |
|           | 3. Tegemoetkomingen en vergoedingen                                                                    | 51        |
|           | 4. Non-activiteitswedde, regelingen i.v.m. militaire dienst en i.v.m. dienst als noodwachter           | 52        |
| XI        | Dienst- en werktijden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ                                       | 53        |

| Hoofdstuk | Titel                                                                                                                                                                                                        | Artikel     |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| XII       | Vakantie, vakantie-uitkering en verlof van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ                                                                                                                            | 54          |
| XIII      | Bedrijfsgeneeskundige begeleiding en voorzieningen i.v.m. ziekte t.b.v. de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, omvattende geneeskundige begeleiding van gezinsleden bij en rond plaatsing in het buitenland |             |
|           | 1. Bedrijfsgeneeskundige begeleiding                                                                                                                                                                         | 55 t/m 59   |
|           | 2. Infectieziekten                                                                                                                                                                                           | 60          |
|           | 3. Bezoldiging in geval van ziekte tijdens het dienstverband. Bezoldiging of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband                                                                    | 61          |
| XIV       | Overige rechten en verplichtingen van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ                                                                                                                                 |             |
|           | — Algemene verplichtingen                                                                                                                                                                                    | 62          |
|           | — Eed of belofte                                                                                                                                                                                             | 63          |
|           | — Nakoming van eed of belofte                                                                                                                                                                                | 64          |
|           | —                                                                                                                                                                                                            | 65          |
|           | —                                                                                                                                                                                                            | 66          |
|           | — Verplichte mededeling van verhindering                                                                                                                                                                     | 67          |
|           | — Woonplaats                                                                                                                                                                                                 | 68          |
|           | — Ambts- of dienstwoning                                                                                                                                                                                     | 69          |
|           | — Verrichten van andere ambtelijke werkzaamheden                                                                                                                                                             | 70          |
|           | — Geheimhouding                                                                                                                                                                                              | 71          |
|           | — Gelijktijdige bekleding van een uit een openbare kas bezoldigd ambt                                                                                                                                        | 72          |
|           | — Nevenbetrekkingen en nevenwerkzaamheden                                                                                                                                                                    | 73          |
|           | — Deelname aan aannemingen en leveringen                                                                                                                                                                     | 74          |
|           | —                                                                                                                                                                                                            | 75          |
|           | —                                                                                                                                                                                                            | 76          |
|           | — Geen vergoedingen, beloningen en steekpenningen                                                                                                                                                            | 77          |
|           | — Dienstkleding en onderscheidingstekenen                                                                                                                                                                    | 78          |
|           | — Schadevergoeding                                                                                                                                                                                           | 79          |
|           | — Tegemoetkoming bij overplaatsing                                                                                                                                                                           | 80          |
|           | — Reis- en verblijfkosten                                                                                                                                                                                    | 81          |
|           | — Schadeloosstelling                                                                                                                                                                                         | 82          |
|           | — Beoordelingen en functioneringsgesprekken                                                                                                                                                                  | 83          |
|           | — Hernieuwd veiligheidsonderzoek                                                                                                                                                                             | 84          |
|           | — Zekerheidsstelling                                                                                                                                                                                         | 85          |
|           | — Aanzuivering van een tekort                                                                                                                                                                                | 86          |
|           | — Geen verantwoordelijkheid bij niet persoonlijk beheer                                                                                                                                                      | 87          |
|           | — Vrouwelijke ambtenaar met borstkind                                                                                                                                                                        | 88          |
|           | — Maatregelen van orde                                                                                                                                                                                       | 89          |
|           | — Beloningen                                                                                                                                                                                                 | 90          |
| XV        | Disciplinaire straffen op te leggen aan overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                                                                                                 | 91          |
| XVI       | Schorsing en ontslag van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ                                                                                                                                              |             |
|           | 1. Schorsing                                                                                                                                                                                                 | 92 t/m 94   |
|           | 2. Ontslag                                                                                                                                                                                                   |             |
|           | — Verlenen van ontslag                                                                                                                                                                                       | 95 t/m 96   |
|           | — Ontslag van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ in tijdelijke dienst                                                                                                                                    | 97          |
|           | — Ontslag wegens verandering in de inrichting van het ministerie of vermindering van werkzaamheden                                                                                                           | 98          |
|           | — Ontslag van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, die lid van Gedeputeerde Staten of wethouder, enz. zijn                                                                                                  | 99          |
|           | — Ontslag wegens bijzondere gedragingen                                                                                                                                                                      | 100         |
|           | — Gronden van ontslag                                                                                                                                                                                        | 101         |
|           | — Ontslag wegens niet passende arbeid                                                                                                                                                                        | 102         |
|           | — Ontslag op andere gronden dan die van artikel 101; uitkering na het ontslag                                                                                                                                | 103         |
|           | — Wachtgeld                                                                                                                                                                                                  | 104 t/m 105 |

| Hoofdstuk    | Titel                                                                                                                                                                                                    | Artikel     |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|              | — Financiële voorzieningen na overlijden                                                                                                                                                                 | 106         |
|              | — Gebruik ambtswoning of dienstwoning door achterblijvende gezinsleden                                                                                                                                   | 107 t/m 108 |
|              | — Vermissing van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ                                                                                                                                                  | 109         |
| <b>XVII</b>  | <b>Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ</b>                                                                                                                                                         |             |
|              | — Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                                                                                                                              | 110         |
|              | — Tijdelijke benoeming van niet-overplaatsbare ambtenaren in voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies                                                                                            | 111         |
|              | — Blijvende overgang van niet-overplaatsbaar ambtenaar naar rechtspositie van overplaatsbaar ambtenaar                                                                                                   | 112         |
|              | — Tijdelijke toevoeging van een niet-overplaatsbaar ambtenaar aan een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland                                                                            | 113         |
| <b>XVIII</b> | <b>Op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers, behorende tot de DBZ</b>                                                                                                   |             |
|              | § 1. Algemene bepalingen                                                                                                                                                                                 | 114 t/m 118 |
|              | § 2. Indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht voor werkzaamheden hier te lande                                                                                                        | 119         |
|              | § 3. Indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers die na uitzending uit Nederland werkzaamheden verrichten bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland | 120 t/m 123 |
|              | § 4. Plaatselijke indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers voor werkzaamheden bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland                          |             |
|              | — Plaatselijke indienstneming                                                                                                                                                                            | 124 t/m 127 |
|              | — Voorzieningen voor werknemers, die geen ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet                                                                                               | 128 t/m 129 |
|              | — Onderstand bij wijze van pensioen                                                                                                                                                                      | 130         |
|              | —                                                                                                                                                                                                        | 131         |
| <b>XIX</b>   | <b>Honoraire consulaire ambtenaren, behorende tot de DBZ</b>                                                                                                                                             | 132 t/m 139 |
| <b>XX</b>    | <b>Honoraire adviseurs, behorende tot de DBZ</b>                                                                                                                                                         | 140         |
| <b>XXI</b>   | <b>Titels</b>                                                                                                                                                                                            | 141         |
| <b>XXII</b>  | <b>Georganiseerd overleg en medezeggenschap</b>                                                                                                                                                          |             |
|              | — Georganiseerd overleg                                                                                                                                                                                  | 142         |
|              | — Medezeggenschap                                                                                                                                                                                        | 143         |
| <b>XXIII</b> | <b>Beroep</b>                                                                                                                                                                                            |             |
|              | — Commissie van Beroep                                                                                                                                                                                   | 144 t/m 145 |
|              | — Beroepsprocedure                                                                                                                                                                                       | 146         |
|              | — Versnelde beroepsprocedure rond plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                                                                                   | 147         |
| <b>XXIV</b>  | <b>Sociaal Jaarverslag</b>                                                                                                                                                                               | 148         |
| <b>XXV</b>   | <b>Slotbepalingen</b>                                                                                                                                                                                    | 149 t/m 150 |

### ALGEMEEN

#### 1. Inleiding

Tot heden worden de taken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken verricht door twee groepen ambtenaren, te weten de «departementsambtenaren», op wie het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) (Stb. 1931, 248) van toepassing is, en de «Ambtenaren van de Buitenlandse Dienst», voor wie het Reglement van de Buitenlandse Dienst 1951 (RBD) (Stb. 449) geldt. De taken van beide groepen zijn dermate met elkaar verweven, dat de huidige rechtspositionele scheiding op zichzelf geen nuttig doel dient, en opheffing van die scheiding een goede samenwerking en goede dienstverrichting bevordert.

Om deze reden werd reeds in 1972 door de toenmalige Minister van Buitenlandse Zaken het principebesluit genomen tot integratie van beide groepen personeel.

Voor het bepalen van de wijze waarop aan dit besluit uitvoering zou kunnen worden gegeven, werd in 1976 advies gevraagd aan de daartoe ingestelde Commissie van Advies voor de Integratie. Op basis van het door deze commissie uitgebrachte rapport werd een aanvang gemaakt met het totstandbrengen van de integratie van beide thans nog gescheiden groepen personeel, en het instellen van één Dienst Buitenlandse Zaken (DBZ).

Eén van de belangrijkste hieruit voortvloeiende maatregelen is het ontwerpen en vaststellen van één reglement voor alle bij deze Dienst Buitenlandse Zaken werkzame personeelsleden, regelend de rechtspositie van zowel diegenen die uitsluitend hier te lande, als van diegenen die zowel hier te lande als in het buitenland, alsmede van diegenen die uitsluitend in het buitenland (doorgaans op arbeidsovereenkomst) werkzaam zullen zijn.

Door voornoemde commissie werd geadviseerd het reglement voor de Dienst Buitenlandse Zaken (RDBZ) te doen stoelen op de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530), zoals dat ook voor het ARAR het geval is; daarmee wordt aansluiting gevonden op de rechtspositie zoals deze voor het overige rijksoverheidspersoneel verworven is, hetgeen onder meer de mogelijkheid inhoudt van het kunnen doen van beroep op de ambtenarenrechter. Door de inmiddels van kracht geworden wijziging van de Ambtenarenwet 1929 kon dit worden gerealiseerd.

#### 2. Structuur van het RDBZ

Een reglement, dat de rechtspositie regelt van ambtenaren die uitsluitend hier te lande, alsmede van ambtenaren die wisselend hier te lande en in het buitenland werkzaam zijn, en dat voorts bepalingen bevat voor het op basis van arbeidsovereenkomst in het buitenland aangetrokken personeel, vergt dusdanige eigen voorzieningen, dat aan de dienst en daarmee aan het reglement terecht een sui generis-karakter kan worden toegekend, ten opzichte van het ARAR en het RBD.

#### 3. Organisatorische bepalingen

Zo dient de taak en de samenstelling van de Dienst Buitenlandse Zaken – een dienst van personen – reglementair omschreven te worden en zullen ook die zaken, die voor het functioneren in het buitenland van essentieel belang zijn, reglementair geregeld moeten worden. Gedacht

wordt aan de typen vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland, hun onderlinge relatie, de taken en bevoegdheden zoals die in het bijzonder voor hoofden van deze vertegenwoordigingen gelden, internationaal geldende afspraken betreffende het diplomatieke verkeer, zoals met betrekking tot de titelverlening.

De mogelijkheid van een afzonderlijk organisatie-besluit is overwogen; gezien de vervlechting van de bepalingen van zulk een besluit en die van een afzonderlijk rechtspositiebesluit wordt er evenwel de voorkeur aan gegeven in het RDBZ tevens relevante bepalingen van organisatorische aard op te nemen, evenals dat in het RBD het geval is. Wel is een zo scherp mogelijke afbakening van organisatorische bepalingen en bepalingen van zuiver rechtspositionele aard nagestreefd.

#### **4. Categorieën personeel**

Het RDBZ kent bepalingen, die voor alle categorieën DBZ-personeel van toepassing zijn, zoals de vorengenoemde organisatorische bepalingen, alsmede bepalingen die de verhouding tussen de verschillende categorieën regelen, bijvoorbeeld de overgang van de ene categorie naar de andere.

##### *a. Personeel dat uitsluitend hier te lande werkzaam zal zijn*

Op het departement in Nederland zal een aantal functies – zoals aangegeven in de toelichting bij hoofdstuk IV – worden vervuld door personeelsleden die nimmer behoeven te worden overgeplaatst naar het buitenland en niet te onderscheiden zijn van overige rijksambtenaren. Voor deze categorie is daarom, naast de hiervoren genoemde bepalingen welke voor alle DBZ-ambtenaren gelden, het ARAR geheel van overeenkomstige toepassing (zie voor het Georganiseerd Overleg en de Medezeggenschap de toelichting op hoofdstuk XXII).

##### *b. Personeel dat wisselend hier te lande en in het buitenland werkzaam zal zijn*

Op het departement in Nederland zullen de meeste functies worden vervuld door de categorie der overplaatsbare ambtenaren van de DBZ; dit geldt voor alle functies op de vertegenwoordigingen in het buitenland, behoudens die functies die door lokaal in het buitenland aan te trekken personeel kunnen worden bezet, dan wel vervuld worden door vanuit Nederland op arbeidsovereenkomst uitgezonden (zoals bij tijdelijke plaatsing van secretaressen op een bepaalde vertegenwoordiging in het buitenland).

Voor deze groep van overplaatsbare ambtenaren dienen, evenals dat in het RBD het geval is, aparte regels te worden opgenomen.

Dit wordt veroorzaakt door onder meer de volgende factoren:

- men moet ook in het buitenland werkzaam kunnen zijn
- functies op vertegenwoordigingen in het buitenland, gelegen in over de wereld verspreid liggende landen met verschillende klimatologische omstandigheden, dienen te allen tijde op zo goed mogelijke wijze te worden vervuld.

Daarbij moet met de volgende complicaties rekening worden gehouden:

Vervreemding van Nederland moet worden tegengegaan; te grote vereenzelving met een bepaald land eveneens; het is onaanvaardbaar, bepaalde ambtenaren – en hun gezin – te lang achtereen te plaatsen in gebieden die uit veiligheids-, gezondheids-, opleidings- of sociaal oogpunt onaantrekkelijk zijn; een goede taakvervulling van met name de hogere functies vereist een brede in de dienst in veelsoortige situaties opgedane kennis en ervaring. Al deze overwegingen leiden ertoe dat voor overplaatsbare ambtenaren – die veelvuldig met hun gezin van standplaats moeten wisselen, en soms onder onaangename omstandigheden moeten



leven en werken – een systeem van overplaatsingen geldt, dat reglementair verankerd moet zijn.

Wil de DBZ voldoende goede functionarissen kunnen aantrekken en hen blijvend voor de dienst interesseren, opdat ook de hogere functies – waarvoor veel ervaring en kennis nodig is – op passende wijze kunnen worden vervuld, zal hun een zodanig loopbaanperspectief moeten worden geboden dat recht wordt gedaan aan zowel de behoeften van de dienst, als aan die der personeelsleden en hun eventuele gezinsleden. Ook dit vergt speciale reglementaire voorzieningen.

*c. Personeel dat uitsluitend in het buitenland werkzaam zal zijn*

Niet alle functies in het buitenland behoeven door uitgezonden overplaatsbare ambtenaren van de DBZ te worden vervuld; te denken valt aan bepaalde typen van administratieve functies, alsmede aan meer huishoudelijke functies. Deze functies worden vervuld door op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen personeelsleden. Onderscheiden kunnen worden: uitgezonden werknemers op arbeidsovereenkomst, alsmede de ter plaatse in het buitenland in dienst genomen werknemers. Hoewel deze laatste categorie personeelsleden zal worden aangetrokken op lokale voorwaarden die gelden in het desbetreffende land (en veelal in hoge mate afwijken van de Nederlandse arbeidsvoorwaarden), is het wenselijk ook voor hen een aantal zaken te regelen, ter bevordering van hun rechtsbescherming en sociale zekerheid.

*d. Personeel dat tijdelijk in het buitenland werkzaam zal zijn*

Ook andere dan de hiervoren genoemde groepen personeelsleden kunnen aan een vertegenwoordiging werkzaam zijn; te denken ware aan technische attaché's zoals landbou wattaché's en militaire attaché's. Ook voor hen is het wenselijk een aantal bepalingen op te nemen.

## **5. Karakter van het RDBZ**

Het RDBZ wil één reglementaire basis leggen voor het personeel in al zijn geledingen, dat werkzaam is ter uitvoering van de taken van de DBZ, overigens met de erkenning van de noodzaak, in de uitwerking van de regelingen onderscheid te maken naar de verschillende categorieën personeelsleden.

Gekozen is voor een vorm die een zo nauw mogelijke aansluiting geeft op de rechtspositie zoals deze geldt voor de overige ambtenaren in de rijksdienst. Zo stoelt het RDBZ op de Ambtenarenwet 1929; in overeenstemming met de aanbevelingen van de Commissie van Advies voor de Integratie is, waar het sui generis-karakter van de DBZ zich daartegen niet verzet, het ARAR gevolgd.

Het ARAR is voor de permanent in Nederland blijvende ambtenaren geheel van overeenkomstige toepassing, en voor zover mogelijk voor diegenen die wisselend in Nederland en in het buitenland werkzaam zijn.

Voor wat de laatstgenoemde categorie betreft werd van het ARAR afgeweken en – voor zover een goede verrichting van de taken, in het bijzonder buitenslands, daartoe noodzaakte – is aansluiting gezocht bij het RBD.

Het RDBZ maakt dus weliswaar in de uitwerking onderscheid tussen bepaalde categorieën DBZ-personeel, doch het geeft tevens de mogelijkheid van overgang van de ene categorie naar de andere, daarmee een strikte scheiding voorkomend.

Voorts is in het RDBZ een zo groot mogelijke aansluiting gezocht bij maatschappelijke ontwikkelingen, zodat op het gebied van de ontplooiingsmogelijkheden van de personeelsleden, hun rechtsbescherming, en de openheid naar de personeelsleden toe, bepalingen zijn opgenomen. Dit geldt ook – voor zover mogelijk – voor hun gezinsleden.

Bij de vormgeving van het Georganiseerd Overleg en de Medezeggenschap is aansluiting gezocht bij het daaromtrent bepaalde in het ARAR en het RBD (zie ook de toelichting op hoofdstuk XXII).

## 6. Emancipatie

Bij het ontwerpen van het RDBZ is aandacht gegeven aan het treffen van voorzieningen op het gebied van de emancipatie; deze kunnen als volgt worden onderscheiden:

a. bepalingen ten aanzien van *de vrouwelijke ambtenaar van de DBZ*. Uiteraard is de emancipatiewetgeving, zoals ten aanzien van het verbod tot het maken van onderscheid tussen mannen en vrouwen in de burgerlijke openbare dienst, ook voor de DBZ van toepassing; het in het RDBZ doen opnemen van hierop betrekking hebbende bepalingen kan daardoor achterwege blijven. Uitgezonderd de bepalingen ten aanzien van zwangerschap, moederschap en militaire dienst, is in het RDBZ geen onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Verder is besloten in het kader van het streven het aantal vrouwen in hogere functies bij Buitenlandse Zaken te vergroten en ter uitvoering van de motie-Kosto in de Tweede Kamer (Kamerstuk II 1977, 13 943, nr 6), de leeftijdsgrens bij eerste aanstelling van hogere ambtenaren voor vrouwen met één jaar te verruimen. Zie hiervoor de toelichting bij artikel 24, eerste lid, onder b.

b. bepalingen ten aanzien van *de huwelijkspartner van ambtenaren van de DBZ*. Mede vanwege het feit dat gehuwde ambtenaren doorgaans in gezinsverband willen worden uitgezonden, is bijzondere aandacht gegeven aan de huwelijkspartner van de ambtenaar. Zo zijn in het RDBZ bepalingen opgenomen over onder meer:

- de geneeskundige begeleiding, welke ook op de huwelijkspartner en de overige gezinsleden betrekking heeft (hoofdstuk XIII)
- veiligheid, gezondheid en welzijn bij de arbeid (artikel 13)
- de mogelijkheid dat ook de (aanstaande) huwelijkspartner kan deelnemen aan onderdelen van de eerste opleiding (artikel 29, tweede lid)
- de voorbereiding op een (volgende) plaatsing in het buitenland (artikel 13, tweede lid; artikel 46, tweede lid)
- de mogelijkheid dat ook de huwelijkspartner in de gelegenheid wordt gesteld, deel te nemen aan onderdelen van een aan de ambtenaar gegeven studieopdracht (artikel 46, tweede lid)
- het betrekken van het belang van de huwelijkspartner en overige gezinsleden bij het tot stand komen van plaatsingsbeslissingen (onder andere artikel 30, derde en zesde lid)
- de vrijheid die huwelijkspartners en overige gezinsleden hebben, met betrekking tot het uitoefenen van eigen werkzaamheden, ook in het buitenland (artikel 73, vierde lid)
- het van dienstwege bieden van hulp bij herplaatsing en herinpassing in de Nederlandse of een andere samenleving, als aan het gezinsverband in het buitenland geheel of ten dele een eind komt (artikel 13, vierde lid).

c. bepalingen ten aanzien van *huwelijkspartners, die beiden ambtenaar zijn*. Bij het vormgeven van het RDBZ werd tevens nagegaan, of bijzondere bepalingen zouden moeten worden opgenomen betreffende de mogelijkheid dat beide huwelijkspartners ambtenaar zijn, al dan niet van de DBZ. Onder ogen moet worden gezien, dat, ingeval de huwelijkspartners (beiden ambtenaren van de DBZ) in gezinsverband willen blijven samenwonen – hetgeen overwegend het geval zal zijn – slechts in een zeer gering aantal gevallen beiden op dezelfde vertegenwoordiging in het buitenland, dan wel op vertegenwoordigingen die in elkaars nabijheid liggen, zullen kunnen worden geplaatst. Teneinde te voorkomen dat de vergezellende huwelijkspartner ontslag zou moeten vragen, wordt een voorstel ingediend tot wijziging van artikel 34b van het ARAR, waardoor het mogelijk zal worden aan deze huwelijkspartner – ook als deze geen

ambtenaar van de DBZ is – verlof buiten bezwaar van 's Rijks schatkist te verlenen. Daardoor wordt het mogelijk dat de betrokken huwelijkspartner ambtenaar blijft in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet (Stb. 1979, 679), en – ingevolge artikel 96a van het ARAR – indien nodig, aanspraak kan maken op een wachtgelduitkering.

Met betrekking tot huwelijkspartners die beiden ambtenaar van de DBZ zijn, moge worden verwezen naar artikel 54, eerste lid, onderdeel b.

Bedacht moet worden dat hierdoor weliswaar sprake is van de beoogde rechtsband met de DBZ, maar – zeker op de lange duur – aanzienlijke financiële consequenties voor de betrokken huwelijkspartner met zich brengt, gezien de op hem of haar rustende verplichting tot voldoening van de volledige pensioenpremie (dat wil zeggen zowel het werkgevers- als het werknemersaandeel).

Daarom zal worden nagegaan of de huwelijkspartner, voor de duur dat deze zelf niet in een functie kan worden geplaatst, via een te ontwerpen regeling op non-actief kan worden geplaatst met handhaving van de rechtsband. De periode gedurende welke betrokkene op non-actief is gesteld zou dan niet meetellen voor de vaststelling van de voor pensioen geldige diensttijd, waar tegenover staat, dat voor deze periode geen pensioenpremie verschuldigd is.

## **7. Considerans**

In de Considerans worden het doel van de instelling van een Dienst Buitenlandse Zaken en het sui generis-karakter daarvan gegeven.

Tevens is in de Considerans uitdrukkelijk bepaald, dat de in 1955 tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Economische Zaken getroffen regeling met betrekking tot de economische werkzaamheden van de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland (28 januari 1955, nr. DBD-10296/PE), onverkort en ongewijzigd wordt gehandhaafd en gecontinueerd. Deze regeling wordt gewoonlijk aangeduid als «het Concordaat», welke term verder in deze toelichting zal worden gebezigd.

## **8. Deregulering**

### *a. Strekking van het RDBZ*

Het RDBZ wil één reglementaire basis leggen voor al het personeel, werkzaam bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in binnen- en buitenland.

### *b. Samenhang met andere regelingen*

Het RDBZ sluit aan bij het ARAR; voor zover een goede verrichting van de taken, in het bijzonder buitenslands, daartoe noodzaakt is aansluiting gezocht bij het RBD. Aangezien na de inwerkingtreding van het RDBZ geen nieuwe personeelsleden op basis van het RBD meer worden aangesteld, zal het RBD worden ingetrokken door middel van de in artikel 150 bedoelde maatregel van bestuur.

De relatie tussen bepalingen van het RDBZ en hogere wetten en andere bepalingen wordt op overeenkomstige wijze als in het ARAR geregeld.

Het RDBZ verwijst in een aantal bepalingen naar bepalingen van het ARAR. Worden de desbetreffende ARAR-bepalingen gewijzigd, dan werkt dit automatisch door in het RDBZ.

Andere wijzigingen in het ARAR zullen eveneens, maar dan via wijziging van de overeenkomstige bepalingen van het RDBZ, worden verwerkt of opgenomen, tenzij zulks vanwege de bijzondere omstandigheden bij de uitvoering van de taken van de DBZ of door het afwisselend in binnen- en buitenland functioneren niet mogelijk wordt geacht. Zowel de minister als de overige deelnemers aan het overleg met de Bijzondere Commissie kunnen overleg initiëren met betrekking tot het al dan niet wijzigen van het RDBZ als gevolg van wijzigingen in het ARAR of AOB.

### *c. Nieuwe organen*

In het RDBZ wordt een aantal commissies genoemd; vrijwel alle treden in de plaats van bestaande commissies, zij het onder een nieuwe naam, t.w.: Adviescommissie Aanstellingen (artikel 21); Adviescommissie Topfuncties (artikel 33); Commissie van Beroep (artikel 144); Bijzondere Commissie (artikel 142); verwezen moge worden naar de desbetreffende toelichtingen.

De enige nieuwe commissie is de Adviescommissie Bevorderingen (artikel 43); deze commissie bestaat uitsluitend uit personeelsleden van de DBZ.

### *d. Nieuwe bestuursinstrumenten*

Het RDBZ voorziet in een sociaal jaarverslag (artikel 148); wanneer het RDBZ verwijst naar – nader – te stellen regels, zal zoveel als mogelijk is gebruik worden gemaakt van de ministeriële beschikkingen en circulaire's zoals deze thans voor het personeel van departement en buitenlandse dienst gelden.

### *e. Personele consequenties*

Doordat de overplaatsbaarheidseis voor een groter aantal personeelsleden zal gelden dan op basis van het RBD het geval was, zal het aantal overplaatsingen van het departement hier te lande naar het buitenland v.v. toenemen. Over de hieruit voortvloeiende financiële consequenties is overeenstemming bereikt met de Minister van Financiën.

Voor een goed personeelsbeleid was het noodzakelijk de oorspronkelijk gescheiden opererende personeelsafdelingen voor het personeel van de buitenlandse dienst en voor het departementspersoneel te fuseren; aan deze personeelsdirectie zullen kwalitatief hoge eisen worden gesteld. In dit verband ware ook te wijzen op de totstandkoming van een Nota Personeelsbeleid; de voorbereiding daarvan kon eerst met kracht ter hand worden genomen, nadat duidelijkheid zou bestaan omtrent het rechtspositionele bouwwerk. Dit rechtspositionele bouwwerk – het RDBZ en het Besluit operationalisering RDBZ – geeft immers de ruimte aan voor het te voeren personeelsbeleid, waarbij overigens moet worden erkend dat dit bouwwerk mede werd beïnvloed door de ideeën die omtrent het in de DBZ te voeren personeelsbeleid leefden. Deze wisselwerking is duidelijk merkbaar, onder meer blijkend uit de toelichtingen op in het bijzonder de hoofdstukken V t/m XIII en XXIII en XXIV. De Nota Personeelsbeleid – die een verdieping en uitwerking van de in het RDBZ en de daarbij behorende nota van toelichting neergelegde contouren van het personeelsbeleid zal bevatten – zal, zo enigszins mogelijk in haar complete vorm, vóór de inwerkingtreding van het RDBZ gereed zijn; de belangrijkste onderdelen daarvan, te weten die welke betrekking hebben op het loopbaan-, overplaatsings- en bevorderingsbeleid, zijn reeds voorhanden en met het georganiseerd overleg – de Bijzondere Commissie en de Vereniging van de Buitenlandse Dienst – besproken.

De eerste opleiding (zie artikel 29) geldt voor een groter aantal overplaatsbare ambtenaren dan voorheen het geval was; dit brengt met zich mee, dat ook het aantal in opleiding zijnde personeelsleden zal toenemen.

De in artikel 144 voorziene Commissie van Beroep brengt vermoedelijk een verlichting van de werklast van de ambtenarenrechter met zich mee, aangezien het een verplicht voorportaal is alvorens men zich tot de ambtenarenrechter kan wenden.



## ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

### Hoofdstuk I. Begripsomschrijvingen

#### *Artikelen 1 tot en met 4*

Enkele in het RDBZ gehanteerde begrippen worden hier gedefinieerd. Een omschrijving van het begrip gezinsleden (artikel 2) is wenselijk geacht, mede teneinde te kunnen bepalen welke huisgenoten voor 's Rijks rekening een ambtenaar naar de plaats zijner vestiging, waar ook ter wereld, kunnen vergezellen.

Ook hetgeen onder «formatie» wordt verstaan behoeft nauwkeurige omschrijvingen vanwege de relatie die tussen de formatie en het bevorderings- en overplaatsingsbeleid bestaat, zoals elders in het RDBZ geregeld; dit is toegelicht in de toelichting bij hoofdstuk VIII onder «Algemeen».

#### *Artikel 2*

De regering besloot om een vijftal rechtspositieregelingen die betrekking hebben op gehuwde ARAR-ambtenaren eveneens toe te passen op ambtenaren die een niet-huwelijkse samenlevingsrelatie onderhouden.

Het betreft de volgende regelingen:

- a. de regeling inzake buitengewoon verlof in verband met persoonlijke of familie-omstandigheden (onder meer artikel 33d van het ARAR);
- b. de regeling inzake uitkering bij overlijden (onder meer artikel 102 van het ARAR; daarbij komt de hier bedoelde levenspartner in beginsel in volgorde na de in het tweede lid genoemde personen);
- c. de regeling inzake vergoeding van reiskosten bij dienstreizen (Reisbesluit 1971, Reisbeschikking Nederland, Reisbeschikking buitenland);
- d. de regeling inzake vergoeding van verhuiskosten (Verplaatsingskostenbesluit 1962);
- e. de regeling inzake tegemoetkoming in de kosten van woon-werk-verkeer (Verplaatsingskostenbesluit 1962).

Naderhand zal worden gezien welke uitbreiding hieraan kan worden gegeven.

Bij de vormgeving van dit artikel 2, in het bijzonder het tweede lid, is genoemd regeringsbesluit ten volle verwerkt. Er is evenwel afgezien van een precieze opsomming van de bepalingen in dit reglement die het equivalent vormen van bovengenoemde vijf regelingen voor ARAR-personeel, mede teneinde te voorkomen dat bij een verwachtbare uitbreiding daarvan steeds een reglementswijziging noodzakelijk zal zijn. Reglementswijziging zal aldus kunnen worden beperkt tot het geval waarin tussen gehuwde en niet-gehuwde ambtenaren met een samenlevingsrelatie in rechtspositioneel opzicht geen enkel onderscheid meer zal worden gemaakt. In dit verband zij opgemerkt, dat de gedragslijnen welke zullen gelden voor het in Nederland verblijvende Rijksoverheidspersoneel, ook ten aanzien van niet-huwelijkse samenlevingsvormen, ten principale ook van toepassing zullen zijn op de in het buitenland verblijvende personeelsleden van de DBZ. Deze principiële gelijkschakeling van laatstbedoelden met hun in Nederland verblijvende ARAR-collega's neemt niet weg, dat in veel landen de niet-huwelijkse samenlevingsvorm niet wordt erkend; daarmee zal in de praktijk van het plaatsingsbeleid rekening moeten worden gehouden, evenals voor andere persoonlijke omstandigheden een oplossing dient te worden gevonden in de praktijk van het plaatsingsbeleid, zoals is neergelegd in artikel 30, zesde lid. Overigens blijkt dat ook personeelsdiensten van ministeries van Buitenlandse Zaken van andere landen voor persoonlijke omstandigheden een oplossing vinden in de praktijk van het plaatsingsbeleid.



Volledigheidshalve moge worden opgemerkt dat in het eerste lid, onder deel b, worden begrepen de kinderen die een dagopleiding volgen en uit hoofde van de Wet op de Studiefinanciering (Stb. 1986, 252) financiële faciliteiten genieten; onder de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde stiefkinderen worden tevens verstaan: kinderen van de levenspartner van de betrokken ambtenaar.

### *Artikel 3*

Het hierbedoelde begrip formatie onderscheidt zich van de begrippen begrotingsruimte en bezetting.

Met begrotingsruimte wordt bedoeld de hoeveelheid plaatsen die binnen de vastgestelde begroting maximaal zijn toegestaan. De bezetting geeft aan hoeveel personen er feitelijk binnen een dienstonderdeel werkzaam zijn. Het beleid is erop gericht dat een verband wordt gelegd tussen de taakstelling van een dienstonderdeel en de daarvoor benodigde organisatiestructuur en functies.

Als formatie wordt daarbij vastgelegd:

- de gekozen organisatiestructuur;
- de inhoud van de functies;
- de formatie-omvang (rekening houdend met de beschikbare begrotingsruimte) en de verdeling daarvan over de verschillende onderscheiden organisatie-eenheden en functies;
- per functie het functieniveau.

## **Hoofdstuk II. Algemene en organisatorische bepalingen**

### *Artikel 5*

Uit dit artikel blijkt dat de DBZ een dienst van personen is.

Diegenen, die door de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking worden aangesteld als deskundigen, alsmede de in het kader van de Stichting Nederlandse Vrijwilligers uitgezonden vrijwilligers, behoren niet tot de DBZ; het RDBZ is op hen derhalve niet van toepassing.

### *Artikel 6*

De in het eerste lid genoemde taak van de DBZ is gebaseerd op de nieuwe tekst van artikel 90 van de Grondwet. De in het tweede lid genoemde taken zijn ontleend aan het RBD; hierbij kan worden aangetekend, dat volgens het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer, met twee Protocollen (Trb. 1962, 101 en Trb. 1962, 159), vertegenwoordigingen in het buitenland eigen taken hebben.

### *Artikel 7*

Het is van belang tot uitdrukking te brengen dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken zowel het in Nederland gevestigde deel van het ministerie («departement»), als de vertegenwoordigingen in het buitenland omvat (eerste lid); daarmee wordt tevens aangegeven, dat de ambtelijke leiding van het ministerie zich zowel uitstrekt over het departement in Nederland, als over de vertegenwoordigingen in het buitenland. De in het eerste lid gebruikte term «omvat» geeft aan, dat in dat lid geen limitatieve opsomming wordt gegeven.

Het tweede lid bevat een opsomming van de typen van vertegenwoordigingen in het buitenland, overeenkomend met hetgeen in het internationale diplomatieke verkeer gebruikelijk is; dit is wenselijk, mede gezien de vereiste duidelijkheid ten aanzien van de personeelsleden, de specifieke taken en verantwoordelijkheden welke uit een plaatsing op één dezer vertegenwoordigingen voor de desbetreffende personeelsleden voortvloeien, alsmede de wijze van benoeming van hoofden dezer vertegenwoordigingen.

gingen. Enkele typen van vertegenwoordigingen behoeven enige nadere toelichting.

*Gezantschappen* (onder a) worden thans weliswaar in de Buitenlandse Dienst niet aangetroffen, maar het is gewenst de mogelijkheid die het Verdrag van Wenen biedt om zulke vertegenwoordigingen in te stellen, open te houden.

*Tijdelijke diplomatieke zendingen* (onder d). Het RBD kent slechts de bijzondere diplomatieke zending (artikel 3 van het RBD) zoals die wordt afgevaardigd naar bijvoorbeeld de kroning of begrafenis van een staats-hoofd.

Naast deze bijzondere diplomatieke zendingen kent het volkenrecht echter ook andere diplomatieke missies ad hoc, bijvoorbeeld naar conferenties en bijzondere bijeenkomsten van internationale organisaties.

De term «special missions» uit het (niet in werking getreden) Verdrag van New York van 8 december 1969 inzake speciale zendingen, omvat beide vormen van zending. De in het reglement gebruikte term «tijdelijke diplomatieke zending» sluit aan bij de «special missions».

Naast deze tijdelijke diplomatieke zendingen worden ook regelmatig ambtelijke delegaties voor overleg buitenslands samengesteld. Deze laatste worden niet begrepen onder de term tijdelijke diplomatieke zending en hun status hoeft gezien de algemeen ter zake aanvaarde regels van het volkenrecht, ook niet hier te worden geregeld.

Het bepaalde in het derde tot en met zesde lid, waarin onder meer het grondgebied en de instelling van vertegenwoordigingen worden geregeld, voorkomt onduidelijkheid en competentieproblemen.

#### *Artikel 8*

In een dienst, waarin meerdere categorieën personeel werkzaam zijn, is het wenselijk reglementair te bepalen, welke categorieën op welke plaatsen te werk gesteld kunnen worden.

Het eerste lid regelt dit ten aanzien van het departement, het tweede tot en met zesde lid regelen dit ten aanzien van de vertegenwoordigingen in het buitenland.

In het derde lid worden bedoeld de zogenaamde technische attaché's, zoals landbouwattaché's en militaire attaché's en hun eventuele uitgezonden medewerkers.

In het vierde lid gaat het om ambtenaren van andere ministeries die tijdelijk ter beschikking van de Minister van Buitenlandse Zaken zijn gesteld voor tewerkstelling aan een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland.

Het vijfde lid maakt het mogelijk om ook niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ tijdelijk aan een vertegenwoordiging in het buitenland toe te voegen.

Afhankelijk van de aard en de bestemming van een tijdelijke diplomatieke zending kunnen daarin personen worden opgenomen die niet behoren tot de DBZ (zesde lid), doch leden zijn van bijvoorbeeld het Koninklijk Huis, het Kabinet, de Staten-Generaal; de eis van het bezitten van de Nederlandse nationaliteit wordt niet gesteld teneinde de in het tweede lid onder c bedoelde honoraire consulaire ambtenaren aan zo'n zending te kunnen toevoegen, ook al zouden deze geen Nederlander zijn.

Omdat volgens artikel 5, derde lid, ook de in het derde, vierde en zesde lid van artikel 8 genoemden met betrekking tot hun ambtsverrichtingen geacht worden tot de DBZ te behoren, zijn zij werkzaam onder de algemene verantwoordelijkheid van het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging in het buitenland.

Detachering, dan wel toevoeging, heeft volkenrechtelijk de consequentie, dat men na inleiding bij de autoriteiten in het desbetreffende land aanspraak kan maken op voorrechten en immuniteiten, terwijl de betrokkene op grond van zijn detachering, dan wel toevoeging, geacht wordt deel te zijn gaan uitmaken van de DBZ.

Op een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland worden soms ambtenaren van vreemde mogendheden (tijdelijk) te werk gesteld in het kader van belangenbehartiging. Omdat het hier gaat om tewerkstellingen op basis van ad hoc-overeenkomsten, waarbij de rechten en verplichtingen van de betrokkenen worden geregeld, is ten aanzien van hen geen voorziening in dit reglement opgenomen. Na verloop van tijd zal worden gezien of permanente voorzieningen in het RDBZ nodig zijn met het oog op de voorgenomen intensivering van de samenwerking tussen vertegenwoordigingen van EG-Lid-Staten (in derde landen en bij internationale organisaties) in het kader van de Europese Politieke Samenwerking, zoals voorzien in artikel 30, negende lid, van de Europese Akte (Trb. 1986, 63). Indien zou blijken dat samenwerking met EG-Lid-Staten zover zou gaan dat er structureel sprake zal zijn van het plaatsen van ambtenaren bij elkaars vertegenwoordigingen in het buitenland, dan zullen hiertoe de nodige voorzieningen in of buiten dit reglement worden getroffen.

In het geval dat Nederland een DBZ-ambtenaar te werk stelt bij een vertegenwoordiging van een andere mogendheid, geschiedt dit op basis van artikel 6, tweede lid, onder f.

#### *Artikel 9*

Het is wenselijk reglementair te bepalen wie tot hoofd van een vertegenwoordiging in het buitenland kunnen worden benoemd, alsmede dat deze benoemingen steeds door de Kroon geschieden.

#### *Artikel 10*

Het hoofd van een vertegenwoordiging in het buitenland is de hoogste Nederlandse gezagdrager ter plaatse en draagt verantwoordelijkheid voor alle ambtelijke handelingen binnen zijn ambtsgebied.

Het is daarom van belang de taken van een hoofd van een vertegenwoordiging in het buitenland in hoofdlijnen te regelen. Dit geldt tevens voor zijn taken in relatie tot diegenen die op de desbetreffende vertegenwoordiging zijn geplaatst, alsmede in relatie tot (andere) ambtenaren, overheidsinstellingen, Kamers van Koophandel en Veldkantoren van de Stichting Nederlandse Vrijwilligers, die zich in het desbetreffende ambtsgebied bevinden.

Tot de verantwoordelijkheden van een chef de poste behoort ook de verantwoordelijkheid voor een goed comptabel en financieel beheer. De bepaling geeft de chef de poste de mogelijkheid en plicht tot toezicht en controle op de comptabele, ondanks de delegatie van verantwoordelijkheden. Over de reikwijdte van de verantwoordelijkheid van en de toezichtverplichting op rekenplichtige ambtenaren bestaat jurisprudentie van de ambtenarenrechter (C.R.v.B. 23 dec. 1964, A.B. 1965, blz. 464 en 508).

Teneinde de onafhankelijkheid van een permanente vertegenwoordiging en een tijdelijke diplomatieke zending van een ambassade of gezantschap tot uitdrukking te brengen, is bepaald dat bedoelde verantwoordelijkheid niet geldt voor permanente vertegenwoordigingen en tijdelijke diplomatieke zendingen, een en ander voor zover het hun taken betreft. Dit geldt ook voor de daarbij werkzame ambtenaren.

Ten aanzien van het tweede lid moge verder worden verwezen naar de toelichting op de artikelen 85 en 87.

#### *Artikel 11*

De waarneming van de leiding van een vertegenwoordiging dient formeel geregeld te worden, omdat de waarnemer in de bevoegdheden treedt van een hoofd van een vertegenwoordiging.

Dit artikel is het complement van artikel 10. De relatie tussen het hoofd van een vertegenwoordiging en diegenen die op de vertegenwoordiging werkzaam zijn, behoeft duidelijke regeling.

Het derde lid regelt de relatie met diegenen die op een vertegenwoordiging door een ander ministerie zijn gedetacheerd en van dat ministerie instructies ontvangen. Het is geenszins de bedoeling dat door deze bepaling de instructies die een gedetacheerde technische attaché van zijn ministerie ontvangt zonder meer door het hoofd van de betrokken vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland of door de Minister van Buitenlandse Zaken ter zijde kunnen worden gesteld. Gewaarborgd moet worden, dat de vertegenwoordiging als eenheid naar buiten optreedt. Eventuele geschillen zullen worden terugverwezen naar «Den Haag», waar de Minister van Buitenlandse Zaken en zijn betrokken ambtgenoot tot een oplossing zullen moeten komen. De wijze waarop dit geschiedt kan in instructies aan de technische attachés worden geregeld, zoals deze thans in de meeste gevallen gelden en in de huidige circulaire-bundel van de buitenlandse dienst zijn opgenomen.

Het vijfde lid sluit aan op de in het «Concordaat» tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken bevestigde afspraken.

Artikel 13

Plaatsing in het buitenland maakt het nodig expliciet tot uitdrukking te brengen dat op de minister verantwoordelijkheid rust voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid van de door hem uitgezonden ambtenaren, alsmede voor de overige personen die op een vertegenwoordiging in het buitenland zijn geplaatst, gedetacheerd of daaraan zijn toegevoegd. Deze verantwoordelijkheid spreekt in het bijzonder, wanneer het plaatsingen betreft in landen met uit klimatologisch of veiligheidsoogpunt ongunstige omstandigheden.

Daarom brengt het eerste lid deze verantwoordelijkheid expliciet tot uiting. Voor het hier te lande verblijvende personeel vloeit deze reeds voort uit het Arbeidsomstandighedenbesluit burgerlijke openbare dienst (Stb. 1985, 210) zodra dat besluit van kracht is geworden; voor het in het buitenland verblijvende personeel – waarvoor de Arbeidsomstandighedenwet (Stb. 1980, 664) en het Arbeidsomstandighedenbesluit burgerlijke openbare dienst niet gelden, zoals aangegeven in de algemene toelichting bij genoemd besluit – zal er naar dienen te worden gestreefd om zoveel mogelijk in de geest van de Arbeidsomstandighedenwet te handelen.

Het tweede lid van dit artikel aanvaardt, ook in zijn financiële consequenties, de gangbare praktijk, dat gehuwde ambtenaren en arbeidscontractanten in gezinsverband willen worden uitgezonden.

Tot uitzending in gezinsverband bestaat evenwel generlei verplichting. Dit impliceert dat de in het eerste lid genoemde zorg zich uitstrekt tot de uitgezonden gezinsleden, welke zorg tot uiting komt in onder meer gezinsherenigingsregelingen, schoolgeldregelingen, huisvestingsvoorzieningen, geneeskundige voorzieningen en veiligheidsmaatregelen.

Deze erkenning houdt tevens in, dat van dienstwege hulp zal worden geboden om bij terugkeer naar Nederland of naar een andere samenleving, de herinpassing van gezinsleden of vroegere gezinsleden in de Nederlandse of andere samenleving met succes te doen plaatsvinden; veelal zullen zij advies en assistentie behoeven bij het vinden van passende huisvesting, onderwijsmogelijkheden voor hun schoolgaande kinderen en het eventueel deelnemen aan het arbeidsproces. Het gestelde in het vierde en vijfde lid betekent voor degenen bedoeld in het vierde lid van artikel 8 dat de bevordering van het welzijn zich ook kan richten op herplaatsing van repatriërenden in de Nederlands-Antilliaanse dan wel Arubaanse samenleving.



Het zal duidelijk zijn dat het ministerie over meer mogelijkheden beschikt als het gaat om herinpassing in de Nederlandse samenleving dan als het gaat om herinpassing in een andere samenleving.

Met betrekking tot het advies en de assistentie moge worden verwezen naar de in het zesde lid voorziene Contactfunctionaris.

De bijzondere positie van de huwelijkspartner, waarop in het tweede lid wordt gedoeld, spruit voort uit een tweetal factoren, welke te zamen een zeer specifieke situatie opleveren:

1. de combinatie van *gehuwd zijn* en de daaruit ingevolge artikel 83 BW voortspruitende samenwoning (behoudens gewichtige redenen) en de *overplaatsbaarheid* van de ambtenaar, welke combinatie doorgaans tot resultaat heeft dat de huwelijkspartner de uitgezonden ambtenaar van plaatsing tot plaatsing in het buitenland volgt;

2. de mogelijkheid van het leveren van *een belangrijke bijdrage* aan het functioneren van de uitgezonden ambtenaar.

Vele huwelijkspartners leveren met overtuiging zulk een belangrijke bijdrage aan het functioneren van de uitgezonden ambtenaar. Zo'n eigen bijdrage is niettemin *onverplicht*.

De in het vijfde lid genoemde gedetacheerden zijn ambtenaren van andere ministeries; de uit de bevordering van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn bij de arbeid voortvloeiende kosten zijn derhalve voor rekening van het betrokken ministerie.

#### *Artikel 15*

Dit artikel dient te worden gelezen in relatie tot artikel 17, vierde lid, waar wordt aangegeven op welke functies overplaatsbare of niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, dan wel arbeidscontractanten, kunnen worden geplaatst.

### **Hoofdstuk III. Toepasselijkheid van bepalingen**

#### *Artikel 16*

Aangezien het RDBZ bepalingen bevat die van toepassing zijn hetzij op alle tot de DBZ behorende personen en hen die geacht worden daartoe te behoren (zie artikel 8), hetzij op elk der onderscheiden categorieën afzonderlijk, dient duidelijk te worden aangegeven op welke categorie bepaalde artikelen van toepassing zijn.

### **Hoofdstuk IV. Overplaatsbare en niet-overplaatsbare ambtenaren**

#### *Artikel 17*

Dit hoofdstuk bevat bepalingen omtrent de DBZ als geïntegreerde dienst, waarin de tevoren bestaande scheiding (ook in rechtspositioneel opzicht) tussen ambtenaren van het departement en die van de buitenlandse dienst is opgeheven, evenals een formele scheiding tussen diplomatieke en administratieve ambtenaren.

De Commissie van Advies voor de Integratie adviseerde – in het licht van een ook in de toekomst goede verrichting van de taken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken – over te gaan tot integratie van het totale ambtelijke apparaat op het departement in Nederland en de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland. Hierbij werd aangegeven dat aan alle personeelsleden van de DBZ de eis van overplaatsbaarheid dient te worden gesteld, tenzij de functie dat niet vereist. De commissie wilde hiermede terecht voorkomen, dat de eis van overplaatsbaarheid wordt gesteld aan medewerkers van wie met stelligheid mag worden aangenomen dat zij nimmer zullen worden uitgezonden.

Dit advies is bij de uitwerking van het integratiebesluit overgenomen.



Dit betekent, dat door de Minister van Buitenlandse Zaken wordt bepaald, aan welke functies de eis van overplaatsbaarheid wel, respectievelijk niet wordt gesteld.

In navolging van het door de Commissie van Advies voor de Integratie aangereikte criterium betekent dit het volgende:

- op het departement zijn alle functies bestemd voor overplaatsbare ambtenaren, behalve
  - . een aantal met name te noemen functies die een dusdanige gespecialiseerde kennis vereisen, dat een concentratie van deze deskundigheid op het departement noodzakelijk is
  - . een aantal met name te noemen functies in de infrastructurele sector en apparaatzorg, waarvan de werkzaamheden vergelijkbaar zijn met die op andere ministeries, en die op posten in het buitenland geen pendant vinden;
- op vertegenwoordigingen in het buitenland zijn alle door ambtenaren te vervullen functies bestemd voor overplaatsbare ambtenaren.

Een precieze aanduiding van de functies op het departement welke als regel voor overplaatsbare respectievelijk niet-overplaatsbare ambtenaren worden gereserveerd, is uit oogpunt van rechtszekerheid wenselijk. Enerzijds om te voorkomen dat een aantal voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies in de loop der tijd vervuld zou worden door niet-overplaatsbare ambtenaren. Dit zou indruisen tegen het belang van zowel de dienst, evenals tegen het belang van de overplaatsbare ambtenaren, omdat deze daardoor de mogelijkheid om tijdelijk in Nederland te worden geplaatst verkleind zouden zien. Anderzijds om te voorkomen dat de loopbaanvooruitzichten van het niet-overplaatsbare ministeriepersoneel in ongunstige zin zouden worden beïnvloed, wanneer overplaatsbare ambtenaren functies zouden gaan innemen die juist voor de niet-overplaatsbare ambtenaren bestemd zijn.

Er kunnen zich situaties voordoen, waarin moet kunnen worden afgeweken van de regel dat bepaalde functies uitsluitend voor een bepaalde categorie personeel zijn bestemd; dit wordt geregeld in artikel 30, vijfde lid en artikel 111.

Erkend wordt, dat er op het departement en op de vertegenwoordigingen in het buitenland functies zijn aan te wijzen, die specialistische kennis vereisen, maar niet gereserveerd behoeven te worden voor niet-overplaatsbaar personeel; voor deze functies is voorzien in de mogelijkheid van afwijking van de reguliere plaatsingstermijn, zoals in hoofdstuk VI wordt geregeld.

## **Hoofdstuk V. Aanstelling, eerste opleiding en examen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

### *Algemeen*

Waar in het ARAR de onderwerpen «aanstelling» en (vóór de invoering van het BBRA 1984) «bevordering» in één hoofdstuk worden behandeld en in het RBD per personeelscategorie gescheiden zijn, worden deze in het RDBZ voor alle categorieën gezamenlijk in twee afzonderlijke hoofdstukken ondergebracht. Dit vindt zijn oorzaak in het gegeven, dat in een geïntegreerde dienst zowel de aanstelling als de bevordering, een gedetailleerde reglementering behoeft; de overzichtelijkheid van het RDBZ is daardoor met een gescheiden behandeling gediend.

De vormgeving van dit hoofdstuk is gebaseerd op de aanbeveling van de Commissie van Advies voor de Integratie (hoofdstuk 7 van het rapport), te weten: in de DBZ te komen tot één aanstellings-, wervings-, selectie- en opleidingsbeleid.

In het RDBZ worden de ARAR-bepalingen met betrekking tot de aanstelling, de formele voorwaarden en de akte van aanstelling, op de voet gevolgd, zij het dat uit oogpunt van systematiek de volgorde soms gewijzigd is.

Ook zijn sommige bepalingen uit het ARAR weggelaten, namelijk die welke door het «algemene» karakter van het ARAR op situaties slaan welke zich nimmer ten aanzien van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zullen voordoen, zoals in het ARAR genoemd in artikel 6, tweede lid, onder d, e, g, h en i, en in artikel 7, derde lid.

Uit het feit dat voornoemde lid h uit het ARAR, zoals dat luidde voor de wijziging van het ARAR (Stb. 1982, 297), niet is overgenomen, mag niet geconcludeerd worden dat overplaatsbare ambtenaren van de DBZ nimmer in deeltijd bij de DBZ werkzaam zouden kunnen zijn.

De voorziene aanstellings- en opleidingsprocedure alsmede de op de eerste opleiding volgende periode van eerste plaatsing, maakt, zowel om financiële redenen als uit overwegingen van vormings- en opleidingstechnische aard, een *deeltijdbetrekking tijdens* de eerste opleiding dan wel introductiecursus onaanvaardbaar. *Daarna* kan, voor zover daartoe mogelijkheden bestaan, een aanstelling in deeltijd worden overwogen, al zullen de mogelijkheden daartoe in het buitenland uiterst beperkt zijn. Zouden zich tijdens de eerste opleiding dan wel introductiecursus problemen van kinderopvang voordoen, dan kan van geval tot geval worden gezien, op welke wijze deze problemen kunnen worden verlicht.

De aanzienlijke uitbreiding van het aanstellingshoofdstuk in het RDBZ ten opzichte van het overeenkomstige onderdeel van het ARAR vindt zijn grond in het geheel eigen karakter van de DBZ, zoals dat voor overplaatsbare ambtenaren in de volgende punten tot uiting komt:

1. er wordt niet voor een specifieke functie geworven, maar voor een loopbaan, die zich uitstrekt over functies op verschillende niveaus en op verschillende werkerterreinen;
2. deze loopbaan speelt zich zowel in het buitenland af (in zeer verschillende geografische gebieden), als in Nederland;
3. de vertegenwoordigingen in het buitenland hebben niet alleen een relatie tot het Ministerie van Buitenlandse Zaken, maar ook tot andere ministeries respectievelijk het Koninkrijk als geheel. Daarom zijn ook deskundigen van buiten dit ministerie betrokken bij de selectie en – waar het de vervulling van handelsdiplomatieke functies betreft – de voorbereiding van plaatsingen.

Deze punten stellen bijzondere eisen aan zowel de selectie ten aanzien van de bekwaamheid, de persoonlijke geschiktheid en gezondheid, als aan de opleiding.

#### *De structuur van dit hoofdstuk*

##### *Paragraaf 1. De aanstelling*

Deze paragraaf regelt wanneer een aanstelling in vaste dan wel in tijdelijke dienst kan plaatsvinden (artikel 18) en door wie deze aanstelling geschiedt (artikel 19).

Aanstellingen in tijdelijke dienst worden onderscheiden in

- aanstelling in tijdelijke dienst ter opleiding, en
- aanstelling in tijdelijke dienst (dus niet ter opleiding).

##### *Paragraaf 2. Voorwaarden, vereisten en procedure voor de aanstelling*

Om voor de aanstelling, zoals in de vorige paragraaf bedoeld, in aanmerking te komen, moet aan een aantal formele voorwaarden worden voldaan ten aanzien van

- nationaliteit, leerplicht, dienstplicht, eed (artikel 20);
- medische geschiktheid (artikel 25);
- het justitiële antecedentenonderzoek en veiligheidsonderzoek (artikel 26);
- het psychologisch onderzoek (artikel 27) en
- het toelatingsonderzoek (artikelen 22, 23 en 24).

Hoewel deze laatste voorwaarde bij de desbetreffende artikelen uitvoerig wordt toegelicht, kan het voor het verkrijgen van een juist beeld nuttig zijn daarop thans reeds globaal in te gaan.

Het *toelatingsonderzoek*, dat eenmaal of enkele malen per jaar wordt gehouden, gaat vooraf aan iedere eerste aanstelling; na het toelatingsonderzoek vindt een «aanstelling in *tijdelijke dienst ter opleiding*» plaats, althans voor die kandidaten, die een eerste opleiding ontvangen, zoals bedoeld in artikel 29.

Het toelatingsonderzoek wordt gehouden door de *Adviescommissie Aanstellingen* (artikelen 21, 22, 23 en 24). De leden van deze commissie worden benoemd door de minister.

Aan de commissie kunnen door de minister normen worden gesteld ten aanzien van procedurele en inhoudelijke aspecten van de selectie van kandidaten; ook kan de minister nadere regelen stellen betreffende de werkwijze van de commissie. De commissie dient binnen deze regels en normen tot een *zelfstandig oordeel* te komen (zie ook de toelichting bij artikel 22).

Het toelatingsonderzoek sluit aan bij de uiteenlopende vooropleidingen van sollicitanten en de uiteenlopende eisen die voor verschillende functieniveaus worden gesteld (bijvoorbeeld voor archiefambtenaren een archiefdiploma, voor administratief/organisatorische middelbare functies middelbaar onderwijs).

De aanvankelijke verschillen vervagen gedurende de loopbaan, mede als gevolg van de opgedane ervaring en de eigen interesse. Zo kan bijvoorbeeld een ambtenaar die als archiefambtenaar is gerecruteerd, tijdens zijn loopbaan – mede op basis van zijn voorkeur – overgaan naar meer administratief/organisatorische functies, terwijl de *doorstroming* via bevordering naar middelbare en hogere functies mogelijk is. Het enige criterium is de bekwaamheid en de geschiktheid voor bevordering, welke wordt beoordeeld door de Adviescommissie Bevorderingen (artikelen 43, 44 en 45). Bij de doorstroming kunnen aanvullende eisen worden gesteld (bijvoorbeeld een boekhouddiploma voor een secretaresse die bevordert wil worden naar hogere administratief/organisatorische functies, en in een aantal gevallen aanvullende talencursussen).

Het is onpraktisch, en ook ondoenlijk, dat de voltallige Adviescommissie Aanstellingen zich op de toelatingsonderzoeken met betrekking tot alle wervingsgroepen zou moeten richten. Daarom is de commissie onderverdeeld in twee kamers.

*Kamer I* richt zich op toelatingsonderzoeken betreffende diegenen die bestemd zijn voor een beleids/diplomatieke/consulaire loopbaan (dat wil zeggen die zogenaamde hogere functies zullen vervullen).

*Kamer II* richt zich op toelatingsonderzoeken betreffende alle overige kandidaten.

Beide kamers kunnen onderkamers instellen, als de werklust dat noodzakelijk maakt; Kamer II kan bovendien onderkamers instellen, gericht op groepen kandidaten aan wie, met het oog op de loopbaan waarvoor zij worden geworven, overeenkomstige opleidings- en ervarings-eisen worden gesteld (artikel 21).

Het vorengaande wil evenwel niet zeggen, dat er even zovele aanstellingscommissies zijn als er kamers en onderkamers zijn; *naar buiten toe treedt de Adviescommissie Aanstellingen steeds als één geheel op*, waarmee de uniformiteit in het toelatingsbeleid wordt gediend en geaccentueerd.

### *Paragraaf 3. Akte van aanstelling en andere bescheiden*

In deze paragraaf wordt geregeld, welke gegevens de akte van aanstelling dient te bevatten.

#### *Paragraaf 4. Eerste opleiding en examen*

Bepaalde groepen kandidaten die na het toelatingsonderzoek worden aangesteld, ontvangen *een op de toekomstige loopbaan gerichte opleiding* (zie artikel 29). Voor «hogere functionarissen» zal die opleiding ongeveer 9 maanden kunnen duren.

Deze opleiding wordt afgesloten met een *examen*, dat afgenomen wordt door de Adviescommissie Aanstellingen. Bij beëindiging van de opleiding met gunstig resultaat, volgt aansluitend een nieuwe aanstelling in tijdelijke dienst, alsmede een plaatsing in de eerste functie; na verloop van tijd volgt aanstelling in vaste dienst.

Ook *huwelijkspartners* kunnen deelnemen aan bepaalde onderdelen van de opleiding.

Groepen kandidaten die géén met een examen afgesloten opleiding, zoals bedoeld in artikel 29, krijgen, ontvangen in het begin van hun loopbaan een op de praktijk gerichte introductiecursus.

Zoals uit bovenstaand globaal overzicht blijkt, worden er ten aanzien van de toelating van nieuwe medewerkers een aantal drempels gelegd. Indien men eenmaal zijn loopbaan is aangevangen en de eerste opleiding met gunstig resultaat heeft volbracht, is van dergelijke drempels evenwel geen sprake meer. Door het in hoofdstuk VIII voorziene bevorderingsbeleid is het mogelijk – bij gebleken geschiktheid – *door te stromen naar loopbanen van een ander type, dan waarvoor men geworven is.*

#### *Paragraaf 1. De aanstelling*

##### *Artikel 18*

Een aanstelling in tijdelijke dienst wordt uit oogpunt van rechtszekerheid geprefereerd boven het aangaan van een dienstverband op arbeidsovereenkomst. Daarom wordt in het vierde lid onder c aangegeven, dat tot de opleiding toegelaten kandidaten in tijdelijke dienst worden aangesteld.

In het vierde lid wordt onder a aangegeven dat – nadat de opleiding met gunstig resultaat is afgesloten – wederom een aanstelling in tijdelijke dienst plaatsvindt. De reden hiervan is, dat alvorens tot aanstelling in vaste dienst kan worden besloten, ook de wijze van functioneren *in de praktijk* in ogenschouw dient te worden genomen.

Vandaar dat gekozen is voor de systematiek van artikel 6, tweede lid onder a en f van het ARAR, waarbij de wenselijkheid van het beschermen van het persoonlijk belang van de betrokkene meebrengt, dat bij verlenging op eigen verzoek een tweede beoordeling door een andere beoordelaar plaatsvindt, welke tweede beoordeling zo enigszins mogelijk zou moeten worden ontleend aan een ander type functie en andere werkomstandigheden dan die, waaraan de eerste beoordeling werd ontleend.

##### *Artikel 19*

De tot aanstelling bevoegde instantie wordt geregeld overeenkomstig het ARAR.

#### *Paragraaf 2. Voorwaarden, vereisten en procedure voor de aanstelling*

##### *Artikel 20. Algemene voorwaarden*

Deze gelden voor alle overplaatsbare ambtenaren.

De Nederlandse nationaliteit is een voorwaarde, nu het gaat om functies waarin daadwerkelijk overheidsgezag wordt uitgeoefend; alle functies op vertegenwoordigingen in het buitenland, voor zover zij bekleed moeten worden door uitgezonden personeel, zijn bovendien vertrouwensfuncties, zoals bedoeld in artikel 8 en 71a van het ARAR.



Aangezien direct na de eerste opleiding (zoals bedoeld in artikel 29) een eerste plaatsing in het buitenland moet kunnen plaatsvinden, dienen geen verplichtingen (meer) te bestaan ten aanzien van de eerste oefening uit hoofde van de Dienstplichtwet (Stb. 1922, 43).

#### *Artikel 21*

Waar de werving en selectie als regel niet gericht zijn op afzonderlijke functies, doch op een loopbaan die naar aard en niveau verschillende functies zal omvatten, wordt het wenselijk geacht, in navolging van de aanbevelingen van de Commissie van Advies voor de Integratie, de werving en selectie in handen te leggen van een adviescommissie.

Dit artikel regelt de instelling, samenstelling en structuur van de *Adviescommissie Aanstellingen Overplaatsbare Ambtenaren*. De indeling in kamers is van intern-organisatorische aard, en stoelt op een werkverdeling binnen de commissie zoals in artikel 22, tweede lid, onder a en b is aangegeven. Als naar buiten toe optredend orgaan fungeert uitsluitend de Adviescommissie Aanstellingen. *Kamer I* richt zich op toelatingsonderzoeken met betrekking tot de vervulling van «hogere» functies. *Kamer II* richt zich op toelatingsonderzoek met betrekking tot alle overige kandidaten.

Het vijfde lid geeft aan, dat in Kamer I van de Adviescommissie Aanstellingen, overeenkomstig de vroegere Examencommissie van de Buitenlandse Dienst en ingevolge de aanbevelingen van de Commissie van Advies voor de Integratie, naast een aantal deskundigen van buiten het ministerie (onder wie in elk geval een vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken ingevolge het eerder genoemde «Concordaat» met dat ministerie), merendeels ambtenaren van de DBZ zitting hebben; zij worden gekozen met het oog op hun geschiktheid tot selecteren.

De Minister van Buitenlandse Zaken zal de externe leden kiezen op grond van hun persoonlijke deskundigheid in relatie tot de werkterreinen van het ministerie als geheel, met een accent op de externe contacten van het ministerie; hij zal de interne leden zodanig kiezen, dat de verschillende sectoren binnen het ministerie het vertrouwen hebben, dat hun belang bij de selectie in goede handen is, zodat de commissie per saldo zodanig is samengesteld, dat een genuanceerd oordeel over de geschiktheid van kandidaten mogelijk is, afgestemd op de uiteenlopende behoeften van het ministerie.

Voor de taak van Kamer II (zie artikel 22, tweede lid, onder b) wordt een bezetting uit uitsluitend ambtenaren van de DBZ het meest wenselijk geacht (zesde lid).

Nòch bij de samenstelling van Kamer I, nòch bij die van Kamer II, zijn niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ uitgesloten.

De eventuele instelling van *onderkamers* van Kamer I en Kamer II vindt zijn grondslag in een aanvaardbare verdeling van de werklast tussen de leden van deze kamers.

Onderkamers van Kamer I zullen uitdrukkelijk hun werkverdeling slechts baseren op de aantallen kandidaten; die van Kamer II zullen een werkverdeling tevens kunnen baseren op groepen kandidaten met overeenkomstige opleidingseisen (zoals verbindingsfunctionarissen, archieffunctionarissen en secretaressen).

#### *Artikel 22*

In het eerste lid wordt duidelijk gemaakt, dat de Adviescommissie Aanstellingen een driedelige taak heeft:

a. het onderzoeken van kandidaten (= sollicitanten) op hun geschiktheid tot toelating;



b. het examineren van de overplaatsbare ambtenaren na afloop van hun eerste opleiding op hun geschiktheid tot voortzetting van hun dienstverband (voor zover het kandidaten betreft die een eerste opleiding ontvangen zoals bedoeld in artikel 29);

c. het adviseren van de minister omtrent de in artikel 24 en artikel 112, onder a, b en c bedoelde ontheffingen.

Teneinde te bereiken dat de *normen* die de Adviescommissie Aanstellingen hanteert overeenkomen met de eisen die een goede vervulling van de taken van het departement en de vertegenwoordigingen in het buitenland aan de (toekomstige) personeelsleden stellen, worden deze normen door de minister bepaald (derde lid). Voor de diverse wervingsgroepen zullen deze normen sterk kunnen verschillen. Er is voor gekozen de normen vast te leggen in uitvoeringsregelingen teneinde deze sneller te kunnen aanpassen aan veranderende behoeften aan deskundigheid en bekwaamheid. Ingevolge artikel 23, derde lid, en artikel 29, vijfde lid, worden de normen vooraf aan betrokkenen bekend gesteld.

Naast de in het derde lid bedoelde normen van bekwaamheid en geschiktheid waaraan de kandidaten dienen te voldoen, kan de minister aan de Adviescommissie Aanstellingen op grond van het vierde lid ook nadere regelen stellen in het belang van de dienst, met betrekking tot onder meer een bepaalde spreiding van vooropleiding der kandidaten, inhoudelijke aspecten van de toetsing, alsmede de wijze waarop de Adviescommissie Aanstellingen tot haar oordeel dient te komen (zoals de toepassing van vaardigheidstests).

#### Artikel 23

Hoewel reeds in de artikelen 21 en 22 aandacht werd gegeven aan het feit dat de Adviescommissie Aanstellingen onder meer tot taak heeft *na een toelatingsonderzoek* te adviseren over de geschiktheid van sollicitanten, wordt het wenselijk geacht expliciet te regelen (eerste lid) dat aanstelling tot overplaatsbaar ambtenaar eerst mogelijk is, nadat de Adviescommissie Aanstellingen ter zake advies aan de minister heeft uitgebracht.

Een uitzondering op deze regel wordt gemaakt voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, die, indien zij daartoe de wens te kennen geven en voor zover zij aan de gestelde formele eisen voldoen, rechtstreeks toegang hebben tot de eerste opleiding (zie artikel 112 en de toelichting daarop).

In de toelichting bij artikel 22, derde lid, werd reeds aangegeven dat de minister de normen vaststelt, die door de Adviescommissie Aanstellingen ter zake dienen te worden gehanteerd. In het derde lid van artikel 23 wordt daaraan toegevoegd, dat kandidaten die aan een toelatingsonderzoek willen deelnemen, tijdig over deze normen worden ingelicht. Hiermede wordt openheid naar de sollicitant toe gewaarborgd.

Overigens draagt de uitspraak van de Adviescommissie Aanstellingen het karakter van *advies* aan de minister; aan laatstgenoemde is de bevoegdheid tot het al dan niet aanstellen voorbehouden. Een sollicitant over wie de Adviescommissie Aanstellingen aan de minister advies uitbracht, heeft bij een gunstig advies dus geen recht op aanstelling; zowel om deze reden, als om bijvoorbeeld een door de Adviescommissie Aanstellingen «afgewezen» sollicitant nog een kans te geven, is in het vierde lid bepaald dat de commissie een kandidaat in de gelegenheid kan stellen nog één maal aan het toelatingsonderzoek deel te nemen.

#### Artikel 24

In dit artikel zijn bepalingen over *vereisten voor deelname aan het toelatingsonderzoek* opgenomen.

Vanzelfsprekend zijn de algemene geschiktheidseisen sterk afhankelijk van het type loopbaan, waarvoor kandidaten worden geworven.

Daarom zullen per zogenaamde wervingsgroep (dit is een groep kandidaten aan wie, met het oog op de loopbaan waarvoor zij worden geworven, overeenkomstige opleidings-, leeftijds- en ervaringseisen worden gesteld) afzonderlijk de vereisten moeten worden vastgesteld. Voor één wervingsgroep, te weten de kandidaten voor hogere functies, wordt het mogelijk en tevens wenselijk geacht, enkele van deze normen reglementair vast te leggen. Het betreft sollicitanten, over wie Kamer I (waarin ook externe leden zitting hebben) van de Adviescommissie Aanstellingen advies moet uitbrengen.

Voor de zojuist bedoelde kandidaten wordt een voltooide universitaire opleiding noodzakelijk geacht (eerste lid, onder a). Studies aan buitenlandse universiteiten en hogescholen worden erkend, indien zij door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op één lijn zijn gesteld met een Nederlandse universitaire opleiding.

Teneinde tot uitdrukking te brengen dat het niet gaat om het bezit van een universitair diploma op zichzelf, is de mogelijkheid opengelaten dat ook sollicitanten met een andere vooropleiding aan het toelatingsonderzoek kunnen deelnemen, mits zij kunnen beschikken over aantoonbare werker-  
varing die – naar het oordeel van de Adviescommissie Aanstellingen, onder meer met betrekking tot aard en niveau – van belang is voor de DBZ, en zij daardoor op één lijn gesteld kunnen worden met een kandidaat die wel een universitaire studie heeft volbracht.

Zoals in de algemene toelichting op het RDBZ (zie aldaar punt 4 onder b) reeds werd aangegeven, dienen de functies in binnen- en buitenland te worden bezet door regelmatig roulerende personeelsleden, die in de praktijk getraind worden voor het verwerven van geschiktheid voor ook de hogere en hoogste functies. Dit geeft de DBZ voor zover betrekking hebbende op de overplaatsbare ambtenaren, het karakter van een loopbaandienst. Een wezenlijk element van zo'n loopbaandienst wordt gevormd door de uit de praktijk voortvloeiende noodzaak, nieuwe personeelsleden «van onderop» in de organisatie te laten beginnen, teneinde hen van jongsaf «het vak te leren», totdat zij in de vereiste mate all-round zijn, en op ruime schaal inzetbaar zijn.

Om deze reden wordt een *leeftijdsgrens* voor toelating gesteld. Dit geeft de jong aangeworven ambtenaar de zekerheid, dat de DBZ beschikbare mogelijkheden om carrière te maken, hem ook werkelijk zullen toevallen.

Bij het bepalen van zulk een *leeftijdsgrens voor diegenen die aan het toelatingsonderzoek van Kamer I deelnemen* werd overwogen, dat de huidige in het RBD opgenomen bovengrens van ten hoogste 30 jaar *op het moment van de aanstelling* (het toelatingsonderzoek en de opleiding zijn dan reeds achter de rug) te laag wordt geacht. Zo werd door de Commissie van Advies voor de Integratie gesteld, dat de werving weliswaar in hoofdzaak geconcentreerd zal zijn op de onlangs afgestudeerden, maar ook, dat de mogelijkheid moet worden open gehouden om kandidaten, die reeds elders – bijvoorbeeld bij overheid, maatschappelijke organisaties of bedrijfsleven – een loopbaan zijn begonnen, tot de DBZ toe te laten. In het RDBZ wordt voor genoemde groep kandidaten de leeftijdsgrens (met een ontheffingsmogelijkheid, zoals voorzien in artikel 24, eerste lid onder b) bepaald op jonger dan 32 jaar *ten tijde van de aanvang van de eerste opleiding*; bij deze leeftijd lijkt een goede balans tussen deze beide wensen bereikt. (Omdat in het RDBZ de duur van de opleiding – die verschillen kan per wervingsgroep – niet reglementair is bepaald, is het «meetpunt» hier niet gelegd bij *het einde* van de opleiding, zoals in het RBD het geval is, maar bij *de aanvang* van de eerste opleiding.)

Ter uitvoering van het streven, het aantal vrouwen in hogere functies bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken te vergroten, en ter uitvoering van de Kamermotie-Kosto (Kamerstuk II 1977, 13 943, nr. 6) is deze leeftijdsgrens *voor vrouwen* tijdelijk met één jaar verlengd. (Zie de slotpassage van artikel 24, eerste lid onder b.)

Het tweede lid bepaalt, dat ten aanzien van degenen omtrent wie Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen advies uitbrengt (alle overige sollicitanten), door de minister de algemene vereisten van leeftijd, opleiding en ervaring worden vastgesteld. Deze kandidaten kunnen bestemd zijn voor groepen van functies, welke onderling sterk kunnen verschillen naar vereist opleidingsniveau, type opleiding en ervaring. Ten behoeve van een zo flexibel mogelijk personeelsbeleid wordt voor deze kandidaten reglementaire vastlegging van de toelatingsvereisten niet wenselijk geacht.

#### Artikel 25

De bepalingen omtrent de *geneeskundige keuring* bij de aanstelling lopen parallel met die van het ARAR.

Het eerste lid wijst op de noodzakelijke medische geschiktheid om waar ook ter wereld werkzaam te zijn. In dit verband is de vraag gerezen, of de «Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen in de burgerlijke openbare dienst» (Stb. 1980, 384) via de bepaling dat bij aanstelling geen onderscheid gemaakt mag worden tussen gehuwden en ongehuwden, een belemmering vormt voor het opnemen van de medische keuring van *gezinsleden als aanvullende aanstellingsvoorwaarde*. Gebleken is dat dit inderdaad het geval is; vandaar dat de medische keuring van gezinsleden – anders dan vroeger in het RBD – als faciliteit is opgenomen, zij het dat het niet gebruik maken van deze faciliteit, dan wel het afgekeurd worden, van een sanctie is voorzien: deze is opgenomen in artikel 51, vijfde lid. De sanctie is dezelfde als die welke geldt bij het niet gebruik maken van de keuringsfaciliteit in artikel 31, derde lid.

Vanwege de aanzienlijke kosten die met de eerste opleiding zijn gemoeid, wordt in het tweede lid bepaald dat kandidaten onvoorwaardelijk medisch geschikt moeten zijn, alvorens zij worden aangesteld ter eerste opleiding.

In het vierde lid wordt rekening gehouden met buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten in verband met de geneeskundige keuring.

De operationele eis van «plaatsbaarheid overal ter wereld» heeft in het bijzonder betekenis voor de medische geschiktheid; dit wil evenwel niet zeggen, dat gehandicapten niet zouden kunnen worden goedgekeurd. De aard en mate van de handicap zullen bepalend zijn.

#### Artikel 26

Ten aanzien van het *antecedenten- en veiligheidsonderzoek* is de tekst van het ARAR geheel gevolgd, respectievelijk wordt naar de bepalingen van het ARAR verwezen.

Aangezien alle door overplaatsbare ambtenaren van de DBZ te vervullen functies dienen te worden aangemerkt als vertrouwensfuncties, is daartoe in het tweede lid een bepaling opgenomen.

#### Artikel 27

Een *psychologisch onderzoek* dient voor het toekomstige overplaatsbare personeel regel te zijn, aangezien de aard van hun loopbaan een zo gedegen mogelijk onderzoek naar hun geschiktheid noodzakelijk maakt. Dit wordt in het eerste lid geregeld.

Aangezien de Adviescommissie Aanstellingen de minister omtrent de geschiktheid van kandidaten zal adviseren, dient tevens te worden bepaald, dat de leden van de Adviescommissie Aanstellingen inzage van het psychologisch advies dienen te hebben (tweede lid).

De Adviescommissie Aanstellingen zal tot een zelfstandig oordeel moeten komen. Daarom dient te worden bepaald, dat de Adviescommissie Aanstellingen zelf zal kunnen bepalen in hoeverre en op welke wijze zij

het psychologisch advies zal laten meewegen in het door de commissie uit te brengen geschiktheidsadvies (derde lid).

Ten aanzien van de vergoeding van eventuele in verband met het psychologisch onderzoek buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten, is in het vierde lid een bepaling opgenomen.

### *Paragraaf 3. Akte van aanstelling en andere bescheiden*

#### *Artikel 28*

Aangezien overplaatsbare ambtenaren van de DBZ voor een loopbaan worden aangesteld welke frequente wisseling van functie en standplaats veronderstelt, kan in het eerste lid onder b worden volstaan met de aanduiding, dat betrokkene is aangesteld als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ.

In het tweede lid wordt onder meer aangegeven, dat uit de aanstellingsakte moet blijken of men is aangesteld in tijdelijke dienst, al dan niet ter opleiding. Voor beide situaties wordt het wenselijk geacht te bepalen dat relevante informatie – uiteraard voor zover deze niet reeds vóór de aanstelling kon worden verstrekt – zo spoedig mogelijk alsnog dient te worden medegedeeld.

In het geval, bedoeld in het derde lid onder a, wordt onder meer bedoeld op nadere informatie over (onderdelen van) de opleiding en de duur daarvan.

In het geval, bedoeld in het derde lid onder b, dient er rekening mee te worden gehouden, dat op het moment waarop de eerste opleiding met goed gevolg is afgesloten, soms nog niet precies bekend kan zijn wat de eerste functie van betrokkene zal zijn, gezien de talrijke factoren die een rol spelen bij de voorbereiding van plaatsingen en overplaatsingen (zie hoofdstuk VI). Omdat het tijdelijk dienstverband van diegenen die ter opleiding zijn aangesteld van rechtswege eindigt zodra de eerste opleiding is afgesloten, moet het mogelijk zijn om diegenen die «geslaagd» zijn, terstond een nieuwe aanstelling te geven, ook al zullen sommigen eerst enige tijd later te horen krijgen, wat hun eerste plaatsing zal zijn.

Het vijfde lid regelt dat de ambtenaar na zijn aanstelling gebonden is aan de voor hem geldende regelingen en ambtsinstructies. Overeenkomstig het ARAR is hierbij de beschermende bepaling opgenomen, dat die regelingen en instructies hem bekend moeten zijn gesteld. Dit kan

- door uitreiking van een exemplaar van die regelingen en instructies bij aanstelling;
- door deze neer te leggen op een voor hem gemakkelijk toegankelijke plaats;
- door te bepalen dat als sprake is van mondelinge instructies – een verschijnsel dat tot het hoogstnoodzakelijke beperkt moet blijven – deze behoorlijk te zijner kennis moeten zijn gebracht.

### *Paragraaf 4. Eerste opleiding en examen*

#### *Artikel 29*

In het kader van het te voeren personeelsbeleid zal iedere overplaatsbare ambtenaar op zo kort mogelijke termijn na zijn aanstelling een opleiding dan wel introductie ontvangen, waarin hij wordt voorbereid op zijn toekomstige loopbaan.

Voor sommige groepen kandidaten (zoals secretariaatsmedewerkers en verbindingsfunctionarissen) zal deze introductie van beperkte duur zijn, en zal niet door een toetsing behoeven te worden afgesloten; daarom zal aan deze, door de minister nader te bepalen groepen kandidaten, geen aanstelling in tijdelijke dienst-ter-opleiding behoeven te worden verleend.

De overige groepen kandidaten worden echter wel aangesteld in tijdelijke dienst-ter-opleiding, gedurende welke aanstelling zij een eerste



opleiding ontvangen welke wordt afgesloten met een examen. Dit geldt in elk geval voor de «hogere functionarissen» en eventueel ook diegenen, die een algemene administratieve loopbaan zullen volgen. Deze opleiding is juist van zo groot belang, omdat daarbij wordt bereikt, dat alle nieuwe personeelsleden alvorens zij in de praktijk zullen worden geplaatst, dezelfde relevante kennis en vaardigheden verwerven (eerste lid).

Over de vorm van de eerste opleiding deed de Commissie van Advies voor Integratie de aanbeveling, een zodanige opzet te vinden, dat een «integratie van theoretische opleiding en werk» zou worden bereikt. De strekking van deze aanbeveling is gevolgd, zij het, dat zij in verband met de uiteenlopende vooropleidingen in de vorm is gegoten van een zoveel mogelijk op de praktijk afgestemde cursus, aangevuld met on-the-job-training.

Deze cursus zal in samenwerking met de betrokken beleidsdirecties (wanneer het kandidaten voor hogere functies betreft) en andere dienstonderdelen een zo goed mogelijke voorbereiding geven op de verschillende werkterreinen, en de deelnemers in staat stellen zich behalve kennis ook een aantal vaardigheden eigen te maken.

De toetsing na afloop van de eerste opleiding wordt in handen gelegd van de *Adviescommissie Aanstellingen* (vierde lid). Voor deze constructie is gekozen, omdat de Adviescommissie Aanstellingen de «ambtenaren ter opleiding» reeds kent vanuit de eerste selectiefase (zie artikelen 22 en 23) en bovendien vertrouwd is met de normen, die ten aanzien van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ gelden.

De normen die de commissie hanteert in het stadium van de selectie voor toelating tot de opleiding zullen uiteraard niet geheel gelijk zijn aan die, welke zij zal hanteren bij de geschiktheidsbepaling aan het einde van de opleiding. Ook deze normen worden door de minister bepaald (vierde lid) en worden, vanwege de beoogde openheid en duidelijkheid, tijdig aan de betrokken «overplaatsbare ambtenaren ter opleiding» bekendgesteld (vijfde lid).

De commissie komt aan het einde van de eerste opleiding tot een oordeel na een door haar afgenomen examen (vierde en zevende lid).

Onderdelen van het opleidingspakket kunnen ook in de examenering gedurende de eerste opleidingsperiode worden getoetst, waarbij deze toetsing ook aan anderen kan worden opgedragen (zesde lid).

In voorkomende gevallen is een *herexamen* op onderdelen mogelijk (vierde lid).

Ook omtrent de *rechtspositie* van «overplaatsbare ambtenaren van de DBZ ter opleiding» zijn bepalingen opgenomen. Aangezien om praktische en opleidingstechnische redenen de gedachten uitgaan naar een opleidingsperiode voor de hogere ambtenaren van  $\pm 9$  maanden in cursusverband, en een eerste-plaatsing-in-de-praktijk eerst na afloop daarvan volgt, zal aanstelling voor de periode waarin de betrokkenen de eerste opleiding ontvangen, op een andere basis plaats dienen te vinden dan een aanstelling in vaste dienst.

Uit oogpunt van rechtspositionele zekerheid is gekozen voor een aanstelling in tijdelijke dienst (eerste lid), in plaats van een indienstneming op arbeidsovereenkomst.

Het dienstverband voor de eerste opleidingsperiode eindigt van rechtswege na beëindiging van die eerste opleiding. Om die reden wordt in het achtste lid bepaald, dat de minister, na kennis genomen te hebben van het advies van de commissie, terstond een nieuwe aanstelling in tijdelijke dienst verleent ingevolge artikel 18, vierde lid onder a, indien hij, via het examen dat de eerste opleiding afsluit, tot het oordeel komt dat betrokkene geschikt en bekwaam is tot het vervolgen van zijn loopbaan als overplaatsbare ambtenaar van de DBZ.

Ten aanzien van niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, die de wens te kennen hebben gegeven te willen overgaan naar de groep van overplaatsbare ambtenaren, is in artikel 112 geregeld dat de commissie



de minister kan adviseren, welk deel van de opleiding (gezien hun opleiding en in de praktijk opgedane ervaring) kan vervallen.

Ook de (aanstaande) huwelijkspartner wordt in de gelegenheid gesteld, voor zover zich hiertoe mogelijkheden voordoen, aan bepaalde onderdelen van de eerste opleiding deel te nemen; dit geldt zowel voor de theoretische, als voor de meer praktische vorming en de voorbereiding op de eerste plaatsing (tweede lid). Uiteraard behoeft de huwelijkspartner geen examen te doen.

De *kosten* van de opleiding, ook die van de (aanstaande) huwelijkspartner, komen voor rekening van het Rijk, waarbij de in het ARAR voorziene terugbetalingsregeling van toepassing is. Terugbetaling geldt slechts, voor zover dat van tevoren werd bepaald en bekendgesteld; terugbetaling geldt niet voor de kosten, welke voortvloeien uit deelname van de (aanstaande) huwelijkspartner aan onderdelen van de opleiding (de ARAR-bepaling geldt immers alleen de ambtenaar zelf).

## **Hoofdstuk VI. Plaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

### *Paragraaf 1. Plaatsingen*

#### *Algemeen*

Eén van de meest kenmerkende eigenschappen van de DBZ is, voor zover het de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ betreft, het systeem van overplaatsingen. De noodzaak van zulk een systeem van periodieke, verplichte functiewisseling heeft zijn grond in de overweging dat alle voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies in binnen- en buitenland tijdig en zo goed mogelijk dienen te worden bezet, zowel op aantrekkelijke als op minder aantrekkelijke posten; en voorts dat aan het voor een loopbaan geworven personeel loopbanen met uiteenlopende ervaringsgebieden en optimale ontplooiingskansen dienen te worden geboden.

Voor loopbanen, die zich voor een belangrijk deel buitenslands afspelen, zijn overplaatsingen om een aantal redenen noodzakelijk:

1. Door gerichte functiewisseling kan *verbreding en verdieping van kennis, ervaring en bekwaamheden* worden verkregen, en daardoor een – gezien de beperkte omvang van de DBZ strikt noodzakelijke – brede inzetbaarheid van het personeel. Ook worden personeelsleden hierdoor geschikt gemaakt voor goede vervulling van ook de hogere en hoogste functies.

2. *Het verruimen van het gezichtsveld*, en het tegengaan van wat wel met «verkokering» wordt aangeduid.

3. Het bewerkstelligen van een billijke *verdeling van lasten en lusten*. Een aantal vertegenwoordigingen in het buitenland («posten») behoort tot de categorie, die hetzij door hun klimatologische omstandigheden (tropen, grote hoogte, droogte, vocht), hetzij door gezondheidsomstandigheden (kans op tropische ziekte, ontoereikende medische voorzieningen ter plaatse), hetzij door sociale omstandigheden (kleine, afgelegen gemeenschappen, bepaalde regimes, beperkte schoolmogelijkheden), hetzij uit veiligheidsoverwegingen als ontberingsposten worden aangeduid. Ook de functies op deze posten dienen naar behoren te worden vervuld.

Teneinde een verantwoorde verdeling van lasten en lusten mogelijk te maken, dient er niet alleen sprake te zijn van een overplaatsingsplicht, maar ook van een zo groot mogelijke feitelijke *overplaatsbaarheid* van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ (en de hen vergezellende gezinsleden).

Zou een te groot aantal ambtenaren beperkt overplaatsbaar zijn, dan zou dat in tweeërlei opzicht tot onbillijke en daardoor onaanvaardbare gevolgen leiden:

– degenen die wél onbeperkt of nagenoeg onbeperkt overplaatsbaar zijn zouden vrijwel permanent op ontberingsposten worden geplaatst;

– de anderen zouden én in aantrekkelijke omgevingen verblijven, én zij zouden daardoor een betere toegang hebben tot de hogere en hoogste functies, aangezien deze functies merendeels buiten de ontberingsposten worden aangetroffen.

Hieraan is in dit hoofdstuk aandacht gegeven bij artikel 31.

4. *Het tegengaan van vervreemding van Nederland, en het tegengaan van een te grote vereenzelviging met het land van vestiging*, zoals ook werd aanbevolen door de Commissie van Advies voor de Integratie. Perioden van verblijf buitenslands dienen in verband hiermee te worden afgewisseld met een plaatsing in Nederland. Deze laatstgenoemde plaatsingen beogen niet alleen het tegengaan van vervreemding van de Nederlandse samenleving, die de ambtenaar in het buitenland geacht wordt te vertegenwoordigen. Zij beogen ook de ambtenaar periodiek intensief in aanraking te brengen met het functioneren van het departement, het Nederlandse overheidsapparaat in zijn totaliteit, alsmede maatschappelijke ontwikkelingen in Nederland. Daarnaast is periodieke plaatsing in Nederland van belang voor de ambtenaar en zijn gezinsleden, om sociale contacten en persoonlijke banden in het vaderland weer aan te halen, en – dit geldt in het bijzonder de kinderen – de relatie met de Nederlandse taal te verstevigen.

Het beleid is er op gericht, perioden van plaatsingen in het buitenland af te wisselen met plaatsingen op het departement in Nederland. De mate waarin dit in de praktijk zal geschieden, hangt af van de formatieve mogelijkheden, en kan per rangniveau verschillen.

5. Ten slotte zijn overplaatsingen noodzakelijk ter *vervulling van vacatures*, ontstaan als gevolg van de instelling van nieuwe functies, langdurige ziekte, pensionering en om bijzondere activiteiten te kunnen opvangen.

Al met al betekent het overplaatsingsbeleid voor de overplaatsbare ambtenaren het volgende:

- a. mutaties behelzen niet alleen een wisseling van geografische locatie, doch veelal tevens een wisseling van werkterrein;
- b. de functievervulling is steeds aan een tijdsduur gebonden;
- c. aan de persoonlijke wensen van de ambtenaar wordt zoveel mogelijk tegemoet gekomen. Omdat bij overplaatsingen tevens de belangen van andere personeelsleden zijn betrokken, zal echter door de personeelsdienst ook een afweging van belangen van personeelsleden onderling moeten plaatsvinden;
- d. gezien het loopbaan-gerichte karakter van de DBZ, hebben overplaatsingen betrekking op functies op hetzelfde of naasthogere functieniveau.

Vanwege de verstrekkende gevolgen die overplaatsingen hebben voor zowel de dienst, als voor de ambtenaar en zijn gezin, is bij de reglementering betreffende dit beleidsaspect in elk geval met de volgende overwegingen rekening gehouden:

1. in het beslissingsproces moet een grote mate van zorgvuldigheid worden ingebouwd opdat alle relevante factoren in ogenschouw worden genomen en bij de totstandkoming van de beslissing een rol spelen;
2. de belangen van de dienst, alsmede de belangen van voorkeuren van het betrokken personeelslid en van andere personeelsleden moeten naar billijkheid tegen elkaar worden afgewogen; hierbij wordt aangesloten bij de zogenaamde DUM (*Doeleinden, Uitgangspunten en Middelen* van het personeelsbeleid voor de burgerlijke rijksdienst), waarin wordt uitgegaan van gelijkwaardigheid van de belangen van de dienst en die van de personeelsleden;
3. gewaarborgd moet worden dat gelijke gevallen op gelijke wijze worden behandeld; voor een ieder zullen dezelfde regels en procedures moeten gelden;
4. de conveniënten en de inconveniënten zullen zo evenwichtig mogelijk moeten worden verdeeld;

5. tegen beslissingen betreffende mutaties moet bezwaar mogelijk zijn bij een van de personeelsdienst onafhankelijke instantie, evenwel zonder dat daardoor de slagvaardigheid van de dienst wordt aangetast. De personeelsdienst zal de mutatiebeslissingen dan ook steeds aan de hand van hetzij het RDBZ, hetzij daarop stoelende uitvoeringsbepalingen, tegenover de betrokkene(n) en de formele beroepsinstantie moeten kunnen rechtvaardigen.

### Artikel 30

Teneinde het hiervoren geschetste overplaatsingsbeleid mogelijk te maken, wordt in het eerste lid bepaald:

- wie de plaatsing vaststelt;
- dat plaatsingen zowel op het departement in Nederland als op een vertegenwoordiging in het buitenland kunnen plaatsvinden;
- dat plaatsingen geschieden in een functie, die is bestemd voor overplaatsbare ambtenaren, zoals geregeld in artikel 17, behoudens de in artikel 32 voorziene bijzondere plaatsing buiten het Ministerie van Buitenlandse Zaken (bijvoorbeeld een ander ministerie, of een internationale organisatie), alsmede behoudens de tijdelijke plaatsing in een functie die voor niet-overplaatsbare ambtenaren is bestemd (artikel 30, vijfde lid onder a);

- dat de plaatsing in overeenstemming is met de op basis van functie-waardering bepaalde rangwaarde van de desbetreffende functie (zie artikel 36 en de toelichting bij hoofdstuk VIII onder Algemeen).

Niet alleen de plaatsing op zichzelf, maar ook de *plaatsingsduur* is een factor van veel betekenis (tweede lid):

- *voor de dienst*: de plaatsingsduur mag niet te kort zijn vanwege een aanvaardbare verhouding tussen enerzijds de tijd die gemoeid is met het inwerken en de voorbereiding op het vertrek, anderzijds de periode waarin een ambtenaar - de aard van de functie in beschouwing genomen - effectief werkzaam zal zijn, vanwege bijvoorbeeld het risico van te sterke identificatie met het land van vestiging. Ook de met de overplaatsing gepaard gaande kosten zijn een factor waarmee rekening gehouden moet worden;

- *voor de ambtenaar*: niet te kort vanwege verhuis- en inwerkperikelen, het aanknopen van nieuwe sociale contacten (geldt ook voor gezinsleden) en problemen met betrekking tot schoolgaande kinderen; niet te lang, wanneer het een plaatsing op een minder aantrekkelijke post is.

Reeds om deze redenen is zekere reglementering betreffende de «normale plaatsingsduur» wenselijk: zowel de dienst als de ambtenaar hebben dan een richtperiode voor ogen. Bovendien wordt het hierdoor voor de personeelsdienst minder moeilijk om een plaatsingsbeleid te ontwikkelen, dat leidt tot een evenwichtige verdeling van de totale loopbaan over binnen- en buitenland. Voorts wordt het voor de personeelsdienst eenvoudiger om «tegendruk» te geven aan twee tendensen:

- de neiging van leidinggevendenden om medewerkers in functies waarin meer specialistische ervaring vereist wordt, langer dan de geldende normperiode werkzaam te laten zijn;
- de neiging van ambtenaren om op ontberingsposten korter, en op aangename posten en op het departement langer werkzaam te willen zijn.

De normperiode voor de eerste plaatsing is zowel voor het departement als in het buitenland op twee jaar gesteld. Daarbij is afgewogen dat de periode voldoende lang zou moeten zijn om als «training-on-the-job» rendement af te werpen, terwijl zij voldoende beknopt zou moeten zijn om mogelijk te maken dat iemand in vrij korte tijd zowel ervaring in departementswerkzaamheden als in werkzaamheden bij de vertegenwoordigingen in het buitenland opdoet.

Omdat niet alleen het aantal voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies op het departement bepalend is voor het aantal keren dat

overplaatsbare ambtenaren een periode in Nederland kunnen doorbrengen, maar ook de gemiddelde plaatsingsduur daarvan, dienen de functies *op het departement* (behoudens de in het derde lid voorziene uitzondering) als regel gedurende een relatief korte periode te worden vervuld. Door afweging van de eerder genoemde effectiviteit van de plaatsing tegen deze factor, is de reguliere plaatsingsduur op het departement gesteld op niet korter dan drie jaar.

Slechts in bijzondere omstandigheden zal de minister iemand korter dan drie jaar in het buitenland plaatsen. Overwegingen van effectiviteit en efficiency – overplaatsingen zijn kostbaar – zullen in de praktijk veelal tot plaatsingen in het buitenland van langer dan drie jaar kunnen leiden.

In concreto is de voorgenomen plaatsingsduur een zaak van personeelsbeleid, waarin de minister via aanwijzingen regelend te werk kan gaan. In die aanwijzingen aan de personeelsdienst kan hij aangeven welke de bijzondere omstandigheden zijn, waaronder een plaatsing korter dan drie jaar kan duren, en welke de omstandigheden zijn, waaronder een plaatsing drie jaar, dan wel langer dan drie jaar kan duren.

Uiteraard zullen de in het tweede lid bedoelde normperioden niet rigide kunnen en mogen worden gehanteerd (derde lid). Zo zal er een aantal functies op het departement en ook in het buitenland zijn, waarvoor een langere plaatsingsduur moet gelden om die functies op goede wijze te kunnen vervullen. Voor welke functies dit zal gelden respectievelijk in welke omstandigheden, zal zorgvuldig dienen te worden gezien.

Ook in het persoonlijke belang van de ambtenaar en diens gezin moet de mogelijkheid worden opengelaten tot het afwijken van de regel.

In het achtste lid wordt bepaald dat de voorgenomen duur van de plaatsing vooraf aan de over te plaatsen ambtenaar bekend moet worden gemaakt; onvoorziene omstandigheden moeten het echter mogelijk maken, dat de minister ook tijdens een plaatsing zal kunnen afwijken van de voorgenomen plaatsingsduur. Overigens kan de ambtenaar ook tegen deze tussentijdse wijziging bezwaar maken (artikel 34).

Niet altijd zal het lukken, de wisselingen in de bezetting op de posten en op het departement precies op elkaar te laten aansluiten. Zo kan in verband met ziekte, plotselinge (tijdelijke) verkleining van de bemanning van de post waarnaar betrokkene zou worden overgeplaatst, dan wel als gevolg van politieke omstandigheden of om andere redenen, er tijdelijk geen nieuwe passende bestemming voorhanden zijn.

Het moet de minister in deze gevallen mogelijk zijn (vierde lid), zo'n ambtenaar tijdelijk op het departement te plaatsen, hetzij om deze te belasten met studie gericht op het voortzetten van de loopbaan, hetzij om betrokkene een tijdelijke opdracht te geven. Aan deze tijdelijke plaatsingen op het departement is een limiet gesteld van twaalf maanden. Binnen deze periode dient de dienst een nieuwe plaatsing te hebben geregeld.

Deze terbeschikkinghoudingsregeling is wezenlijk anders dan de terbeschikkingstellingsregeling van het RBD, waarbij terbeschikkingstelling kan overgaan in ontslag. Ten overvloede wordt opgemerkt, dat in het RDBZ de terbeschikkinghouding nimmer als strafmaatregel kan worden toegepast; daarvoor kan de dienst andere maatregelen toepassen, zoals aangegeven in hoofdstuk XV.

Op grond van het vijfde lid, onder a, is het mogelijk, dat onder bepaalde voorwaarden overplaatsbare ambtenaren tijdelijk kunnen worden geplaatst op een functie, die bestemd is voor niet-overplaatsbare ambtenaren; deze bepaling vormt de pendant van artikel 111; zie in dit verband ook de toelichting op artikel 111.

Uiteraard zal voorkomen moeten worden, dat ook ten aanzien van het in het vijfde lid onder b gestelde, misbruik van deze bepaling wordt gemaakt; het is immers niet de bedoeling dat iemand eerst carrière maakt als overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ om, als het betrokkene in privé convenieert, via dit artikel de overstap te maken naar de rechtspositie van niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ. Het in het vijfde lid onder b bepaalde vormt de pendant van artikel 112.



Reeds eerder werd gewezen op de noodzaak, regels te stellen omtrent de afweging van zowel het dienstbelang als het persoonlijk belang van de betrokken ambtenaar en diens gezinsleden, vanwege de grote consequenties van een plaatsing dan wel een niet-plaatsing (inclusief de voorgenomen duur daarvan) voor zowel de dienst, als voor de ambtenaar.

Het is van belang in het RDBZ een aanknopingspunt te leggen, voor de wijze waarop rekening zal worden gehouden met de voorkeur van de ambtenaar. In het zesde en zevende lid worden genoemd: de belangstellingsregistratie en reacties op vacaturemeldingen. De minister stelt regels vast met betrekking tot de belangstellingsregistratie, het vacant melden van functies, en het reflecteren daarop. Hierbij kan worden opgemerkt, dat ook het dienstbelang ermee gebaat kan zijn, wanneer bij het vervullen van bepaalde vacatures de mogelijkheid zal openstaan om ook anderen dan leidinggevende functionarissen te betrekken bij het opstellen van een profielschets ten aanzien van de te plaatsen ambtenaar. Op deze wijze wordt aangesloten bij de ook elders in de rijksdienst in gang zijnde ontwikkelingen rond inspraak bij benoemingen.

Niet alleen teneinde de ambtenaar in de gelegenheid te stellen bezwaar te maken tegen een voorgenomen plaatsing en de duur daarvan (zie artikel 34), maar ook om de ambtenaar en diens gezin de gelegenheid te geven zich zo ruim mogelijk van tevoren te prepareren op een nieuwe plaatsing, wordt in het achtste lid bepaald dat de minister betrokkene met inachtneming van een bepaalde termijn van het voornemen tot plaatsing in kennis zal moeten stellen.

In overeenstemming met «het Concordaat» tussen de Ministers van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken is in het negende lid bepaald, dat de Directeur-Generaal van de Buitenlandse Economische Betrekkingen betrokken wordt bij de plaatsing van ambtenaren in economische functies in het buitenland; de terminologie sluit aan bij die van artikel 7, eerste en tweede lid, van «het Concordaat».

#### *Artikel 31*

In de algemene toelichting bij deze paragraaf is reeds gewezen op het belang van een zo gering mogelijke beperking van de overplaatsbaarheid der individuele overplaatsbare ambtenaren (onder andere voor het op goede wijze kunnen bezetten van alle posten, alsmede voor een goede verdeling van lusten en lasten).

Het is van belang voor zowel de dienst als voor de ambtenaren, dat beperkingen in de overplaatsbaarheid zo spoedig mogelijk nadat deze worden geconstateerd, aan de minister, i.c. de personeelsdienst, worden gemeld, opdat daarmee bij de planning van overplaatsingen rekening kan worden gehouden (eerste lid). Voor de gevolgen van die melding moge worden verwezen naar het vierde lid van dit artikel en de toelichting daarop.

Het belang van de dienst enerzijds, en de zorg voor het welzijn in verband met de arbeid van de ambtenaar en diens gezin (zie artikel 13) anderzijds, brengen met zich mee, dat bij de voorbereiding van overplaatsingen eventuele bijzondere lichamelijke en psychische omstandigheden in de afweging worden verdisconteerd. Teneinde te voorkomen dat al te lichtvaardig een beroep op zulke, de overplaatsbaarheid beperkende, omstandigheden wordt gedaan, zullen deze, voor wat medische beperkingen betreft, door een verklaring van een bevoegde geneeskundige moeten worden gestaafd (tweede lid).

Het is niet alleen in het belang van betrokkenen, dat de gezinsleden medewerking verlenen aan de voorgeschreven geneeskundige onderzoeken; ook de dienst kunnen daardoor moeilijkheden worden bespaard. Een bepaling die ook gezinsleden verplicht tot het verlenen van genoemde medewerking kan evenwel niet in het RDBZ worden opgenomen; daarom is in het derde lid bepaald dat de ambtenaar geen aanspraak meer kan



maken op vergoedingen ten behoeve van vergezellende gezinsleden bij plaatsing in het buitenland, als de gezinsleden geen of onvoldoende medewerking verlenen aan medische onderzoeken als bedoeld in artikel 56.

Strikt genomen bevat het vierde lid geen bepalingen, die niet reeds elders zijn genoemd. Wel wordt het wenselijk geacht, alle relevante bepalingen in verband te brengen met beperkte overplaatsbaarheid.

Bij beperkte overplaatsbaarheid, zoals bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, tracht de minister allereerst de betrokken ambtenaar te plaatsen in een functie die met diens rang strookt, met inachtneming van de beperkingen. Lukt dat niet, of zou het dienstbelang zich daartegen verzetten, bijvoorbeeld als betrokkene daardoor te zeer bevoordeeld zou worden (bijvoorbeeld altijd plaatsing in gebieden met een gematigd klimaat), dan dienen andere mogelijkheden te worden benut, zoals het tijdelijk op het departement plaatsen tot een passende functie voorhanden is (op de voet van artikel 30, vierde lid). Ook kan in zo'n geval, bij gebleken geschiktheid, tijdelijke plaatsing op een voor niet-overplaatsbare ambtenaren bestemde functie worden overwogen, zoals geregeld in artikel 30, vijfde lid onder a, dan wel tijdelijke plaatsing in een functie waarvan het rangniveau één rang lager is dan de rang die betrokkene heeft. De drie genoemde mogelijkheden zijn alternatieven; het is dus aan de minister om hieruit de meest geschikte te kiezen. Vanzelfsprekend gaat het hier om uitzonderingen, zodat van een *recht* op toepassing van deze uitzonderingen geen sprake kan zijn; daarom wordt bepaald: «dan *kan* Onze Minister .....».

Is de beperking van de overplaatsbaarheid evenwel van dien aard dat de in het vierde lid genoemde mogelijkheden geen soelaas bieden, dan zullen de bepalingen van hoofdstuk XIII en XVI van toepassing zijn.

## Paragraaf 2. *Bijzondere plaatsingen*

### *Algemeen*

In de vorige paragraaf (artikelen 30 en 31) werden de «gewone» overplaatsingen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geregeld, dat wil zeggen binnen de grenzen van het ministerie in binnen- en buitenland.

In een beperkt aantal gevallen kan het wenselijk zijn, dat de overplaatsbare ambtenaar, als onderdeel van zijn loopbaan bij de DBZ, incidenteel ook tijdelijk *buiten het ministerie* wordt geplaatst, zoals bij een ander ministerie in Nederland, in de Nederlandse Antillen of in Aruba, dan wel bij een volkenrechtelijke organisatie, zoals de Verenigde Naties en de Europese Gemeenschappen.

Het gaat hierbij om plaatsingen, waartoe het initiatief van de minister uitgaat: enerzijds vanwege het Nederlandse belang, respectievelijk het belang van het ministerie bij de plaatsing als zodanig, anderzijds vanwege de vormende waarde die van zo'n plaatsing voor de betrokken ambtenaar uitgaat.

Deze bijzondere plaatsing wordt derhalve niet gezien als een onderbreking van de loopbaan bij de DBZ: *zij maakt van die DBZ-loopbaan deel uit*; dit komt tot uitdrukking in de regeling van de rechtspositie gedurende deze bijzondere plaatsing, welke rechtspositie duidelijk beter is dan die van buitengewoon verlof voor lange duur, al dan niet buiten bezwaar van 's Rijks schatkist. Deze verschillen komen onder meer tot uitdrukking in de rechtsband met de DBZ, het opgenomen blijven in de overplaatsingsplanning, de bevorderingsgang en de salarisanciënniteit.

Vanzelfsprekend blijft het mogelijk, ook aan overplaatsbare DBZ-ambtenaren in voorkomende gevallen buitengewoon verlof te verlenen op de voet van de artikelen 34 tot en met 34f van het ARAR.

Het eerste lid bepaalt, dat het initiatief tot tijdelijke plaatsing buiten het ministerie (dit is het departement in Nederland en de vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland) uitgaat van de Minister van Buitenlandse Zaken en niet in de eerste plaats op verzoek van, noch in het persoonlijk belang van de ambtenaar geschiedt. De in het eerste lid bedoelde plaatsingen kunnen zijn: plaatsingen bij het Koninklijk Huis, het Koninklijk Instituut voor de Tropen, en dergelijke.

In afwijking van «gewone» plaatsingen is in het derde lid aangegeven, dat bijzondere plaatsingen (tenzij zij een plaatsing bij een ander ministerie betreffen) altijd de *instemming* van betrokken ambtenaar behoeven, hetgeen duidelijk verder gaat dan het rekening houden met de voorkeur. Plaatsing bij andere ministeries moet geschieden in een functie, die voor wat betreft inhoud in relatie staat tot diens loopbaan bij de DBZ. Is de betrokkene van oordeel, dat dit niet het geval is, dan kan deze daartegen in beroep komen.

Hoewel de betrokken extern geplaatste ambtenaar tot de DBZ blijft behoren en uit dien hoofde diens rechtspositie behoudt, is in het vierde lid aangegeven dat van dit laatste moet worden afgeweken indien de DBZ-rechtspositie niet verenigbaar zou zijn met de rechtspositie uit hoofde van diens externe functie: de minister kan aan betrokkene bijvoorbeeld geen instructies meer geven. Ter voorkoming van problemen, voortvloeiende uit een dubbele loyaliteit aan twee werkgevers, wordt de mogelijkheid opengelaten dat de ambtenaar tijdelijk, en alleen voor zover en voor zolang nodig in verband met diens externe plaatsing, ontheven wordt van de ambtseed. De plicht tot geheimhouding van hetgeen betrokkene uit hoofde van diens vorige functie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken bekend is, dient uiteraard ook gedurende de bijzondere plaatsing van kracht te blijven.

Omdat uit de mogelijkheid van eventuele onverenigbaarheid van onderdelen van de beide rechtsposities, zoals in het vierde lid bedoeld, onduidelijkheid kan voortvloeien voor de betrokken ambtenaar, wordt de minister in het vijfde lid verplicht, tevoren aan betrokkene te melden welke rechten en verplichtingen voor deze blijven gelden gedurende diens bijzondere plaatsing. Hierbij staat voorop, dat betrokken ambtenaar als gevolg van de externe plaatsing in generlei opzicht nadeel mag ondervinden vergeleken bij de situatie, wanneer deze op het departement, dan wel op een vertegenwoordiging in het buitenland zou zijn geplaatst.

De rechtspositie als ambtenaar van de DBZ blijft bij externe plaatsing het vangnet onder de rechtspositie uit hoofde van de externe plaatsing. Dit speelt bijvoorbeeld een rol bij ziekte en invaliditeit, en bij vervroegd ontslag uit de nieuwe functie.

Bij externe plaatsingen blijft het in artikel 48 genoemde salaris, en de daarvan afgeleide regelingen intact (levert de externe plaatsing dus minder op, dan wordt gesuppleerd; het meerdere mag men behouden). Tegemoetkomingen en vergoedingen bedoeld in artikel 51 worden eveneens gegarandeerd, met dien verstande evenwel dat zuiver functiegebonden tegemoetkomingen en vergoedingen die tijdens de externe plaatsing worden genoten, in de plaats treden van zuiver functiegebonden tegemoetkomingen en vergoedingen, die genoten zouden zijn bij plaatsing bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland.

### Paragraaf 3. *Adviescommissie Plaatsingen en Benoemingen in Topfuncties bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken*

#### *Algemeen*

De voorbereiding, planning en uitvoering van (over)plaatsingen zoals bedoeld in de vorige paragrafen van dit hoofdstuk, is in handen van de personeelsdienst gelegd.

De Commissie van Advies voor de Integratie pleitte er voor, met betrekking tot deze werkzaamheden een begeleidingscommissie in te stellen, bestaande uit vertegenwoordigers van het personeel; voorts werd de gedachte geopperd, alle plaatsingsvoornemens met redenen te omkleden. Dit voorstel doelde op een vergroting van de rechtsbescherming van het personeel, alsmede op het bieden van de mogelijkheid hen te betrekken bij de voorbereiding van mutatiebeslissingen. Evenwel zal bedacht moeten worden, dat

- een plaatsingsbegeleidingscommissie de procedure zeer zou kunnen vertragen,
- het zeer aanzienlijk aantal overplaatsingen, welke verspreid over het gehele jaar plaatsvinden, een permanente begeleiding vrijwel onuitvoerbaar zal maken en
- de rechtsbescherming voldoende lijkt te zijn gegarandeerd in de vorige paragrafen van dit hoofdstuk, alsmede in de speciale bezwaarprocedure, zoals voorzien in artikel 34.

Per saldo is met betrekking tot de DBZ gekozen voor een Adviescommissie Topfuncties die alleen een rol speelt bij een beperkt aantal hoge functies. Deze commissie onderscheidt zich van de thans bestaande soortgelijke commissie, en wel door zich niet te beperken tot topmutaties waarbij overplaatsbare ambtenaren zijn betrokken.

De Adviescommissie Topfuncties richt zich op plaatsingen en benoemingen in topfuncties, welke zijn bestemd voor overplaatsbare dan wel voor niet-overplaatsbare ambtenaren.

Het belang dat gehecht mag worden aan een op zo gedegen en objectief mogelijke wijze tot stand gekomen advies met betrekking tot de vervulling van deze topfuncties in binnen- en buitenland kan niet worden onderschat. Het reglement voorziet daarom in een commissie met een «zware» samenstelling.

### *Artikel 33*

In het eerste lid wordt in de naam van de commissie onderscheid gemaakt tussen «plaatsingen», welk begrip op overplaatsbare ambtenaren van de DBZ slaat, en «benoemingen», die betrekking hebben op niet-overplaatsbare ambtenaren.

Het is wenselijk reglementair te bepalen (tweede lid), welke topfunctionarissen ten minste zitting hebben in de Adviescommissie.

Voorts is het wenselijk (derde lid) te bepalen welke functies worden gerekend tot de topfuncties. Sommige van de tot deze categorie behorende functies zullen bestemd kunnen zijn voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, zoals de Juridisch Adviseur en diens plaatsvervanger.

Een door de Adviescommissie Topfuncties aan de minister aangeboden voorstel laat onverlet de eventueel voorgeschreven externe consultaties, alvorens tot plaatsing of benoeming wordt besloten. Hierbij wordt gedacht aan de voorafgaande goedkeuring van de ministerraad voor benoeming/ plaatsing van een secretaris-generaal, directeur-generaal en een hoofd van bepaalde vertegenwoordigingen in het buitenland; voorts aan de verplichte consultatie van de Directeur-Generaal voor Overheids-personeelsbeleid bij voorgenomen benoeming/plaatsing van een hoofd van de personeelsdienst, alsmede de verplichte consultatie van de Directeur-Generaal van de Rijksbegroting, waar het een voornemen met betrekking tot de plaatsing/ benoeming van een chef Financieel-Economische Zaken betreft.

In het vierde lid wordt de toegang van de commissie tot personeelsgegevens geregeld, op overeenkomstige wijze als dat in artikel 45, achtste lid is geregeld ten aanzien van de Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, en aldaar wordt toegelicht.

Ten aanzien van medische gegevens wordt, met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaald dat de toegang tot deze gegevens beperkt wordt tot het advies (= de conclusies) van de Rijksbedrijfsgezondheids- en bedrijfsveiligheidsdienst (RBB); er wordt dus geen inzage in het volledige medische dossier verleend.

#### *Paragraaf 4. Beroep tegen plaatsing, plaatsingsduur of ter beschikking houden*

##### *Artikel 34*

Zoals in hoofdstuk XXIII wordt toegelicht, kunnen overplaatsbare ambtenaren van de DBZ in beroep gaan tegen door de dienst genomen besluiten, handelingen en weigeringen (om te besluiten of te handelen) bij de Commissie van Beroep. Vanzelfsprekend geldt dit ook ten aanzien van voorgenomen plaatsingen, plaatsingsduur of ter beschikking houden.

Vanwege het grote belang dat met name de betrokken overplaatsbare ambtenaren en hun gezinsleden hebben bij deze plaatsingen, plaatsingsduur of ter beschikking houden, wordt het wenselijk geacht hun de gelegenheid te geven tot het ter zake instellen van beroep in afwachting van de effectuering van het voornemen tot plaatsing, vaststelling respectievelijk herziening van de plaatsingsduur, en ter beschikking houden.

Aangezien plaatsingsvoornemens slechts bij hoge uitzondering op zichzelf staande voornemens zijn, en vrijwel altijd passen in een overplaatsingsplan dat talrijke plaatsingsvoornemens ten aanzien van andere ambtenaren omvat, zal zowel voor het instellen van het beroep, als voor de duur van de behandeling daarvan, een termijn moeten gelden welke korter is dan de gebruikelijke beroepsprocedure, zoals in hoofdstuk XXIII is geregeld. Daarom wordt voor beroepen tegen voornemens betreffende plaatsingen, plaatsingsduur en ter beschikking houden bepaald dat de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld niet dertig dagen, maar twee weken bedraagt. Voorts wordt bepaald dat de Commissie van Beroep haar advies dient uit te brengen binnen veertien dagen, dan wel zo spoedig mogelijk binnen veertien dagen wanneer het een spoedoverplaatsing betreft; zie in dit verband de toelichting op hoofdstuk XXIII, in het bijzonder de toelichting op artikel 147.

#### **Hoofdstuk VII. Rangen van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

##### *Algemeen*

Voor zover de functies op het departement in Nederland niet worden bestemd voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, en voor zover de functies in het buitenland niet worden vervuld door lokaal aangetrokken personeel, worden alle functies op het departement en op de vertegenwoordigingen in het buitenland vervuld door één categorie personeel, te weten de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Voor deze categorie geldt één rangenstelsel. (Volledigheidshalve moet hieraan worden toegevoegd, dat in artikel 120 is voorzien in de mogelijkheid, ook werknemers op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht aan te stellen, ter uitzending naar een bepaalde vertegenwoordiging in het buitenland.)

##### *Artikel 35*

Gericht op de bezoldigings-indelingsstructuur zoals voorzien in het BBRA 1984, wordt uitgegaan van een 19-delig rangenstelsel, waarvan de bijbehorende bezoldigingsschalen overeenkomen met die van het BBRA 1984.

In de DBZ-rangenstructuur wordt de ambtenaar van de DBZ I bezoldigd overeenkomstig de laagste schaal van het BBRA 1984.



Bepaalde door overplaatsbare ambtenaren van de DBZ te vervullen functies bij vertegenwoordigingen van het Koninkrijk in het buitenland rechtvaardigen, gezien het belang voor de internationale betrekkingen van het Koninkrijk (als geheel) en voor de bevordering van de internationale rechtsorde, het niveau overeenkomstig DBZ-rang XX. In verband daarmee is de rang van ambtenaar van de DBZ XX opgenomen. Om voor deze rang in aanmerking te komen moet door de ambtenaar van de DBZ XIX ingevolge artikel 40 aan twee eisen worden voldaan:

- betrokkene moet zijn benoemd in een functie welke, gezien het belang daarvan voor de bevordering van de internationale rechtsorde en buitenlandse betrekkingen van het Koninkrijk, hoger moet worden gewaardeerd dan ambtenaar van de DBZ XIX, en
- betrokkene moet zich bijzonder hebben onderscheiden.

Met betrekking tot de eis «deze moet zich bijzonder hebben onderscheiden» kan worden opgemerkt, dat het hier gaat om verdiensten, die niet zijn «vergouden» in het salaris en verdere voorzieningen, die betrokkene tijdens het vervullen van de functies, waarin deze zich bijzonder heeft onderscheiden, genoot.

#### *Artikel 36*

Dit artikel regelt de vaststelling van de formatie en daarmee de vaststelling van de inhoud en niveaus van de daarbinnen voorkomende functies en functietypen. Ingevolge het Besluit Coördinatie Rijkspersoneelsaangelegenheden (Stb. 1958, 316) heeft de Minister van Binnenlandse Zaken een coördinerende rol ten aanzien van de vaststelling van de formatie.

### **Hoofdstuk VIII. Bevordering van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

#### *Algemeen*

De Dienst Buitenlandse Zaken heeft (zoals in hoofdstuk V reeds werd uiteengezet), voor wat betreft de overplaatsbare ambtenaren die tot die dienst behoren, het karakter van een loopbaandienst.

Voor het promotiebeleid heeft dat in het bijzonder de volgende betekenis:

a. de werving geschiedt als regel «aan de voet». Hogere functies worden vervuld door middel van promotie van ambtenaren die door middel van gerichte functiewisseling «in de dienst» geschikt zijn gemaakt voor de hogere functies. Zogenaamde laterale werving (horizontale instroming in de hogere functieniveaus) is weliswaar niet uitgesloten, maar komt slechts in zeer beperkte mate voor, namelijk in die gevallen wanneer een bepaalde deskundigheid niet in de DBZ voorhanden is, en ook niet door gerichte training op korte termijn kan worden verkregen; ook in deze gevallen adviseert de Adviescommissie Aanstellingen de minister.

b. de selectie van nieuwe medewerkers geschiedt per «wervingsgroep»: dit is een groep kandidaten aan wie gelijke selectiecriteria worden gesteld (zoals voor wat betreft opleiding, leeftijd en ervaring), welke zijn afgestemd op de functies die zij in de DBZ gedurende hun loopbaan in principe zullen kunnen vervullen; zie voor doorstroming de algemene toelichting bij hoofdstuk V onder paragraaf 4, Eerste opleiding en examen.

Per wervingsgroep starten allen dus in gelijke positie, en allen hebben uitzicht op dezelfde groep functies en promotie tot de daarbij behorende rangen.

Door de zojuist genoemde factoren zal «in de geïntegreerde dienst, anciënniteit een rol moeten spelen in het promotiebeleid, hoewel zij niet de eerste voorwaarde is waaraan zal moeten worden voldaan om promotie te kunnen maken. Primair zullen de bewezen geschiktheid, de inzet van



betrokkene en de relatieve zwaarte van de verrichte werkzaamheden bepalend moeten zijn. In deze gedachtengang zal er dus een nauwe relatie zijn tussen promotie en het niveau van de te vervullen functie en zal er sprake kunnen zijn van een snellere en tragere bevorderingsgang», zoals door de Commissie van Advies voor de Integratie werd voorgesteld (pagina 46 van het rapport).

Ook ten aanzien van functievervulling in het buitenland zal er een directe relatie bestaan tussen het niveau van de op een bepaald moment uitgeoefende functie, en de rang die de betrokken overplaatsbare ambtenaar van de DBZ heeft, op gelijke wijze als dat hier te lande gebruikelijk is. Het moment van overplaatsing naar een functie die – gezien het niveau daarvan – bevordering toelaat, zal evenwel in de regel niet kunnen samenvallen met het moment waarop een bevordering wordt geëffectueerd. Enerzijds zal er in het algemeen een zekere formatieve ruimte moeten worden geschapen en behouden om het hoofd te kunnen bieden aan het risico van formatie-overschrijding, anderzijds zal in het bijzonder de geschiktheid van individuele ambtenaren voor het functioneren op het hogere niveau moeten kunnen worden getoetst.

Dit vindt zijn oorzaak in enkele bijzondere kenmerken van de DBZ als loopbaandienst, die aan de reeds onder a en b genoemde kenmerken moeten worden toegevoegd, namelijk:

- c. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ wisselen stelselmatig, met vooraf bekend gemaakte plaatsingstermijnen, van plaats en functie, waarbij onder andere rekening moet worden gehouden met de belangstellingsregistratie;

- d. de dienst moet kunnen reageren op onvoorziene ontwikkelingen in het buitenland en wijzigingen van het Nederlandse beleid die bijvoorbeeld tot gevolg kunnen hebben het openen of sluiten van een ambassade of een plotselinge al dan niet voorziene toeneming van de werklast;

- e. ten slotte treden er onverwachte verstoringen in geplande mutatiereeksen op, ten gevolge van ziekte (ook van gezinsleden), overlijden en ontslag.

Al deze factoren plaatsen de dienst bij voortduring voor zich wijzigende omstandigheden. Daardoor kan het nodig zijn een ambtenaar te bevorderen en betrokkene toch tijdelijk nog langer in diens functie te houden zonder dat deze functie hoger gewaardeerd wordt.

Voorts moet het ook mogelijk zijn iemand voor een korte tijd, hetzij bij wijze van noodmaatregel, hetzij ter voorbereiding op een voorziene plaatsing in een werkterrein waarvoor betrokkene de noodzakelijke ervaring nog niet heeft kunnen opdoen, op een functie te plaatsen, waarvoor een lager niveau in het formatieschema staat genoteerd dan past bij de rang die de ambtenaar heeft.

Het belang van de dienst (vorming van de ambtenaar, ook voor toekomstige vervulling van de hogere en hoogste functies), alsmede het belang van de ambtenaar (niet onder de eigen capaciteiten werken) vormen op zich echter reeds een stimulans voor het nastreven van een zo sluitend mogelijke afstemming van het niveau van de functie en van de rang van de ambtenaar.

Een eventuele discrepantie tussen het niveau van de functie en de rang van de ambtenaar is mogelijk in het kader van het loopbaanbeleid, mits dit past binnen de mogelijkheden die de formatie, zoals omschreven in artikel 3, en de begroting bieden.

Een dienst welke gericht is op het bieden van een loopbaan voor een geheel arbeidsleven, en het eigen topkader «in de functie» opkweekt, heeft belang bij een zekere evenwichtigheid in de promotiegang. Zo zullen ongerechtvaardigde verschillen als gevolg van toevalligheden zoveel mogelijk moeten worden geëlimineerd.

Dit wil evenwel niet zeggen, dat er sprake zou zijn van een reglementair verankerde promotiegarantie; ook het RBD en het ARAR bieden zulk een zekerheid niet.

Aan de beoordeling van de bekwaamheid en geschiktheid dient zeer veel aandacht te worden gegeven. De wijze waarop zo'n oordeel tot stand komt, dient te zijn afgestemd op de geografische spreiding van de vertegenwoordigingen in het buitenland en de daarmee verband houdende frequente functiewisseling. Daarom wordt in het RDBZ voorzien in de instelling van een *Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ*, die volgens voorgeschreven procedures haar bevorderingsadvies aan de minister uitbrengt.

Juist zo'n onafhankelijke adviescommissie lijkt in staat op grond van zo objectief mogelijke overwegingen te adviseren omtrent geschiktheid voor bevordering.

Teneinde de ambtenaren van de DBZ een zo groot mogelijk vertrouwen te geven in de zorgvuldigheid en objectiviteit van de Adviescommissie Bevorderingen, zullen procedures en dergelijke nader moeten kunnen worden vastgesteld, uiteraard na overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

#### *Artikel 38*

Hoewel bevorderingen in de regel zullen plaatsvinden naar de naasthogere rang (in de algemene toelichting op dit hoofdstuk werd gewezen op het belang van een zekere evenwichtigheid in de promotiegang, in het bijzonder in een loopbaandienst), zullen ook versnelde promoties mogelijk moeten zijn. Dit betekent dat wanneer bij uitstek geschikt bevonden ambtenaren in een functie worden geplaatst waarvan het niveau méér dan één rang hoger ligt dan de rang die betrokkenen hebben, hun in het algemeen die hogere rang moet kunnen worden verleend zonder hen eerst te moeten bevorderen naar de tussenliggende rangen. In het kader van de in artikel 42 bedoelde nadere regelgeving zal dit kunnen worden uitgewerkt.

#### *Artikel 39*

De voorwaarden voor bevordering worden in dit artikel vastgelegd; bevordering is mogelijk:

1. bij een in ieder opzicht bevredigende dienstverrichting, en bij geschiktheid en bekwaamheid voor functievervulling op het naasthogere functieniveau (eerste lid). Voor het eerste kan een beoordeling, zoals voorzien in het ARAR en het RBD model staan. De beoordeling van het tweede vergt een stelsel van potentieel-beoordeling (zie ook artikel 83).

2. indien overeenstemming bestaat met de formatie; zie de definitie daarvan in artikel 3. Zoals toegelicht bij de algemene toelichting op dit hoofdstuk betekent dit dat bevordering in de regel pas mogelijk is wanneer het niveau van de beklede functie dit toelaat.

Zie voorts de toelichting bij artikel 35.

#### *Artikel 40*

Zie toelichting op artikel 35.

#### *Artikel 41*

Het is wenselijk, de mogelijkheid van versnelde promotiegang expliciet reglementair vast te leggen.

#### *Artikel 42*

Het is eveneens wenselijk te bepalen, dat omtrent bevordering en loopbaanvorming nadere regelen worden gesteld. Gedacht wordt onder meer aan het bepalen van de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om

in aanmerking te kunnen komen voor plaatsing in een hoger gewaardeerde functie. Deze voorwaarden zijn een produkt van verschillende factoren, waaronder de formatieve mogelijkheden, alsmede op welke wijze een beperkte overplaatsbaarheid een rol zal moeten spelen in het promotiebeleid. (In het sociaal jaarverslag zal, zoals toegelicht bij hoofdstuk XXIV, jaarlijks informatie over bevorderingsprognoses worden verstrekt.)

#### *Artikel 43*

Zoals reeds in de algemene toelichting bij dit hoofdstuk werd uiteengezet, zal een Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ borg moeten staan voor een zorgvuldige en objectieve beoordeling van de geschiktheid voor bevordering.

#### *Artikel 44*

Dit regelt de samenstelling der Adviescommissie Bevorderingen; uitsluitend DBZ-ambtenaren maken daarvan deel uit.

Het lijkt wenselijk het voorzitterschap van deze adviescommissie in handen te leggen van de hoogste ambtelijke functionaris, de Secretaris-Generaal. In de praktijk zal deze het voorzitterschap moeten kunnen delegeren; het hoofd van de personeelsdienst is qualitate qua lid van deze adviescommissie.

#### *Artikel 45*

Dit artikel bevat bepalingen betreffende de werkwijze en de door de Adviescommissie Bevorderingen te volgen procedures.

Het eerste lid geeft aan, dat vóórdat tot bevordering wordt overgegaan, het advies van de Adviescommissie Bevorderingen dient te worden aangevraagd, dit ter voorkoming van willekeur; het is dus voor de minister en voor de Kroon een verplicht, doch niet bindend advies.

Daarnaast wijst dit lid op het vertrouwelijke karakter van het advies: noch het advies zelve, noch de overwegingen van de adviescommissie zijn openbaar.

Dit betekent, dat alleen de minister, en niet de commissie verantwoordelijk wordt gesteld voor een bepaalde promotiebeslissing. Bezwaar tegen het advies van de Adviescommissie Bevorderingen is derhalve niet mogelijk; eventuele bezwaren moeten zich richten tegen het besluit van de minister.

Omdat de minister, naar mag worden aangenomen, in veel gevallen het advies van de commissie zal volgen, kan het belang en het gewicht van zo'n advies niet worden onderschat. Daarom zijn in de verdere leden van dit artikel procedurevoorschriften gegeven, en wordt in het zevende lid gewezen op de mogelijkheid tot het stellen van nadere regelen.

Het derde lid wijst op de normen die door de Adviescommissie Bevorderingen gehanteerd moeten worden bij de bepaling van de geschiktheid voor bevordering. De minister stelt deze normen vast; deze normen kunnen verschillen, al naar gelang de rang waartoe bevordering wordt overwogen (te denken ware aan de vraagstelling in het beoordelingsformulier).

In het vierde lid is een bepaling opgenomen, die garandeert dat de Adviescommissie Bevorderingen over alle relevante gegevens kan beschikken. De (plaatsvervangend) voorzitter en de chef van de personeelsdienst hebben toegang tot alle personeelsgegevens, welke toegang zij reeds ambtshalve hadden. Een verantwoorde behandeling van vertrouwelijke personeelsgegevens maakt het noodzakelijk te voorkomen, dat zéér persoonlijke gegevens, die wellicht niet of nauwelijks relevant voor het advies zijn, onnodig verspreiding krijgen. Daarom is ten aanzien van de overige leden van de commissie bepaald dat zij vertrouwelijk kennis

mogen nemen van personeelsgegevens, voor zover die voor de taak van de commissie van belang zijn. Tot deze gegevens behoren vanzelfsprekend ook beoordelingsgegevens.

Ten einde te voorkomen dat al te oude beoordelingen, die hun relevantie hebben verloren, steeds opnieuw een rol blijven spelen, beperken deze beoordelingsgegevens zich tot de sedert de voorlaatste bevordering opgemaakte beoordelingen.

Ook gegevens betreffende de mate, waarin de overplaatsbaarheid wordt beperkt, behoren hiertoe; voor de medische gegevens geldt hetzelfde, zoals bepaald in artikel 33, vierde lid, en aldaar is toegelicht. De commissie geeft deze beperkingen (van geval tot geval te beoordelen) een plaats in de overwegingen welke leiden tot het bepalen van de geschiktheid voor bevordering. Overplaatsbaarheid is mede bepalend voor de geschiktheid voor het functioneren in de DBZ als overplaatsbaar ambtenaar; dit geldt uiteraard ook, waar het de beoordeling van de geschiktheid voor functionering op het naasthogere functieniveau betreft.

Nadere regels kunnen op grond van het zevende lid worden vastgesteld.

Het is van veel belang, vanwege het vertrouwen dat de Adviescommissie Bevorderingen bij de personeelsleden moet genieten, deze regels na overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken te doen vaststellen.

Wellicht ten overvloede moge nog worden opgemerkt dat de Adviescommissie Bevorderingen geen enkel onderscheid maakt tussen degenen die via Kamer I dan wel via Kamer II van de Adviescommissie Aanstellingen zijn aangeworven. Uitsluitend geschiktheid is binnen de formatieve mogelijkheden bepalend voor hun doorstromingsmogelijkheden.

## **Hoofdstuk IX. Andere opleidingen van en studiefaciliteiten voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

### *Algemeen*

Zeker in een dienst, die het hogere- en topkader uit eigen gelederen wil en moet opkweken, zal de opleiding niet beperkt mogen worden tot hen, die aan het begin van hun loopbaan staan. Ook de Commissie van Advies voor de Integratie ziet als ideaal: «een proces van permanente scholing, bijscholing en voorlichting, dat zoveel mogelijk zal inspelen op de zich wijzigende eisen, geconstateerde leemten in kennis of vaardigheid alsmede voorkeur van de medewerkers. Ook een goede voorbereiding voor elke uitzending van zowel de ambtenaar als zijn gezin wordt van groot belang geacht; hierbij wordt gedacht aan talencursussen voor zover nodig, doch in ieder geval aan een algemene oriëntatie omtrent de toekomstige levensomstandigheden in de meest ruime zin» (pagina 45 van het rapport).

Het is daarom wenselijk daartoe strekkende reglementaire voorzieningen te treffen. Ter onderstreping van het grote belang van dit onderwerp, worden de hierop betrekking hebbende bepalingen in één hoofdstuk ondergebracht.

De in artikel 31 van het RBD genoemde mogelijkheid van het in bepaalde gevallen verlenen van een studiebeurs voor het volgen van een studie in de Chinese, Japanse of Arabische taal dan wel in Slavische talen, wordt niet in het RDBZ geregeld. Dit betekent niet, dat deze mogelijkheid hiermede vervallen is; zij zal buiten het RDBZ worden geregeld.

### *Artikel 46*

De dienst kan er in een aantal gevallen een dusdanig belang bij hebben dat overplaatsbare ambtenaren een bepaalde studie, opleiding of training volgen, dat daaraan het karakter van een dienstopdracht wordt gegeven.

Het initiatief ter zake van het volgen van zo'n opleiding, studie of training kan weliswaar van de betrokken ambtenaar uitgaan, het is evenwel de minister die bepaalt of sprake is van een dienstopdracht, dan wel of er aanleiding is studiefaciliteiten te verlenen zoals bedoeld in artikel 47.

Aan een dienstopdracht zijn bepaalde rechtspositionele consequenties verbonden, zoals het kunnen studeren in diensttijd, volledige vergoeding van de gemaakte kosten, alsmede de mogelijkheid dat ook de huwelijks-partner of aanstaande huwelijkspartner zal kunnen deelnemen aan de voor betrokkene van belang zijnde onderdelen van de dienstopdracht.

#### *Artikel 47*

Ook indien geen studieopdracht wordt gegeven zoals bedoeld in het vorige lid, kunnen aan overplaatsbare ambtenaren desgevraagd studiefaciliteiten worden gegeven, zoals met betrekking tot het verlenen van verlof voor het volgen van lessen, en tegemoetkoming in de gemaakte kosten (zoals les-, studiemateriaal-, reis- en verblijfkosten).

Voor de hier te lande verblijvende overplaatsbare ambtenaren geldt het bepaalde in artikel 75 van het ARAR en de daarop gebaseerde studiefaciliteitenregeling burgerlijke rijksambtenaren.

Voor de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaren zullen aan de omstandigheden aangepaste regelen worden gesteld, welke zoveel mogelijk in de lijn van genoemde studiefaciliteitenregeling zullen moeten liggen.

### **Hoofdstuk X. Bezoldiging van, alsmede tegemoetkomingen en vergoedingen aan overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

#### *Algemeen*

Bij het vaststellen van regelen betreffende de honorering van de overplaatsbare ambtenaren moet rekening worden gehouden met hun verblijf in het buitenland en hun (tijdelijke) terugkeer naar Nederland. De bezoldigingsregelen welke gelden voor de permanent in Nederland verblijvende ambtenaren en welke zijn neergelegd in het ARAR en BBRA 1984, vormen daartoe weliswaar een basis, zoals in het bijzonder de salarisschalen, maar behoeven een aanpassing en een aanvulling in verband met de omstandigheden in het buitenland.

Als zodanige omstandigheden kunnen worden genoemd:

- het prijspeil en de prijsontwikkeling (zoals inflatie) wijken af van die in Nederland, en verschillen per standplaats;
- de levensstandaard in het buitenland verschilt van land tot land;
- factoren zoals werk- en leefklimaat, levenswijze, ontspanningsmogelijkheden, schoolvoorzieningen, transport en medische omstandigheden spelen voor de overplaatsbare ambtenaar en zijn eventuele gezinsleden een belangrijke rol;
- in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren worden geacht Nederland op een passende manier te vertegenwoordigen; zakelijke en sociale verplichtingen welke voortvloeien uit de functie-uitoefening brengen extra kosten met zich mee op het gebied van bijvoorbeeld kleding, huisvesting en representatie;
- daarnaast brengt ook de frequente wisseling van geografische lokatie aanzienlijke kosten met zich mee.

Om deze redenen is behandeling in het RDBZ van uitsluitend bezoldiging weinig zinvol, zonder daarbij tevens de tegemoetkomingen en vergoeding van kosten te behandelen, die verband houden met het verblijf in het buitenland; deze tegemoetkomingen en vergoedingen zullen, te zamen met het Nederlandse salaris, een mede op de aard van de functie afgestemde en een (ook gezien de plaatselijke omstandigheden) verantwoorde levensstandaard moeten garanderen.



## Paragraaf 1. *De bezoldiging*

### Artikel 48

In dit artikel wordt de relatie tussen het RDBZ-rangstelsel (artikel 35 en 36) en de salariering van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ vastgelegd (eerste lid). Daarnaast is zoveel mogelijk verwezen naar de op salaris en toelagen betrekking hebbende bepalingen van het BBRA 1984 (tweede lid).

## Paragraaf 2. *Het overwerk en de verschuiving van dienstrooster*

### Artikel 49

Voor de in Nederland verblijvende overplaatsbare ambtenaren van de DBZ gelden de bepalingen van artikel 23 van het BBRA 1984 (overwerk) en artikel 15 van de Overgangsregeling BBRA 1984 (Stb. 1983, 572) (verschuiving van dienstrooster) onverkort.

### Artikel 50

Voor de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaar van de DBZ kan artikel 23 van het BBRA 1984 niet van overeenkomstige toepassing worden verklaard.

In de eerste plaats wisselen de gebruikelijke arbeidstijden van land tot land, zowel met betrekking tot omvang, als ten aanzien van begin- en eindtijdstip (bijvoorbeeld tropenroosters), hetgeen een rechtvaardige uniforme regeling onmogelijk maakt.

In de tweede plaats is de bereidheid tot het verrichten van dienstwerkzaamheden ook buiten de kantooruren een voorwaarde voor het functioneren van een vertegenwoordiging in het buitenland.

Slechts in bepaalde gevallen zou het niet-toekennen van een overwerkvergoeding tot onbillijkheden kunnen leiden. Gedacht wordt aan chauffeurs die daardoor in inkomen te zeer achter zouden blijven bij andere chauffeurs in het desbetreffende land, en aan verbindingssambtenaren die gedurende een lange periode aaneen in aanzienlijke mate overwerk hebben moeten verrichten, zonder dat dit adequaat door middel van vrije tijd kan worden gecompenseerd.

Bij deze van het ARAR afwijkende gedragslijn dient te worden bedacht, dat een vertegenwoordiging in het buitenland niet alleen een werkgemeenschap vormt, maar ook een eiland in den vreemde is en dat de aldaar geplaatsten daarom niet alleen bereid, maar ook geneigd zullen zijn, de zich soms onverwachts aandienende problemen gezamenlijk tot een oplossing te brengen.

## Paragraaf 3. *Tegemoetkomingen en vergoedingen*

### Artikel 51

Het in het buitenland kunnen leven en adequaat kunnen functioneren brengt met zich mee, dat naast het netto Nederlands *salaris* (dus na inhouding van loonbelasting en pensioenpremie), binnen zekere grenzen een tegemoetkoming wordt verleend in de *huurkosten* (rekening houdend met de gezinssamenstelling en de aard en het niveau van de functie), alsmede een aanvulling wordt gegeven op de kosten van *levensonderhoud* (waarin in de regel is begrepen een vergoeding van kosten van passieve representatie), en daarenboven tegemoetkoming in de kosten, verband houdend met in Nederland of elders *achtergebleven gezinsleden* en voorts vergoeding van *representatiekosten* tot per functie, respectievelijk per rang vastgestelde maxima. Al deze kosten worden genormeerd afgestemd op de plaatselijke omstandigheden.

Uitdrukkelijk is in het eerste lid opgenomen, dat deze tegemoetkomingen en vergoedingen dienen ter bestrijding van beroepskosten.

De uitbetaling van salaris, tegemoetkomingen en vergoedingen geschiedt in lokale valuta, dan wel in Nederlandse guldens (vooral in landen met een zeer sterke inflatie, gepaard gaande met frequente devaluatie van de lokale munteenheid), doch veelal echter in beide valuta's waarbij de guldensdelen dienen voor het financieren van de uitgaven buiten het land van vestiging (zoals: bestellingen van levensmiddelen, verzekeringen, schoolgeld en levensonderhoud van achtergebleven kinderen). De keuzebepaling ten aanzien van de valuta waarin een en ander wordt uitbetaald ligt uiteindelijk bij de minister (tweede lid).

Ook wanneer overplaatsbare ambtenaren uit het buitenland komend in Nederland worden geplaatst, worden zij vaak voor aanzienlijke extra kosten geplaatst. Gedacht kan worden aan de noodzaak om een woning met zeer hoge huur te betrekken (gezien de beperkte mogelijkheid om in Den Haag en omstreken een woning op korte termijn voor de duur van een plaatsing te huren) en de noodzaak schoolgaande kinderen het eenmaal aangevangen buitenlands onderwijstype in Nederland of in het buitenland (bijvoorbeeld voor het voltooien van een schooltrimester of -jaar) te laten continueren. Vandaar dat voor de jaren dat men in Nederland wordt geplaatst, is voorzien in een tegemoetkoming in die kosten, naar analogie van de regeling van de buitenlandse dienst (derde lid).

In geval sprake is van *waarneming van een andere functie*, worden ten aanzien van in Nederland geplaatste overplaatsbare ambtenaren de in artikel 14 van het BBRA 1984 genoemde regelen van toepassing verklaard (vierde lid).

Ten aanzien van in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren zullen ter zake regels door de Minister van Buitenlandse Zaken worden gesteld.

In het vijfde lid is een sanctie opgenomen, zoals toegelicht bij artikel 25 (zie aldaar); deze sanctie geldt ook voor gevallen als bedoeld in artikel 31, derde lid.

*Paragraaf 4. Non-activiteitswedde. Regelingen in verband met militaire dienst en in verband met dienst als noodwachter*

#### *Artikel 52*

Het bepaalde in de artikelen 16 tot en met 20d van het ARAR is onverkort van overeenkomstige toepassing, zodat volstaan kan worden met een verwijzing naar die artikelen.

### **Hoofdstuk XI. Dienst- en werktijden van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ**

#### *Artikel 53*

De in Nederland verblijvende overplaatsbare ambtenaren van de DBZ verkeren in dezelfde omstandigheden als het overige rijksoverheidspersoneel, zodat artikel 21 van het ARAR op hen van overeenkomstige toepassing is (eerste lid).

Voor de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaren (tweede lid) wordt aansluiting gezocht op de aldaar lokaal geldende werktijden en feestdagen; tevens is het nodig – ook bij een vrij kleine bezetting van een vertegenwoordiging – voorzieningen te treffen die het mogelijk maken dat die vertegenwoordiging permanent wordt bezet, dan wel bereikbaar is. Daarom is het van belang, dat het hoofd van de vertegenwoordiging, gezien de omstandigheden, zoveel mogelijk vrijheid wordt gelaten tot het treffen van werktijdregelingen. Wel is bepaald, dat gehandeld dient te worden overeenkomstig artikel 21 van het ARAR;

alleen indien de lokale omstandigheden dat nodig maken, zal van geval tot geval naar billijkheid een van het ARAR afwijkende voorziening kunnen worden getroffen. Ter voorkoming van onredelijke werktijden, en van de mogelijkheid dat in gelijke omstandigheden op vergelijkbare posten de ter zake getroffen voorzieningen te zeer zouden uiteenlopen, is tevens bepaald, dat de minister ter zake nadere aanwijzingen kan geven.

## **Hoofdstuk XII. Vakantie, vakantie-uitkering en verlof van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ**

### *Algemeen*

Bij de in het ARAR vastgelegde bepalingen ten aanzien van vakantie en (buitengewoon) verlof is uitgegaan van de positie van een in Nederland verblijvende rijksambtenaar.

Bepalingen ten aanzien van buitengewoon verlof in verband met familie-omstandigheden (zoals eigen huwelijk en ondertrouw; bijwonen huwelijk van naaste verwanten; ernstige ziekte van naaste verwanten; bijwonen van begrafenis van naaste verwanten; bijwonen huwelijksjubilea van ouders) zoals in het ARAR geregeld, komen tegemoet aan de ter zake bij de in Nederland verblijvende ambtenaren (en hun gezinsleden) levende behoeften en zijn onder meer afgestemd op het gegeven, dat familie en bekenden veelal binnen één dagreis te bezoeken zijn.

Voor de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren bestaan afzonderlijke voorzieningen, zowel met betrekking tot het aantal reis- en verlofdagen als de financiële aspecten daarvan. Deze voorzieningen zijn per regio en soms per post verschillend.

### *Artikel 54*

Op de hier te lande verblijvende overplaatsbare ambtenaar is het gehele hoofdstuk V van het ARAR van overeenkomstige toepassing, zodat naar de bepalingen van het ARAR en het BBRA 1984 wordt verwezen (eerste lid). In het Algemene deel van de toelichting bij het RDBZ (paragraaf 6, Emancipatie, onderdeel c) werd aangekondigd, dat een voorstel wordt ingediend tot wijziging van artikel 34b van het ARAR, opdat de huwelijkspartner van de ambtenaar van de DBZ, wanneer deze eveneens rijksambtenaar is, al dan niet van de DBZ, de uitgezonden ambtenaar van de DBZ naar het buitenland kan vergezellen zonder ontslag te hoeven nemen.

Tot aan het moment van wijziging van artikel 34b van het ARAR is het wenselijk het verlenen van verlof buiten bezwaar van 's Rijks schatkist aan de vergezellende huwelijkspartner (die ambtenaar van de DBZ is) reglementair mogelijk te maken, evenals dat voor ambtenaren van de buitenlandse dienst het geval is op basis van artikel 54, vijfde lid, van het RBD.

Het gestelde in artikel 54, eerste lid onder b, maakt het mogelijk verlof buiten bezwaar van 's Rijks schatkist te verlenen aan de gehuwde ambtenaar van de DBZ die de huwelijkspartner (eveneens ambtenaar van de DBZ) naar het buitenland zal vergezellen voor de duur van één of enkele plaatsingsperioden. Wanneer na beëindiging van de verlofperiode het herstellen in actieve dienst niet mogelijk blijkt te zijn, volgt ontslag met recht op wachtgeld ingevolge artikel 99, tweede lid j° artikel 104.

Het in het BBRA 1984 bepaalde omtrent de vakantie-uitkering (artikel 21 en 22) is van overeenkomstige toepassing op alle overplaatsbare ambtenaren. Vanwege het systeem van bezoldiging/tegemoetkoming/vergoeding zoals in hoofdstuk X van het RDBZ is geregeld ten behoeve van de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaren, wordt de netto vakantie-uitkering geacht begrepen te zijn in het maandelijks in het buitenland uitgekeerde bedrag (tweede lid).

Zoals uit de algemene toelichting op dit hoofdstuk blijkt, is bij het bepalen van de vakantie- en verlofrechten voor in het buitenland verblijvend overplaatsbaar personeel rekening gehouden met de levens- en werkomstandigheden in het land van verblijf; zo kan het uit oogpunt van de noodzakelijke ontspanning en recuperatie van belang zijn, dat een ambtenaar op een ontberingspost zijn verlof doorbrengt in andere oorden. Het RBD kent voor de in het buitenland geplaatste ambtenaren thans gedetailleerde regelingen die in een circulaire, zonodig per standplaats of groep van standplaatsen, afzonderlijk zijn uitgewerkt.

Volledigheidshalve is – ten overvloede – bepaald dat de vakantie- en verlofrechten in het buitenland niet minder zijn dan die, welke in het ARAR zijn geregeld, dus inclusief de zogenaamde leeftijdsdagen. Bij het toekennen van vakantie en verlof wordt tevens rekening gehouden met de extra reistijd, en reis- en verblijfkosten welke verband houden met het bereiken van een vakantiebestemming.

Ingevolge het derde lid kan buitengewoon verlof van lange duur zonder behoud van bezoldiging, zoals bedoeld in de artikelen 34 tot en met 34f van het ARAR, ook aan in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden verleend.

Aangezien een plaatsing bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland voor een bepaalde duur geschiedt en belangrijke kosten met zich meebrengt, zullen voor het verlenen van buitengewoon verlof van lange duur in deze gevallen nadere voorwaarden moeten gelden, teneinde te voorkomen dat de dienst voor operationele en financiële moeilijkheden wordt geplaatst. Daarom zal de minister nadere regelen stellen betreffende het aanvragen van buitengewoon verlof van lange duur tijdens plaatsing in het buitenland.

Door afwezigheid van de standplaats kunnen tegemoetkomingen, zoals bedoeld in artikel 51, eerste lid, worden gewijzigd. In elk geval zal de vergoeding van de vaste lasten, zoals huur, ongewijzigd blijven (derde lid).

Hoewel het strikt genomen niet nodig is een aparte bepaling op te nemen over de geldigheid van vakantie- en verloftegoeden bij wisseling van standplaats, wordt het wenselijk geacht dit desondanks expliciet te regelen, aangezien het aantal vakantie- en verlofdagen per standplaats sterk kan verschillen. Dat zulks ook dient te geschieden ten aanzien van de vakantie-uitkering, vindt zijn grond in het gegeven dat – zoals reeds uiteengezet – de vakantietoelage in het buitenland reeds is begrepen in het maandelijks uitgekeerde bedrag, dit in tegenstelling tot hetgeen bij plaatsing in Nederland geschiedt (vierde lid).

De toenemende onveiligheid, waaraan overplaatsbare ambtenaren en hun gezin in een aantal landen helaas worden blootgesteld, maakt het niet alleen noodzakelijk dat ter zake door de minister maatregelen worden genomen die hun veiligheid zoveel mogelijk dienen te waarborgen (beveiliging van gebouwen; algemene en individuele veiligheidsinstructies). Ook moeten er voorzieningen worden getroffen in de rechtspositionele sfeer, zoals met betrekking tot de gevolgen van onwettige gijzeling en vergoeding ingeval er sprake is van daarmee verband houdende onverzekerbare schade.

Ten aanzien van onwettige *gijzelingen* van overplaatsbare ambtenaren en gezinsleden worden in dit artikel de volgende voorzieningen getroffen:

a. recuperatieverlof (vijfde en zevende lid);

b. recuperatie-uitkering, teneinde het de ex-gijzelaar en diens gezin ook in financieel opzicht mogelijk te maken te herstellen. De hoogte van de recuperatie-uitkering is afgestemd op de verhouding tussen het jaarlijkse vakantieverlof en de jaarlijkse vakantie-uitkering; met andere woorden: als het recuperatieverlof even groot is als het jaarlijks vakantieverlof, is de recuperatie-uitkering even groot als de jaarlijkse vakantie-uitkering (zesde en zevende lid);



c. vergoeding van kosten, welke in samenhang met de gijzeling zijn gemaakt, voor zover ze als redelijk en niet verzekeraar kunnen worden beschouwd. Een uitzondering dient te worden gemaakt voor losprijzen, die nimmer door het Rijk worden vergoed; indien losprijzen wel zouden worden vergoed, zou dat tot ongewenste aanmoediging tot het ondernemen van gijzelingsacties kunnen leiden.

Genoemde voorzieningen gelden voor gijzelingen van overplaatsbare ambtenaren en hun gezinsleden, welke buiten Nederland plaatsvinden (vijfde en negende lid). Evenwel wordt uitdrukkelijk bepaald, dat deze voorzieningen slechts gelden indien er een duidelijke samenhang bestaat tussen de gijzeling en de functie van de overplaatsbare ambtenaar. Voor gijzelingen welke *binnen* Nederland plaatsvinden worden geen bijzondere reglementair verankerde voorzieningen nodig geacht aangezien er voldoende mogelijkheden voor het bevoegd gezag bestaan om ambtenaren verlof te verlenen dan wel schadeloosstelling toe te kennen op basis van het «Gratificatiebesluit» van 27 juli 1950 (Stb. K 320).

Indien een overplaatsbare ambtenaar of diens gezinsleden toevallig betrokken zijn bij een gijzeling (bijvoorbeeld een vliegtuigkaping) zonder dat van een samenhang sprake is met de functie van de ambtenaar, kan van toepassing van het vijfde tot en met tiende lid geen sprake zijn.

In geval van een gijzeling buiten Nederland ontstaat een volkenrechtelijke claim van Staat tot Staat. De volkenrechtelijke claim van de Staat omvat dan de privaatrechtelijke claim van de betrokkenen; vandaar de bepaling met betrekking tot het cederen.

De in het vijfde tot en met tiende lid neergelegde bepalingen met betrekking tot onwettige gijzelingen zijn ook van toepassing op niet-overplaatsbare ambtenaren (artikel 110) en op diegenen, die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen (artikel 119, 120 en 124).

### **Hoofdstuk XIII. Bedrijfsgeneeskundige begeleiding en voorzieningen in verband met ziekte ten behoeve van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ, omvattende geneeskundige begeleiding van gezinsleden bij en rond plaatsing in het buitenland**

#### *Algemeen*

De bedrijfsgeneeskundige begeleiding is voor de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk VI van het ARAR geregeld.

Desondanks kan in het RDBZ niet worden volstaan met een simpele verwijzing naar dat hoofdstuk uit het ARAR, aangezien het verblijf in het buitenland het noodzakelijk maakt dat de bepalingen op onderdelen moeten worden aangepast – overigens zonder de essentie daarvan aan te tasten – gericht op een noodzakelijke verruiming van de bedrijfsgeneeskundige begeleiding tot een algemene geneeskundige begeleiding van zowel de overplaatsbare ambtenaar als diens gezinsleden.

De basis voor het opnemen van daartoe strekkende bepalingen in dit reglement werd gelegd in artikel 13. Verwezen mag worden naar de bij dat artikel behorende toelichting.

Daaraan kan worden toegevoegd, dat geneeskundige begeleiding van de over de wereld meetrekkende gezinsleden (niet zelden naar gebieden die in medisch opzicht risico's geven) niet slechts om hunnentwil geschiedt (al zou dat op zich reeds voldoende reden zijn) doch ook in het belang van de dienst, aangezien bedacht moet worden dat de overplaatsbaarheid van de ambtenaar niet slechts beperkt kan worden door de medische omstandigheden van de betrokken ambtenaar zelf, maar ook door die van de gezinsleden.



*Artikel 55*

Zoals hiervoren werd toegelicht, is de in dit hoofdstuk bedoelde bedrijfsgeneeskundige begeleiding ruimer dan in het ARAR, en omvat voor de ambtenaar zelf tevens een algemeen-medische begeleiding, een en ander voor zover een verband bestaat met plaatsing in het buitenland.

Het is noodzakelijk te bepalen dat deze begeleiding zich, eveneens voor zover er verband is met plaatsing in het buitenland, mede uitstrekt tot de gezinsleden (derde lid).

De Rijksbedrijfsgezondheids- en bedrijfsveiligheidsdienst (RBB) te 's-Gravenhage is aangewezen als de bedrijfsgeneeskundige dienst voor overplaatsbare ambtenaren (zij heeft immers reeds expertise opgebouwd in het medisch begeleiden van naar het buitenland overgeplaatst personeel en de hen vergezellende gezinsleden). Daarom wordt steeds van «RBB» gesproken, waar het ARAR «bedrijfsgeneeskundige dienst» noemt (tweede lid).

Aangezien de bedrijfsgeneeskundige begeleiding betrekking heeft op verblijf in het buitenland, verricht de RBB deze begeleiding volgens regelen, welke ter zake door de Minister van Buitenlandse Zaken (en niet, conform het ARAR, door de Minister van Binnenlandse Zaken) zijn gesteld.

*Artikel 56*

Voor de in het buitenland geplaatste ambtenaren is – in aanvulling op het ARAR – aangegeven dat zij de RBB schriftelijk kunnen consulteren, of, in dringende gevallen, telegrafisch, per telex of telefonisch (eerste lid); de hieruit voortvloeiende kosten komen voor rijksrekening.

Het is in het belang van zowel de dienst als van betrokkene, dat ook de gezinsleden aan een periodiek, gericht geneeskundig onderzoek worden onderworpen. De verplichting daartoe wordt aan laatstgenoemden evenwel niet reglementair opgelegd; wel is in artikel 31, derde lid, een sanctie op het niet-naleven daarvan vastgelegd. Uit praktische- en kostenoverwegingen vinden deze keuringen zoveel mogelijk plaats tijdens verblijf in Nederland.

De in het ARAR gegeven mogelijkheid dat de minister in bepaalde gevallen de RBB kan verzoeken een ambtenaar aan een onderzoek te onderwerpen, wordt ook van toepassing verklaard op gezinsleden (derde lid, onder a), overigens zonder dat gezinsleden verplicht zijn daaraan hun medewerking te verlenen.

Indien het resultaat van de in het eerste, tweede en derde lid bedoelde onderzoeken daartoe naar het oordeel van de bedrijfsarts aanleiding geeft, moet het mogelijk zijn dat het hoofd van de desbetreffende vertegenwoordiging een ambtenaar terstond «buiten dienst kan stellen», hetgeen inhoudt dat men in rechtspositioneel opzicht behandeld wordt alsof men met ziekteverlof is.

In de regel zal een buitendienststelling worden gevolgd door een terugroeping naar Nederland, in afwachting van een in overleg met de RBB te bepalen andere plaatsing (vierde lid); zie in dit verband ook artikel 61.

Het deelnemen aan het in het tweede en derde lid bedoelde onderzoek is, conform het ARAR, voor de ambtenaar verplicht. Deze verplichting geldt, zoals gezegd, niet voor de gezinsleden; vanwege het grote belang dat ook de dienst erbij heeft, wanneer ook de gezinsleden aan bedoelde onderzoeken hun medewerking verlenen, is bepaald dat op de ambtenaar ter zake een inspanningsverplichting rust (vijfde lid).

#### Artikel 57

Het is van belang, dat ook gezinsleden aanwijzingen van de RBB opvolgen, welke dienen tot behoud, herstel of bevordering van hun geschiktheid tot verblijf in het buitenland. Gedacht kan worden aan een malaria-profylaxe (eerste lid); ook hier kan van een verplichting van de gezinsleden geen sprake zijn, en wordt volstaan met het leggen van een inspanningsplicht bij de ambtenaar; in verband met de in artikel 31, derde lid, genoemde sanctie wordt tevens naar dat artikel en de toelichting daarop verwezen.

#### Artikel 58

Voor een in het buitenland verblijvende overplaatsbaar ambtenaar die het niet eens is met de uitslag van een keuring als bedoeld in artikel 56, vijfde lid, tweede volzin onder b, is de in artikel 37, derde lid, van het ARAR genoemde termijn van 3 x 24 uur in veel gevallen, gezien de geografische afstand, ontoereikend en is daarom ruimer gesteld (derde lid).

In aanvulling op het ARAR is tevens de vergoeding van ter zake in het buitenland gemaakte reis- en verblijfkosten geregeld (vijfde lid).

#### Artikel 59

Aangezien overplaatsbare ambtenaren van de DBZ niet zijn aangesteld voor een bepaalde functie, doch voor een loopbaan, zal bij afkeuring om medische redenen sprake moeten zijn van «blijvende ongeschiktheid voor het vervolgen van diens loopbaan».

#### Paragraaf 2. *Infectieziekten*

#### Artikel 60

Hoewel het overeenkomstige artikel 70 van het ARAR aldaar is ondergebracht in het hoofdstuk «Overige rechten en verplichtingen», zijn de op infectieziekten betrekking hebbende bepalingen uit oogpunt van systematiek in het RDBZ in hoofdstuk XIII opgenomen.

Het eerste lid van artikel 70 van het ARAR wordt alleen van toepassing verklaard op overplaatsbare ambtenaren voor zover zij hier te lande zijn geplaatst, aangezien de werkingskracht van de Wet bestrijding infectieziekten en opsporing ziekteoorzaken (Stb. 1928, 265) is beperkt tot Nederland.

De in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren zullen zich in dit verband strikt dienen te houden aan de aanwijzingen van de RBB ingevolge het eerste lid van artikel 57.

#### Paragraaf 3. *Bezoldiging in geval van ziekte tijdens het dienstverband. Bezoldiging of uitkering wegens ziekte na beëindiging van het dienstverband*

#### Artikel 61

De artikelen 39 tot en met 49 van het ARAR zijn van overeenkomstige toepassing, zodat in het RDBZ wordt volstaan met verwijzing naar de desbetreffende artikelen van het ARAR.

Aanvullend op de bepalingen van het ARAR wordt geregeld, dat de minister de in het buitenland geruime tijd ziek zijnde ambtenaar naar Nederland moet kunnen terugroepen. Omdat van plaatsing *in een functie* op het departement in verband met diens ziekte geen sprake zal zijn zou, indien geen speciale bepaling werd opgenomen, een tegemoetkoming als

bedoeld in artikel 51, derde lid, niet verstrekt kunnen worden. Aangezien de kosten, waarvoor de in artikel 51, derde lid, genoemde tegemoetkoming bedoeld is, ook voor de uit het buitenland in Nederland teruggekeerde ambtenaren en hun gezin gelden, dient ook aan deze ambtenaren zo'n tegemoetkoming te worden verleend (onderdeel b).

#### **Hoofdstuk XIV. Overige rechten en verplichtingen van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ**

##### *Algemeen*

Bij het redigeren van dit hoofdstuk is het ARAR (hoofdstuk VII) op de voet gevolgd. Soms zijn bepaalde artikelen of onderdelen daarvan op een andere plaats opgenomen, vanwege de in het RDBZ gevolgde systematiek.

In andere gevallen zijn aanvullende en gewijzigde bepalingen opgenomen voor zover de werkomstandigheden in het buitenland dat wenselijk maken.

Overwogen is rechtstreeks naar de overeenkomstige bepalingen van het ARAR te verwijzen, onder toevoeging van de aanvullingen daarop. Het hoofdstuk zou daardoor evenwel dermate aan leesbaarheid inboeten – en daardoor minder toegankelijk worden – dat is gekozen voor een volledige weergave van alle bepalingen afzonderlijk.

Opgemerkt wordt, dat in – afwijking van het RBD – in het RDBZ geen bepalingen zijn opgenomen over huwelijkstoestemming van de werkgever.

##### *Artikel 62. Algemene verplichtingen*

Conform artikel 50, eerste lid, van het ARAR. Het tweede lid van dat ARAR-artikel is achterwege gelaten (niet vloeken etc.) aangezien schraping hiervan uit het ARAR wordt overwogen; bovendien geeft het eerste lid voldoende houvast.

Het is evenwel wenselijk in de tekst tot uitdrukking te brengen, dat het «zich te gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt» met zich mede brengt, dat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ voor zover deze in het buitenland is geplaatst, Nederland vertegenwoordigt, en dat betrokkene bij aanstootgevend gedrag niet alleen het aanzien van diens ambt schaadt, doch eveneens het aanzien en het belang van Nederland (tweede lid).

Het derde lid van artikel 50 van het ARAR is ondergebracht bij artikel 78, vijfde lid.

##### *Artikel 63. Eed of belofte*

Mede omdat in artikel 20 onder g als aanstellingsvoorwaarde wordt genoemd dat betrokkene bereid moet zijn de ambtseed na aanstelling te zullen afleggen, alsmede om het gestelde in artikel 63 meer inhoud te geven, is het wenselijk de tekst van de eed/belofte integraal in het RDBZ op te nemen, zoals dat ook in het RBD het geval is (eerste lid).

Voorts wordt de tekst van de eed/belofte opgenomen, zoals deze wordt afgelegd indien de overplaatsbare ambtenaar voor de eerste maal wordt benoemd tot hoofd van een vertegenwoordiging in het buitenland (tweede lid).

##### *Artikel 64. Nakoming van eed of belofte*

Overeenkomstig artikel 51 van het ARAR. Wel is in het RDBZ een verwijzing opgenomen naar artikel 32, vierde lid, ten aanzien van tijdelijke ontheffing van de ambtseed bij plaatsing buiten het verband van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

#### *Artikel 65*

Conform artikel 52 van het ARAR.

#### *Artikel 66*

Conform artikel 53 van het ARAR.

#### *Artikel 67. Verplichte mededeling van verhindering*

Conform artikel 54 van het ARAR. Het is in de praktijk van het functioneren op een vertegenwoordiging in het buitenland wenselijk gebleken, aan de term «zo tijdig mogelijk» toe te voegen: «op de aan betrokkene bekendgestelde wijze». Hierdoor wordt het mogelijk, bijvoorbeeld indien vóór een bepaald tijdstip geen bericht van verhindering is ontvangen, ter plaatse een onderzoek te laten instellen. Zo'n onderzoek heeft niet zozeer een controlerend doel, maar is primair bedoeld om tijdig gepaste hulp te kunnen bieden.

#### *Artikel 68. Woonplaats*

De strekking van het overeenkomstige artikel 55 van het ARAR is gevolgd. Voor de buitenlandsituatie is aangegeven, dat de aanwijzingen van de chef de poste dienen te worden gevolgd. Deze aanwijzingen kunnen zowel betrekking hebben op de afstand tot het werk, indien de aard van de functie een optimale bereikbaarheid noodzakelijk maakt, alsmede op de wijk, respectievelijk het type woning, gezien de huurprijs en de representatieve verplichtingen welke uit de functie voortvloeien.

#### *Artikel 69. Ambts- of dienstwoning*

De strekking van het overeenkomstige artikel 56 van het ARAR is gevolgd. Evenwel is in het eerste lid, in afwijking van het gestelde in het ARAR, gesproken van «andere woning», naast «ambts- of dienstwoning», aangezien ook de verplichting wordt opgelegd, een speciaal daartoe van rijksweg gehuurde en gemeubileerde woning te betrekken, indien van toepassing.

In het tweede lid is, waar het ARAR ten aanzien van de onderhoudsplicht spreekt van «de wet en het plaatselijk gebruik», in het RDBZ gekozen voor: «de Nederlandse wetten en gebruiken», hetgeen de rechtszekerheid van de ambtenaar ten goede komt, en overigens de bedoeling van de ARAR-tekst op juiste wijze weergeeft. Wel kan de minister een afwijkende regeling treffen, indien het plaatselijk gebruik dat gebiedt.

In het derde lid (hijsen van vlaggen, etc.) wordt wederom, in afwijking van het ARAR, niet alleen gesproken van «ambts- of dienstwoning» maar ook van «andere woning».

#### *Artikel 70. Verrichten van andere ambtelijke werkzaamheden*

Opgemerkt kan worden, dat in de DBZ, ten aanzien van overplaatsbare ambtenaren, geen behoefte bestaat aan artikel 57 van het ARAR: iedere overplaatsbare ambtenaar kan in het belang van de dienst worden overgeplaatst; de rechten en belangen van de betrokken ambtenaar zijn in hoofdstuk VI voldoende geregeld.

Artikel 58 van het ARAR is wél integraal opgenomen, zij het, dat voor het verblijf in het buitenland een andere verwoording van de «stakingsbepalingen» van het eerste lid van artikel 58 van het ARAR wenselijk is.

#### *Artikel 71. Geheimhouding*

De bepaling van artikel 59 van het ARAR is in het RDBZ opgenomen.

## *Artikel 72*

Conform artikel 60 van het ARAR.

## *Artikel 73. Nevenbetrekkingen en nevenwerkzaamheden*

Conform artikel 61 van het ARAR. Wel is in het RDBZ een vierde lid toegevoegd, betreffende de uitoefening van eigen (betaalde of onbetaalde) werkzaamheden door de huwelijkspartner en overige gezinsleden van de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaar. Uiteraard staat hun het uitoefenen van eigen werkzaamheden geheel vrij. De begrenzing wordt gevormd door eventuele wettelijke bepalingen van het desbetreffende gastland en eventuele volkenrechtelijke overeenkomsten. Voorts mogen deze werkzaamheden niet schadelijk zijn voor het functioneren van de desbetreffende vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland; de minister, die ter zake beslist – niet de chef de poste dus – , kan regelen stellen, opdat deze bepaling op uniforme wijze wordt geïnterpreteerd.

Uiteraard staat tegen individuele beslissingen van de minister de mogelijkheid van beroep open.

Overigens heeft onlangs een interdepartementale werkgroep ter zake een bij de voorgestelde reglementering aansluitend Nederlands standpunt ontwikkeld, dat als basis kan dienen voor bilaterale overeenkomsten, terwijl in EG-verband aan uniforme uitspraken op dit punt wordt gewerkt.

## *Artikel 74. Deelname aan aannemingen en leveringen*

Conform artikel 62 van het ARAR.

## *Artikel 75*

Conform artikel 63 van het ARAR, met dien verstande dat gesproken wordt van «niet ter beurse genoteerde vennootschappen», aangezien het functioneren in het buitenland frequente contacten met (vertegenwoordigers van) vennootschappen met zich meebrengt; ongeclausuleerde toepassing van de ARAR-bepaling zou het theoretisch mogelijk maken dat de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ daardoor van geen enkele vennootschap aandeelhouder zou mogen zijn.

## *Artikel 76*

Conform artikel 63a van het ARAR.

## *Artikel 77*

Conform artikel 64 van het ARAR.

## *Artikel 78. Dienstkleding en onderscheidingsteken*

Conform artikel 65 van het ARAR. Bij het overnemen van dit artikel uit het ARAR werd overwogen, dat de bepalingen van dit artikel niet alleen van toepassing zijn op de uniformen van dienstchauffeurs en bedienings- en bewakingspersoneel, maar ook op ceremoniële ambtsuniformen. Dit is van belang, aangezien in bepaalde landen het dragen van een ambtsuniform bij ceremoniële gelegenheden gebruikelijk is.

Het bepaalde in artikel 50, derde lid, van het ARAR (verbod tot dragen van dienstkleding en onderscheidingsteken in bepaalde gevallen) is als vijfde lid aan artikel 78 toegevoegd.



#### *Artikel 79. Schadevergoeding*

Conform artikel 66 van het ARAR. (Het bepaalde in artikel 66a van het ARAR (terugbetaling opleidingskosten) is reeds van overeenkomstige toepassing verklaard bij artikel 29, derde lid en 46, derde lid.)

#### *Artikel 80. Tegemoetkoming bij overplaatsing*

Artikel 67 van het ARAR doelt duidelijk op verhuizingen binnen Nederland («naar een andere gemeente») en dekt daardoor de verhuizingen in, naar en uit het buitenland niet.

Het gaat niet alleen om de verhuizing van de inboedel, maar ook om de reiskosten van de ambtenaar en diens gezinsleden.

Waar de Minister van Binnenlandse Zaken regels vaststelt voor de binnen Nederland plaatsvindende verhuizingen, zal de Minister van Buitenlandse Zaken zulks doen betreffende verhuizingen in, naar en uit het buitenland, daarbij aansluitend op de gevestigde praktijk ten aanzien van de buitenlandse dienst.

In tegenstelling tot het RBD, wordt in het RDBZ ter zake niets geregeld met betrekking tot toegestane hoeveelheden verhuisboedel. Zulke bepalingen behoren thuis in een ministeriële beschikking of circulaire, welke tevens bepalingen zal bevatten omtrent onder meer de inrichtingskosten, vestigingskosten en uitrustingskosten.

#### *Artikel 81. Reis- en verblijfkosten*

Conform artikel 68 van het ARAR, met dien verstande, dat bepaald dient te worden dat de minister regels stelt voor de vergoeding van buitenslands gemaakte reis- en verblijfkosten.

#### *Artikel 82. Schadeloosstelling*

Conform artikel 69 van het ARAR, met dien verstande, dat het eerste en het derde lid in het RDBZ zijn toegevoegd in verband met omstandigheden die zich in het buitenland voordoen.

Zo wordt het wenselijk geacht, buiten Nederland geleden schade als gevolg van onverzekerbaar te achten molest voor rekening van het Rijk te nemen, wanneer er sprake is van samenhang met de functie van de overplaatsbare ambtenaar. Immers, het dienstbelang vordert diens aanwezigheid in een bepaald land; het zou dan ook niet billijk zijn, schade, welke verband houdt met diens functie-uitoefening, op de individuele ambtenaar af te wentelen. Schade die verband houdt met dienstverrichting wordt vergoed; schade die verband houdt met strikte privé-aangelegenheden behoort in het algemeen tot het persoonlijk risico, en wordt in het algemeen dus niet vergoed. Wel zullen ook in deze gevallen alle vorderingen aan het Rijk moeten worden gecedeerd.

(N.B. De bepalingen van artikel 70 van het ARAR (infectieziekten) zijn ondergebracht in artikel 60.)

#### *Artikel 83. Beoordelingen en functioneringsgesprekken*

Zoveel als mogelijk is, zal bij het bepalen van de wijze waarop functioneringsgesprekken en beoordelingen dienen plaats te vinden, worden aangesloten bij de voorschriften, zoals deze voor het burgerlijk rijksoverheidspersoneel op basis van artikel 71 van het ARAR zijn gesteld.

Wel zal bij het vaststellen van de beoordelingsprocedure voor overplaatsbare ambtenaren rekening moeten worden gehouden met het eigen karakter van de DBZ. Zo zal, vanwege de over de wereld verspreid liggende vertegenwoordigingen, bij het opmaken van een beoordeling in het buitenland als regel geen personeelsbeoordelingsadviseur aanwezig

kunnen zijn. Voorts maakt het feit, dat in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren geacht worden ons land aldaar te vertegenwoordigen, het nodig het begrip «de wijze van functievervulling» (eerste lid) te verruimen tot «de gedragingen tijdens diens plaatsing bij een vertegenwoordiging». Het gedrag buiten de officiële kantooruren zal immers, zowel in positieve zin als in negatieve zin, eveneens van invloed zijn op de wijze waarop betrokkene Nederland vertegenwoordigt. In dit verband kan worden gewezen op artikel 62 en de toelichting daarop.

Ten slotte zal de beoordeling van overplaatsbare ambtenaren niet slechts een «terugblik» mogen zijn (dat wil zeggen het beoordelen van de wijze waarop de functie tot dusverre werd uitgeoefend); juist omdat het om een loopbaan gaat, zal er ook een op de toekomst gerichte beoordeling moeten zijn («potentieelbeoordeling»), zoals reeds werd toegelicht bij hoofdstuk VIII.

Om deze redenen is in het vierde lid bepaald, dat de Minister van Buitenlandse Zaken ter zake regels stelt, zij het, met het oog op de aansluiting op de beoordelingspraktijk ten aanzien van het overige rijksoverheidspersoneel, na overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken.

De regels met betrekking tot het indienen van bezwaar tegen beoordelingen (zesde lid) zullen, in aansluiting op de huidige praktijk, voorzien in een bezwarenprocedure en een afzonderlijke bezwarenadviescommissie.

De in het vierde lid genoemde voorschriften en de in het vijfde lid genoemde leidraad zijn, vóór ze worden vastgesteld, onderwerp van overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

#### *Artikel 84. Hernieuwd veiligheidsonderzoek*

Dit artikel stoelt op artikel 71a van het ARAR. Het eerste en tweede lid van genoemd ARAR-artikel zijn niet in hun volle omvang overgenomen, aangezien alle functies welke bestemd zijn voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, zijn aangemerkt als vertrouwensfuncties in de zin van artikel 71a van het ARAR. Slechts behoeft te worden geregeld de situatie dat een hernieuwd onderzoek nodig is, indien de aard van de functie waartoe het voornemen bestaat hem daarnaar over te plaatsen, een zwaarder veiligheidsrisico (in de zin van dit artikel) met zich meebrengt.

Het tweede en derde lid van artikel 84 zijn identiek aan het derde en vierde lid van artikel 71a van het ARAR.

#### *Artikel 85. Zekerheidsstelling*

Conform artikel 72 van het ARAR.

#### *Artikel 86. Aanzuivering van een tekort*

Conform artikel 73 van het ARAR. Opgemerkt moge worden, dat persoonlijke aansprakelijkheid van het hoofd van een vertegenwoordiging in het buitenland, zoals geregeld in artikel 14, tweede lid, van het RBD, niet in het RDBZ is opgenomen.

#### *Artikel 87. Geen verantwoordelijkheid bij niet-persoonlijk beheer*

Conform artikel 74 van het ARAR.

(N.B. De bepalingen van artikel 75 van het ARAR betreffende het verlenen van studiefaciliteiten, zijn reeds opgenomen in artikel 47.)

#### *Artikel 88. Vrouwelijke ambtenaar met borstkind*

Conform artikel 76 van het ARAR. Aangezien het toekennen van dit recht vanwege de vaak geringe omvang van de personeelsbezetting tot

organisatorische problemen zou kunnen leiden, zal de wijze waarop in het buitenland van dit recht gebruik wordt gemaakt in overleg met het hoofd van de vertegenwoordiging dienen te worden geregeld; het recht als zodanig bestaat ook in het buitenland onverkort.

#### *Artikel 89. Maatregelen van orde*

Het eerste en tweede lid zijn identiek aan het eerste en tweede lid van artikel 77 van het ARAR, met dien verstande, dat in het eerste lid is gesproken van «dienstlokalen» in plaats van «de dienstlokalen». De reden hiervan is, dat aan een in het buitenland geplaatste overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ niet de toegang tot alle dienstlokalen kan worden geweigerd.

Het derde lid komt overeen met artikel 78 van het ARAR, met dien verstande, dat het gebruik van alcoholhoudende dranken in verband met de representatieve verplichtingen uiteraard mogelijk moet zijn.

Het vierde lid (geen bezoldiging bij opzettelijk dienstverzuim) is identiek aan artikel 14 van het ARAR; om praktische redenen is deze bepaling niet opgenomen in hoofdstuk X; deze ordemaatregel verdraagt zich evenwel in het buitenland niet zonder meer met de diplomatieke status.

Mochten de gedragingen van de in het buitenland geplaatste overplaatsbare ambtenaren tot bepaalde maatregelen nopen, dan zal schorsing, gevolgd door terugroeping naar Nederland plaats kunnen vinden op de voet van artikel 93.

#### *Artikel 90. Beloningen*

Conform artikel 79 van het ARAR.

### **Hoofdstuk XV. Disciplinaire straffen op te leggen aan overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

#### *Artikel 91*

Aan de in Nederland verblijvende overplaatsbare ambtenaren van de DBZ kunnen, zonder enig voorbehoud, dezelfde disciplinaire straffen worden opgelegd als die, welke zijn neergelegd in de artikelen 80 tot en met 84 van het ARAR, zodat ten aanzien van hen zonder meer naar het ARAR kan worden verwezen.

Deze verwijzing naar het ARAR kan eveneens geschieden voor de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaren, zij het, dat daarbij het volgende in acht moet worden genomen ten aanzien van het gestelde in artikel 81, eerste lid onder c, e, j en k van het ARAR:

- het onder c van genoemd artikel van het ARAR gestelde (inhouding van vakantie) kan in het buitenland niet worden toegepast. De wenselijk geachte recuperatie en ontspanning van de in het buitenland verblijvende ambtenaar en diens gezin staat niet toe, dat bij wijze van straf het recht op jaarlijkse vakantie kan worden verminderd met ten hoogste een derde van het aantal dagen, waarop in het desbetreffende kalenderjaar aanspraak bestaat; ook eventuele verloftegoeden welke zijn ontstaan door niet-gebruikte vakantiedagen in de vorige standplaats(en) komen hiervoor niet in aanmerking;

- het onder e gestelde (inhouding van salaris) kan evenmin worden toegepast op in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaren. De in het ARAR voorziene gehele of gedeeltelijke inhouding van salaris tot een bedrag van ten hoogste het salaris over een halve maand, zou de wijze waarop betrokkenen ons land in het buitenland vertegenwoordigen, schaden;

- het onder j gestelde (verplaatsing bij wijze van straf) kan eveneens niet worden toegepast op in het buitenland verblijvende overplaatsbare

ambtenaren. Een strafoverplaatsing verdraagt zich niet met een goede vertegenwoordiging van ons land in het buitenland; ook zal het voor een gastland moeilijk aanvaardbaar zijn, als plaatsing in dat land als straf zou worden gezien. Daarom zullen overplaatsbare ambtenaren in voorkomende gevallen moeten worden geschorst en teruggedroepen naar Nederland; dit betekent niet dat elke schorsing en elke terugroeping als een disciplinaire straf mag worden gezien;

– het onder k gestelde (schorsing met inhouding van bezoldiging) zal voor de in het buitenland verblijvende overplaatsbare ambtenaar eveneens moeten worden aangepast. Zo zal schorsing weliswaar mogelijk moeten zijn, doch zij zal gepaard moeten gaan met terugroeping naar Nederland.

De in het ARAR voorziene mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke inhouding van salaris is, om redenen reeds genoemd in de toelichting bij het onderdeel e, slechts mogelijk voor de periode, gerekend vanaf het moment van terugkeer naar Nederland.

Voorts dient de mogelijkheid te bestaan, de hoge kosten welke met terugroeping zijn gepaard, geheel of ten dele op betrokkene te verhalen, zoals voorzien in artikel 79.

(N.B. Deze bij wijze van straf opgelegde schorsing onderscheidt zich van de schorsing en voorlopige schorsing om redenen van dienstbelang, zoals voorzien in hoofdstuk XVI.)

De bovenstaande afwijkingen van de bepalingen van artikel 81, onder c, e, j en k van het ARAR, vinden hun basis in de bijzondere status van de overplaatsbare ambtenaar in het gastland, welke zich moeilijk verdraagt met naar buiten blikkende bestraffing door het land dat betrokkene als vertegenwoordiger in den vreemde uitzond.

Ten slotte dient om praktische redenen de in artikel 82, eerste lid, van het ARAR genoemde termijn van 6 x 24 uur binnen welke de ambtenaar zich kan verantwoorden alvorens de straf wordt opgelegd, gezien de vaak geografische afstand te worden verruimd tot 16 x 24 uur.

## **Hoofdstuk XVI. Schorsing en ontslag van de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ**

### *Algemeen*

Dit hoofdstuk volgt de bepalingen van hoofdstuk X van het ARAR (Schorsing en Ontslag) op de voet. Aangezien het grootste deel van de artikelen 92 tot en met 109 identiek is aan de artikelen 90 tot en met 104a van het ARAR, werd overwogen in het RDBZ rechtstreeks naar de desbetreffende artikelen van het ARAR te verwijzen, en slechts de afwijkingen van, respectievelijk aanvullingen op de ARAR-tekst in afzonderlijke bepalingen op te nemen.

Met het oog op de overzichtelijkheid werd er evenwel de voorkeur aan gegeven, in het RDBZ alle artikelen volledig weer te geven. De artikelen worden hieronder toegelicht, voor zover de tekst daarvan afwijkt van de overeenkomstige ARAR-bepalingen.

In dit hoofdstuk zijn tevens de gevolgen van overlijden geregeld.

### *Artikel 92*

Dit artikel sluit aan bij artikel 90 van het ARAR, zij het dat onderscheid is gemaakt tussen vrijheidsberoving krachtens een Nederlandse wettelijke maatregel (eerste lid) en krachtens een andere dan Nederlandse wettelijke maatregel (tweede lid).

### *Artikel 93*

Aan de bepalingen van artikel 91 van het ARAR is een extra lid toegevoegd, waarin wordt aangegeven dat schorsing van in het buitenland

geplaatste overplaatsbare ambtenaren steeds gepaard dient te gaan met terugroeping van betrokkenen naar Nederland; zoals ook reeds bij hoofdstuk XV werd toegelicht, kan een geschorste en (tijdelijk) uit diens functie ontheven ambtenaar vanwege de volkenrechtelijke consequenties niet in het gastland aanwezig blijven.

In gevallen waarin sprake zou zijn van schorsing van zeer tijdelijke duur zou – indien de oorzaak van deze schorsing op zich geen beletsel vormt voor het aanblijven in het desbetreffende gastland – aan betrokkene buitengewoon verlof kunnen worden verleend met toepassing van artikel 54, derde lid.

#### *Artikel 94*

Conform artikel 92 van het ARAR.

#### *Artikel 95*

De tekst van artikel 93 van het ARAR is geheel gevolgd, zij het, dat in het derde lid om praktische redenen is bepaald dat een verzoek om een uitkering respectievelijk wachtgeld dient te worden gericht aan de Minister van Buitenlandse Zaken in plaats van de Minister van Binnenlandse Zaken; de Minister van Buitenlandse Zaken zal uiteraard voor doorzending van dat verzoek naar de Minister van Binnenlandse Zaken zorgdragen.

#### *Artikel 96*

Conform artikel 94 van het ARAR.

#### *Artikel 97*

Conform artikel 95 van het ARAR, zij het, dat in de aanhef van het tweede lid is weggelaten de zinsnede «dan wel belast met werk van kennelijk tijdelijk karakter», aangezien overplaatsbare ambtenaren van de DBZ uitsluitend voor een loopbaan worden aangesteld.

Met betrekking tot het niet-verlengen van een dienstverband na een proeftijd moge worden vermeld, dat er een ontwikkeling in de rechtsopvatting is in die zin, dat de vereiste zorgvuldigheid met zich meebrengt dat een dergelijk besluit niet wordt genomen, alvorens de betrokkene duidelijk en op voor weerspraak vatbare wijze is kenbaar gemaakt, welke bezwaren tegen het functioneren bestaan, en alvorens de betrokkene in de gelegenheid is gesteld daarop na redelijk beraad te reageren.

#### *Artikel 98*

De bepalingen van artikel 96 van het ARAR zijn overgenomen, zij het met de volgende uitzonderingen.

De bepaling van artikel 96, eerste lid onder a, van het ARAR (en de daarmee overeenkomende bepaling van artikel 98, eerste lid onder b van het RBD), waar «opheffing van zijn betrekking» als ontslaggrond wordt genoemd, is niet overgenomen, aangezien de overplaatsbare ambtenaar van de DBZ niet voor een functie, doch voor een loopbaan wordt geworven.

Artikel 96, eerste lid onder b, van het ARAR is wel gevolgd, althans naar zijn strekking: ontslag kan een gevolg zijn van verandering in de inrichting van het ministerie dan wel als gevolg van vermindering der werkzaamheden; wel is de tekst van artikel 98, eerste lid, zodanig geredigeerd, dat bijvoorbeeld bij de opheffing van een bepaalde vertegenwoordiging in het buitenland niet uitsluitend de personeelsleden die op dat moment bij de desbetreffende vertegenwoordiging zijn geplaatst, voor ontslag worden gezien. Bij toepassing van dit lid zal de gehele personeelsbezetting tegen de achtergrond van de totale formatie worden



bezien, hetgeen logisch voortvloeit uit het feit, dat de DBZ een loopbaan-dienst is met betrekking tot de overplaatsbare ambtenaren.

Het bepaalde in het zesde lid van artikel 96 van het ARAR (ontslag en verplaatsing van de dienst, het dienstvak of een onderdeel daarvan) is in het RDBZ op deze plaats niet overgenomen, aangezien overplaatsbare ambtenaren van de DBZ naar alle onderdelen van het ministerie, waar ook gevestigd, kunnen worden overgeplaatst.

#### *Artikel 99*

Conform artikel 96a en 96b van het ARAR; waar in het ARAR gesproken wordt van «door Ons werd aangesteld», spreekt het RDBZ van «bij koninklijk besluit werd aangesteld of benoemd». Daarmee wordt aangegeven dat «aanstelling» bij de DBZ aan de voet plaatsvindt en dus steeds door de minister geschiedt, en «benoeming» ook naar «benoeming in een bepaalde rang» verwijst. Op deze wijze wordt het mogelijk, dat de Kroon in de in dit artikel bedoelde gevallen ontslag verleent aan een overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ met een rang vanaf Ambtenaar van de DBZ XV. In dit artikel, evenals in artikel 103, is de term «Ons» gebezigd, aangezien geen goed alternatief voor handen is, en schrappen de betekenis gewijzigd zou hebben.

(Artikel 97 van het ARAR, dat bepalingen bevat betreffende het zgn. functioneel leeftijdsontslag, is in het RDBZ niet opgenomen; functioneel leeftijdsontslag komt bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken immers niet voor. Zou in de toekomst blijken dat aan bepalingen zoals hiervoren bedoeld, behoefte bestaat, kan het RDBZ daartoe gewijzigd worden. Zie overigens artikel 101, vierde en vijfde lid.)

#### *Artikel 100*

Conform artikel 97b van het ARAR.

#### *Artikel 101*

De bepalingen van artikel 98 van het ARAR (Gronden van ontslag) zijn overgenomen met inachtneming van het volgende.

Waar het ARAR in het eerste lid, onder a, spreekt van «ambt», wordt in het RDBZ (eerste lid, onder a) gesproken van «loopbaan», aangezien overplaatsbare ambtenaren van de DBZ niet voor een bepaalde functie, doch voor een loopbaan in dienst worden genomen.

Voorts is het gestelde in artikel 98, eerste lid onder b, van het ARAR niet overgenomen; het aangaan van een graad van zwangerschap vormt voor overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geen beletsel voor hun benoeming.

Het vierde en vijfde lid vormen een aanvulling op de bepalingen van artikel 98 van het ARAR, en zijn gebaseerd op artikel 99a van het RBD, met betrekking tot de mogelijkheid van ontslag op 60-jarige leeftijd, dan wel wanneer betrokkene 35 voor pensioen geldende dienstjaren heeft, voor zover daartoe medische indicatie aanwezig is. Het bepaalde in het vijfde lid is overeenkomstig het Besluit van 4 juli 1969, houdende vaststelling van een regeling tot toekenning van een uitkering wegens ontslag op grond van artikel 99a van het Reglement van de Buitenlandse Dienst 1951 (Stb. 1969, 302). Het vierde lid biedt de mogelijkheid van ontslag op initiatief van de dienst, en is daardoor in zekere zin de tegenhanger van de Regeling Vervroegd Uittreden (V.U.T.) (Stb. 1979, 752) zoals bedoeld in het zesde lid. Het vierde lid vloeit voort uit de wenselijkheid tot het openhouden van de mogelijkheid om in incidentele gevallen uit overwegingen van dienstbelang een ambtenaar van 60 jaar en ouder die blijkens een medisch onderzoek niet meer overal ter wereld plaatsbaar is eervol te ontslaan, en wel op andere gronden dan artikel 101, eerste lid onder e (ziekten of gebreken) en artikel 101, eerste lid onder f (onbekwaamheid of ongeschiktheid).

#### Artikel 102

Conform artikel 98a van het ARAR.

#### Artikel 103

Conform artikel 99 van het ARAR. Zie ook de toelichting op artikel 99.

#### Artikel 104

Conform artikel 100 van het ARAR.

#### Artikel 105

Conform artikel 101 van het ARAR.

#### Artikel 106

Conform artikel 102 van het ARAR, zij het, dat daaraan een zesde, zevende en achtste lid zijn toegevoegd.

In het zesde lid is bepaald, dat (naast de uitkering van driemaal het Nederlandse maandsalaris zoals bedoeld in het tweede lid), de tegemoetkomingen in de kosten welke verband houden met het verblijf *in het buitenland* nog ten hoogste drie maanden na het overlijden van de ambtenaar aan diens nagelaten gezinsleden worden doorbetaald; zij zouden anders immers voor onevenredig hoge lasten worden geplaatst.

De periode van ten hoogste drie maanden is gekozen, omdat repatriëring van het gezin in de meeste gevallen binnen die periode geregeld kan zijn. In sommige gevallen zal een termijn van drie maanden te kort zijn, bijvoorbeeld wanneer het huurcontract niet binnen die termijn kan worden opgezegd, en destijds het afsluiten van het huurcontract onder deze condities onvermijdelijk was; dit zal door betrokkene moeten worden aangetoond.

Ook als de overplaatsbare ambtenaar tijdens diens plaatsing *in Nederland* overlijdt, kunnen voor de nagelaten gezinsleden een aantal extra kosten, welke voortvloeien uit die plaatsing in Nederland, blijven doorlopen (hoge huur, bijzondere onderwijskosten en dergelijke zoals toegelicht bij artikel 51, derde lid).

Daarom wordt in het zevende lid bepaald dat in gevallen waarin de overplaatsbare ambtenaar vanwege de met diens (tijdelijke) plaatsing in Nederland verband houdende kosten een tegemoetkoming is toegekend op basis van artikel 51, derde lid, deze tegemoetkoming ten behoeve van de nagelaten gezinsleden blijft doorlopen. Deze tegemoetkoming zal eindigen wanneer van extra kosten, zoals bedoeld in artikel 51, derde lid, geen sprake meer is, alsmede op het moment, waarop de tegemoetkoming krachtens de in artikel 51, derde lid, bedoelde regels zou worden beëindigd. (In deze regels zal in elk geval dienen te worden bepaald, dat de tegemoetkoming eindigt op het moment, waarop de ambtenaar 65 jaar wordt, respectievelijk geworden zou zijn.)

Aandacht wordt gegeven aan het geval, dat de nagelaten gezinsleden van de in het buitenland overleden ambtenaar naar Nederland terugkeren; dan zouden ook voor hen bij terugkeer in Nederland extra kosten kunnen gelden, zoals bedoeld in artikel 51, derde lid. De tegemoetkoming kan onder andere verband houden met extra kosten van huisvesting en extra kosten van de opleiding van kinderen, bijvoorbeeld ingeval een schooljaar op een internaat moet worden voltooid, of een opleiding in het buitenland (of aan een buitenlandse school in Nederland) moet worden afgerond. Wel is in het achtste lid een bepaling opgenomen teneinde te voorkomen, dat door toepassing van het gestelde in het zesde en zevende lid de gerepatrieerden over een langere periode financiële tegemoetkomingen

zouden ontvangen dan die, welke is voorzien in het zevende lid van bedoelde regeling.

Voor de goede orde moge dienen dat in het achtste lid gesproken wordt van perioden, en niet van in die perioden uitgekeerde bedragen.

#### *Artikel 107*

Conform artikel 103, eerste lid, van het ARAR; bewust is hier, in tegenstelling tot het gestelde in artikel 69, eerste lid, uitsluitend van «ambts- of dienstwoning» gesproken. (Het tweede lid van artikel 103 van het ARAR is niet overgenomen, aangezien de aldaar bedoelde situatie zich in het buitenland niet voordoet, en er in Nederland geen ambts- of dienstwoningen voor overplaatsbare ambtenaren aanwezig zijn.)

#### *Artikel 108*

Conform artikel 104 van het ARAR; zie toelichting op artikel 107.

#### *Artikel 109*

Conform artikel 104a van het ARAR.

### **Hoofdstuk XVII. Niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ**

#### *Algemeen*

Dit hoofdstuk bevat bepalingen met betrekking tot de niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Hoewel de niet-overplaatsbare ambtenaren hun rechtspositie ontleen aan het RDBZ, zijn, zoals in het RDBZ is voorzien, de bepalingen van het ARAR op hen van overeenkomstige toepassing.

#### *Artikel 110*

Het is uit oogpunt van duidelijkheid en overzichtelijkheid wenselijk, dat precies wordt aangegeven welke bepalingen van toepassing zijn op niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Doordat niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ niet te onderscheiden zijn van overige ambtenaren in burgerlijke rijksdienst, is op hen, naast een aantal (delen van) hoofdstukken van het RDBZ, het ARAR geheel van overeenkomstige toepassing. Wel moet volledigheidshalve de kanttekening worden gemaakt, dat ten aanzien van het Georganiseerd Overleg en de Medezeggenschap, het bepaalde in hoofdstuk XXII van het RDBZ van toepassing is; de reden hiervan is, dat de desbetreffende bepalingen in het RDBZ zijn toegespitst op de wenselijkheid, op het Ministerie van Buitenlandse Zaken één Bijzondere Commissie in te stellen voor zowel de overplaatsbare als de niet-overplaatsbare ambtenaren, alsmede voor diegenen die op arbeids-overeenkomst in dienst zijn genomen (zie artikel 142 en de toelichting daarop). Dit geldt evenzeer voor hoofdstuk XXIII (Beroep).

Zoals geregeld in de artikelen 21, vijfde en zesde lid, en 44, tweede lid, kunnen in de aldaar genoemde Adviescommissie Aanstellingen respectievelijk Adviescommissie Bevorderingen Overplaatsbare Ambtenaren DBZ, ook niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ worden benoemd.

#### *Artikel 111. Tijdelijke benoeming van niet-overplaatsbare ambtenaren in voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies*

De mogelijkheid wordt opengehouden om functies op het departement in Nederland, welke bestemd zijn voor overplaatsbaar personeel, tijdelijk te doen vervullen door niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

Zowel de tijdelijkheid van deze functie vervulling, als de voorwaarde dat in zo'n geval geen geschikte overplaatsbare ambtenaren zich voor de vervulling van de functies hebben aangemeld, moeten waarborgen dat het aantal voor overplaatsbare ambtenaren bestemde functies op het departement door bedoelde plaatsingen niet zal verminderen, en daarmee de kans op plaatsing op het departement zou afnemen. Ook de mogelijkheid voor de omgekeerde situatie wordt opengehouden, zoals werd bepaald in artikel 30, vijfde lid onder a, zodat met inachtneming van de nodige voorwaarden, overplaatsbare ambtenaren van de DBZ tijdelijk geplaatst kunnen worden op functies welke voor niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ zijn bestemd. Ook hier dient er voor gewaakt te worden, dat het voor laatstgenoemde categorie bestemde aantal functies daardoor niet zal afnemen, aangezien dat de promotiemogelijkheden van betrokkenen zou doen verkleinen.

*Artikel 112. Blijvende overgang van niet-overplaatsbaar ambtenaar naar de rechtspositie van overplaatsbare ambtenaren van de DBZ*

Waar in artikel 30, vijfde lid onder a, en artikel 111 de tijdelijke «overgang» van de ene categorie naar de andere wordt geregeld (met behoud van de rechtspositie die betrokkene reeds hetzij als overplaatsbaar ambtenaar, hetzij als niet-overplaatsbaar ambtenaar sedert diens aanstelling had), wordt in artikel 112 een aantal bepalingen opgenomen met betrekking tot de permanente overgang van niet-overplaatsbare ambtenaren naar de rechtspositie van overplaatsbare ambtenaren.

De voor overplaatsbare ambtenaren reglementair bepaalde leeftijdsgrens zou in de praktijk betekenen dat niet-overplaatsbare ambtenaren die deze leeftijdsgrens zouden zijn gepasseerd, niet meer voor overgang naar de categorie van overplaatsbare ambtenaren in aanmerking zouden komen; dit zou strijdig zijn met het in de DBZ voorgestane beleid ten aanzien van een zo gering mogelijke scheiding van de verschillende groepen personeel. Hoewel genoemde leeftijdsgrens juist met het oog op een evenwichtige samenstelling en op de wenselijk geachte on-the-job-training werd gesteld, lijkt het wenselijk de mogelijkheid van overgang voor de oudere niet-overplaatsbare ambtenaar niet af te grendelen; diens op het departement opgedane ervaring kan in sommige gevallen immers van veel nut zijn voor het vervolgen van de loopbaan, nu als overplaatsbaar ambtenaar.

Daarom zal in bijzondere gevallen, steeds na advies van de Adviescommissie Aanstellingen, ontheffing kunnen worden verleend van de leeftijdsgrens, en zal (wanneer ingevolge artikel 29, eerste lid, een eerste opleiding dient te worden gevolgd) voor de eerste opleiding, dan wel een deel daarvan, vrijstelling kunnen worden verleend.

Ontheffing is ook mogelijk van het toelatingsonderzoek; de betrokkenen hebben immers reeds een aanstelling bij het ministerie, en de dienst kent hen; het is evenwel denkbaar, dat betrokkenen zelf een toelatingsonderzoek op prijs stellen met het oog op hun loopbaanbeslissing. Deze mogelijkheid wordt hun gegeven.

Ten slotte wordt geregeld, dat de betrokken niet-overplaatsbare ambtenaar, voor zover deze ingevolge artikel 29, eerste lid, een eerste opleiding ontvangt, tijdens de opleidingsperiode de vaste aanstelling in diens functie houdt; voorts zal betrokkene de vaste aanstelling houden, wanneer deze zal zijn overgegaan naar de categorie van overplaatsbare ambtenaren. De rechtspositie is dus duidelijk gunstiger, dan die van een extern aangeworven kandidaat: zou betrokkene voor het examen worden afgewezen, dan behoudt deze diens functie en rechtspositie.

Uiteraard zal voorkomen moeten worden, dat misbruik van deze bepaling wordt gemaakt; het is immers niet de bedoeling dat iemand eerst carrière maakt als niet-overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ, om, als het betrokkene in privé convenieert, via dit artikel de overstap te maken naar de rechtspositie van overplaatsbaar ambtenaar van de DBZ.



Dit artikel is er op gericht, om toevoeging aan een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland, zoals bedoeld in artikel 8, vijfde lid, mogelijk te maken. Niet-overplaatsbare ambtenaren kunnen aldus binnen het kader van hun functie op het departement, dan wel binnen het kader van de opleiding die zij ten behoeve van die functie volgen, tijdelijk – en veelal van korte duur – aan een vertegenwoordiging in het buitenland worden toegevoegd. Dit houdt in, dat de formatie van die vertegenwoordiging daardoor niet wordt beïnvloed, en betrokkene niet ontheven wordt van diens functie op het departement.

### **Hoofdstuk XVIII. Op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers, behorende tot de DBZ**

#### *Algemeen*

Zoals in artikel 5 is aangegeven, behoren tot de DBZ niet alleen overplaatsbare en niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ, maar ook werknemers, die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst zijn genomen. Daarbij doen zich drie mogelijkheden voor:

a. werknemers die *in Nederland* in dienst zijn genomen om *hier te lande* werkzaam te zijn. Hun indienstneming kan geschieden volgens één van de gronden, genoemd in artikel 4, eerste lid, van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB). Naast een aantal hoofdstukken van het RDBZ, respectievelijk bepalingen daarvan, is het gehele AOB op hen van overeenkomstige toepassing;

b. werknemers die *in Nederland* in dienst zijn genomen om te worden *uitgezonden naar het buitenland*, teneinde bij een *bepaalde vertegenwoordiging* werkzaam te zijn.

Het gaat hierbij om personen die hetzij voor een bepaalde tijd in dienst worden genomen (bijvoorbeeld secretaressen, die uitsluitend bij een bepaalde vertegenwoordiging werkzaam zullen zijn, en diegenen, die met een specifieke taak worden belast, bijvoorbeeld handelsbevordering), hetzij voor onbepaalde tijd worden aangetrokken, waarbij – in beide gevallen – de nadruk ligt op plaatsing bij een bepaalde vertegenwoordiging; de overplaatsbaarheidseis geldt voor hen dus niet.

Naast de hoofdstukken van het RDBZ die voor alle tot de DBZ behorende categorieën personeel van toepassing zijn, is op hen een aantal voor overplaatsbare ambtenaren bestemde hoofdstukken of bepalingen daarvan van overeenkomstige toepassing verklaard, alsmede een aantal bepalingen van het AOB.

c. werknemers die *in het buitenland* ter plaatse in dienst worden genomen om werkzaam te zijn op een *bepaalde vertegenwoordiging*. Ook op hen is een aantal hoofdstukken van het RDBZ en het AOB van toepassing, zij het, dat aandacht gegeven moet worden aan het lokale burgerlijke recht. De in artikel 4, eerste lid van het AOB neergelegde beperking is voor deze categorie niet van toepassing. Deze werknemers kunnen zijn: Nederlanders, die zich al dan niet blijvend in den vreemde hebben gevestigd, en niet-Nederlanders. Met name voor de werknemers van Nederlandse nationaliteit die zich blijvend in den vreemde hebben gevestigd en werknemers van vreemde nationaliteit, zijn bepalingen opgenomen ter zake van het verlenen van onderstand bij wijze van (aanvulling op) pensioen, voor het geval de voor hen geldende sociale- en pensioenvoorzieningen ontoereikend zijn.

*De structuur van dit hoofdstuk* is gebaseerd op bovenstaande indeling in categorieën op arbeidsovereenkomst in dienst genomen werknemers:

Paragraaf 1 noemt bepalingen welke voor alle categorieën werknemers gelden;



Paragraaf 2 richt zich op de onder a genoemden;  
Paragraaf 3 geldt de onder b genoemden, en  
Paragraaf 4 bevat bepalingen voor de onder c genoemden.

#### *Paragraaf 1. Algemene bepalingen*

Deze paragraaf bevat bepalingen, die van toepassing zijn op alle categorieën op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers, behorende tot de DBZ.

#### *Artikel 114*

Dit artikel opent de mogelijkheid, werknemers op arbeidsovereenkomst in dienst te nemen (eerste lid); deze werknemers behoren tot de DBZ, zoals bepaald in artikel 5.

De tekst van dit artikel loopt enigszins vooruit op de voorgenomen wijzigingen van de – verouderde – Wet regelende de benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen (Stb. 1858, 46). Zodra de nieuwe wetgeving wordt ingevoerd, zal dit artikel wellicht moeten worden aangepast. Hierbij kan worden opgemerkt, dat het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (Trb. 1962, 101 en Trb. 1962, 159) regelt, dat (behoudens uitzonderingen) bij een diplomatieke vertegenwoordiging medewerkers met hetzij de nationaliteit van het uitzendende land, hetzij van het gastland, werkzaam zijn.

#### *Artikel 115*

Voor de geneeskundige keuring vóór de indienstneming worden voorwaarden gesteld, welke voor alle categorieën werknemers gelden. In de paragrafen 2, 3 en 4 worden deze nader uitgewerkt voor de desbetreffende categorieën werknemers.

#### *Artikel 116*

Dit artikel bevat bepalingen omtrent verplichtingen, die voor alle categorieën werknemers gelden; in de paragrafen 2, 3 en 4 worden deze nader uitgewerkt voor de desbetreffende categorieën.

#### *Artikel 117*

Evenals dat voor de overplaatsbare ambtenaren alsmede de honoraire consulaire ambtenaren en de honoraire adviseurs is geregeld, is de tekst van de door de werknemer af te leggen eed/belofte in het RDBZ opgenomen.

#### *Artikel 118*

Mede met het oog op het waarborgen van een goede rechtspositie van ook de in het buitenland lokaal aangetrokken werknemers, zijn regels gesteld betreffende de voorwaarden waaraan arbeidsovereenkomsten dienen te voldoen.

Het is van groot belang dat de werknemer op de hoogte is van de voor deze geldende sociale wetgeving.

Naast het vermelden van de financiële regelingen in de arbeidsovereenkomst (zie artikel 118 onder f) is het ook van belang dat het diensthoofd de betrokkene goed inlicht over diens positie met betrekking tot de sociale voorzieningen. De betrokken chef de poste/kanselier kan zich in geval van twijfel altijd verstaan met het departement.

*Artikel 119*

Aangezien de positie van deze werknemers niet is te onderscheiden van die van overige in rijksdienst in dienst genomen werknemers op arbeidsovereenkomst, is op hen het gehele AOB van overeenkomstige toepassing.

Teneinde tot uitdrukking te brengen dat ook zij tot de DBZ behoren, is op hen ook een aantal hoofdstukken van het RDBZ en bepalingen daarvan van toepassing. Zo is bepaald, in aanvulling op het AOB, dat ook zij in beroep kunnen gaan bij de Commissie van Beroep (zie hoofdstuk XXIII).

Paragraaf 3. *Indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers, die na uitzending uit Nederland werkzaamheden verrichten bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland*

*Artikel 120*

Voor de werknemers die worden uitgezonden om bij een vertegenwoordiging in het buitenland werkzaam te zijn, dienen aparte regels te worden gesteld, zoals ook in het RBD is geschied. Indienstneming op de voet van het AOB is niet mogelijk, aangezien allerlei bepalingen van het AOB duidelijk zijn afgestemd op het functioneren hier te lande; de uitzending naar, en het verblijf in het buitenland maken een aantal bepalingen nodig welke van het AOB afwijken, dan wel een aanvulling daarop vormen. Voor een belangrijk deel kan daarbij worden aangesloten bij de bepalingen in het RDBZ voor het overplaatsbare personeel.

Naast de hoofdstukken van het RDBZ, en bepalingen daarvan, welke op alle categorieën personeel van toepassing zijn, is een aantal andere hoofdstukken van het RDBZ (of bepalingen daarvan) op hen van overeenkomstige toepassing.

In dit verband moge er op worden gewezen dat voor deze groep werknemers de in hoofdstuk XXII voorziene Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken de bevoegde instantie van Georganiseerd Overleg is, en voorts, dat voor hen de mogelijkheid van beroep openstaat bij de in hoofdstuk XXIII voorziene Commissie van Beroep (aangezien deze werknemers geen ambtenaar zijn in de zin van de Ambtenarenwet 1929, zal evenwel voor hen de mogelijkheid van beroep bij de ambtenarenrechter, dan wel hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep, niet openstaan; zij kunnen zich eventueel tot de burgerlijke rechter wenden).

Voorts is een aantal bepalingen van het AOB van overeenkomstige toepassing verklaard. Overeenkomstig artikel 83, vierde lid, en aldaar toegelicht, is in het eerste lid, onder a, bij de van overeenkomstige toepassing verklaring van artikel 46a, vijfde lid, van het AOB bepaald dat de woorden «in overeenstemming met» dienen te worden gelezen als: «na overleg met».

*Artikel 121*

Waar in het tweede lid van artikel 115 is aangegeven dat voor alle categorieën op arbeidsovereenkomst in dienst genomen werknemers de bepalingen betreffende de geneeskundige keuring, zoals genoemd in het derde tot en met achtste lid van artikel 25, van overeenkomstige toepassing zijn verklaard, is in artikel 121 bepaald, dat voor gezinsleden van uitgezonden werknemers op arbeidsovereenkomst de in artikel 25, eerste lid, genoemde faciliteiten betreffende de geneeskundige keuring van toepassing zijn.

#### Artikel 122

De bezoldiging en het verlenen van tegemoetkomingen in de kosten welke voortvloeien uit uitzending naar en het verblijf in het buitenland worden op overeenkomstige wijze geregeld, als in artikel 51, eerste lid, is geschied ten aanzien van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Aangezien met de uitzending hoge kosten zijn gemoeid is bepaald (derde lid) dat, onder bepaalde omstandigheden, de gemaakte verplaatsingskosten kunnen worden teruggevorderd; tot terugvordering kan alleen worden overgegaan voor zover deze mogelijkheid in de arbeidsovereenkomst is vermeld. Overigens kan betrokkene, ingeval de minister daadwerkelijk tot terugvordering besluit, in beroep gaan bij de Commissie van Beroep.

#### Artikel 123

De bepalingen omtrent de minimale leeftijd bij uitzending zijn identiek aan die, welke in artikel 30, tiende lid, zijn gesteld ten aanzien van de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ.

*Paragraaf 4. Plaatselijke indienstneming op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht van werknemers voor werkzaamheden bij een vertegenwoordiging van het Koninkrijk in het buitenland*

#### Artikel 124

Ook voor de werknemers die ter plaatse in het buitenland in dienst genomen worden, geldt, dat hun rechtspositie afzonderlijk geregeld dient te worden. Daarbij dient rekening te worden gehouden met dwingende bepalingen van plaatselijk arbeidsrecht. De werknemers worden immers geworven op de lokale arbeidsmarkt en zijn onderhevig aan de regelingen die op die lokale arbeidsmarkt gelden. Verwezen moge worden naar de toelichting bij artikel 120, inclusief het aldaar vermelde betreffende het Georganiseerd Overleg en de mogelijkheid van het instellen van beroep.

Aandacht is besteed aan het onderscheid dat in sommige verdragen, alsmede in de Algemene burgerlijke pensioenwet en in de Nederlandse sociale wetgeving wordt gemaakt tussen de volgende groepen van werknemers:

- a. Nederlanders die *niet-blijvend* in den vreemde gevestigd zijn (gedacht kan worden aan gezinsleden van Nederlanders die door een bedrijf zijn uitgezonden);
- b. Nederlanders die zich *blijvend* in den vreemde hebben gevestigd (bijvoorbeeld emigranten);
- c. werknemers van vreemde nationaliteit.

De in het RDBZ getroffen voorzieningen sluiten bij deze indeling aan.

#### Artikel 125

Voor de ter plaatse in het buitenland in dienst genomen werknemer is «het voor *betrokkene* geldende plaatselijke loonpeil» van toepassing, omdat dat loonpeil kan variëren voor verschillende categorieën werknemers; deze formulering maakt het mogelijk, tevens aan te sluiten op de lonen die andere ter plaatse gevestigde internationale instellingen dan wel het internationale bedrijfsleven in overeenkomstige gevallen zouden hanteren. In sommige gevallen kan dat hoger zijn dan het Nederlandse loonpeil. Voor de *niet blijvend in den vreemde gevestigde* Nederlandse werknemer (die ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet) zou dat met zich meebrengen, dat daardoor diens pensioengrondslag hoger zou worden, dan die van een met betrokkene vergelijkbare arbeidscontractant in Nederland; hiermee wordt aangesloten bij het gestelde in artikel C.1, onderdeel c, van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

#### Artikel 126

Vakantie, vakantietoelage en verlof worden, rekening houdend met plaatselijk recht en gebruik, geregeld. Recuperatieverlof en -uitkering bij gijzelingen zijn eveneens van toepassing.

#### Artikel 127

Een met wachtgeld vergelijkbare uitkering dient aan ter plaatse in het buitenland in dienst genomen werknemers te worden verleend overeenkomstig het plaatselijk recht en de plaatselijke gebruiken.

Hetzelfde geldt voor een uitkering bij overlijden van de werknemer (voor de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ is deze uitkering geregeld in artikel 106; voor de op arbeidsovereenkomst aangestelden die in Nederland werkzaam zullen zijn en voor diegenen die vanuit Nederland naar het buitenland worden uitgezonden, is artikel 60 van het AOB van overeenkomstige toepassing, zoals is aangegeven in artikel 120, eerste lid, respectievelijk in artikel 124, eerste lid).

#### Artikel 128

Twee categorieën ter plaatse in het buitenland aangeworven werknemers vallen niet onder de Algemene burgerlijke pensioenwet, te weten:

- de blijvend in den vreemde gevestigde werknemers van Nederlandse nationaliteit en
- werknemers die de Nederlandse nationaliteit niet bezitten.

Teneinde ook aan deze werknemers een zo groot mogelijke sociale zekerheid te kunnen bieden, is in het RDBZ bepaald, dat iedere werknemer dient deel te nemen aan plaatselijk geldende algemene (overheids)pensioen- en risicoregelingen, voor zover daartoe passende mogelijkheden bestaan. Daarbij komt een deel van de door de werknemers te betalen premie voor rekening van het Rijk. Daarbij dient te worden bedacht dat het niet alleen om de aanmelding bij bijvoorbeeld een oudedagsvoorziening zelf gaat; door de posten zullen ook voorzieningen moeten worden getroffen voor een effectieve premiebetaling aan de bevoegde instanties.

#### Artikel 129

Indien de in het vorige lid bedoelde voorzieningen ontbreken of ontoereikend zijn, kan, wanneer betrokkene een verzekering afsluit voor de opbouw van een oudedagsvoorziening en ter dekking van risico's van invaliditeit en overlijden, een deel van de door betrokkene te betalen verzekeringspremies voor rekening van het Rijk worden genomen.

#### Artikel 130

Waar in de artikelen 128 en 129 sprake is van *vergoeding van een deel van de premie* voor de in die artikelen bedoelde voorzieningen, worden in artikel 130 bepalingen opgenomen met betrekking tot:

- a. de gevallen waarin betrokkene niet kan deelnemen aan de in artikel 128 en artikel 129 bedoelde voorzieningen. In deze gevallen bestaat er een voorwaardelijk recht op *onderstand bij wijze van pensioen* (eerste en tweede lid);
- b. de gevallen, waarin betrokkene wel deelneemt aan genoemde voorzieningen, maar die te zamen, naar het oordeel van de minister, geen passend resultaat opleveren (derde lid). In deze gevallen kan de minister een *aanvullende onderstand bij wijze van pensioen* toekennen. Iemand die (een deel van) de verzekeringspremie vergoed heeft gekregen, maar die vergoeding niet voor premiebetaling heeft aangewend, verspeelt uiteraard daardoor diens recht op onderstand.

De in de artikelen 128 en 129 alsmede de in het eerste, tweede en derde lid van artikel 130 neergelegde bepalingen gelden voor werknemers die geen ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet. Het wordt evenwel wenselijk geacht, in bepaalde gevallen ook aan lokaal aangenomen arbeidscontractanten die wél ambtenaar zijn in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet, *eveneens een aanvullende* onderstand bij wijze van pensioen te geven (vierde lid).

Hierbij wordt met name gedacht aan de lokaal aangenomen niet blijvend-in-den-vreemde-gevestigde Nederlandse werknemer, die op basis van het lokale loonpeil is gehonoreerd (zie in dit verband ook artikel 125, alsmede de toelichting daarop), en na terugkeer in Nederland weliswaar een pensioen heeft, maar, naar Nederlandse maatstaven, in vergelijking met het pensioen dat betrokkene zou hebben gehad indien deze een qua rang vergelijkbare functie in Nederland had uitgeoefend, van een te beperkte grootte. Het gaat hier om zeer uitzonderlijke gevallen.

#### *Artikel 131*

Voor sommige werknemers van vreemde nationaliteit, bijvoorbeeld diegenen die met huishoudelijke werkzaamheden zijn belast, behoeft aan het gestelde ten aanzien van het afleggen van eed/beloofte niet te worden voldaan.

### **Hoofdstuk XIX. Honoraire consulaire ambtenaren, behorende tot de DBZ**

#### *Algemeen*

In het Verdrag van Wenen inzake Consulaire betrekkingen (Trb. 1981, 143), de Consulaire Wet (Stb. 1978, 159) en het Consulair Besluit (Stb. 1981, 776) is voorzien in de mogelijkheid om honoraire consulaire ambtenaren aan te stellen. Daarom zijn in het RDBZ bepalingen omtrent honoraire consulaire ambtenaren opgenomen; deze bepalingen komen naar hun strekking overeen met de desbetreffende bepalingen van het RBD met dien verstande, dat in het RDBZ een leeftijdsbegrenzing is opgenomen (65 jaar, in bijzondere gevallen 70 jaar).

Voorts is hun financiële positie na beëindiging van hun functie-uitoefening uitvoeriger geregeld. Hiertoe bestaat een noodzaak omdat honoraire consulaire ambtenaren onbezoldigd zijn en derhalve geen pensioenrechten bij de DBZ hebben kunnen opbouwen; anderzijds hebben zij in veel gevallen uit hoofde van een andere (hoofd-)betrekking voor een oudedagsvoorziening kunnen zorgen; bij dit laatste moet in ogenschouw worden genomen, dat de functie van honorair consulaire ambtenaar in veel gevallen een nevenfunctie betreft.

#### *Artikel 132*

Honoraire consulaire ambtenaren zijn op grond van dit artikel ambtenaar, behorende tot de DBZ; zij zijn evenwel geen ambtenaar in de zin van de Ambtenarenwet 1929. Zij dienen de instructies op te volgen van de minister en van het hoofd van de vertegenwoordiging in welks ambtsgebied de consulaire post ligt.

#### *Artikel 133*

Een benoeming tot honorair consulaire ambtenaar geschiedt niet voor het leven; ontslag volgt als regel op 65-jarige leeftijd (in bijzondere gevallen 70 jaar). Ook gevraagd en ongevraagd tussentijds ontslag is mogelijk, met inachtneming van een opzegtermijn. Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan onmiddellijke schorsing, in afwachting van ontslag, plaatsvinden.



#### *Artikel 134*

Dit artikel regelt de verplichtingen van de honoraire consulaire ambtenaren.

#### *Artikel 135*

Als tegenhanger van artikel 134 worden hier de materiële en financiële verplichtingen van de minister geregeld, die het functioneren van de honoraire consulaire ambtenaar mogelijk moeten maken.

Hieraan kan worden toegevoegd, dat honoraire consulaire ambtenaren ingevolge de Consulaire Wet aanspraak kunnen doen gelden op de kanselarijrechten. Aangezien in sommige gevallen deze rechten zeer gering zijn, is in die gevallen, op grond van bestaande regelingen, ook een (gedeeltelijke) vergoeding van de onkosten mogelijk.

#### *Artikel 136*

Het eerste lid sluit een aanspraak op bezoldiging uit.

Het tweede lid regelt de bevoegdheden van de honoraire consulaire ambtenaar.

#### *Artikel 137*

Met het oog op de regeling van de voortgang der consulaire werkzaamheden zijn bepalingen opgenomen betreffende het verlof van de honoraire consulaire ambtenaar (verlof is bedoeld in de zin van: tijdelijke ontheffing van de ambtsverrichtingen).

#### *Artikel 138*

De eed/belofte is afgestemd op de honoraire consulaire functie.

#### *Artikel 139*

In de algemene toelichting op dit hoofdstuk werd reeds aangegeven, dat een benoeming tot honorair consulaire ambtenaar niet de mogelijkheid biedt tot het opbouwen van pensioenrechten. In veel gevallen is dat ook niet bezwaarlijk, namelijk als de honoraire functie als nevenfunctie wordt uitgeoefend, naast bijvoorbeeld het voeren van een eigen bedrijf. Toch is het wenselijk te bepalen, dat in bepaalde omstandigheden aan een gewezen honoraire consulaire ambtenaar of diens nagelaten betrekkingen onderstand kan worden verleend. Anders dan bij gewezen werknemers die op arbeidsovereenkomst in dienst werden genomen (artikel 130), in wier situatie de onderstand het karakter heeft van (aanvulling op) pensioen, heeft de onderstand bij honoraire consulaire ambtenaren het karakter van bijstand. Om deze reden wordt bij de bepaling van de duur en de omvang van de onderstand, de financiële positie van betrokkene in aanmerking genomen.

### **Hoofdstuk XX. Honoraire adviseurs, behorende tot de DBZ**

#### *Artikel 140*

Thans is aan de ambassade te Vaticaanstad één honoraire adviseur verbonden, te weten een honoraire Ambassadeeraad voor kerkelijke zaken.

Het is wenselijk, de aanstelling van dergelijke adviseurs bij vertegenwoordigingen in het buitenland ook reglementair mogelijk te maken, mede om hun voor de duur van hun aanstelling een diplomatieke titel te verlenen welke wenselijk wordt geacht voor een goede vervulling van hun advieswerkzaamheden.

Honoraire adviseurs zijn onbezoldigd; zij zijn dus geen ambtenaar van de DBZ, maar behoren binnen het kader van hun advieswerkzaamheden wel tot de DBZ. Hun aanstelling is van tijdelijke aard.

Eventuele nadere voorzieningen, zoals met betrekking tot de vergoeding van de gemaakte kosten, dienen ad hoc te worden geregeld.

## Hoofdstuk XXI. Titels

### Artikel 141

Ten behoeve van het internationale diplomatieke en consulaire verkeer zijn in de Conventies van Wenen afspraken gemaakt omtrent de titelverlening. Daarnaast gelden algemene regels van het volkenrecht.

Het verlenen van titels is gericht op het vergemakkelijken van de functie-uitoefening in het buitenland; daarom hebben titels een aan de functie gebonden karakter. Een verleende titel vervalt bijvoorbeeld, zodra de desbetreffende functie niet meer door de betrokken ambtenaar wordt vervuld (eerste lid).

Bij het verlenen van diplomatieke en consulaire titels volgt de minister de diplomatieke gebruiken.

Anders dan in het RBD zijn titels onder het verband van het RDBZ nooit aan personen, maar altijd aan *functies* gekoppeld. Er bestaat geen formele relatie met de door de betrokkene beklede ambtelijke *rang*, al zal de koppeling tussen rang en functie meebrengen dat er in de praktijk een globale relatie bestaat tussen functieniveau en titel.

Titels zijn altijd *tijdelijk*, en nimmer relevant voor bevordering (of tijdstip van bevordering) in rang.

Het tweede lid geeft een niet persé limitatieve opsomming van de te verlenen titels. Zij komen overeen met de titels zoals deze in de buitenlandse dienst worden gehanteerd.

Het derde, vierde en vijfde lid geven de gevallen aan, wanneer aan anderen dan in het buitenland geplaatste DBZ-ambtenaren één van de in het eerste lid bedoelde titels kan worden verleend. Ook aan de Directeur-Generaal van de BEB wordt in verband met diens ambtsbezigheden in het buitenland een titel toegekend, en wel de titel van Ambassadeur.

Het zesde lid regelt welke instantie bevoegd is tot het toekennen van titels, waarbij het prerogatief van de Kroon in acht genomen is.

De vertaling van de titels in het Engels en Frans zal in een circulaire worden vermeld.

## Hoofdstuk XXII. Georganiseerd overleg en medezeggenschap

### Artikel 142

Het RDBZ verklaart de bepalingen van hoofdstuk XI van het ARAR betreffende het overleg met de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken en het overleg met de Bijzondere Commissie van overeenkomstige toepassing.

Het RDBZ voorziet in de instelling van de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken met betrekking tot het voeren van georganiseerd overleg over aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand en de bijzondere regels, volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd, ten aanzien van de volgende groepen personen:

a. alle tot de DBZ behorende personen, zoals bedoeld in artikel 5, tweede lid;

b. al diegenen, die volgens het vierde en zesde lid van artikel 8 geacht worden tot de DBZ te behoren; voor deze groep is de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken uiteraard slechts bevoegd met betrekking tot aangelegenheden welke verband houden met hun toevoe-ging.

Het RDBZ geeft een precieze opsomming van de verschillende categorieën, die onder a en b worden bedoeld.

In deze constructie wordt de in het RDBZ voorziene Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken bevoegd verklaard, overleg te voeren over aangelegenheden betreffende de groepen personen, waarvoor, zonder instelling van de DBZ, de Bijzondere Commissie bij het departement (op basis van artikel 113 van het ARAR) respectievelijk vertegenwoordigers (= het Bestuur) van de Vereniging van de Buitenlandse Dienst (VBD) (op basis van de artikelen 117a en 117b van het RBD) bevoegd zouden zijn.

De in het RDBZ voorziene Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BC) zal dus zowel over «de buitenland component» als over «de binnenland component» overleg moeten voeren; daarom is bepaald, dat de VBD of haar rechtsopvolger tot het overleg met de BC wordt toegelaten.

#### *Artikel 143*

Waar de bepalingen van hoofdstuk XI A van het ARAR van overeenkomstige toepassing kunnen worden verklaard op het departement hier te lande, vergt de buitenslandsituatie (vele vertegenwoordigingen in het buitenland, welke in veel gevallen zéér beperkt van omvang zijn) een aangepaste regeling van de medezeggenschap.

### **Hoofdstuk XXIII. Beroep**

#### *Algemeen*

De Ambtenarenwet 1929 regelt de rechtsgang en de procedurele rechtsbescherming van alle ambtenaren, dus ook die van de ambtenaren van de DBZ, zowel overplaatsbare als niet-overplaatsbare. De rechtsgang houdt in dat een ambtenaar bevoegd is om beroep in te stellen bij de ambtenarenrechter, waarna hoger beroep mogelijk is bij de Centrale Raad van Beroep te Utrecht. (Bij bezwaren tegen *beoordelingen* adviseert evenwel een afzonderlijke commissie de minister, waarna beroep op eerst de ambtenarenrechter en vervolgens op de Centrale Raad van Beroep mogelijk is.)

Indien in het RDBZ geen nadere regelingen zouden worden opgenomen, zou hiermee de rechtsgang en de rechtsbescherming van de ambtenaar van de DBZ zijn geschetst. Evenwel is in de specifieke situatie van de DBZ aanleiding gezien om te voorzien in een interne Commissie van Beroep, welke commissie een *verplicht voorportaal* vormt voor de ambtenaar van de DBZ, voordat deze zich tot de ambtenarenrechter en Centrale Raad van Beroep kan wenden. Overigens dient te worden opgemerkt, dat de Commissie van Beroep geen *uitspraak* doet waaraan partijen zijn gehouden deze na te komen, doch *advies* uitbrengt aan de Minister van Buitenlandse Zaken als beroepsinstantie (dan wel, in het geval bedoeld in artikel 146, eerste lid, onderdeel b, aan de betrokken minister). Volgens artikel 58, zesde lid, van de Ambtenarenwet 1929 moet een dergelijke voorprocedure worden gevolgd, voordat bij de ambtenarenrechter beroep kan worden ingesteld, ter vermindering van niet-ontvankelijk-verklaring van dat beroep.

De redenen voor het instellen van een interne Commissie van Beroep zijn:

a. De stap naar de ambtenarenrechter is voor velen te groot, zeker als men zich in het buitenland bevindt; hierdoor zal de betrokken ambtenaar wellicht te snel geneigd zijn, af te zien van het indienen van bezwaar, zonder daarbij het gevoel te hebben dat hem of haar recht wordt gedaan. Zeker in een dienst als de DBZ waar de fysieke afstand tussen personeelslid en personeelsdienst in zulke gevallen een hindernis voor een goede communicatie vormt, kan dit aanleiding geven tot een jarenlang voortdurend en soms toenemend ongenoegen. Nòch de ambtenaar, nòch de dienst, is daarmee gebaat.

b. De mogelijkheid moet kunnen worden geboden tot het maken van bezwaar tegen voorgenomen plaatsingen; volgens de Ambtenarenwet 1929 kan in deze gevallen geen beroep op de ambtenarenrechter worden gedaan, afgezien van de mogelijkheid om volgens artikel 102 van de Ambtenarenwet 1929 een beslissing bij voorraad te vragen.

c. De ambtenarenrechter is in het bijzonder gericht op de in Nederland dienende ambtenaren; omstandigheden die in het bijzonder voortvloeien uit een wisselend verblijf in het buitenland zullen moeilijker in de oordeelsvorming tot uitdrukking kunnen komen. Dit geldt ook met betrekking tot regels van financieel-rechtspositionele aard, ook ten aanzien van gezinsleden.

Via de procedure voor de Commissie van Beroep ontstaat *een rechtsgang in drie fasen*.

Herhaald moge worden, dat de Commissie van Beroep geen *uitspraak* doet waaraan partijen zijn gehouden deze na te komen, doch *advies* uitbrengt aan de Minister van Buitenlandse Zaken (dan wel, in het geval bedoeld in artikel 146, eerste lid, onder b, aan de betrokken minister).

Het oordeel van de Commissie van Beroep draagt weliswaar het karakter van een advies, doch dit betekent niet dat de minister dit advies zonder meer naast zich neer zou kunnen leggen: dan zou hij voorbijgaan aan de positie die een dergelijke commissie inneemt. Ter onderstreping van deze positie is in het RDBZ bepaald, dat de samenstelling van dien aard zal zijn, dat de Commissie van Beroep zowel deskundigheid bezit op het gebied van de Nederlandse rechtspraak, als op het gebied van de specifieke regels en omstandigheden welke gelden voor ambtenaren van de DBZ, en mede daardoor over groot gezag beschikt.

Overwogen is, de bevoegdheid van de Commissie van Beroep te beperken tot die aangelegenheden, welke direct te maken hebben met het functioneren in het buitenland. Daarbij bleek, dat vrijwel alle aangelegenheden die de ambtenaar van de DBZ aanleiding kunnen geven tot het instellen van beroep, direct of indirect te maken hebben met specifieke, voor de DBZ geldende, regels en omstandigheden, ongeacht de vraag of de betrokken ambtenaar zich in het buitenland bevindt, dan wel op het departement in Nederland is geplaatst of benoemd.

Om deze reden wordt de in het RDBZ voorziene Commissie van Beroep bevoegd verklaard voor de behandeling van alle besluiten welke krachtens het RDBZ zijn genomen, alvorens de ambtenaar zich tot de ambtenarenrechter kan wenden.

Voor bezwaren tegen beoordelingen bestaan aparte adviescommissies, zoals toegelicht bij artikel 83.

De Commissie van Beroep is tevens bevoegd, beroepen in behandeling te nemen welke zijn ingesteld door andere tot de DBZ behorende categorieën personeel, te weten:

- de in Nederland op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers die voor werkzaamheden bij een vertegenwoordiging worden uitgezonden;
- de ter plaatse in het buitenland op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers;
- honoraire consulaire ambtenaren;
- honoraire adviseurs;
- de op de voet van artikel 8, derde en vierde lid, gedetacheerden en toegevoegden.

Aangezien de vier eerstgenoemde categorieën personeel geen ambtenaar zijn in de zin van de Ambtenarenwet 1929, staat voor hen de mogelijkheid van beroep op de ambtenarenrechter/Centrale Raad van Beroep niet open.



#### *Artikel 144*

Hoewel het een adviescommissie betreft, wordt deze – ter ondersteuning van het karakter daarvan – aangeduid met Commissie van Beroep. Voor ambtenaren van de DBZ is zij een voorportaal voor een eventueel beroep bij de ambtenarenrechter.

Voor de onder c genoemde gedetacheerden moge worden gewezen op de toelichting bij artikel 146, eerste lid.

#### *Artikel 145*

Dit artikel is gebaseerd op de tekst van artikel 85, onder a, b en c van het ARAR, en geeft daarvan een nadere uitwerking.

Aangezien in artikel 146, veertiende lid, wordt bepaald dat de commissie bij meerderheid van stemmen oordeelt, is in het eerste lid bepaald dat de commissie uit een oneven aantal leden bestaat.

Omdat het in wezen een interne commissie betreft, dient de onafhankelijkheid van de minister tot uitdrukking te worden gebracht en zal eveneens moeten worden gegarandeerd dat de commissie beschikt over een band met en deskundigheid op het gebied van de rechtspraak in Nederland. Dit wordt bereikt door te bepalen dat de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter moeten behoren of hebben behoord tot de rechterlijke macht en bovendien na overleg met de Minister van Justitie worden benoemd. Omdat met name de overige leden en plaatsvervangende leden ook deskundig dienen te zijn ter zake van de voor de overplaatsbare ambtenaren van de DBZ geldende regels en omstandigheden, worden tenminste twee leden en twee plaatsvervangend leden benoemd uit hier te lande geplaatste overplaatsbare ambtenaren van de DBZ. Ter nadere ondersteuning van ook hun onafhankelijkheid van de minister is bepaald dat zij geen functionaris van de personeelsdienst mogen zijn. Voorts wordt in het tweede lid aangegeven in welke gevallen de leden en plaatsvervangend leden kunnen worden gewraakt, en wanneer zij zich kunnen verschonen.

#### *Artikel 146*

Dit artikel regelt de beroepsprocedure, en geeft daarbij een uitwerking van de artikelen 85 tot en met 89 van het ARAR, op basis van het gestelde in onder andere artikel 58 van de Ambtenarenwet 1929. Zo wordt in het eerste lid de taak van de Commissie van Beroep omschreven, en wordt in het tweede lid nader aangegeven, in welke gevallen beroep kan worden ingesteld.

Het gestelde in het eerste lid onder b impliceert, dat bezwaren tegen besluiten, genomen ingevolge het gestelde in artikel 8, achtste lid met betrekking tot de aldaar bedoelde gedetacheerde ambtenaren, eveneens in eerste instantie bij de Commissie van Beroep dienen te worden ingediend, alvorens men zich tot de ambtenarenrechter zal kunnen wenden.

Hiermee wordt de eenheid van rechtsbedeling met betrekking tot al diegenen die op een vertegenwoordiging in het buitenland werkzaam zijn, bevorderd.

In het zevende lid wordt aangegeven in welke gevallen de Commissie van Beroep klagers, de verweerder en anderen kan oproepen om te worden gehoord. Aangezien het bij de DBZ veelal zal gaan om klagers die zich in het buitenland bevinden – vaak op zeer respectabele afstand van Nederland – dient rekening te worden gehouden met zowel de aanzienlijke reistijd welke met het ter zitting verschijnen zal zijn gemoeid, als met de vaak zeer hoge reis- en verblijfkosten. Daarom wordt bepaald, dat het horen – indien strikt noodzakelijk geacht, en bijvoorbeeld niet vervangen kan worden door schriftelijke of telefonische nadere toelichting – zoveel mogelijk dient plaats te vinden wanneer betrokkenen zich om andere redenen reeds in Nederland bevinden, tenzij de betrokken ambtenaar de kosten voor diens eigen rekening neemt.



Ten einde te voorkomen dat de minister, nadat de Commissie van Beroep ter zake van een ingesteld beroep advies heeft uitgebracht, te lang zou wachten met het nemen van een beslissing naar aanleiding van het beroep en het daarop betrekking hebbende advies van de commissie, wordt in het zeventiende lid bepaald, dat de minister binnen een redelijke termijn, te weten drie maanden, een beslissing dient te nemen.

Mede ter onderstreping van het gewicht van het door de Commissie van Beroep uitgebrachte advies, wordt in het zeventiende lid tevens bepaald dat de minister diens beslissing dient te motiveren wanneer deze beslissing zou afwijken van het advies van de commissie. Deze bepaling is mede van belang voor een eventueel door het betrokken personeelslid in te stellen beroep bij de ambtenarenrechter, eventueel gevolgd door een hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep.

Aangezien het denkbaar is dat er behoefte bestaat aan het stellen van aanvullende regels betreffende de werkzaamheden van de Commissie van Beroep, dient te worden gewaarborgd dat door deze regels de onafhankelijkheid van de commissie niet – onbedoeld – zou worden aangetast. Daarom wordt in het negentiende lid expliciet bepaald, dat ter zake vooraf overleg met de Bijzondere Commissie bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken dient plaats te vinden.

#### Artikel 147

Gezien het systeem van regelmatige overplaatsingen en de omvangrijke organisatorische voorzieningen welke verband houden met de voorbereiding van de plaatsingsvoornemens, zoals moge blijken uit de toelichting op hoofdstuk VI van het RDBZ, in het bijzonder de algemene toelichting op dat hoofdstuk en de toelichting op artikel 30, zullen bij *bezwaren tegen voorgenomen overplaatsingen, plaatsingsduur en terbeschikkinghouding* (zoals bedoeld in artikel 30) bijzondere regels moeten worden gesteld. Zowel in het belang van de dienst, als in het belang van de betrokken ambtenaren wordt het wenselijk geacht een *versnelde beroepsprocedure* in te stellen, zoals reeds genoemd in artikel 34, en aldaar toegelicht.

Waar in artikel 34, eerste lid, de termijn geregeld wordt waarbinnen de ambtenaar in voorkomende gevallen ter zake van plaatsingsvoornemens in beroep dient te gaan, regelt artikel 147 de termijn, waarbinnen de commissie tot een oordeel dient te komen. Bij «normale» plaatsingsvoornemens dient de commissie binnen veertien dagen advies uit te brengen (eerste lid onder a); in gevallen zoals bedoeld in artikel 147 onder b, dient dit advies op zodanig korte termijn te worden uitgebracht, dat de minister nog in staat is diens plaatsingsvoornemen te herzien. Aangezien de commissie in deze gevallen op zeer korte termijn bijeenroepen moet kunnen worden, is bepaald dat ter zake van plaatsingsbezwaren de omvang van de commissie beperkt kan worden tot drie leden. Mede ter voorkoming van onnodig ongemak voor de betrokken ambtenaar en diens gezin, alsmede ter vermindering van reis-, verblijf- en verhuiskosten, is – indien ter zake beroep werd ingesteld – bepaald dat een plaatsingsvoornemen slechts ten uitvoer kan worden gebracht, nadat de commissie een advies heeft uitgebracht.

Ook bij spoedoverplaatsingen, zoals hiervoren bedoeld, geldt deze schorsende werking van een ingesteld beroep; wel zal, wanneer de overplaatsing geëffectueerd wordt binnen de in artikel 34, eerste lid, genoemde termijn van twee weken waarbinnen beroep kan worden ingesteld, schorsende werking slechts kunnen plaatsvinden indien het beroep vóór het vertrek van betrokkene werd ingediend.

Om de versnelde procedure ook in de praktijk goed te kunnen doen functioneren, wordt in het eerste lid onder d bepaald dat voor dit doel gebruik kan worden gemaakt van de telefoon-, telex- en telegraafverbindingen van het ministerie. Wel zal informatie van meer vertrouwelijke aard op de gebruikelijke schriftelijke wijze moeten worden nagezonden.

**Schematische weergave van de beroepsmogelijkheden**  
(Dit schema laat de algemene beroepsgang uit hoofde van onder meer de  
Wet AROB onverlet)

| Categorie personeel                                                                                      | Beroepsinstantie             |                    |                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--------------------|--------------------------|
|                                                                                                          | Commissie van Beroep         | Ambtenaren-rechter | Centrale Raad van Beroep |
| a. overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                                  | verplicht voorportaal (1)    | beroep (2)         | hoger beroep (3)         |
| b. niet-overplaatsbare ambtenaren van de DBZ                                                             | verplicht voorportaal (1)    | beroep (2)         | hoger beroep (3)         |
| c. gedetacheerden en toegevoegden van andere ministeries op grond van artikel 8, derde en vierde lid     | verplicht voorportaal        | beroep             | hoger beroep             |
| d. aan een tijdelijke diplomatieke zending toegevoegden op grond van artikel 8, zesde lid                | interne beroepsinstantie (1) |                    |                          |
| e. honoraire consulaire ambtenaren behorende tot de DBZ                                                  | interne beroepsinstantie (1) |                    |                          |
| f. honoraire adviseurs behorende tot de DBZ                                                              | interne beroepsinstantie (1) |                    |                          |
| g. op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in dienst genomen werknemers (artikelen 119, 120 en 124) | interne beroepsinstantie (1) |                    |                          |

## Hoofdstuk XXIV. Sociaal Jaarverslag

### Artikel 148

Mede gezien de omstandigheid dat een aanzienlijk deel van de overplaatsbare ambtenaren verspreid over de wereld werkzaam is en daardoor in sterkere mate afhankelijk is van het personeelsbeleid, is het van veel belang, dat aan ieder personeelslid, op gelijke wijze, zoveel mogelijk informatie wordt verschaft over het in de afgelopen periode gevoerde en het in de voorliggende periode(n) te voeren personeelsbeleid in de meest ruime zin van het woord.

Hiertoe behoren ook een statistisch overzicht van de in het afgelopen jaar plaatsgevonden hebbende bevorderingen, alsmede bevorderingsprognoses voor de komende jaren; iedere ambtenaar kan dan diens eigen kansen inschatten. Op deze wijze wordt het bevorderingsbeleid ten aanzien van ambtenaren van de DBZ en het personeelsbeleid in het algemeen doorzichtig en bespreekbaar gemaakt.

Vanzelfsprekend kunnen aan zo'n sociaal jaarverslag geen rechten op bijvoorbeeld promotie worden ontleend; het is evenwel wenselijk dit expliciet te bepalen.

## Hoofdstuk XXV. Slotbepalingen

Voor personeelsleden die bij de invoering van dit reglement bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in dienst zijn gelden de in artikel 149 bedoelde overgangsbepalingen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,  
H. van den Broek